په کاېناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

(دزرو څخه درکهکشانونو دالله جل جلاله مخلوقات)

ليکوال:

ډاکترمحمد راتب (نابلسي)

Ketabton.com

ژباړه اوزياتونې:

محمود (حميدزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژند پاڼه

نوم:په کایناتو کي دقرآنکریم علمي معجزې

لیکوال: ډاکتر محمدراتب نابلسي

ژباړه اوزیاتونې:محمودحمیدزی

ټایپ او ډزین:محمودحمیدزی

دخپرید بڼه:انلاین

یادونه:ددې کتاب همدا پي ډي ایف بڼه بیله بدلونه هرڅوک کولی سي خپره کړې. دکتاب دچاپ حق یې یؤازي دژباړن سره خوندي دئ!!!

****

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغلرولټون) ویښونکي اوټولنیزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودویلوځایون اوعلتونه یې.

(رونې سیند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کایناتو کي دقرآنکریم علمي معجزې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
اصحاب کهف	۱
په خلا کي دآسماني جسمونو شمير	۲
دمځکې حجم	۳
دستورو ليروالی اودهغوی تېزوالی	۳
مځکه	۵
هرجسم دبيرته راګرځيدو په حال کي دی	۸
الله جل جلاله په خلا کي دتاريکۍ خبر راکوي	۱۰
دجاذبي قوه	۱۲
دمځکې څخه ليري کهکشانونه	۱۶
کهشانونه ستوري اودهغوې تېزوالی	۱۹
دستورو ځايونه	۲۲
په هسک کي دستورو شمېر	۲۶
لمر	۲۸
دعين القط ستوري چاود نه	۲۹
دستورو اولکۍ لرونکو ستورو څدارونه	۳۲
ړرنا تېزوالی	۳۵
دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې	۳۹
دتعدل قوه	۴۱
دمځکې داوسيدونکو لمر	۴۵
دلمر اوسپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي اند کول	۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پانه
خسوف اوکسوف	۵۰
دهوا فشار اودهغه پایلې	۵۲
دهوافشار	۵۴
دمځکې کروي توب	57
دمځکې استقرار	۵۸
هغه څوک دی چي مځکه یې ستاسو دژوندکولو ځانګو ګرځولې	۶۱
مځکې تېزوالی	۶۵
دمځکې دجاذبې قوه	۶۸
غرونه	۶۹
سپین زر	۷۳
دبادونو دلوری بدلون	۷۵
اوسپنه	۷۶
خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات	۷۹
زلزله	۸۲
کعبه شریف دمځکې په مرکزکي	۸۵
سعودي عربستان به شین سي	۸۶
اوبه	۸۸
دهوا اواوبو ترمنځ اړیکه	۹۰
دسمندرونو لویوالی	۹۲
دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه یې لري	۹۶
دالبر او البحر کلموترمنځ	۹۹
دسمندرونو داوبو تریوالی	۱۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
داوبو جریان	۱۰۴
دقرآنکریم دتلاوت اغیزه پرنباتاتو	۱۰۸
ددو سمندرونو ترمنځ خنډ	۱۱۲
دنباتوتو جذبیدنه دلمر لورته	۱۱۶
دنباتاتو دنده داوبو ساتل دي	۱۱۸
دشنې پاڼې کارخونه	۱۱۹
دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه	۱۲۳
دنباتاتو زرغونوالی	۱۲۵
تخمونه	۱۲۵
دمورزړه	۱۲۷
اوښ	۱۲۸
دغوا شیدې	۱۳۰
زرافه	۱۳۳
دکانګرو په شان ژوی	۱۳۵
دخوګ دغوښې حرموالی	۱۳۶
سپی او د دهغه څخه رامنځنه کیدونکي ناروغۍ	۱۳۷
دسپي بویا یي حس	۱۳۸
دوینې اړیکه دمیکروبونوسره	۱۳۹
دوینې حرموالی	۱۴۱
آس	۱۴۳
لوی کبان	۱۴۴
دهلامي کب	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
سمندري بريښنا لرونکي کبان	۱۴۷
دسالمن کبان	۱۴۸
ډاکتر کب	۱۵۱
مرغان	۱۵۳
کوترې دتاريخ لومړئ ليک ليږدونکي	۱۵۷
دمرغان کډوالې مهاجرت	۱۵۹
ټکټکی مرغه	۱۶۳
دشاتو مچۍ	۱۶۵
شات	۱۷۰
دوريښمو چينجيان او وريښم	۱۷۲
لړم او هستوي چاودنه	۱۷۴
ملخان	۱۷۵
غوماشي	۱۷۷
دجولا ګی ځاله	۱۷۹
مچان	۱۸۱
میږیان	۱۸۴
په حشراتو کي حسي ښکرونه	۱۹۰
دهوا اوچاپيريال ککړتيا	۱۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن خبرې

دالله جل جلاله بي شمېره حمد اوثنا وایم چي ماته یې داتوان راکړ چي دډاکټر محمد راتب نابلسي دکتاب ژباړه په خپلې خوږې ژبې پښتو باندي وکړم او در پښتو ورنو اوخویندو پوري دا ګټور کتاب ورورسوم.
دا کتاب زما په آند یؤغوره کتاب دئ او په لوستلوسره یې موږ ته ددونیا اوخرت ګټې انشاءالله را رسیږي خویؤه خبره دیادولو وړبولم چي هغه وخت کله چي موږ دالوستنه په پوره ارمې او غؤرسره وکړو.
ددې کتاب دلوستلو سره به زموږ نه اندزه کیدونکي مینه نوره هم دقرآنکریم سره ډېره سي،دډېرو سایسنسي رازونو څخه به خبر سو دکایناتو په اړه به ډېر مالومات لاسته راوړو،دغرونو،سمندرونو،اوبو مرغانو،حیوناتو،مځکې آسمانې جسمونو،نباتاتو،حشراتو، فلزونو په اړه به په ډېرو هغو خبرو پوه سو چي نه په پوهیدو. زموږ ددیني اوعصري مالوماتو ذخیره به لانوره ډېره سي،دمغرضوبحث کوونکو ملحدانو اوکفارو دپوښتونو ځوابونه به وموندو اونور ډېر هغه څه به زده کړو چي موږ یې لټه کول چي زده یې کړو.
داژباړه ټکي په ټکي ژباړه نه ده بلکي ما ځیني زیاتوني اوځیني کموونې په یاده ژباړه کي کړي دي الله جل جلاله دي مي په دې کړنه نه ګناهکار وي زماپه نیکیو کي دي وشمېرل سي ،زیاتونې مې ځکه کړي چي مالومات نوي کیږي اوما نوي مالومات ور ډېرکړي کیدای سي تاسوته ځیني مالومات زاړه یانیمګړي مالوم سي دازما اودلیکوال ستونزه نه ده بلکي مالومات تل دبدلون منونکي او دبدلون اونوښت په حال کي و

(c) ketabton.com: The Digital Library

متن مي ځکه ځيني ځايونه لنډ اوخلص کړی چي ددې کتاب حجم لوی دئ؛دلوستونکي دلابنه پوهيدني لپاره مې داګړنه سرته رسولي ده.
بل ديادولو وړسکالو(موضوع)داده چي ديادې ژباړې دقرآنکريم ژباړه او اياتونه (قرآنکريم په پښتو)اپليکيشن څخه را اخيستل سوي او که خدای ج مه کړه دقرآنکريم داياتونو په زورو، زيرو، پيښونوکي کومه کمي يا
ډېربښت راغلی وي نودا کمښت اوډېربښت دکمپيوټري ليکنې له کبله دئ.
په دې ژباړه کي دځينوحديثونو ژباړه دصحيح بخاري اوصحيح مسلم شريفونو دشرحو څخه سوي دي
.ستاسو درنولوستونکو دخير ددعا په هيله.
يادونه:ددې کتاب في ډي اف بڼه هرڅوک بيله بدلونه خپروای سي که دچاپ حقوق يې دژباړن سره خوندي دي،دژباړن بې اجازې يې دچاپ حق څوک نه لري.
ددې کتاب ځيني ليکني د2020څخه در2023کار پوري زما (محمودحميدزی)پرفيسبوک اې ډې خپرې سوي دي.
دويمه يادونه:دې کتاب ته ورته ديؤبل کتاب په ژباړې بوخت يم انشاءالله (دانسان په بدن کي دقرآنکريم علمي معجزې)نومی کتاب به هم وژباړم او تاسو درنولو ستونکو ته به يې Pdf بڼه خپره کړم.
ديادونې وړده چي دياد کتاب ځيني برخې به زما پر فيسبوک اي ډې:درکتاب درخپريد مخکي خپرې کړم انشاءالله.

که کوم وړانديز،لاربښوونه او غوښتنه لري پرلاندي وټساپ نمبر راسره اړيکه نيولی سئ:0704056109

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصحاب کهف

يؤلمريز كال 365،1422 ورځې دی،مگر يؤسپوږميز کال بيا 354،36780ورځې دی، چې دلمريزاوسپوږميز کال ترمنځ توپير10،875137ورځې دی.په 33سپوږميزو کلونو کې ياد عدد چې دلمريز کال دورځو څخه لږدی 358،87929 ورځې کيږي چې نژدې دیؤه کال سره سمون خوري.

که سل لمريز کلونه تير سي نو سپوږميز کال به دلمريز کال څخه دري کاله مخته وي.که 300لمريز کلونه تيرسي هغه وخت به سپوږميز کال درلمريز کال 9کاله مخکي وي ياني دسپوږميز کال نيټه به 309 کاله وي.

ياده کره شمېرنه خلا پيژندونکو چې شپږ عشاري عدده مخته تللي دي دلويو تلسکوپوپه مرسته کړي ده،يؤه ثابته اودنوې پوهې په شتون کي منونکي محاسبه ده،

مگر يادې محاسبې ته 14سوه کاله مخکي د قرآن كريم په الكهف سورت کي داصحاب کهف په کيسه کي اشاره سوې ده!الله جل جلاله دسورت الکهف په 25 نمبرايات کي فرمايي:

(وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

ژباړه:او هغوی په خپله ځمځه کښي درې سوه (لمريز) کاله پاتي شول، او(ځينو خلکو د مودې په حسابولو کښي) نهه (سپوږميز) کاله نور زيات کړيدي.

يادونه: داصحاب کهف شمېر په شمسي کلنو باندي وو، نو په لمريز حساب نهه کاله نور ور زيات سول. ياني د لمريز او سپوږميز کلنو تر منځ په ياده موده کي نهه کاله توپير موجود دی.قرآن کريم دمعجزو څخه پريمان، دبريا سمت ته رابلونکی کتاب دی.راسئ دخپل ژوندونونو دسمون او بريا په پار قران کريم تلاوت اوپه لارښوونو يې عمل وکړو.

په اوردون کي داصحاب کهف سمڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضأ ي ياخلاي موجودات

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلاء کي داسماني جسمونو شمېر

الله جل جلا له دسُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت په 53نمبرايات کي فرمايي:

سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

مګر کومي دي دالله جل جلاله نښاني؟په ريوايتونو کي راغلي دي چي په هسک کي دستوروشمېر دريګو ددانو اوشيګو په شمېرردی!

په پخو وختونوکي ستور پيژاندو دستورشمېر دزرګونو په شاوخوکي ښووي،ورسته ترځينو څيړونو اوساينسي پرمختګو يې په خلأ کي دستورشمېرميليونونه يادکړ،دځه نورڅيړونو اوپرمختګو ورسته يې يادشمېر ميلياردونو ته لوړکړ،خواوس ساينس پوهانو دنويو ټيکنالوژکي وسيلو،لويو او پياوړو تلسکوپونو په مرسته يوازي په شيدو لارې کهکشان کي چي زموږ لمريزنظام هم دياد کهکشان يوه برخه ده څه ناڅه د 200ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی.دياد کهکشان چټکوالی په ساعت کي٠ 95000کيلومتره ښودل سوی دی.

دشيدو لارې کهکشان پراخوالی،حجم نسبت نورو کهکشانوته دمنځنی کچې درلودونکی اود سل ګونو زرو ميليونو کهکشانو دډلي څخه يؤدی چي دهغوی په کره شمېرباندي يوازي الله جل جلاله ښه خبر دی.الله جل جلاله دسورت ق په 6نمبرايات کي فرمايي:أَفَلَمْ يَنظُرُوٓا۟ إِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَزَيَّنّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ

ښه نو، دوی هيڅکله د ځان له پاسه اسمان ته ندي کتلي؟ - په څه ډول موږ هغه جوړ او سينګار کړ؛ او په هغه کښي هيڅ درز نشته.*الله جل جلاله دسورت الملک په 3نمبرايات کي فرمايي:الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِن تَفٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِن فُطُورٍ هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!* دستورو شمېر دومره ؤ الله جل جلاله ښه خبر دی چي دهغوی پراخوالی به څومره وي*

(c) ketabton.com: The Digital Library

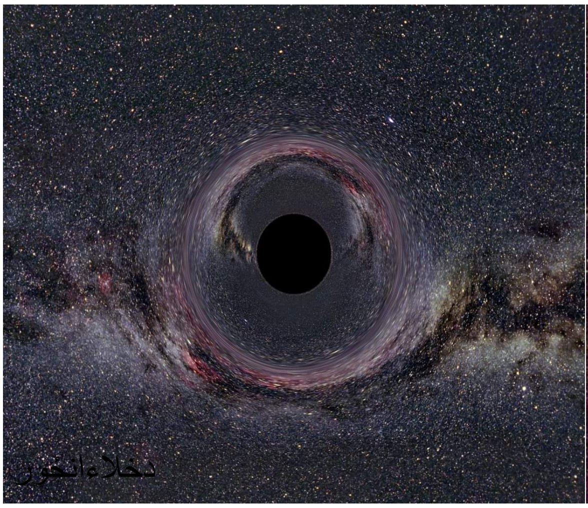

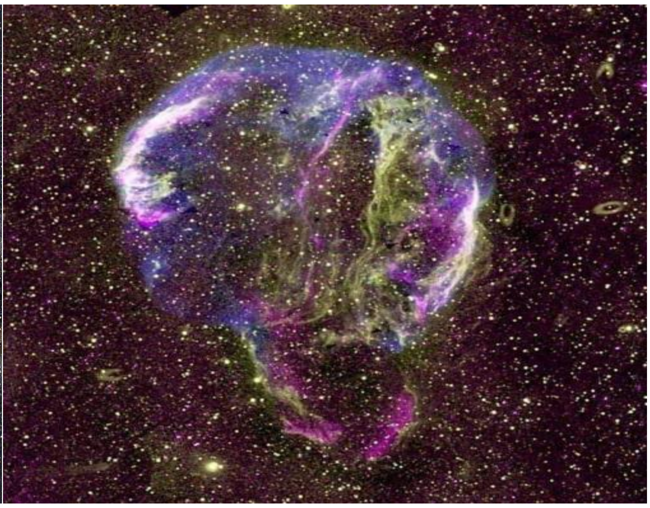

دمځکې حجم

دمځکې حجم 1ميليو کيلومتره مکعب دی،لمر نسبت ځمکي ته 1300000ځله لوی دی، دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله 150000000کيلومتره دی.

ديؤه ستوري لويوالی دلړم برج دستورو دډلې څخه هومره دی چي دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله خپل ځانته ځانګړې کولی سي.يوبل ستوری چي نوم يې منکب الجوزأ دی ۱۰۰ميليونه واري دلمرڅخه لوی دی.دياد مسايلو دپوهيدلو ورسته دالله جل جلاله سپيڅلي کلام ته نظر کوو اودهغه په لويوالي او اعجاز کي آند(فکر) کوو!الله جل جلاله دسورت ذاريات په 47نمبر ايات کي فرمايي:وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

او اسمان موږ په خپل قدرت سره جوړ کړيدی او موږ د دې وس لرو.

***

۲دستوروليريوالی ادهغوی تيزوالی:

دستورو ترمنځ ليري والی، فاصله دنوري کال په مټ اندازه کيږي.درڼا تيزوالی په يؤه ثانيه کي 300000کيلومتره دی چي په يؤه کال کي 10زره ميليارده کيلومتره کيږي.جالبه خولا دا چي سپوږمۍ زموږڅخه يؤه نوري ثانيه اولمر د8نوري دقيقو په شاوخوکي زموږڅخه ليري دی.دتولـه لمريز نظام قطر د13نوري ساعتونو څخه ډېر نه دی،اوترټولو نيژدي نوري سياره،ستوری دمځکي څخه 4څلور نوري کاله ليري ده.که دياديې سيارې لوري ته په يؤه داسي سپرلۍ کي چي تيزوالی يې دسپوږمۍ دتيزوالي په اندازه وي سفر پيل کړو:موږ به ورسته درسلو زرو کلونو خپل منزل ته ځان ورسوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدرنګه که دمځکې په یؤه سپرلۍ کي چي د راوسه هم څومره چټکې جوړې سوې دي خپل سفر دیادې سیارې سمت ته پیل کړو: زموږسفر به 50میلیونه کاله ورسته یادي سیارې ته په رسیدو پای ته ورسیږي،یاني څلور نوري کاله ورسته.اوس نو دهغه کهکشان په اړه چي نوی کشف سوی دی،چټکوالی یې په یؤه ثانیه کي 240000کیلومتره دی اوسلګونه بیلیونه نوري کاله زموږڅخه دکشف په وخت کي لیري وو څه ووایو؟هوسلګونه بیلیونه نوري کاله چي یوبیلیون دزر میلیونه سره مساوي دی.رښتیا هم الله جل جلاله څومره ښه فرمایلي دي.سُوْرَةُ الواقِعَة : 75– 76نمبر ایاتونه:فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِنو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځایونو باندي قسم خورم؛وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌاو که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****څه چي مخکي ولیکل سول دکایناتو څخه لږ شمېر عجایب وه،مګر دکهکشانونو سیارو،ستورو اونوروخلایي جسمونو دحرکت،دهغوی دډېرې چټکتیا،لوی مدارونو،استحکام،دهغوی درنا خورولو دتونایي، دهغوی ترمنځ دجاذبې دقوي او په حرکت کي دهغوی دتعادول په اړه مو خبرې نه دي کړي.الله جل جلاله سُوْرَةُ الزُّمَر په 67نمبر ایت کي فرمایي:

وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدْرِهٖ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌ بِيَمِينِهٖ ۚ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ*

دوی هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دی (د هغه کامل قدرت خو داسي دی چي) د قیامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښې وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دی چي دوی یې کوي.

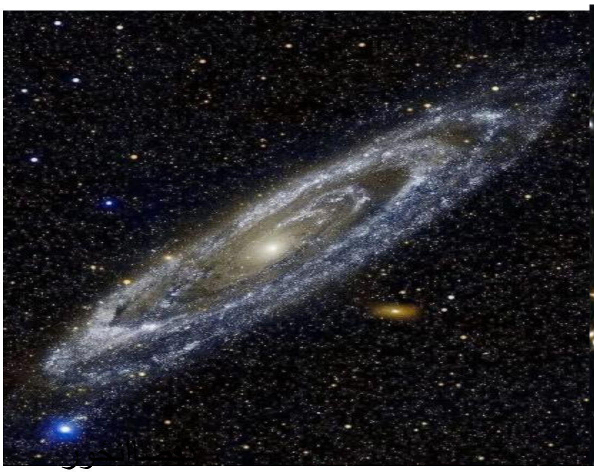

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق 12نمبرايات کي فرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
او (قسم دی) په چاودېدونکې ځمکه (چي اوبه، بوټي او داسي نور شيان ځني راوځي)؛
***

مور نه سوای کولی چي دمځکي ټول اوصاف په يؤه کلمه کي راغونډ کړي وای،مگر الله جل جلاله مځکه يوازي په يوه ويی سره موصوفه کړې ده اوفرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
*

دمځکي ټولي لويي وچي يوخت سره موښتي وي.خوورسته يي منځ کي درزونه پيداسول اوديؤبل څخه بيلي اوپر شپږو برخو"آسيا،افريقا،اروپا،امريکا،استرليا،اوانترکتيکا باندي وويشل سوې.په (1915)ميلادي کال کي الماني پوه (وگنر)دهغو شوهدو په رڼاکي چي لاسته يي راوړي وه وويل۲۰ 20ميليونه کاله پخو ټولي لويي وچي سريوځای اويوه لويه وچه چي (پنگيا) په نامه يادېدل جوړه کړي وه.
د1950ــ1968 ميلادي کلونو ترمنځ جيولوجستانو دوگنر نظريه،تيوري ومنل اودځمکې چاوديدل،درز کول يي تائيد کړل."که يؤ څوک د مځکي توصيف داسي وکړې چي دپيل څخه در اوسه دمځکي ثابتي ځانگړني په برکي ونيسي په ناچارۍ سره به ووايي:مځکه درز کوونکي،چاوديدونکي ده.
ياني دهغې ځانگړني درلودونکي ده کومه چي الله جل جلاله ورته ورکړې ده او په خپل پاک کلام کي يې دمځکي يادې ځانگړني ته اشاره کړې ده.مگر دمځکي ياد چاوديدل څنگه دي،څه کيفيت لري.
څرگنده چي مځکه دبيلا بيلو طبقو،پوړونو درلودونکې ده.دچرگې هگۍ ته پام کوو چي باندنۍ پوښ يي اهک،چوني ته ورته دی او نسبتً کلک جوړښت لري،ورسته يؤه نازکه لايه،درهغې ورسته دهگۍ سپين اودرهغه هم ورسته دهگۍ ژړ شتون لري.دهگۍ کروړه،سخته طبقه دهگۍ دباندنی پوښ دی.همدرنگه څومره چي موږ دمځکي تل ته نيژدې کيږو دهغې سختې کميږي.
"مځکه دلاندي طبقو (پوړونو) درلودونکي ده.لومړی دمځکې قشر:دمځکي قشر نا متجانس ترکيب لري چي دژوروالي پر بنسټ پر دريو طبقو ويشل سوی دی:1رسوبي طبقه2گرانيتي طبقه3بزالتي طبقه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوبي طبقه:ددې طبقي پيروالى دځوسانتي متروڅخه در10او15کيلومتروپوري رسيږي
ګرانتي طبقه:ددې طبقي پيروالى ديؤه کيلومتر څخه پيل اودر 20او40کيلومتروپوري رسيږي.ددي طبقي د لانديني سرحد تودوخه دسانتي ګريډ در 1000درجوپوري پورته کيږي.
بزالتي طبقه ددې طبقي پيروالى د8څخه در 30کيلومترو پوري رسيږي،ديادې طبقې لاندنى سرحددمځکي دقشر دلانديني سرحد په توګه منل سوى، يادسرحد ته دموهو يا (M)سرحدوايي.

2دمځکي هسته.

دهستې پوښ(مانتل) چي داته څخه در80اوهتادر2900کيلومتروژوروالي پوري موقعيت لري.
مانتل غيري متجانس ځانګړتيا لري،په غالب ګمان ماده ډېروخت په مانتل کي جامد حالت لري دتودوخي درجه يې دژوروالي په ډېريدو سره بدلون مومي.دتودوخي درجه يې په 100کيلومتره ژوروالي کي د 1400څخه در 1500درجوپوري رسيږي په ياده طبقه کي دژوروالي په ډېريدو سره تودوخه هم زياتوالى مومي.

دمځکي هسته

دمځکي په هسته کي داتوموسفير فشار ميليونو ته رسيږي دمځکي په هسته کي دتودوخي درجه د2000سانتي ګريډ څخه زياته ده .انسان نه سي کولى نيغ په نيغه د دمځکي هستې ته لارپيداکړيدهستې په اړه ټول مالومات پر اټکلونو اوفرضيو ولاړدي."ځينو جيولوجستانو دمځکي طبقه بندي داسي کړي ده :1:داوبوکلک قشر 2:کلکه برخه ياوچه
3:پوګه برخه 4:پورتنى پوښ 5:کورنى پوښ
6:باندنى هسته 7:کورنى هسته.
*دمځکي په هسته کي مايع،بهيدونکي، آتش فشاني،ايشدونکي موادشتون لري.الله جل جلاله سُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]ايا تاسي له دې څخه بېغمه ياست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دى، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟
**د(تَمُورُ)معنا لړزيږي. لړزيدل دمځکي دهغه مايع دجوش اوايشېدو لکبله کومه چي دمځکي په تل (هسته) کي په جوش اوخروښ کي ده."دزلزلې دپيښيدو يؤلامل داورشيدونکوفعليت او دآتشفشاني موادو فعليت دى."موږبختوريو چي دمځکي پرمخ(سطحه)يو دارام والي څخه دمځکي دباندنى طبقي برخمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو او کولی سو دمځکې پرسطحه ودانۍ جوړې اوژوند پکښې وکړو،که مځکه دخپل هستې د ايشيدونکو، مايع موادو پرمخ ورولويږي،ورژيږي پايله به يې داوي چې الله جل جلاله دسُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کې فرمايي:

[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]

ايا تاسي له دې څخه بېغمه ياست چې هغه ذات چې په اسمانونو کښې دی، تاسي به په ځمکه کښې ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

***

اوس نوآند(فکر)وکړې چې چا حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم دمځکې اوآسمانونو ديادو ځانګړو څخه خبر کړ!؟هغه پيغمبر چې ليک لوست يې نه وو زده څه پوهيدی چې دمځکې په خيته کي سوځونکي،ايشېدونکي مايع شتون لري؟آيا دقرآن دالله جل جلاله کلام نه دی؟"بيله شکه چې داقرآن دکايناتو دخالق الله جل جلاله کلام دی چې پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم يې نازل کړی دی!."

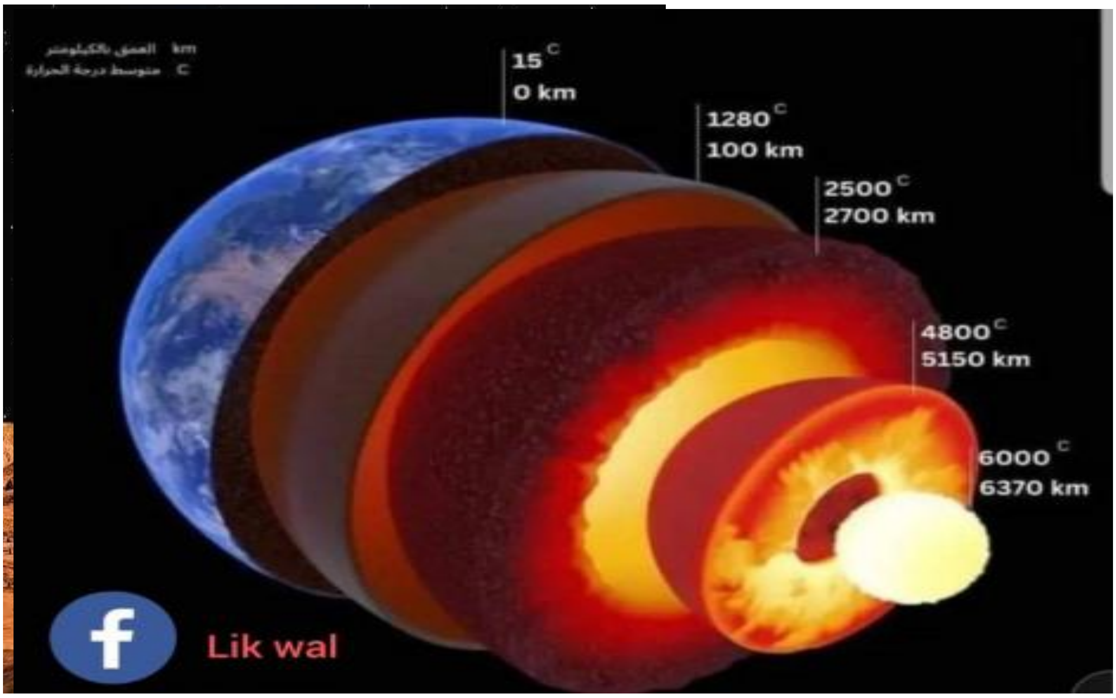

دسپوږمی څخه مځکه دويم دمځکي طبقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرجسم دبيرته راګرځيدوپه حال کي دی

الله جل دسُوْرَۃُ الطّارق په 11 نمبرايات کي فرمايي: [وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]

قسم دی په باران اورروونکي اسمان؛

*(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان ده.

*دادکايناتو خالق دی چي يوازي په يؤه ويی(کلمه) سره دهسک(آسمان) توصيف کوي!

څومره چي علم،پوهه پرمختګ کوي نوي حقيقتونه راڅرګنديږي هومره قرآني معجزې راښکاره کيږي اودقرآني معجزو څخه ملاتړکيږي.سپوږمی ته پام کوو چي په خپل مدارکي دمځکې څخه راګرځي اوورسته دريؤه وار راګرځيدو دويم ځل بيرته خپل ځای ته ستنيږي.

لمرته پام کوو چي نسبت خپل محورته دګرځيدو په حال کي دئ او ورسته ترهر ځل ګرځيدو بيرته خپل لومړي ځای ته راګرځي،همدارنګه ډېرشمېر آسماني جسمونه دګرځيدو اوبيرته ستنيدو په حال کي دي.

په (1910)ميلادي کال کي يؤ شمېر لکۍ لرونکي ستوري دځمکي دڅنډو څخه تېر سول چي بيا (76)کاله ورسته په (1986)ميلادي کال کي بيا هم ياده چاره سرته ورسيدل، ياني ياد لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې) بيا راوګرځيدل اوهر (76)کاله ورسته ياد راګرځيدل دالله جل جلاله په حکم سره بيا تکراريږي.

موږته څرګنده ده چي لمر،ستوري،سيارې،سپوږمۍ،لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې)اوهر هغه څه چي په دايروي يا بيضوي بڼو مدارنو کي په خلأ کي شتون لري:لېږي ځي اوبيرته خپل ځای ته راګرځي.الله جل جلاله موږته (14)سوه کاله مخکي په خپل کلام کي دآسماني جسمونو په خپل مدار کي دګرځيدو او په خلأ کي دمداروڅنو دشتون خبر راکوي! الله جل جلاله دسُوْرَۃُ الأنبيَاء په (33)نمبر ايات کي فرمايي:

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.

*داخبره چي الله جل جلاله آسمان په(ذَاتِ الرَّجْعِ) ويی سره مصوف کړی دی په بشپړډول رشتيا او موږ وربانديي ايمان لرو.دستاينې وړدی الله جل جلاله چي ښه اندازه کونکی اوجوړونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينوپوهانو دا ايات شريف : وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]*بل ډول تفسير اوتعبير کړی دی،هغوی وايي:په هواکي موجود ګازونه راګرځيدونکي،بدليدونکي ياتغيرکوونکي دي.دبيلګې په ډول اکسيجن که انسان يا ژوی تنفس کړې په کاربن دای اکسايډبدليږي.که دنباتاتو دګټې وړ وګرځي بيرته په طبيعت کي په اکسيجن بدليږي،همداډول په طبيعت کي نور ګازونه هم لېږي ځي اوبيرته راګرځي.

که چيرې الکترومقناطيسي امواج خلأ ته واستول سي دوهم ځلي خپل ځای ته راګرځي.

د ټول بشر دګټې وړ امواج دهمدې تغير بدلون اوبيرته راګرځيدو دوړتيا درلودونکي دي.

داوبو بړاس ورسته تردې چي فضأ ته پورته سي دباران دڅاڅکو په ډول بيرته مځکې ته راګرځي .که ګازونو دځمکي داتموسفير فشارڅخه تېښته کولی سوای نو يؤ زيان به يې داوای چي دځمکي دابو بړاسونه به دځمکي څخه خلاء ته تلای خو بيرته به دباران په ډول مځکې ته نه راګرځيدلی.دا دالله جل جلاله ستره پيرزوينه ده چي دځمکې څخه خلأ ته ګازونه نه تښتي .

الله جل جلاله کايناتوته دتغير،بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا ورکړې اوهغوئ يې دهمدې وړتيا درلودونکي خلق کړي دي چي هيڅ يؤ يې دالله جل جلاله دحکم څخه مخالفت نه سي کولی!

خوانسان چي الله جل جلاله اشر المخلوقات خلق کړی دی ولې دالله جل جلاله د امرونو څخه مخالفت کوي!؟

موږته دامعلومه سول چي آسمان،فضا دالله جل جلاله په اراده دمځکي بخار دباران په ډول،الکترو مقناطيسي امواج د راديويی امواجو په ډول،ګازونه در هغو تغيراتو دتېرولو ورسته چي په هغو کي شتون لري،اوهرخلأيی جسم بيرته خپل لمړي ځای ته راګرځي، دستوروپه شان چي په خلأ کي په دايروي شکله يا بيضوي شکله مدارو کي دخوځښت په حال کي دي.

ښه نوکه الله جل جلاله په خپل سپيڅلي کلام قرآن کريم کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)

داپه دې معناده چي دا سپيڅلی قرآن کريم دکايناتو دخالق الله جل جلاله دلوري پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دی اوموږ ورباندي ايمان راوړی دی.

يادونه،(1)د "رجع" کلمې دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو يادې ژباړې:

دقرآن کريم اعجازقرآن اوتخنيک پښتوژباړل سوکتابونوڅخه را اخيستل سوي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله په خلا کي دتيارې (تاريکی) خبر راکوي!

يو خلا پيژندونکي پوه چي ديوه پرمختللي هيواد دفضايي بيړيو ديوه مرکز څخه يې ليدنه کړې وايي:څه موده مخکي زما ومخته يؤه فضايي بيړۍ خلا ته وتوغول سول: چي دياد مرکز عمليه دخلا يي بيړۍ دعمليې سره په پرلپسي ډول په اړيکه کي وه دفضايي الوتکې مشر په يوه اړيکه کي چي دبيړيو دمرکز سره يي ونيول ووېل:موږ اوس هيڅ شی نه وينو:دا په داسي حال کي وه چي فضايي بيړۍ په روښانه ورځ وتوغول سول،څه موده ورسته فضايي بيړۍ دمځکې داتموسفير څخه په بشپړډول خلا ته ووتل چي په پوره ډول تاريکه او بي نوره ده،

دفضايي بيړۍ رئيس اندېښنه وښودل او وي ويل:موږ هيڅ شی نه وينو داسي انګيرو لکه ړانده سوي چي يو:څه پيښه سويه ده؟

هغه څه چي دفضايي بيړۍ عمليې ته وړپيښ سوي وه داوه:دلمر وړانګې په خلا کي پاشل کيږي،خپريږي او دهوا ګرد اوغبارپه منځ کي سرګردانه کيږي: هغه څه چي فزيک پوهان ورته دنور انتشار يا خپريدنه وايي.

په خلا کي نور دهوا په ذراتو اوګرد پا شل کيږي اوټول نوراني اوځليدلي ښکاري،هغه کار چي په مځکه کي هم پيښيږي.ځيني ځايونه دلمر په نيغو وړانګو روښانه کيږي اوځيني ځايونه دلمر په منعکسه رڼا روښانه ښکاري:دمسجد په ډول:موږ يوبل وينو مګر هلته دلمر نيغي (مستقيمي)وړانګې شتون نه لري،بلکي دلمر منعکيسي وړانګې دي چي دشيانو سره دټکر ورسته زموږ سترګو ته رارسيږي او موږ هغه وينو.

فضايي بيړۍ هم ورسته تردي چي دمځکې داتموسفيرڅخه ووتل او دنور دانتشار پيښه(پديده) له منځه ولاړل دخلاپه بشپړې تاريکۍ کي راګيرسول اودبيړۍ کارکوونکو هيڅ نه ليدل.

اوس که دالله جل جلاله سپيڅلي کلام پاک قرآن ته چي 14سوه کاله مخکي نازل سوی دی او هغه وخت وګړو خلا،سپوږمۍ ته دتګ او دمځکې داتموسفيرڅخه په اوسنۍ طريقه د وتلوسره آشنايي نه درلودل مراجعه وکړو يوه علمي اعجازته رسيږو.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الحِجر په 14او15نمبرايانوکي فرمايي [سُوۡرَةُ الحِجر : 14](وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعۡرُجُونَ)که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوۡرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٌ مَّسۡحُورُونَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا به يې هم همدا ويل چي زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرايات ژباړه يې په تفسيرديوبندى کي داسي راوړې ده:"بيشکه!هم داخبره ده چې تړلې سوى دى سترګى زموږ بلکه موږ يوقوم يوچې جادو راباندى کړى دوى دى""(سُكِّرَتْ)ژباړه:چې تړل سوى دى"هغه څه چي دفضايي الوتکې دعمليي رئيس وويل: چي موږفکرکوو چي ړانده سوي يوو،تاريکى کي راګير اوهيڅ شى نه وينو:14سوه کاله مخکي په قرآن کريم کي بيان سوي دي!آيا دايوقطعي دليل پر دې نه دى چي قران دمخلوقاتو دخالق جل جلاله کلام دى؟
داپيښه څوکاله مخکي وسول:هغه وخت کله چي انسان دمځکې پوښ اتموسفير وپيژندئ اوپه هغه کي يي نفوذ کړى وو،هغوى داسي يوځاى ته ورسيدل چي دنور دانتشار پديده (پيښه)دمنځه تللي وه او په پوره تاريکى کي راګير سوي وه!په دې پيښې سره انسان وپوهيدئ،وي ليدل چي دمځکې دپوښ (اتموسفير)څخه دباندي تياره ده اوبغير دروښانو ستورو دنور څخه نوره رڼا شتون نه لرييا نور (رڼا)نه منعکس کيږي ترڅو وليدل سي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)
که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې واى او هغوى په رڼا ورځ په کښې ختلي هم واى،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ
بيا به يې هم همدا ويل چي زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرايات ژباړه يې په تفسير (ديوبندى) کي داسي راوړې ده:("بيشکه!هم داخبره ده چې تړلې سوى دى سترګى زموږ بلکه موږ يوقوم يوچې جادو راباندى کړى دوى دى")"(سُكِّرَتْ)ژباړه:چې تړل سوى دى"

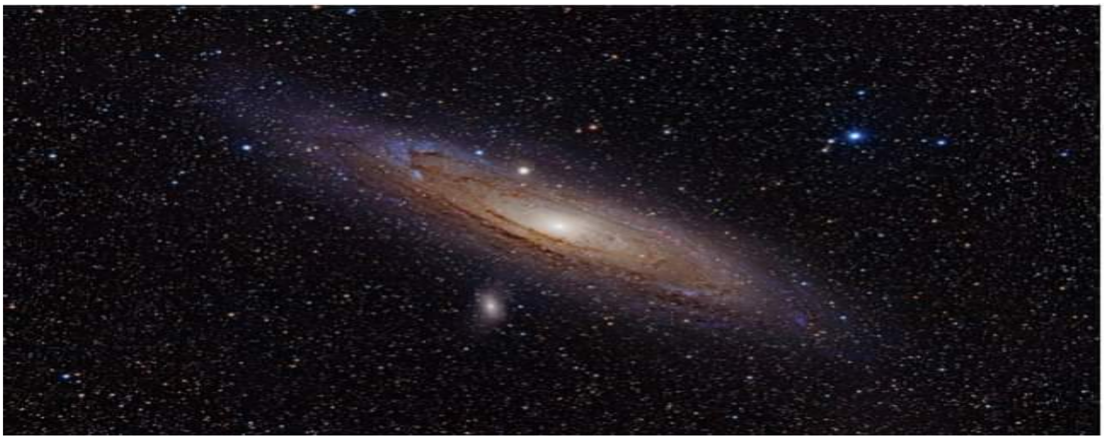

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

هغه څه چي ډېرښکاره دي دکايناتو ناپايښ ده اوچي علم هرڅومره ډېر دسلګونو زرو ميليونو ليرې کهکشانو (آسمان ټولګو)په کشف باندي برلا سی سي،خودکايناتو داپراخوالی لانور ډېر روښــانه کيږي،مګـر ډېـر جالـب ټکـی دادی:دکاينــاتو پرناپــايښ پراخــی بانــدي يــو ثابـت قانونوحکمراني کوي:چي دجاذبې قوې په نوم سره پيژندل کيږي!

هره ټولګه دکايناتو يوه بلـه ټولګـه دکاينـاتو پـه خپل حد او ددوی ترمنځ اندازه کـي جذب کـوي (خپل ځان ته يې راکاږي):دجاذبې قوي ديوازني قانوپه مرسته.

کولی سو ووايو ټول کاينات يوه ټولګه ده که چيرې هريو ددوی څخـه همدغـه رکـم يوبـل جذب کـړي (ځـان تـه راکـش کـړې)مګـر څـه شـي ددوی ترمنځ دليروالي،پاشـل کيـدو اوپـه زمـن کـي ديوځـای والـي اويـوې ټـولګي پـه شـان دښـودني لامـل سـوی دی؟الله جل جلالـه دسُوْرَةُ الطّـارق پـه 11نمبرايات کـي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی پـه بـاران اورروونکـي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليرولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.

هرڅه چي په آسمان،فضاکي دي په خپل مدارکي دګرځيدلو،راځرخيدلو،ليري تللو اوبيرته خپـل ځای ته راتللو په حال کي دي.دا دوراني اوپرلپسي حرکت ديوې قوې دراپارونې سبب سوی دی:يوه قوه(ځواک)دجاذبې دقوې په مقابل کي:دامخامخ کيدل او حرکت ددې دوو قوو پـه منځ کي حرکتي تعادل (بربروالی) منځ تـه راوړې چي بياهم دا يـوه نښـه دنښـانو او دقدرتونو څخـه دالله جل جلاله ده.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الرّعد په 2نمبرايات کي فرمايي:

(اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغـه ذات دی چـي اسـمانونه يـې لـه سـتنو پرتـه همداسـي درولـي دي، تاسـي يـې پـه خپلـه وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تـابع ګرزولـي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*(عَمَـد) دعمـود جمعـه ده يـاني سـتني مګـر دآسـمان سـتني دليـدلو وړنـه دي(بِغَيْـرِ عَمَـدٍ تَرَوْنَهَ)***ځيني پوهان وايي چي دا ايات شريف دکهکشانونو،ستورو،سيارو اونـورو فضـايي جسمونو ترمنځ دجاذبې دقوې پرشتون دلالت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوې ته د سُوۡرَةُ النَّمل په 61 نمبر ايات کي اشاره سوې ده،الله جل جلاله فرمايي:

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***

څوک دی چي دمځکې پرمخ يې ټول شيانو ته قرار،ارام ورکړی او دهغه په خوښه مځکه ټول شيان ځان ته جذب کوي،ځان ته راکاږي؟

دوزن حقيت څه دی؟

هوا دريابونه اوهرڅه چي دمځکې پرمخ دي هغې ځان ته راکښلي،جذب کړي دي.

که چيرې انسان خلا ته پروازو وکړې اودمځکي جاذبې قوې دکرښي دورستي حدڅخه دباندي ووزي:دبي وزنۍ احساس به وکړې. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***نور اياتونه چي دمځکې پرجاذبې قوې باندي دلالت کوي:الله جل جلاله د سُوۡرَةُ الانشقاق په 3او4نمبر اياتونو کي فرمايي[سُوۡرَةُ الانشقاق : 3](وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ)او کله چي ځمکه وغوړوله شي،[سُوۡرَةُ الانشقاق : 4](وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ)او څه چي په هغې کښي دننه دي هغه دباندي را وغورځوي او تشه شي؛***دمځکي دجاذبې قوې په لمنځه تللو سره:مځکه خپل ټول شته دننه شيان،اجسام دباندي غور ځوې، چي بيا بيرت خپل لومړي حالت ته نه ستنيږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورت دليلونو محور دا لاندي ايات شريف دی:الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]
(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينگوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی. ******

دلمروتـل دآسـمان لمنځـه (دلمريزنظـام دمنځـه)دلمـر دخپلـې سـمې طبعـي لارې څخـه کړيدل،انحراف شمېرل کيږي.که چيرې خبير الله جل جلاله وفرمايي:[سُوۡرَةُ الطّارق : 11]
(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛***

(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.همدغه دفصايي جسمونو بيرته راګرځيدل يې خپل لومړي ځای ته دآسمان قانون ګرځولی هره سياره.. چې په کايناتو شتون لري دخپل کروي يا بيضوي دوران په طی کولو بشپړولو سره دوباره خپل لومړي ځای ته راګرځي:هغه هم بيله کوم کوچني انحرافه.

دادقت اونظم دچا کاردی؟

کـه لمـر دخپـل تـګ لـوري څخـه منحـرف او ووزې:ديـوې بلـې سياري..سـرټکرکوي اوددوی دټکرلکبلـه دمځکـې څخـه ژونـد کـډه کوي!څـوک دی چـي کهکشانونه(آسـمان ټولګې)سـتوري اوسيارې يې دخپل حرکت پر مسير(تګ لوري)ثابتي اوټينګې ساتلي دي؟

که يو اورګاډی داوسپني دپټلی څخه ووزې سقوط کوي،غوځاريږي، اورګاډی در هغوپوري خوندي دی ترڅوهغه داوسپني پر پټلی باندي روان وي.همدرنګه مځکه هم ،که خپل پر مسير دحرکت په حال کي وي:پرخپل حال به ثابته پاته وي،که يې په درووران اومسير کي لږ هم توپير راغلی جوړوالی به يې دمنځه ولاړسي!خو دا دقادار ذات الله جل جلاله دقدرت يوه نښه ده چي مځکه دخپل تګ لوري څخه نه منحرفه کيږي!دا دالله جل جلاله جوړښت دی!دادالله جل جلاله فضل دی!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*****

ياني دهغوی کنټرول اونه وتل دخپل مسير څخه دالله جل جلاله په واک اوکنټرول کي دي.

هغه لکی لرونکي ستوري چي په 1910م کال کي اودويم ځل په 1986م کال کي دخواوا څخه تيرسول:او ورسته درزرګونو کلونو دتيرېدويې اوس هم په دقيق اومنظم مسير کي توپير نه دی راغلی:توپير څه حتی دردې چي لږ فرق يي په سرعت کي هم نه دی راغلی!ټولو لکی‌لرونکوستورو ،کهکشانونو ،ستورو ،سيارو ،سپوږميانو ،مځکې، لمريز نظام اوکايناتو دغه ډول دقيق اومنظم وضيعت دچا په قدرت خپل کړی دی؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمۡسُ تَجۡرِى لِمُسۡتَقَرٍّ لَّهَا ؕ ذٰلِكَ تَقۡدِيۡرُ الۡعَزِيۡزِ الۡعَلِيۡمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*****دکايناتو ټولي برخي،اجزاوي په خپل ټاکل سوي مسير کي دحرکت په حال کي دي اودهغه څخه سرغړونه نه کوي،نه اوړي،ولي؟ولي چي قادر ذات الله جل جلاله دهغوی سمبالونکی دی!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ فَاطِر په 41نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّ اللّٰهَ يُمۡسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضَ أَنۡ تَزُولَا ۚ وَلَئِنۡ زَالَتَآ إِنۡ أَمۡسَكَهُمَا مِنۡ أَحَدٍ مِّنۡۢ بَعۡدِهٖ ؕ إِنَّهٗ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*

آيا دمځکي ټول ځواقونه داوړتيا اوتوان لري:که مځکه دخپل تګ لوري،مسير څخه واوړې چي بيرته يې خپل اصلي(اره)تګلوري ته راولې؟او آيا که لمر دخپل مسير څخه منحرف سي دمځکي اوسيدونکي يې بيرته خپل اصلي حالته دروستلو توان لري؟؟؟

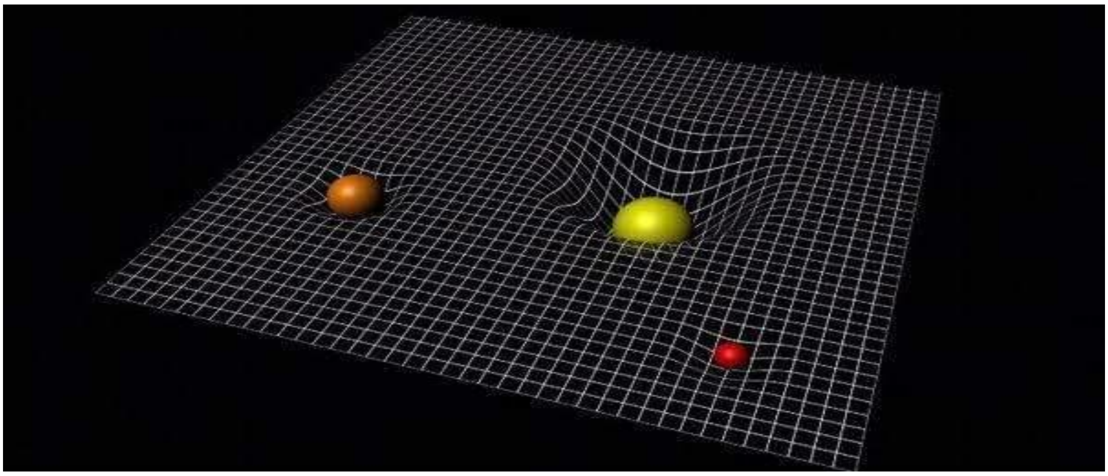

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه ليري کهکشانونه (آسمان تولګې)

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الواقِعَة په 75 او76نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75]
(فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛
[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛
******

يوې نړۍ والي رسنۍ اعلان کړه: چي ديوه پرمختللي هيواد يوه فضايي بېړۍ (الوتکه)چي ديوه لوی تلسکوپ ليږدونکي وه فضاته وتوغول سول.دياد تلسکوپ دعدسي قطر 8متره وو،دفضايي بيړۍ تيزوالی نژدي 40زره کيلومتر پرساعت وو،چي دکايناتو درازونو دکشفولو لپاره فضا ته واستول سول.

ياده فضايي بيړۍ دتلسکوپ په ګډون کيدای سي اوس مشتري سيارې ته نژدي سوې وي .

دې فضايي بيړۍ ديوه کهکشان څخه چي تر اوسه نه وو کشف سوی عکاسي کړي:

مځکي ګمان کيداي چي ترټولو ليري کشف سوی کهکشان به زموږ څخه 000/000/24000 فاصله (ليريوالی)لري اونژدي ترين ستوری به زموږ څخه 4نوري کاله ليري وي:4نوري کاله ياني:که يوڅوک وغواړې يادستوي ستوري ته دمځکې په يوه ليږدونکي ماشين،وسايل کي سفر وکړې،يادسفربه يې 50ميليونه کاله ورسته منزل ته په رسيدو پای ته ورسيږي.

قطبي ستوری 400زره نوري کاله او (M33)نبيوله (وريځي)7،2ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دي.يوبل کشف سوی کهکشان (آسمان تولګه)زموږڅخه 24ميليونه نوري کاله فاصله لري.

مګر څه لږوخت مخکي هغې فضايي بيړۍ چي يولوی تلسکوپ دځان سرليږدوي ديوبل کهکشان انځور چي دمځکې څخه سلګونه بيليونه کاله ليري دی مځکي ته راستولی دی.

په دقت سره اند وکړئ!سلګونه بيليونه نوري کاله!

دايوه ډېره ليري فاصله ده:هريوبيليون دزرميليونه سره سمون خوري.

جالب ټکی خودادی:يادکهکشان په هره ثانيه کي د240زرو کيلومترو په سرعت دحرکت په حال کي دی.زموږڅخه يې ليروالی هغه وخت چي ليروالی يې ثبت سو سلګونه بيليونه نوري کاله وو داچي اوس به زموږڅخه څومره ليري وي معلوم نه دی.اوس ديادو سوو مالوماتو په نظرکي نيولو سره په دي ايات شريف کي ژور اند(فکر)وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځایونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛****

دایو لوی قسم دی که دنجوم ستور پیژندني په علم باندي وپوهیږو.آیا موږ ته ښایي چي دستر خالق جل جلاله داموروڅخه سرغړونه وکړو؟آیادابه ښه وي چي دالله جل جلاله څخه بغیر دبل چا څخه وبیریږو؟آیا دابه ښه وي چي دالله جل جلاله دیاد اوذکر څخه غافله سو اوذکریی ونه کړو؟آیا دابه شه وي چي داسلامي امورو څخه بي خبره اودهغوڅخه سرغړونکي واوسو؟راسئ بیا په یاد سوي ایات شریف کي ژور اند وکړودقیق لیروالی دمځکې څخه دهغه کهکشان چي تراوسه کشف سوی اودمځکي څخه ډېر لیري دی.

یاد کهکشان د(MACS–JD0647)په نوم نومول سوی اودمځکي څخه 13،3میلیارده نوري کاله لیري دی.اوس که دنور(رڼا)تیزوالی چي په ثانیه کي 3لکه کیلومتره دی په 60کي چي دیوې دقیقې سره سون خورې بیا په 60کي چي دیوه ساعت سره سمون خوري،ساعت په 24کي چي دیوې ورځې سره برابریږي،ورځ په 365کي چي دیوه کال سره سمیږي ضرب کړو څه په لاس راځي؟دیادې پایلې په لیدو بله چاره نه لرو چي په دي ایات شریف کي په غور اودقت اند وکړو اودالله جل جلاله دقدرتونو په لیدلو سره خپل سر زموږ او ټولو کایناتو پیداکوونکي ته پرسجده کښیږدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهکشانونه،ستوري.. اودهغوی تيزوالی

دکهکشان ويی(کلمه)ډېره اورو اود هغه په اړه ډېر معلومات لولو،مګر نوي کشفيات دهغوی په اړه دومره هيرانوونکي دي چي ځيني وخت انسان دشک په سترګه ورته ګورې.

کهکشانونه (آسمان ټولګې) دکايناتو اساسي واحدونه بلل کيږي چي دستورو،سيارو،سيارګيو،سياره وزمو،لکی لرونکوستورو،سپوږميانو،آسامني ډبرو او دسختو،شديدو مقناطيسي او الکتريکي ميدانونو.. څخه جوړدي،په يوه کهکشان کي يادسوي ټول فضايي جسمونه شتون لري.دپاملرنې وړتکی خودادی :

ددې سره سره چي انسان د لويو اوځواکمنو تلسکوپو په مرسته زرميليونه کهکشانونه ليدلي،مشاهده کړي دي،مګر موږ بيله تلسکوپه په طبعي ډول لاندي کهکشانونه په پاکو تاريکو شپوکي په ښکلي هسک کي ليدلی سو:

لومړی(دشيدولارې) کهکشاندويم :د(SMC)يادماژالاني کوچنۍ وريځ) کهکشان يادکهکشان زموږڅخه 200زره نوري کاله ليري دی.

3:د (Large Magellanic Cloud)يا (LMC)دماژالاني لويه وريځ) کهکشان چي زموږڅخه دياد کهکشان ليروالی 160زره نوري کاله دی.

4:د (آنډروميډا) يا (M31)کهکشان چي زموږڅخه 2،5ميليونه نوري کاله ليرئ دی.

ځيني تيز نظر کسانو د (M33)کهکشان چي زموږڅخه 2،7ميليونه نوري کاله فصله لري او درهغه هم ليري کهکشان (M81) چي 11ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دی،دليدلو ادعا کړي ده.هرکهکشان(آسمان ټولګه)په منځني ډول ددري لکه ميليونو ستورو درلودونکی وي.

الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

اوس دشيدولارې آسمان ټولګه په نظر کي نيسو چي زموږ آسمان ټولګه شمېرل کيږي:

زموږ لمريزنظام دشيدولارې کهکشان يوه کوچنۍ برخه ده.ديادکهکشان اوږدوالی 150زره نوري کاله دی.داپه داسي حال کي چي موږ دسپوږمی څخه يوه نوري ثانيه او دلمر څخه 8نوري دقيقي او 17ثانيي ليروالی لرو،همدارنګه دټول لمريز نظام طول،اوږدوالی در 13نوري ساعته ډېر نه دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي يوه بڼه لري لکه يو لوښی چي دستورو ډک وي.يوبله جالبه خبره داده چي ټوله کهکشانونه ديوه نامالوم ټکي پر،شاوخوا چي ستورپيژندونکي ورته (تورسوری) وايي راڅرخي،هغه هم په يوداسي سرعت سره چي دباور وړنه دی ياني دنور دسرعت 10:8په نسبت که چيرې نورپه هره ثانيه کي دري لکه کيلومتره مزل کوي ټول کهکشانونه 10:7در10:8پرسرعت دنور دحرکت په حال کي دي.

زموږ لمريز نظام دمځکې په ګډون دخپل کهکشان دمرکز پر شاوخوا په يولوی مدارکي په ثانيه کي د220کيلومتره په تيزوالي دحرکت په حال کي دی.زموږ لمريز نظام په 250 ميليونه کاله کي يوځل دخپل کهکشان دمرکز څخه راګرځي، راچورلي،رښتيا دادي چي دآسماني جسمونو سرعت اودهغوی ترمنځ دليروالي تصور دانسان دعقل لپاره نه منونکی دی.

زموږ سياره مځکه په ساعت کي د1600کيلومترو په سرعت سره څرخي،مځکه دلمر پر شاوخوا هم په ثانيه کي د3کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.لمر هم دخپل کهکشان دمرکز څخه په ثانيه کي د200کيلومترو په تيزوالي دګرځيد په حال کي دی.

دشيدولارې آسمان ټولګه هم په ثانيه کي د240زرو کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده، ياني دنورتيزوالي ته نژدي تيزوالي باندي .اوس که دا په نظر کي ونيسو چي لمر دشيدو لارې کهکشان دمرکز څخه دپوره دور خوړلو لپاره 250ميليونه کالو ته اړتيا لري نو دټولو کهکشانونو دحرکت نسبت موږته ښه روښانه کيږي.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الغَاشِيَة په 17،18،19او20نمبرايـاتونوکي فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18](وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19](وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 20](وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ)او ځمکي ته نه ګوري چي څنګه غوړول شوې ده؟

***څه موده وړاندي د(M28)نومي کهکشان په مرکز کي چاودنه وسول:دیادې چاودنې داورلمبو سلګونه ميليونه کيلومتره اوږدوالی درلودی.

ددې چاودنې لکبله د دوه زرو بيليونو بيليونو هيدروجني بمونو دانرژی دځواک په اندازه انرژي آزاده سول.يو هيدروجني بم څونده ځواک لري؟

يو هيدروجني بم دوندي ځواک لري چي دمځکې ترټولو لوی ښار ويران،خراب کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دوه زره بیلیونه بیلیونه هیدروجني بمونو ته چاودنه ورکړو څه به پیښ سي؟

په رښتیا هم داپیښه به بیخي ډېره هیرانونکي وي.الله جل جلاله فرمايیدسُوۡرَةُ فَاطِر په 28 نمبرایات کي فرمايي:(إِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) (حقیقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه یوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ښونکی دی.)*اوس نو که موږ هرڅومره ډېر دکایناتو درازونو څخه خبرېږو:زموږ وېره به دالله جل جلاله دعذابونو څخه لاډېرېږي.موږ انسانان دمځکي پرمخ دډېرو کوچنیو کوچنیو ستور په شان یو.مځکه دلمر پر شاوخوا، لمر دکهکشان دلوی ستوري پرشاوخوا، کهکشان دتورسوري پرشاوخوا په فضا کي راڅرخي او دوی ټوله د راچورلیدلو،راګرځیدلو په حال کي دي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الطّارق په11نمبرایات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځیدو،،بیا لیږولو،دوباره استولو،بیرته ګرځیدو په مانان هو ژباړل سوې ده.****هرآسماني جسم په بیضوي شکله یا کروي شکله مدارکي دراګرځیدو په حال کي دی،ښه نو اوس به دمځکي او آسمان په پیدایښت کي آند وکړو!زموږ خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای یادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پیدایښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غیر ارادي توګه غږ کوي چي:) "اې زموږ ربه! دا ټول شیان تا بابیزه او بې مقصده نه دي پیدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو ځايونه

الله جل جلاله فرمايي[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****سوال دادی چي موخه دستورو دځايونو ځخه څشي ده؟

دري ماناوي يې بيان سوي دي:

لومړی دستورو ترمنځ ناپايانه ليروالی دی ،چي دياد ليروالي درک دعقل لپاره ستونزمن چار دی،دبيلګې په ډول:دځينو آسمان ټولګو اومځکې ترمنځ 18زره ميليونه نوري کاله ليروالی شتون لري،اوس که دنور تيزوالی چي په ثانيه کي دري سوه زره کيلومتره دی،په پام کي ونيسو،ياد تيزوالی به: په دقيقه،ګړی،ورځ،مياشت اوکلونو کي څوندي مزل وکړي اوڅومره به زموږ څخه ليري سي؟الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76] (وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)*****

مځکه اوسپوږمی يوازي يوه نوري ثانيه سرليري دي.دلمراومځکي ترمنځ ليروالی 8دقيقي او17ثانيي دچي نژدي 150ميليونه کيلومتره کيږي.دلمريز نظام طول 13نوري ساعته(ګړيه)اودشيدو لارې کهکشان طول 150زره نوري کاله دی.ايا د داسي فاصلو تصورکول چي زموږ او ستورو ترمنځ دي،ديوبل څخه دهغوی د ليري ځايونه تصور کول دعقل لپاره ممکن دي.ځای ددې دی چي بيا دا ايتونه په پوره آندکولوسره تلاوت اوبيا يې تکراروکړو. : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)

*****دويمه مانا:ستوري تل په مختليفوځايونواو حرکت کي وي.

ددوی څخه هريويې دځانګړي تګ لوري او مدار درلودونکی اوهغه لوري ته ستنيدونکی دی.

الله جل جلاله دسورت يٰسٓ په 40نمبرايات کي فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمی ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورليدونکي دي).****

دسورت الواقِعَة 75نمبرايات کي د (بِمَوٰقِعِ)کلمه ددې ايات شريف د اعجاز راز دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې چي ديو ستوري ځای په مانا سره ددې نه دی چي هغه ستوری چي چېري کشف سوی وو په هغه وخت کي هغه ستوري پـه هـم هغه ځـای کـي شتون درلودی،دبيلگي پـه ډول مـوږ دمځکي څخه دلمر انځور اخلو دلمرياد انځور د8دقيقو او17ثـانيو پخـوانی انځـور دی، نـه دهم هغه شيبې!

همدرنگه که زموږ څخه يوستوری يونوري کال ليروي داپه دي مانا ده چي دهغه ستوري نـور يوکال ورسته زموږ سترگوته راسيدلی دی اوداچي اوس به څومره ليري وي موږ نه يوخبر!

خدای جل جلاله دستورو ترمنځ پـه ليروالـي سرقسم نـه دی يـادکړی: ولـې چې ستوري پريوه ځای ثابت نه دي:دحرکت په حال کي دي.

الله جل جلاله دستورو دځايونو ترمنځ ليروالی يادکړی دی.که يوستورپيژندونکی دايات شريف ولولي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نـو داسـي نـه ده، زه د ستورو د پرېوتلو پـه ځايونو باندي قسم خورم؛****

نوپه عاجزی سره به الله جل جلاله ته سرپرسجده کښيږدي او دقرآن کـريم اعجازتـه بـه عـاجزه سي.مځکه پرلمرباندي خپل راگرځيدل په 365ورځو اوڅوساعتونو کي پوره کوي،ځيني نوري سيارې په 2کاله 3کاله اوياد1يوه کال څخه کمه موده کـي يـاد کارسرتـه رسوي او هريوه ددوی څخه دبيلوځايونو، دلويو او وړو کروي شکله اوبيضوي شکله مدارو درلودونکيـه ده:هغه څـه چي ددې ايات شريف تصديق کوي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)****

په واقعت کي هرستوری،سياره..په هرثانيه کي ځانگړي ځايونه لري.داپـه داسـي حـال کـي چـي دبشر په لاس جوړسوی دقيق ترين وخت ښوودونکی ساعت هم ځيـني وخت بـي وختـه، کيږي بي دقته کيږي،دلته داسول پيدا کيږي: چي څشي دهغوی دتنظيم معياردی؟په ځواب کي وايو: يادساعتونه د هغو ستورو دحرکت ددقت پراساس تنظيم کيږي چي وړه خطا او بي دقتي يـې پـه حرکت کي شتون نه لري،همدارنگه دهغو دښکاره کيدلو لپـاره هـم ځـانگړي ځايونـه شتون نـه لري،ولې؟

ځکه چي يادستوري ديوه هيرنـونکي سيستم پراسـاس هره ثانيـه پـه نـوي ځـای کـي وي!هغـه ستوري چي په 1910م کال کي ورسته په 1986م کال کي دمځکي دخوا څخه تيرسول او اوس موږ انتظـار باسو چي پـه 2062م کـال کـي بـه يادستوري ووينو.ديـادو سـتورو گرځيـدل بيرتـه راگرځيـدل 76کـال وخـت نيسـي،هيڅ وخـت دځنډ اومخکـي والـي سـره نـه دي مـخ سـوي يـانې هروخت پرخپل ټاکلي وخت دثانيو په دقت بيرته راگرځيدلي دي،په داسي حال کي چي هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه 30میلیونه کلومتره لیري واقع دي.دریمه مانا:دستوروترمنځ دجاذبې قوه شتون لري اولوی ټولګې کوچنی ټولګې خپل ځان ته راکاږي،یوبل مهم عامل چي په دي امر کي داخل دی،دستورو دټولګو ترمنځ ټاکل سوی مناسب لیروالی دی،که چیري په دي لیروالي کي توپیر راځي:دکايناتوتوازون(برابروالی)به دمنځه ولاړسي آسماني جسمونه به دیوبل سره ټکروکړي اوکاينات به په یوې بي ترتیبي ټولګې بدل سي.

مګردستورو..ځایونه دستور دترتیب کوونکي دلوري څومره منظم ټاکل سوي دي چي ددې منظم والي پایله داده چي دهغوی دوران اوپه زمن کي دهغوی پر خپل ځای ټینګوالی،محکموالی یې په وجود راوړی دی!بنه نو په اوله معنا کي بیان سول چي دستورو دځایونه څخه موخه دهغوی ډېرې لیري فاصلي دي.په دویمه مانا کي بیان سول:چي دستورو حرکت لیږد رالیږد دیوځای څخه نوي ځای ته مګر مخکي ټاکل سوي:یاني دهغوی په ټاکل سوفاصلو ،مدارو او دحرکت په ډول کي توپیر نه راتلل،لکه مځکه کي چي سهاراومابنام بیله کوم توپیره په پرلپسي ډول راځي.

په دریمه مانا کي وویل سول: ستوري دهغوی دلوالي ،کوچنیوالي، لیروالي اونږدي والي سره ټولو ته په یوه ټاکل سوي دقیق ټکي کي قرار ورکول سوی او دهغوی ترمنځ دجاذبې قوې هغوی ته ټینګوالی،محکموالی وربخښلی اودا هیرانوونکی اوبې بیلګې نظام یې منځ ته راوړی دی!خدای جل جلاله دسُوْرَةُ فَاطِر په 41نمبرایت کي فرمایي:(إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقیقت دا دی، یوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه یې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوک د هغو راټینګوونکی نشته. بې‌شکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

******

د (أَن تَزُولَا)معنا څشي ده هیڅکله یې مانا (انْ تَفْنی)یاني نابودیدل لمنځه تلل نه دي،بلکي مانا یې ده (اوکه هغه بې ځایه سي)یعنی دخپل مسیر څخه خارج سي ده.

دبیلګې په ډول که مځکه لمرته نږدي سي تیزوالی یې ډېرېږي،ترڅو دلمر دجاذبې قوې دتعدل(برابروالي)په حال کي وساتي ،دهغه لورته جذب نه سي اوپه خپل مسیر کي لانوره هم پاته سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يوار بيا دپاک قرآن ددې اياتونه تکرار کوو:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

تاسواړياست په دې ايات شريف كي اند وكړئ،تحقيق اوغور وكړئ ولې چې:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20](وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډېري نښاني دي؛*****اودغه ركم:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِى ٱلۡءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ)

دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېداى نه شي.*****په رښتيا سره چي په آسمانونو اومځكه كي دالله جل جلاله دقدرتونو،لويوالي بې شمېره نښې نښاني شتون لري اوهيڅ وخت پای نه مومي،داداسي نښې دي چي يوازي قانع كوونكي نه بلكې دهغوى څخه هيڅ انكار نه سي كيداى او دليل دهغوى څخه دانكار نه كيدلو درقانع كولو ډېر بيانوونكى اوبليغ دى.

يادونه كه غواړئ ددې برخي په مطالعه په هراړخيز ډول پوه سئ تېرې دوې برخي هم ولولئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هسک کي دستورو شمېر

مخکي وختونو کي ستورپيژاندو دستورو شمېر دزرگونو پورته بلئ،څه موده ورسته يې ياد شمېر ميليونونه ياوئ اوڅه لږوخت ورسته يې ميلياردونه يادکړ،خو اوس وخت کي ستورپيژندونکو يوازي دشيدو لارې په کهکشان کي چي په کايناتو کي يو متوسط(منځنی)کهکشان دی،د30 ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی،چي زموږ لمريز نظام هم دياديې آسمان ټولگي يوه برخه ده.ستورپيژندي ديوبل کهکشان دستورو په شمېرلوکي يو بل لوی عدد ته رسيدلي دي يانې:يوميليون ميليون ستوري،مگر دراوسه هم دې پوښتني ته چي: په فضا کي څومره ستوري شتون لري؟ځواب نه دی موندل سوی!دراوسه ديوميليون ميليون کهکشانونو شمېر انسانانو کړی چي هرکهکشان په همدومره شمېر ستورو ته په خپل ځان کي ځای ورکړی دی،داچي په هغوی کي څومره: سيارې،سپوږمياني او آسماني ډبرې.. شتون لري؟دايوه ډېره ستونزمن بي ځوابه پوښتنه ده.دخالق جل جلاله خلقتونه دانسان دتصور څخه ډېر هسک دي!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الذّاريَات په 47 نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءَ بَنَيۡنٰهَا بِأَيۡيۡدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ)اوآسمان موجودکړی دی موږ په ايدی(دقدرت خپل)اوبيشکه موږخامخاپراخوونکي يو(اوهرشی موله واک (اختيار)اوقدرته پوره دی)*****ورستي اعداد چي بيان سول بيان کوونکی په آسمانونو کي دخلقت دعظمت دي :هغه خلقت په لاس سره دهغه خالق جل جلاله چي فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترگو وگورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او گټور کېدای نه شي.**************************

مودې مخکي آند کيدئ چي ځيني ستوري متحرک اوځيني نوربيا دلمرپه گډون ثابت اوبي حرکته دي،دوخت تېرېدل دهغوی په ثابتوالي اوحرکت باندي کومه اغېزه نه لري،دا په داسي حال کي چي دالله جل جلاله په کلام کي الله جل جلاله دلمر په اړه خبر راکوي اوحال يې راته داسي بيانوي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*

په دې ورستيو وختونو کي کشف سول:چي لمر اولمريز نظام په ثانيه کي د200کيلومترو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېزوالي ديوبل ستوري پرشاوخوا په فضا کي دحرکت په حال کي دی او هرځل راګرځيدل يې ميليونونه کاله وخت نيسي.همدارنګه مځکه هم په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمرڅخه دراګرځيد(چورليدو)په حال کي ده.ستورپيژاندو دځينو کهکشانونو(آسمان ټولګو)تېزوالی ډېر لوی عدد لاسته راوړی، ښوولی دی:240زرکيلومتره په ثانيه کي چي دا يو ډېر تېز اوهيرانونکی سرعت دی.يادسرعت نږدي درنا دتېز والي سره سمون خوري.ددې پراخيدونکو اوهيرنونکو کايناتو پيداکوونکی،سمبالونکی اوڅښتن څوک دی؟په رښتيا سره ددې کايناتو اوټولو مخلوقاتو پيداکوونکی پالونکی اوڅښتن پاک خدای جل جلاله دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په 33نمبرايات کي فرمايي:(وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَّسۡبَحُوۡنَ)او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.*** ياني هرستوری هغه که کوچنی وي يا لوی په دورنې حالت کي دی.قرآنکريم دالله جل جلاله کتاب دی او دټوکايناتو پيداکوونکی الله جل جلاله دی،نوددې دوو ترمنځ توافق اوهم غاړيتوب اړين دی،لاندي دوړ مبارکو اياتونو کي دې موضوع(سکالو)متن ته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 1](اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوۡرَ‌ ؕ ثُمَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُوۡنَ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي اسمانونه او ځمکه يې هست کړل، رڼا او تيارې يې پيدا کړې. بيا هم هغه کسان چي د حقي بلني له منلو څخه يې انکار کړيدی، نور شيان د خپل رب سيالان ګڼي.[سُوۡرَةُ الكهف : 1](اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡۤ اَنۡزَلَ عَلٰى عَبۡدِهِ الۡكِتٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَلْ لَّهٗ عِوَجَا ؕ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي پر خپل بنده يې دغه کتاب نازل کړ او په هغه کښي يې کوم کوږوالی پرې نښودی.*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر

دا روښانه اوپيژندل سوی واقعت په پام کي نيسو:دلمر دمخ،سطحي تودوخه 6زره سانتي ګريډ درجې او دمرکز ګرمښت يې 20ميليونه سانتي ګريډ درجې دی،درڼا خپريدني،غورځوني توانايي يې هومره ډېره ده چي دڼا په په ځانګړو واحدونو اندازه اومعلوميږي.مګراړين ټکی دلته دی چي په فضا کي داسي ستوري شتون لري چي دهغوی نور دلمر 26برابره دی،همدارنګه نور داسي ستوري هم شتون لري چي نور(رڼا)يې دلمر100برابره او500 زره برابره ته رسيږي.

لمر دهغوی سره په پرتله کولو بيله دي چي يو متوسط(منځنی)ستوری وګڼوبل شی نه دی.

يادې سوې ټولي بېلګي ددې ايات شريف تصديق کوې چي خدای جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ښکاره شي چي دغه قُرآن په ربښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*******

انځوکي لمراومځکه ښکاري چي دلمربادې څپي دمځکي څوبرابره لويي ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عين القط(NGC 6543)ستوري چاوديدل او دقرانکريم معجزه

هرڅيړونکی محقيق اومتفکر په کايناتو کي په آند،تحقيق،څيړني کولو او دکايناتو اړوند قرآني اياتونو کي په ژور آند اوغور کولو سره دې پايلې ته رسيږي چي :قرآن العظيم الشان دالله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد صلى الله عليه وسلم يې نازل کړی دی.داناشونی چاردی چي يوانسان ياپيری يوازي يا په ډليز ډول وکولی سي دقرآنکريم ديوه ايات مثل راوړي!انړۍ والي جرګي چي دنړۍ په بيلا بيلو ځايونو کي دقرآنکريم اوسنت دعلمي اعجاز پر سکالو(موضوع)جوړيږي،داروښانه کوې:چي علمي دقيقي اوپربې‌لګو ولاړې څيړنې چي غيري مسلمانو پوهانو ددې لپاره نه چي قرآنکريم او اسلام ته خدمت وکړي کړي دي:يادو څيرونو چي لسګونه کاله وخت نيولی او ميليونونه ډالر پري لګيدلي داسي پايله تري لاسته راغلي چي بيله کوم زور،جبر اوتينګاره،بيله دې چي حقايق يې لمنځه يوړل سي په پوره ډول دسپيڅلي قرآن داياتونو او احاديثو سره مطابقي اوهم غاړې دي.يوازي دانه چي دقرآن شريف ديوايات سره بلکي دتورو سره يې هم غاړېتوب لري.يادسکالو(موضوع)تصديق کوونکي ددې ايات شريف ده:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ*

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلې نښانې په افاقو (هيوادونو) کښې هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښې هم؛ تر دې پورې چې دوی ته دا خبره څرګنده شي چې دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چې ستا رب پر هر څه شاهد دی؟****

د 1990ميلادي کال داکتوبر په 31نيټه يوه پيژندل سوي تشاپالي مرکز دخپل يوه لوی اوپياوړي تلسکوپ په مرسته دتشيال(فضا)داسي انځور خپورکړ:چي هرليدونکي يې په لمړي ليدو هغه په پوره ډول ديوسور ګل په شان ليدئ :داسي يوسور ګل چي دسرلويو پاڼو،ګل پاڼي يې په منځ کي ابي او کوچنيو زرغونوپاڼو درلودونکی وو.ليدونکي په يادوليدلو کي هيڅ شک نه کوئ چي ياد انځور دي دګل نه وي،مګر ياد انځور په حقيقت کي(دعين القط/NGC6543)لوی ستوري دچاودني وو چي دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی.

ديادونې وړده چي په ياد فضايي مرکز کي زرګونه رنګه انځورونه چي دلويو تلسکوپونو په مرسته لاسته راغلي اوهريو يې دتشيال عجايب ليدلو ته وړاندي کوي پيداکيږي،مګر دياد انځور يادونه موځکه وکړل چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد انځور دسورت رحمن د37نمبر ايات علمي اعجاز څرګند کړ الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی څيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری څرمنی (يازيتون تيل).*په تفسير کابلی کي يې ددې ايات شريف تفسير داسي کړی دی:"يعني دقيامت په ورځ کښی به آسمان وچوی اورنګ به يی لکه سره څرمن غوندی بريښی يا به په شان دتيلو دزيتون ځليدونکی پرکيدونکی وی نودابه څه لوی هيبت وی"والله اعلم!ځيني پوهان وايي:ياد انځور دقيامت په ورځ "دچاودیدونکي آسمان سرشباهت(ورتوالی لري)لري."والله اعلم!که چيرې موږ تول هغه تفسيرونه چي مخکي درياد انځور درخپريدو ليکل سوي وګورو:داسي مطلب به ونه لولو چي انسان ته قنا عت ورنه کړې.حقيقت دادی چي دياد ستوري دچاوديدلو په پايله کي دچاودني څخه لاسته راغلي خپرو سو دودونو اوګازونو ځان ته ديوځليدونکي ګل بڼه خپله کړي وه.په هرحال که چيرې ديادستوري چاودنې ځانته هرډول بڼکلي څيره غوره کړي وای:بيابه هم يومناسب تفسر دياد ايات شريف لپاره شميړل کيدای،يادې چاودني دقرآنکريم د اعجاز ددوام داره لړۍ دنورکړيو لپاره دمځکي اوسيدونکي د دې ته ورته هيرانونکوپيښو دپيښيدلو انتظار ته منتظر کړل.په همدې خاطر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم په خپل اجتهاد او يا دالله جل جلاله دخواڅخه په ورته سوي الهام دډېرو هغواياتونو څخه چي ورته بيان پکښي سوی دتفسير څخه پرهيز کړی دی:ولي چي که ديادو اياتونو شرحه او تفسير سوی وای راتلونکو وګړو به تري انکار کوای او دهغه وخت اوسيدونکو به له دې کبله چي داياتونو دتفسير اوشرحي به يې پوره درک نه سوای کولی دنبي کريم صلی الله عليه وسلم دنبوت څخه به يې انکار کولی.ديادو اياتونو شرحه اوتفسير دعلم اوژوند دچارو دپرمختګ اوپوروالي سره بشپړې سوې.دابني کثير(رح)په تفسير کي (فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) تفسير داسي سوی:څنګه چي غوړي اوطلا ويلي کيږي.حسن بصري (رح)وايي:آسمان رنګا رنګ کيږي.مجاهد(رح)دغوړو اوروغني رنګو په شان کيږي،دانظر يې دابن کثير(رح)په تفسير کي راغلی.په تفسيري قرطبي کي:آسمان دغوړو په شان صاف اوپاک کيږي.سعيد بن جبير(رح) اوقتاده (رح)هم ويلي: چي خپل ځان ته سوررنګ غوره کوي.څنګه چي مو وويل هغه څه چي په دې مبارک ايات زموږ پام ځان ته جلبوي دادي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعين القط ستوري دچاودني انځور چي په پوره ډول ديوه سره ګل سره ورته دی دناسا تشيالي (فضايي) اداري دهابل تلسکوپ په مټ اخيستی اوپه نړيوال جال(انترنيټ)کي يې خپور کړی ددې ايات شريف دتفسير تصديق کونکی دی:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چې وچوی ځيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری ځرمنی (يازيتون تيل).***بنه نو په ياده ييښه سره بياهم.. ځرګند سول چي قرآنکريم دالله جل جلاله کلام دی اوداسي معجزه ده چي دکايناتو درپای پوري به دوام کوي!چا ګومان کوئ چي ستوری په آسمان کي چاوديږي او ديوه داسي سور ګل بڼه به ځانته غوره کوي چي پاڼې يې ګلابي،ګل پاڼې يې په منځ کي ابي او کوچنی پاڼې به يې زرغون رنګ لري.ياد انځور دهابل لوی تلسکوپ په مرسته دعين القط ستوري ځخه په داسي حال کي اخيستل سوی چي دچادني انځور يې وو.ياد ستوری دمځکي ځخه 13زره نوري کاله ليري دی،داپيښه يوبرخه دورځو دپيښيدونکو پيښو ځخه ده،له بله اړخه ياده قضيه زموږ په ژوند کي دالله جل جلاله دهغه کتاب ده چي زموږ دژوند قانون ،نيغه او روښانه لار راته ټاکي،هرڅوک چي په هغه عمل وکړي:خوشبخته اوبريالی به وي اوکه څوک عمل نه په وکړي نو بدبخته اوهلاک به سي!ياده پيښه دالله جل جلاله دقدرت دنښو ځخه يوه نښه ده،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗأَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر ځه شاهد دی؟*

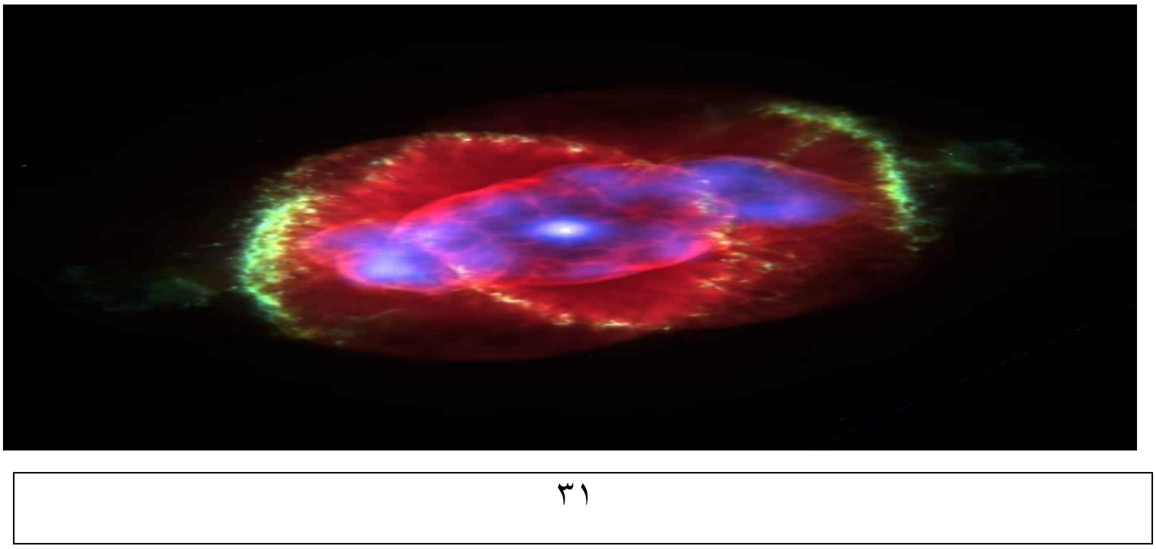

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو.. اولکۍ لرونکو ستورو مدارونه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښې دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نـه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*****دياد ايات شريف ځخه خو په ښکاره داسي معلوميږي :چي سپوږمۍ اولمر هر يو دبيلو مدارونو درلودونکی دئ او يو دبل ځخه ليريوالی لري.ددې ايات شريف دې برخې ته په پام سره لمر دسپوږمۍ سره نه مخامخ کيږي ياني ټکر نـه کوي:(وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) ښه نو داښکاره سول چي هرشی چي په آسمانونو او مځکه کي دئ:ديادو مدارونو درلـودونکی دئ،چي داخبردا ايات شريف تايدوي [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

بيشکه الله ساتي (دغه)آسمانونه او ځمکه لـه دې نـه چي زائل سي (اولـه ځپل محوره بيځايه سي)او (قسم دئ)که (بالفرض)مخ په زوال سي دادواړه نو وبه نه ساتي (لـه زوالـه)دغه دواړه هيڅوک ماسواء لـه دغه(الله)نـه،*****مخکي ليکنو کي هم بيان سول چي (أَن تَزُولَا)ياني داچي الله جل جلاله هغوئ دځپلو مدارونو ځخه وتلو ته نه پريږدي؛منعه کوونکی يې دئ!

يا ده کلمه (ويی)دزوال دلمر سره چي دماپښين په وخت کي دآسمان دمنځه ځخه انحراف کوي،اوړي توپير لري.دسُوۡرَةُ يٰسٓ د40نمبر ايات ځخه هم معلوميږي چي ټول ستوري دځانګړو مدارونو،تګ لـورو درلـودونکي دي اوهمدارنګه سُوۡرَةُ الطّارق د 11نمبر ايات(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دئ په آسمان خاوند دبيرته ګرځيدلو (چورليدلو)*هم ددې مطلب وړاندي کوونکی دئ؛حتی تردې چي ځينو پوهانو بيان سوی مطلب دآسماني جسمونو ځانګړی صفت ياد کړی،هغوئ داسي عقيده لري چي هيڅ ستوری.. په تشيال کي بيله مداره نـه دئ،دتشيال پرمخ دحرکت اوتاکلي ځای ته درسيدو ورسته بيرته هرستوری..ځپل لومړي ځای تـه راګرځي.لکه هغه لکۍ لرونکي ستوري چي 1986ميلادي کال کي دمځکې دځنډو ځخه تېرسول.هغه لکۍ لرونکي ستوري چي موږ يې په 2062ميلادي کال کي دليدلو انتظار کوو او دمځکي او آسمانو نو دپيداينت دوخته دحرکت په حال کي دي:دګوتي دبند په اندازه هم دځپل مسير،تګ لوري ځخه بل لوري ته نه دي اوښتي.ديادوستورو دمدار ځيني برخې دمځکې ځخه 300ميليونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيلومتره ليروالی لري،ځيني وخت خلګ بيره لري:چي ياد ستوري به خپل تګ لوري ته دمځکي دمخ خواته دوام ورکړي او دخپل 93کيلومتره لکی سره به دمځکي سره ټکروکړي؛مګر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يي د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بې‌شکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*ديادولکې لرونکو ستورو ميليونونه کاله کيږي چي په خپل مدار کي ټينګ دي او دخپل مسيرڅخه نه اوړي.مځکه اولمر هم دميليونو کالو راپه دې خوا په خپل مدارکي دحرکت په حال کي دي!بنه نو خپله دغه دآسماني جسمونو ټينګوالی،مستحکموالی په خپل مدار کي دالله جل جلاله دقدرتونو دنښو څخه يوه نښه ده چي دقرآن کريم په دې مبارک ايات کي ورته اشاره سوې ده:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).

***دهيڅ ستوري مدار نه اوړديږي اونه لنډيږي!دستورو په تېزوالي کي ډېربښت او کمښت نه راځي!لمر دسپوږمۍ سره نه ټکريږي؛دمځکي پر خپل ځان راګرځيدل ثابت او دهرې شپې اوږدوالی پر خپل حال توپير نه کوي!ټول تاريخونه دزرګونو کلونو دتېريدو ورسته خپل تاکلي اعداد بيانوي،دبېلګي په ډول:کولی سو ووايو چي سل کاله ورسته يا که ووايو په 3000ميلادي کال کي به لمر دمارچ مياشتې پر 21نيټه ( ) پر 6:10دقيقې راخيږي.

داسي ويل په څه مانا دي؟آيا الله جل جلاله په قرآن کريم کي نه دي فرمايلي:(وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*جالبه ده چي وپوهيږو چي د(كُلٌّ)کلمه په دې ايات کي راغلې ده ښشي ته اشاره کوي.زما په آند ټولو هغو پيداسو شيانو ته چي موږ يې وينو اشاره کوي:

يوه لرګينه وسيله چي داټومونو څخه جوړه سوې ده او هرآټوم دنيوټرون درلودنکی دئ او هرنيوټرون په ځانګړي مدارکي دحرکت په حال کي دئ،په واقعيت کي داټوم سيستم دکهکشان په شان دئ.هرهغه څه چي انسان ويني دحجرو،ذراتو درلودونکی دئ.ذرات داټوم،هغه دهستې او هغه دالکټرونو څخه چي دنښلوونکي مقناطيس درلودنکي دي جوړسوي دي،چي همدغه الکټرونونه دهستې پر شاوخوا په ثابت تېزوالي راچورلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو هرڅه چي په کايناتو کي موږ وينو په خپل مدارکي ګرځيدونکي؛لامبووهونکي دي (فِی فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*****هرهغه څه چي ستاسو دسترګو مخته دي:غرونه،دېرې؛سمندرونه،انسانان،حيوانات..دحجرو،ذراتو څخه جوړدي هغه داتوم،اتوم دهستي.. او الکترونو څخه جوړسوی دئ.

انځورلکی لروونکي ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڼا تېزوالی (سرعت)

الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ «هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر (۱۰۰۰) کاله ده.*****ددې ايات شريف خطاب د(تَعُدُّونَ)په کلمي کي هغه وګړي دي :چي هغوئ نېټي په سپوږميز کال سره په نښه کوي.سپوږمۍ دمځکې څخه په 29ورځو اوشپږو ساعتونو کي راچورلي(راګرځي)،اوس که که دسپوږمۍ دمرکز څخه دمځکي درمرکز پوري ليروالی په لاس راړو ياني که موږ دمځکي څخه دسپوږمۍ دراګرځيدلو دديرې نيم قطر يا ديادې دايرې ديوې وړانګي ليروالی په لاس راوړ:کولی سو دمځکې څخه دسپوږمي دراګرځيدلو؛دطی سوو کيلومترونو اندزه مالومه کړو.درڼا تېزوالی (سرعت)الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ *هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر(۱۰۰۰) کاله ده.*****که چيرې دهغې دايرې طول چي سپوږمۍ ور باندي راګرځي په 12کي چي ديوه سپوږميز کال دمياشتو سره سمون خوري ضرب کړو او همدغه لاسته راغلی عدد په زرکي ضرب کړو:هغه مساحت چي سپوږمۍ دمځکې څخه په راچورليدلو په 1000کاله کي طی کړی دئ لاسته راوړ،هغه مساحت چي دسورت سجده په 5نمبر ايات کي بيان سوی دئ.والله اعلم!اوس که چيرې هغه ليروالی چي سپوږمۍ يې په زرکاله کي طی کوي ديوې پوره ورځي پر (86400)ثانيو وويشو په يوه ورځ کي دنور لخوا طی کيدونکو کيلومترونو اندازه لاسته راوړو.که چيرې دسپوږمۍ په زرو کالو کي وهل سوی مساحت درڼا ديوې ورځي پر طی کيدونکي مساحت باندي وويشو؛داعداد لاسته راځي:5/299792چي ياد عدد دنور(رڼا)دتېزوالي هغه دقيق عدد دئ چي دپاريس دنړۍ وال کنفرانس دلوري اعلان سو.په حقيقت کي هغه ځای ته چي سپوږمۍ په زرکالو کي رسيږي هغه ته نورپه يوه ورځ کي رسيدلی سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کشفول چي رڼا په يؤه ثانيه کي 5/299792کيلومترتېزوالی لري:په 20مه پيړی کي دانسان دلاسته راوړونوڅخه يؤه وه.ياد سرعت په نړی کي ترټولو ګړندی تېزوالی دئ؛که چيرې کوم بل شی درڼا په تېزوالي حرکت وکړې:درڼا په شان به په ذراتو واوړې،ناپاينه حجم به پيداکړې،ځانګړې بڼه به نه لري، وخت به دهغه لپاره ودرېږي اوکه چيرې بيا کوم شی درڼا څخه هم ګړندی سي وخت به دهغه لپاره شاته وګرځي يابه وخت دهغه لپاره لندسي.ټول پوهيږو چي سپوږمۍ ديؤه سپوږميز کال په يوه مياشت کي دمځکي څخه اوپه همدومره موده کي دخپل ځان څخه هم راګرځي،په همدي خاطر موږ تل دسپوږمۍ يؤاړخ وينو اوبل اړخ يې په سترګو نه سو ليدلئ ولې چي دسپوږمۍ پرخپل ځان دراګرځيدلو تېزوالی دهغه تيزوالي سره برابر دئ چي دمځکي څخه په هغه تېزوالي راچورلي،ياد ګرځيدل دسپوږمۍ دځان او مځکي څخه 29ورځې او شپږساعته وخت نيسي.دپام وړتکی دادئ چي سپوږمۍ هرورځ 13درجې دخپل مدارڅخه دمځکي پر شاواخوا طی کوي او هرورځ درمخکينی ورځې 49دقيقې ورسته ښکاره کيږي يا راخيږي.که چيرې دسپوږمۍ په راختلو کي هرورځ همدغه 49دقيقې ځنډنه وای:تل به موږ سپوږمۍ دڅورلسم يا بدر سپوږمۍ په شان ليدای، مګر دا ورستوالی ددې سبب سوی دئ چي موږ سپوږمۍ دمياشتې په ورځوشپوکي په بيلا بيلو بڼو سره وينو؛ياني سپوږمۍ بيلا بيل پړاونه طی کوي:هلال(نوې مياشت)اوله ربع؛دڅورلسم سپوږمۍ؛اخيردمياشتي اوټوله پټه سپوږمۍ،په همدي دليل الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ‌ۚ مَا خَلَقَ اللهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ‌ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايَٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ *هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړئ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلي نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه څرګنده توګه وړاندي کوي.***دازموږ دپيداکوونکي دخوا پرموږ،يؤبل لوی نعمت دئ او دکايناتو يؤه بله جالبه پيښه ده:چي سپوږمۍ ته يې داسي فرمان کړی:چي هرورځ درمخکينی ورځې 49دقيقې ورسته راوخيږي،ترڅو بيلابيل منزلونه اوپړاونه طی کړې ترڅو دوختونو شمېرل او کليزه دهسک په منځ کي شتون ولري او دمځکي اوسيدونکي په حساب،کتاب،ورځو،مياشتواوکلونو باندي وپوهيږي.حقيقت دادئ چي خدای جل جلاله دنړيوداوسيدونکو پالوونکی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جالبه داده:سپوږمی دلويوالي داږخه دمځکې د80مې برخې سره برابريږي،همدرنګه دسپوږمۍ دجاذبي قوه دمځکې6:1پرنسبت ده،ياني دسپوږمی دجاذبي قوه در مځکې کمه ده:که چيرې يو60کيلويي وګړی دسپوږمی پرمخ وتلل سي دهغه وزن به لس کيلو کم وي ياني 50کيلو وزن به لري.ددې سربيره ورته نوري سپوږمۍ هم په کايناتوکي شتون لري چي دهغوئ پرخپل ځان راګرځيدل کلونه وخت نيسي چي ځيني يې ډيرليري اوځيني يې ډيرنږدي دي؛مګرد الله جل جلاله تدبير داسي وو چي دمځکې دسپوږمی خلقت داسي سوی دئ: چي په څومره وخت کي دمځکې څخه راګرځي په همدومره وخت کي دخپل ځان څخه هم راګرځي.که چيرې داسي نه وای اوپه هرځل دمځکې څخه په راګرځيدو کي يې 13درجې دخپل مدارڅخه نه طی کولی او همدرنګه يې هرورځ درمځکينی ورځې 49دقيقې په راختلو کي ځنډ نه راتلای موږ نه سوای کولی چي دسپوږمی څخه مو دمياشتو او کلونو دشميرلو کي کاراخيستی وای او دنيټو معلوموونکي موټاکلي وای.يوبل سوال چي دسپوږمی په اړه مطرح دئ:که چيرې دسپوږمۍ ليروالی دراوسني ليروالي لږوای څه کيدل؟خدای جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 5]الشَّمۡسُ وَالۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٍ**لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛

****

ښه نو دسپوږمی څخه درمځکې پوري ليروالی دخالق جل جلاله دلوري داسي دقيق ټاکل سوی:که چيرې دراوسنی اندازې يې ليروالی کم وای ياکم سي دسمندرونو اوبه به لوړې راسي،ټوله وچه به ونيسي (غوټه کړې)او دمځکې پر مخ به ژوند ناشونی سي.که چيرې ډيرې مځکې ته نږدې سي مځکه به يې ځان ته رواکړي سپوږمی به دمځکې سره ټکروکړې اوکه چيرې يې ليروالی ډيرښت پيداکړي دجزر اومد پيښه چي پرسمندرونو مهمه اغيزه کوي دمينځه تلای او پرژوند باندي به يې ربړونکي اوځورونکي اغيزې پريښي وای،او که چيرې بيا نور هم ليروالی راسي :نوري سيارې به سپوږمی خپل ځان ته جذب کړي؛ياده پيښه به ددې لامل سي چي مځکه به خپل انتقالي حرکت په 4ساعته کي بشپړوي؛ورځ اوشپه به دوه ساعته سي.د سُوۡرَةُ الرَّحمٰن 5نمبرايات شريف ياده ټوله محاسبه په خپل ځان کي رانغاړلي ده:الشَّمۡسُ وَالۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٍ*لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛****الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 39]وَالۡقَمَرَ قَدَّرۡنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالۡعُرۡجُوۡنِ الۡقَدِيۡمِ *او سپوږمی ته موږ پړاوونه ټاکلي دي، تر دې پوري چي د هغو پړاوونو څخه په تيريدو بيا هغه د خُرما وچه څانګه غوندي شي.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40]لَا الشَّمۡسُ يَنۡبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّيۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*دسُوۡرَةُ إبراهيم په 33نمبرايات کي الله جل جلاله فرمايي:وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِ‌ۖوَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ**او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*الله جل جلاله دلمر او سپوږمۍ ځانګړونوپه اړه فرمايي.[سُوۡرَةُ الفُرقان : 61]تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٲجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا**هغه ذات ډېر مبارك دی چي په اسمان کښي يې برجونه پېداکړل او په هغه کښي يې يوه ډيوه (لمر) او يوه ځلانده سپوږمۍ روڼه کړه.*الله جل جلاله دسُوۡرَةُ نُوح په 15 او16نمبراياتو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ نُوح : 15]أَلَمۡ تَرَوۡاْ كَيۡفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبۡعَ سَمَٰوَٲتٍ طِبَاقًا)ايا نه وينئ چي په څه ډول الله لاندي باندي اووه اسمانونه پيدا کړل؟[سُوۡرَةُ نُوح : 16]وَجَعَلَ الۡقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمۡسَ سِرَاجًا**او په هغو کښي يې سپوږمۍ رڼا او لمر ډيوه وګرځوله؛*جالبه ده چي وپوهيږو دسپوږمۍ خاوره درڼا راغبرګوونکي،منعکس کوونکي ده.او دا دالله جل جلا له دحکمتونو څخه يؤحکمت دئ.دسپوږمۍ رڼا دلمر داتلسمې برخې رڼاسره برابره ده.دسپوږمۍ څخه دلمر راغبرګيدونکي رڼا موږ ته دسپوږمۍ دليدلو وړتيا راکړي ده او موږ کولی سو ديؤې داسي کليزې څخه ګټه واخلو چي دښکلي هسک په منځ کي ده .الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايَٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ**هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړئ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلي نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه ډرګنده توګه وړاندي کوي.***دادالله جل جلاله دکلام داياتونو يؤه کوچنۍ برخه وه چي دالله جل جلاله پرلويو قدرتونو شاهدي اداکوي.داهغه پيښې وي چي داوسني وخت ډېرمختللو وسيلو په مټ دننۍ زماني انسانانو کشف کړي دي،مګر د الله جل جلاله په پاک کلام قرآن کريم کي 14سوه کاله مخکي هغوته اشاره سوې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو څنگه عاجزه او دخاورو څخه جوړسوی انسان دالله جل جلاله دپاک کلام دایاتونو څخه سرغړونه کوي؟

دالله جل جلاله اودهغه درسول حضرت محمدمصطفی صلی الله علیه وسلم دامور څخه سرغړونه کوي؟په رښتیاسره چي یاد کړن کوونکي وګړي ستر زیان کوونکي وګړي دي.

دلمريزنظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې

يُو داسي رښتيا چي دهغه څخه انکارنه کيږي دادئ:تراوسه سل ميليونه زره آسمان ټولگي په تشيال کي پيژندل سوي ياکشف سوي دي،دشيدو لارې آسمان ټولګه د100زره ميليونوستورو،150زره نوري کالو په اوږدوالي او د25زرو نوري کالو د بره؛په درلودلو سره دمنځنيو حجم درلودونکو آسمان ټولګو ددلې څخه ده.دمځکې او سپوږمۍ ترمنځ ليروالی يُوازي يوه نوري ثانيه دئ .همدارنګه دلمر او مځکې ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې دئ.دمځکې او لمريز نظام ترمنځ ليروالی 13نوري ساعته دئ.اوس نوکه پوه سو چي نور(رڼا)په يُوه کال کي لس ميليونه ميليونه کيلومتره ليروالی طی کوي، هغه وخت موږ ديادو فاصلو ښه درک کولی سو.لمريز نظام چي موږ په هغه کي يوو او13نوري ساعته اوږدوالی لري په نظر کي نيسو:دالماني ستريپژدونکي:(جوهان بوټ) څيړونو ته پام کوو هغه وايي:دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليروالی ديوې دقيقې رياضکي يا هندسي قاعدې څخه پيروي کوي.هغه يُوه پاڼه خپره کړي وه چي دغه عددونه پکښي ليکل سوي وه:0- 3- 6- 12- 24- 48- 96- 192په دې عددونو کښي هرعدد دمخکيني عدد دوه برابره دئ.د0صفر عدد يې دعطارد لپاره،د3عدديې دزهرې لپاره،دمځکې لپاره يې د6عدد او د12عدد يې دمريخ لپاره په نظر کي ونيوئ او پرهمدغو عددونو يې بسنه وکړل.ورسته يې هريُو ديادو عددونو څخه د4سره جمع کړ او دهغه حاصل يې د9ميليونه مايله سره ضرب کړ:هغه عدد چي ديادو عمليو دجمعي اوضرب څخه لاسته راغلی، دټاکلي عدد دسيارې ليروالی يې درلمر پوري بيانوئ.داقاعده په 19ميلادي پيړۍ کي بيان سول او ډېر جنجالونه يې پيداکړل:په هغه وخت کي په دوه ځايه کي ياده قاعده سمه نه وه:که د24او 192عدد په ياده قاعده کي جمعه او ضرب سوی وای په پايله کي يې داسي ځای په نښه کوئ چي هلته هيڅ سيارې شتون نه درلودئ؛مګر دځه مودې ورسته کشف سول چي د24عدد په ځای کي کوچنۍ سيارې او د192عدد په ځای کي داورانوس سياره شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هره سياره په يادو عددونو سره په نښه کړو ورسته يې د4سره جمعه کړو اوبيايې په 9ميليونه مايله کي ضرب کړو:ددې اعدادو حاصل به دهرې سيارې ليروالى دلمرڅخه بيان کړي.ثنا اوستاينه ده هغه ذات ته چي ټول مخلوقات يې په داسي او ددې څخه هم جالب نظم او ترتيب سره جوړکړي او پيداکړي دي.په رښتيا چي دقايناتو هره ذره دالله جل جلاله دقدرتونو،نښو اونښانو ښکارندويه ده.ځاى ددې دئ چي دهغه جل جلاله ستاينه اودخداى جل جلاله په کلام پاک قرآن کي ژورآندوکړو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ ۚوَمَا تُغۡنِى الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ

دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېداى نه شي.*****

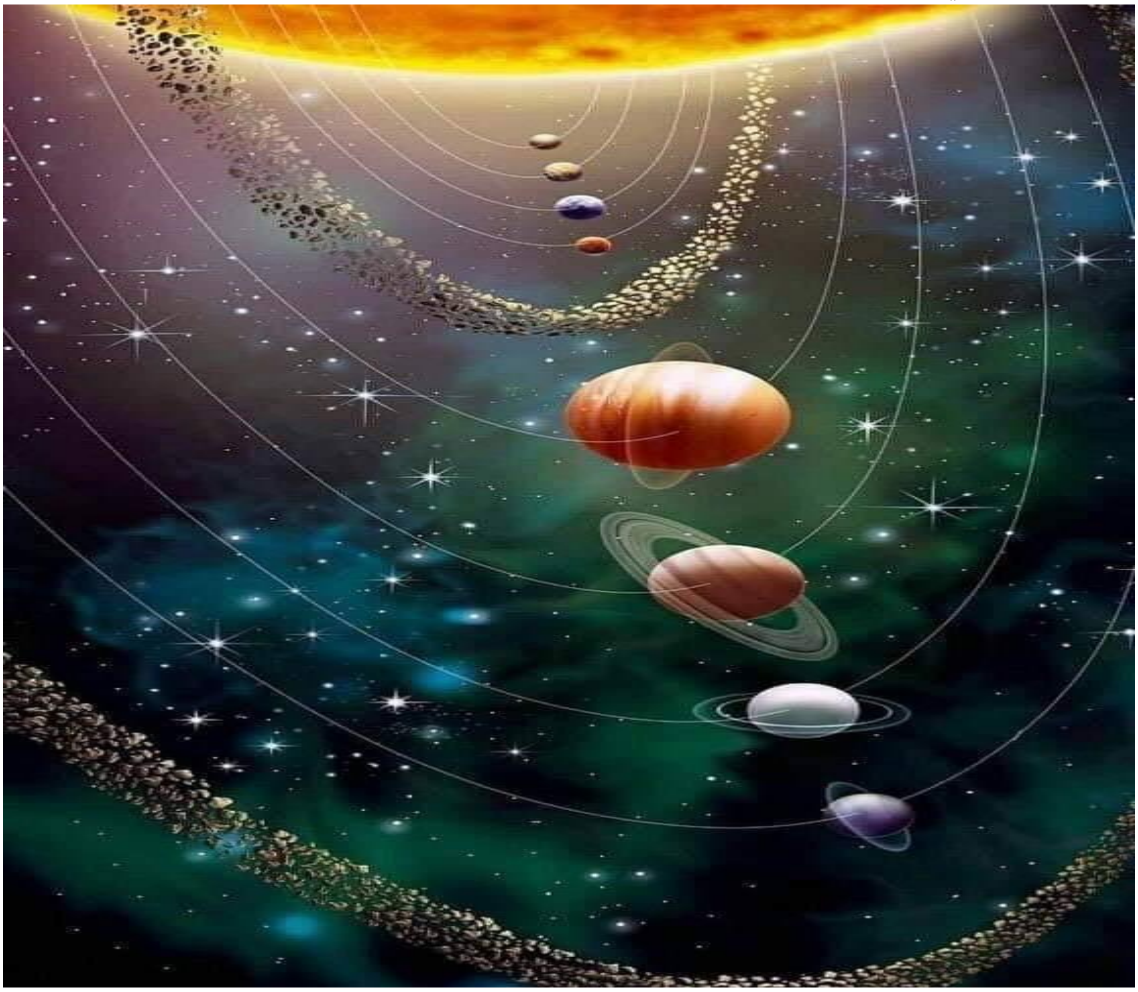

زمورډلمريزنظام سيارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبي قوه

دحديثو څخه څرګنديږي چي:دالله جل جلاله ذکر اوياد دمومن انسان په ژوند کي ډېرې مهمي اغيزې لري او ولې به يې نه لري ولي چي په قرآنکريم کي ددرو سوو څخه په زياتو اياتونو کي تکرار سوي او بيان سوي دي:چي انسان بايد په هر حال کي دالله جل جلاله په ذکر اوياد بوخت وي،ولي چي عبادت دزړه،فکراوژبې دئ.يو دالله جل جلاله د ذکر اوياد کولو د ډلي څخه دالله جل جلاله په قدرتونو،نښو او نښانو کي په کايناتو کي آند،فکر کول اوپه دې اړه دقرآنکريم اياتونه لوستل دي.دالله جل جلاله دښکار اوپټو نعمتونو شکر اوياد،دالله جل جلاله په امورو عمل کول او دنواهيو پريښودل،دهغه جل جلاله ذکر په زړه اوژبه کول،دتسبيح او حمد ويل،دتو حيد او تکبيرويل،په هر حال کي دهغه جل جلاله شکر اداکول،دعا کول،الله جل جلاله ته دخپلو ګناهونو دبخښي په پار بغاري، وهل:دالله جل جلاله ذکرونه دي.الله جل جلاله ډېر ياد کړې ترڅو زړه مو ارام سي،غمونه موليري سي،سينه مو پراخه سي او پر دښمن بريالي سي.دالله جل جلاله په اياتونو کي آند،فکرکول ذکر دئ.ياد فکر کول دالله جل جلاله دپيژندني لپاره دومره اړين دئ چي الله جل جلاله دسُوۡرَةُ آل عِمرَان په 190او191نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ وَاخۡتِلٰفِ الَّيۡلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لّ۟أُولِى الۡأَلۡبٰبِ)د اسمانونو او ځمکي په پيداينبت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډېري نښاني دي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذۡكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيداينبت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زمونږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! مونږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*****

دهغو اياتود ډلي څخه چي په هغوئ کي آسماني جسمونو او دهغوئ ځانګړونو ته پکښي اشاره سوې يوه ديادو اياتونو د اشارو څخه دستورو ترمنځ دجاذبي قوه ده،الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٍ تَرَوۡنَهَا ۖ ثُمَّ اسۡتَوٰى عَلَى الۡعَرۡشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجۡرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الۡأَمۡرَ يُفَصِّلُ الۡءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمۡ تُوقِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله هغه ذات دی چې اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چې تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.
*ددې ايات شريف څخه څرګندېږي چې الله جل جلاله آسمانونه په داسي ستنو،ميلونو درولي دي چې موږ يې نه سو ليدلی او دا نالیدلی شی همدا دجاذبې قوه ده چې دټولو کايناتو دذرې څخه درآسمان ټولګو(کهکشانونو)پوري سمبالوونکي اوټينګوونکي ده.والله اعلم!
دبيلګې په ډول لمرځمکه په خپل لوی قوت،پياوړتيا سره خپل ځان ته کشوې:په همدي خاطر ځمکه په تړلي ديرې کي دلمر څخه راچورلي(راګرځي)،که چيرې دمځکې او لمر ترمنځ دجاذبې قوه لمنځه ولاړه سي:مځکه به دخپل مسير څخه ووزې په تشيال او دتاريکيو په منځ کي به لالهانده، يخی سي او دمنفي 270درجې چې مطلق(بيخي)دصفر درجه ده او ذارات په ياده يخه هوا کي دحرکت وړتيا نه لري،دمځکي څخه به ژوند کډه وکړي.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، یوازي همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بې‌شکه الله ډېر زغمونکی او ښونکی دی.
***ددې لپاره چې لمر دجذب قوه ښه درک کړو:که په هر دليل دلمر دجاذبې قوه دمنځه ولاړه سي،ددې دپاره چې مځکه پراوسني ځای پاته سي اړيوو چې دفولادي تنابونو،مزو په وسيله چې دفلزاتو دډلي څخه کرور اوټينګ فلزدئ، مځکه دلمرسره په يادو مزو وتړو.هرفولادي مزی ديؤه ميلي متر قطر په درلودلو سره دسلو کيلو وزن دپورته کولو او ټينګولو زغم لري.موږ ددې لپاره چې مځکه خوندي وساتو او دلمر سره يې وتړو يؤ ميليون ميليون فولادي مزوته چې هريؤ يې 156 ميليونه کيلومتره اوږدوالی، 5مترقطر ولري او وکولی سي چې هريؤ ددوئ څخه ددوه ميليونه ټنه وزن دټينګولو يا پورته کولو زغم ولري اړتيا لرو.په واقعت کي دلمر دجاذبې قوه داسي ده: 1ميليون ×1ميليون×2ميليونه ټنه.اوس نو که وغواړو ديادو مزو يؤ اړخ پرمځکه ټينګ يا خښ کړو ددې لپاره چې مزي،مځکه او لمر سره وصل سي:موږ به په مځکه کي دفولادي مزو دځنګل سره مخ سو،داسي چې ديادو مزو ترمنځ به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله مځکه کي ليروالى در5 متره کم وي او دومره حجم به ولري لکه يؤ لوى غر،ياد مزي به زمونږ څخه دلمر وړانګي پټي کړې او دمځکي خوځښتونه او فعاليت به دمنځه ولاړسي.داټول لوى ځواکونه ددې لپاره دي چي مځکه په هره ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمر پر شاوخوا په خپل مدار کي حرکت وکړي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمی يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.*يؤ دثابتو سوو حقيقتونو دډلې څخه دادئ :مځکه په بيضوي بڼې مدار کي دلمر پر شاوخوا ګرځي،دا مدار دکوچني او لوی قطر لرونکی دئ.دمځکي اولمر ترمنځ دجاذبې قوه هم پردې اساس ده چي لوی جسم کوچنی جسم خپل ځان ته راکاږي او هرڅومره چي يؤ شی لوی وي دجاذبې قوه يې هم زياته وي.دليروالي په ډېريدو سره دجاذبې قوه کميږي.

دمځکې تېزوالی دلمر پرشاوخوا 30کيلومتره پر ثانيه دئ؛کله چي مځکه دخپل مدار کوچني قطر درلودونکي برخې ته رسيږي او ليروالی يې دلمر سره لږيږي په دې حالت کي داشوني وي چي لمر يې خپل ځان ته جذب کړې او دلمر دمخ په 6000درجې تودوخه کي دمنځه ولاړه او تبخير سي.ځکه مځکه لمر ته نژدي وي او دانژدي والی ددې سبب سوی وي چي دلمر دجاذبې قوه پر مځکه ډېره سي.مځکه ديادې سوي پيښې دنه پيښيدلو په پار په دې کوچني قطر درلودونکي برخه کي دخپل مدار، دمځکي سرعت ډېريږي او دلمر دراکښوونکي قوې زياته اغيزه په خپل تېز حرکت سره لمنځه وړې.کله چي مځکه دخپل مدار لوی قطر لرونکي ساحې ته رسيږي دمځکې سرعت هم کميږي ددې لپاره چي دلمر دراکښوونکي قوې اغيزه پري ډېره سي، دخپل مدار څخه ونه وزې او دتشيال په تاريکه او يخ کي يخی نه سي.ښه نو دمځکې تېزوالی(سرعت)دخپل مدار په بيلا بيلو برخو کي ديادو عواملو لکبله توپير کوي،داسي چي دخپل مدار په کوچني قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی ډېريږي او په لوی قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی کميږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد توپيرونه دمځکې په تېزوالي کي په ډېره ارمه سره پيښيږي ترڅو دمځکي پرمخ ژوند بـي ترتيبه نه سي او دمځکۍ دمخ دويجاړۍ سبب ونه ګرځي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ الله يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

***

زموږکهکشان*دشيدولارې آسمان ټولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې د اوسيدونکو لمر

خدای جل جلاله د سُوْرَةُ عَبَسَ د 17نمبرايات څخه در 32نمبرايات پوري فرمايي:[17](قُتِلَ الْإِنْسٰنُ مَآ أَكْفَرَهُ)لعنت (هلاکت) دي پر (کافر) انسان وي، څومره کلك د حق منکر دی.[18](مِنْ أَیِّ شَیْءٍ خَلَقَهُ)الله له څه شي څخه دی پيدا کړی دی؟! [19](مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ)

د نطفي له يو ځاڅکي څخه الله پيدا کړ، بيا يي د ده تقدير وټاکه؛[20](ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ)بيا يې د ده لپاره د ژوند لاره اسانه کړه؛[21](ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ)بيا يې دی مړ کړ او قبر ته يې ورساوه؛[22](ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُ)بيا کله چي يې خوښه شي، هغه به دوهم ځل راپاځوي.

[23](كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُ)هيڅکله نه، ده هغه فرض نه دی اداء کړی، چي الله ورته حُکم کړی ؤ.[24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.[25](أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛[26](ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولي (څيرلي) ده؛[27](فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا)بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي،[28](وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه،[29](وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،[30](وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،[31](وَفٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛[32](مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چي څه دي، هغه په غوږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***لمر دروښانو نښو نښانو څخه دالله جل جلاله دقدرتونو يو دئ،چي دخپل ځلا په خوړولو سره موږ دالله جل جلاله لوري ته هدايت کوي!لمر دمنځني حجم درلودونکی ستوری دئ،چي دمځکې څخه يؤ ميليون او دري سوه زره برابره لوی دئ،لمر دمځکې څخه 156ميليونه کيلومتره چي د اتو نوري دقيقواو 17ثانيو سره سمون خوري ليري دئ.داسي ستوري هم شتون لري چي دلمر اومځکي او ددوئ ترمنځ ليروالي څخه يې هم حجم غټ دئ.دلمر دمرکز تودوخه 20ميليونه درجې ده،که چيرې مځکه دلمر په غيږکي وغورځول سي په ډېر لږوخت کي به په تبخير(توښ)بدله سي.دلمر داور دڅپو اوږدوالی يؤ ميليون کيلومتره ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر توخه دومره ده چي په هره ثانيه کي ددوو زرومیلیاردو ټنو دډبرسکرو دتودوخې په اندازه تودوخه توليدوي.دا روښانه اوځليدونکی جسم هرورځ دري لکه شپيته زره ميليونه ټنه وزن دخپل حجم څخه دلاسهورکوي.دستورپيژاندو داټکل پر اساس دلمر د ژوند پنځه زره ميليونه کاله تېر سوي دي او وګړو ته وايي چي مخکي درپنځه ميلياردو نورو کالو پوري به داډيوه مړه نه سي.والله اعلم*که دلمر روښنايي دمنځه ولاړه سي:مځکه به په سختي تاريکۍ کي راګيرسي،دتودوخې درجه به يې منفي 270درجې ته راټيټه سي او ديخي په هديره به بدله سي.دتودخې او رڼا په لمنځه تللو بسنه کوي چي دژوند ټولې نښې نښانې په مځکه کي دمنځه ولاړې سي.لمر دبيلابيلو حرکتونو درلودونکی دی:دلمر وضعي حرکت چي په هرو 5/25ورځو کي خپل پرځان ګرځي.دلمر انتقالي حرکت دآسمان دجنوب څخه دشمال لورته دلمريزنظام په ګډون په هرثانيه کي 5/19کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي دئ.همدارنګه لمر دټول لمريز نظام په ګډون په ثانيه کي د225کيلومترو په تېزوالي دشيدولارې دآسمان ټولګې پر شاوخوا راګرځي.دلمر دننه ټول عمر هستوي چاودني کيږي ترڅو رڼا،انرژي اوتودخه توليد کړي.لمر ته وګورئ او وپوښتئ:چا دا اور لګولی او پارولی دئ؟چا داروښانه اوځلانده نښه ځړولي ده؟چا داسور رنګې سکه دهسک په منځ کي وهلي ده؟چا داساعت په تشيال کي ځوړند کړی دئ داسي يؤساعت چي دهغه ستني دقيامت در ورځې پوري دګرځيدو په حال کي دي؟چا هغه ته دا پورته والی ورکړی دئ چي په بيلابيلوځايونو کي په دقيق مدار کي دچورليدلو په حال کي دئ؟اوڅوک دئ چي دهغه روښنايي يې ددونيا آسمان ته راوړي ده؟دلمر ګټې دژونديو موجوداتو لپاره بلها ډيرې دي.دموسمونو بدلون دمځکې او لمر دبدلون پايله ده.که چيرې لمر نه وای کلونه،مياشتي او ورځې نه ترتيبدلي يا په شمار کي نه سوای راتلای.درڼا او تاريکۍ توپير نه سو کيدلی.دلمر دلويدلو په وخت کي ژړزګي او دشپې دپيل سوروالی چي دلمر دوړانګو دخپريدو لکبله منځ ته راځي:نه به وای.زموږ،لمر،کايناتو اوپه هغوکي دټولو شته مخلوقاتو خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت : 37])وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 33](وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ)او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چلیږي. او شپه او ورځ يي ستاسي لپاره په کار واچول.*

همدرنګه بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.****

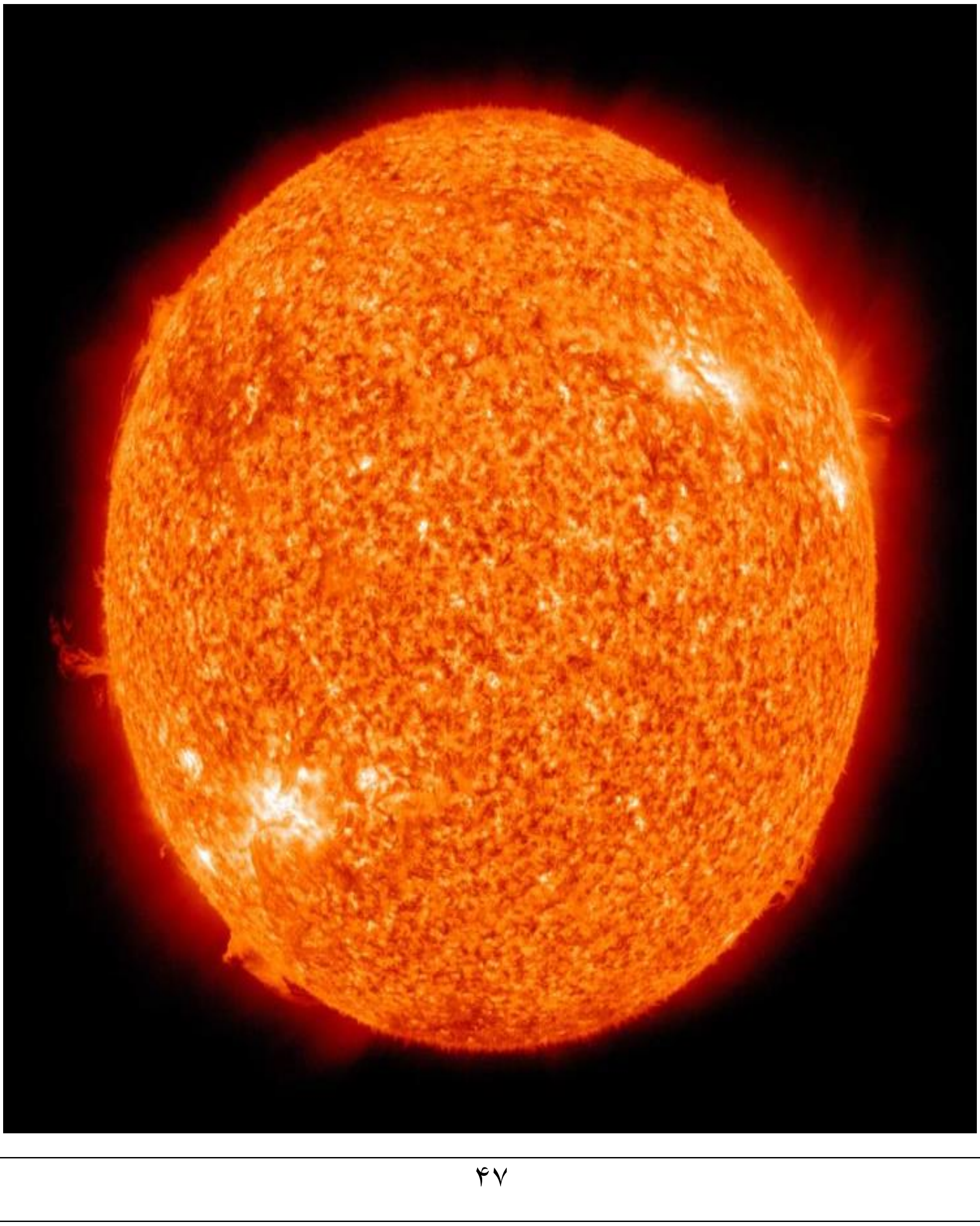

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر او سپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي آند(فکر)کول

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غوږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105]په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****

لمر دمځکې څخه يؤ ميليون او دري لکه واري لوی دئ،کومې داورڅپې چي دلمر څخه دباندي خورېږي يؤميليو کيلومتره اوږدوالی لري او که چيرې مځکه دلمر پرمخ ولوېږي په يؤ ثانيه کي به په توبښ بدله سي.ستورپيژاندو دلمر دژوند موده درپنځه زره ميليونوکالو ډېره ياده کړې او وايي:چي لمر دمځکې څخه 8نوري دقيقې او 17ثانيې چي د156ميلونو کيلومترو سره سمون خوري ليري دئ.ياد پوهان زياتوې:دعقرب برج په منځ کي يؤ نوراني ستوری شتون لري ياد ستوري ته (قطب العقر)وايي او دومره لوی دئ چي لمر او مځکه او ددوئ ترمنځ ليروالی په برکي نيولی سي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غوږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ)*په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*دسپوږمۍ اومځکې ترمنځ ليروالی يوه نوري ثانيه، دلمر او مځکې ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې او د لمريز نظام دترټولو ليري سيارې سره مځکه 13نوري ساعته ليروالی لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته تر ټولو نژدې هغه ستورى چې زموږ دلمريز نظام(غونډال) څخه نه دئ قطبي ستورى دئ،ياد ستورى زموږ څخه څلور زره نوري کاله ليري دئ،داليروالى دسپوږمۍ دليروالي سره چې يؤازې يوه نوري ثانيه زموږ څخه ليري ده؛پرتله کړئ. انسان تراوسه دتشيال په نيولو کې يؤازې يوه نوري ثانيه مخته تللى دئ.دتشيال لټوونکو پوهانو يؤ وخت په غرور وويل:کولى سو د شالنجر په فضايي الوتکې آسمان فتحه کړو،مګر څه وسول:ياده فضايي الوتکه په تشيال کې در70ثانيو تګ ورسته داور په ټوټو بدله سول.دشيدو لارې آسمان ټولګې دترټولو ليرې ستورې اومځکې ترمنځ ليروالى 150زره نوري کاله دئ او دځيني نورو هغو بيا زموږ سره ليروالى 18زره نوري کاله دئ.سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندې قسم خورم؛***

په دې ايات شريف کې دستور دپرېوتلو دځايونوڅخه يادونه سوي ده،چې بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ) او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دئ؛****که چيرې دليروالي څخه يادونه سوي واى څه کيدل؟اسلامي پوهان مسلمانان دتفکر کولو عبادت ته هڅوي؛دالله جل جلاله دمخلوقاتو په پيدايښت او جوړښت کې آند (فکر)کولو ته يې رابولي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُولِى ٱلۡأَلۡبَٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځې په تګ راتګ کښې د هغو پوهانو لپاره ډيرې نښانې دي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](ٱلَّذِينَ يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبۡحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ) چې په ولاړې، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چې:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چې عبث كار وكړې؛ نو اى ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 67] وَمَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦ وَٱلۡأَرۡضُ جَمِيعًا قَبۡضَتُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ مَطۡوِيَّٰتُۢ بِيَمِينِهِۦۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ

دوى هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چې د هغه د قدر کولو حق دى (د هغه کامل قدرت خو داسي دى چې) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دى چې دوى يې کوي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

خسوف او کسوف

حديث شريف ژباړه: د رسول الله صلی الله عليه وسلم زوی ابراهيم وفات سو په همدغه ورځ لمر ترنځې ونيوئ خلکو داسي ګمان کاوه چي دغه کسوف د اسلام د پېغمبر د زوی د مړينې له کبله دی ، کله چي رسول الله صلی الله عليه وسلم خبر سو د خلکو دا خبره يې رد کړه او وې فرمايل:يو شمېر خلک په دې اند دي چي د لمر او سپوږمۍ ترنځه نيول د سترو شخصيتونو په مړينه د غم له امله وي، دغه خبري درواغ دي، دا خو د الله تعالی دلايل او نښاني دي چي بنده ګان پند ورڅخه واخلي.په بل حديث کي راځي :ژباړه: د ابو موسی اشعري رضی الله عنه څخه روايت دی چي لمر ترنځې ونيوئ رسول الله صلی الله عليه وسلم چي د بيرې اثر ورباندي وو چي قيامت نسي ولاړ سو او مسجد ته راغئ يو اوږد لمونځ يې وکئ چي رکوع او سجده يې هم اوږده وه او دومړې اوږد لمونځ يې وکئ چي ما مخکي دده دومړي اوږد لمونځ نه وو ليدلی، او بيا يې وفرمايل چي دغه کسوف د خدای د قدرت يوه علامه ده تر څو بندګان وبېريږي ، دا نه د چا د مرګ له کبله ده نه د ژوند، کله چي داسي کسوف راسي تاسي د خدای ذکر کوئ، دعاوي کوئ او استغفار واياست .***خسوف دټولي سپوږمۍ يا دسپوږمۍ ديؤې برخې پټيدلو،نه ښکاريدلو، ته وايي.ياده پېښه هله رامنځته کيږي کله چي مځکه دلمر اوسپوږمۍ دمنځ څخه تېريږي.همدارنګه کسوف هغه پېښې ته وايي:کله چي سپوږمۍ دمځکې اولمر ترمنځ تېريږي،داسي چي کله دهمدې تېريدو لکبله لمر په پوره ډول يا دلمر يؤه برخه پټه سي همدغه حالت ته دلمر ترنځه نيول يا کسوف وايي. دادوې پېښې دالله جل جلاله هغه عظمت او رحمت ته اشاره کوي،چي فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37] وَمِنْ ءَايَٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.***همدارنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ القَصَص : 71]قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ ۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ[اې پېغمبره (ص)!] دوی ته ووايه: "تاسي کله غور وکړ چي که الله تر قيامته پوري پر تاسي د تل لپاره شپه خوره کړي، نو د الله څخه پرته هغه کوم معبود دی چي تاسي ته رڼا راولي؟ - ايا تاسي نه اورئ؟"*

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيدای سي يؤڅوک سوال وکړي:څنګه کيدای سي چي سپوږمۍ دلمر ټکۍ وپوښي په داسي حال کي چي سپوږمۍ دلمر څخه څلور سوه ځله کوچنۍ ده؟ځواب دادئ چي لمر دمځکي څخه درسپوږمۍ څلور سوه واري ليري دئ او دا ليروالی ددې سبب سوی دئ چي لمر اوسپوږمۍ دمځکې څخه په يؤه اندازه مالوميږي،په همدې خاطر سپوږمۍ کولی سي چي دلمر دهغو وړانګو مخه ونيسي کومې وړانګې چې مځکه رڼا کوي او نه پريږدي چي دمځکي د اوسيدونکو سترګو ته دې دلمر نيغي وړانګي ورسيږي.

بايد په ياد ولرو چي دلمر دترنځې ښکلا موږ دې ته راونه بولې چي بيله داسي عينکو لمرته ونه ګورچي هغه عينکي دلمر دوړانګو مخنيوی کولی سي.ولې چي دلمر دترنځې په وخت کي لمر ته کتل زموږ سترګو ته سخت زيان رسوي. دلمر دترنځې په وخت بيله عينکو لمر ته کتل زموږ دسترګو شبکيي ته ډېر زيان رسوې؛په تېره بيا دماشومانو دسترګو شبکيه ديادو وړانګو پروړاندې ډېره حساسه ده.په همدې.. خاطر پيغمبرصلی الله عليه وسلم دکسوف لمونځ سنت کړی دئ!داسي لمونځ چي د اوږده قرائت اوسجدې درلودونکی دئ،کله چي موږ ياد لمونځ کي بوخت يوو ديادې پيښې سره نه مخ کيږو،ياني موږ به په لمانځه بوخت يوو او دې ته به وخت ونه موندو ترڅو دلمر دترنځې په وخت کي دلمر ټکۍ ته وګورو.والله اعلم!

څه موده وړاندې داګست پر يؤلسمه نيټه ټول عربي هيوادونه دکسوف په ليدو قادره وه،خو يؤازي ديادو هيوادونو په شمال ختيځو پولو کي لمر په پوره ډول ترنځې نيولی وو.ديادو هيودونو ددلې څخه دسوريي په شمال ختيځ کي ديؤه ساعت لپاره دلمر يؤه برخه ترنځې نيولې وه چي ورسته د دوو دقيقو لپاره لمر په پوره ډول په ياده سيمه کي ترنځې ونيوئ؛په همدغه وخت کي دلمر داور دڅپو چي اوږدوالی يې يؤميليون کيلومترو ته رسيږي دليدلو مناسب فرصت پيداسو،همدارنګه دلمريزغونډال دېنځو سيارو:عطارد ،زهرې،مريخ،مشتري،او زحل ليدل هم ممکن سول، او هغه خبره چي وايي: په غرمه کي مي ستوري وليدل رښتيا سول.ښه نو ويلی سو کله چي لمر په پوره ډول ترنځه ونيسي موږ کولی سو په ستر ګو باندي بيله کومې وسيلې په غرمه يا دورځې په يؤه بله برخه کي سيارې او نورستوري ووينو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسوف دلمردترنځې نيولوانځور

خسوف دسپوږمی دترنځې نيولوانځور

دهوا فشار اود هغه پايلې

الله جل جلاله د سُوْرَةُ الأنعَام په 125نمبرايات کې فرمايي:فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُۥ يَشْرَحْ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَن يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُۥ يَجْعَلْ صَدْرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى ٱلسَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (دا حقیقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سینه د اسلام لپاره پرانیزي. او چا ته چي په ګمراهۍ کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سینه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلومیږي، چي ته به وایې ساه یې د اسمان لوري ته پورته کیږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ایمان نه راوړي؛***

یاد ایات شریف یؤ دهغو ایاتونو دډلي څخه دئ چي دقرآنکریم علمي اعجاز څرګندوي.په روغتیا پوهني؛طبي علم کي بیان سوي دي: کله چي انسان جګو یالوړو برخو ته دالوتکي یا بلې کومې وسیلې په مټ وخیږي، بدن یې دروغتیایي ستونزو سره مخ کیږي.ددې ستونزو دډلي څخه نفستنګي،دسا بندښت یا خپه کیدل دي چي په یاد ایات شریف کي ورته اشاره سویه ده:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***خومره چي موږ لوړ خیږو دهوا فشار کمیږي او داکسیجن اندازه لږیږي.که موږ دسمندر دمخ(سطحې) څخه لس زره فوټه لوړ ولاړسو:دفشار دلږیدو او اکسیجن دکمښت احساس نه کوو،مګر دلس زرو څخه درشپاړس زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي څخه لوړ داکسیجن دکمښت احساس دهغو سیستمونو،جوړښتونو په وسیله چي الله جل جلاله دانسان په بدن کي ځای پرځای کړي دي درک کوو.یاد سیستمونه په داسي هسکو برخو کي چي لوړوالی یې 16زرو فوټو ته رسیږي خپل ځان دیاد چاپیریال دهوا دفشار او اکسیجن داندازې سرسم جوړوې او دانسان دبدن اړتیا وي پوره یا تأ مینوي،مګر دا جوړښتونه هله دکاره لویږي او دانسان دژوند حیاتي اړتیاوي نه سي پوره کولی کله چي انسان د16زرو څخه در25زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي(مخ) څخه لوړ ولاړسي.په یاد لوړوالي کي دانسان بدن دبیلابیلو ستونزو سره مخ کیږي چي لومړۍ هغه یې سابندي او خپه کیدل دي.(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***د25زرو فوټو څخه لوړ انسان په پوره ډول بې هوښه کیږي،ځکه خو هغه الوتکي چي دمځکي دمخ څخه 40زره فوټه لوړ الوزې،دننه هوا یې دمځکي دمخ دهوا څخه اته ځله د متراکمې هوا درلودونکي وي،ترڅو دمځکي دهوا دفشار سرمتناسب فشار دخپلو سفرلیو یا هغې کي ناستو وګړو لپاره برابرکړي،بیله یاد جوړښته به دالوتکې ټول سپاره دپوره بې هوښۍ سره مخ سي.په حقیقت کي یاد ایات شریف دقرآنکریم علمي اعجازبیانوي.والله اعلم*تراوسه مو داکسیجن دکمښت داغیزو په اړه وویل خوکه دهوا فشار کم سي څه به وسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فشار او دهغه پايلې

پوهان وايي:دهوا دفشار په غورځيدو يا کښته کيدو سره دانسان په بدن کي شته گازونه دانبساط او پاشل کيدو سره مخ کيږي ياده پېښه دانسان دبدن دانساجو،دبدن دجوړښتونو،هوايي لارو،لويو کلمو اومنځني غوږ دشليدلو يا څيري کيدلو لامل کيږي.

دهوا دفشار ډارونکي پايلې پر همدې ځاى نه ختميږي بلکې:نه زغمونکي دنس دردونه په ځانگړي ډول دلويو کلمو په برخه کي،دهويي لارو سره تړلي دردونه،همدارنگه دغوږونو او بندونو دردونه يې يوه برخه وي.اوس نوځاى ددې پوښتنې دئ چي ووايو آيا حضرت محمد صلى الله عليه وسلم بيله هغه چي اسلام او مسلمانان وايي هسک ته ختلى وو چي وي کولى سواى داسي دقيق علمي مطالب په خوږو اشارو سره بيان کړي؟

آيا په هغه وخت کي کوم بل کس تشيال يا دمځکي داتموسفير څخه دباندي وتلى او پورته سوى وو؟آيا الوتکو شتون درلودئ چي دهغو په وسيله يوڅوک تشيال ته ولاړسي او داسي خبرونه دپيغمبرصلى الله عليه وسلم لپاره راوړي؟ښه نو راسئ چي دياد ايات شريف تلاوت يو واربيا ښه په غور او پوره پاملرني سره وکړو: [سُوْرَةُ الأنعَام : 125](فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) نو (دا حقيقت دى) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په گمراهى کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنگوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنگه د اسلام تصور په ذهن کښي راگرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توگه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

بيان سوي علمي حقيقتونه ورسته در علمي پرمختگونو او دردې چي انسان دالوتکې او ستور مزلو په مټ دمځکي د اتموسفير څخه دباندي ولاړ سي،کشف سوي ثابت سوي دي.موږ چي نن ورځ په الوتکه کي دسپريدو او تشيال يا دهسک لور ته دپرواز په وخت کي دستونزو سره نه مخ کيږو علت يې دادئ چي الوتکې او ستور مزلي بيړۍ داسي ترحه او جوړې سوې دي چي هغوئ دهوا دفشار په موزينه او دانسان لپاره يې مناسبوالي باندي برلاسي وي.که دهر علت لکبله دالوتکې دهوا دفشار دتوزون ساتلوجوړښتونه دکاروليږي بيله ځنده به الوتکه خپل لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرواز ته دپای ټکی ږدي او الوتکه سمبالوونکي به دلوړې ارتفاع څخه کښته لورته دالوتکې په راوستلو دالوتکې سپاره دمرګه ژغوري.ځای ددي دئ چي ددې ايات شريف علمي اعجاز ته په غور پام وکړو:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ)
****

پوهيږو چي هر انسان دخپل بدن په يوه يادوو مترو مساحت باندي د10څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار زغملی سي،مګر ياد فشار نه احساسوي په واقعت کي موږ ټوله ديوه داسي سمندر په تل کي چي دهوا څخه ډک دئ ژوند کوو چي دلسو څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار خپل پرتن ليږدوو.پوهان وايي:هغه فشار چي دمځکې دننه شتون لري داتموسفير دفشار څخه دري لکه اوشپږسوه ميلونه ځلي ډېردئ.

همدارنګه يو نيوټروني ستوری چي مخکي دلمر هومره وو او د ډېر فشار دراغيزې لاندي دومره کوچنی سوی چي قطر يې يوازي 14کيلومتره ته رسيدلی فشار يې داتموسفير دفشار يوميليو ميليون بيليون برابره دئ.

درمځکې درفشار لاندي درټولو کروړ(کلک)عنصر الماس دي ياد فلز داتموسفير دفشار دځلور ميليونه فشار دپياوړتيا هومره فشار باندي تخته سوی دئ، دالماسو فشار په وار وار دمځکې د دننه فشار څخه ډېردئ.په دې ورستيو کي پوهانو وکولی سول چي د2000درجې حرارت او داتموسفير دپنځه زره برابره فشار هومره فشار باندي عادي سکروته تراکم ورکړي:ياده ماده په صنعتي الماسو مشهوره ده.يو بل اړين ټکی چي دفشار سره اړه لري دادئ: روغتيا پوهان درمتراکمو او جامدو درملو مايع درمل ډېر خوښوې او وايي چي کيدای سي جامدو درملو دفشار دراغيزې لاندي خپلې ځيني ځانګړني دلاسه ورکړي وي.اوس به خپل بيان رالنډکړو اوددې بيان ښکلي معنوي پايله به راوسپړو.الماس دطبعت کروړه ماده ده چي يوسلوڅولښت ميلونه ډالره قيمت لري،اوس که همدومره اندازه عادي سکاره دډېر لوړ فشار لاندي راولو په الماسو اوړي او ارزښت يې هم نژدي دالماسو سره برابريږي .

که چيرې يوڅوک پر خدای جل جلاله او دهغه پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايمان ولري،دالله جل جلاله دلوري پر ښوول سويه لاره ولاړسي،اسلامي امورو ته په ربښتيني ډول غاړه کښيږدي پرهيز ګاري وکړي،دالله جل جلاله په لار کي جسماني،مادي او معنوی تکليفونه وګالي او صبر پر وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام ددين لپاره کار وکړي،هغه ديؤه عادي انسان څخه دلوړې مرتبې درلودونکي انسان باندي بدليږي،داسي لکه يؤ عادي تور رنګ درلودونکي سکاره چي در ډېر فشار دتيږرولو اوزغملو ورسته په ارزښتمندو الماس باندي بدل سي.

ټنبلي اوکسالت،دسترېا څخه تېښته،شهوت خوښوونه،فسق او بې لارې،غلا،قتل،مسلمان زوروونه: هيڅ وخت انسان ميراني،پرمختګ،او برياته نه سي رسولی،بلکي داسلام په لاره کي داسلامي قوانينو په رڼا کي سختی،تکليفونه او زحمتونه ګالل او پرلپسي کوښښونه دي چي انسان ته لويه بريا ورپه برخه کوي.حضرت محمد صلی الله عليه وسلم داسلام دپاک دين دخپرولو اونيغې لارې ته دبشر درابللو لپاره سختی او تکليفونه ګاللي دي.

تل داسي کيږي چي در تکليفونو،زحمتونو او کړاونو ورسته هوساينه،بريا او پراخي راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې کُروي توب او دهغې اړیکه دعمیق دویي(لغات) سره!

په قرآنکریم کي دې موضوع (سکالو)ته اشاره سوې ده! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحَجّ په 27 نمبرایات کي فرمایي:(وَأَذْ ِنْ فِی النَّاسِ بِالْحَجْ ِ یَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰی كُلْ ِ ضَامِرٍ یَأْتِینَ مِنْ كُلْ ِ فَجْ ٍ عَمِیقٍ)او خلکو ته د حج لپاره عمومي اعلان وکړه چي هغوی تا ته له هر لیري مزل څخه پلي او پر اوښانو سپاره راشي؛

***ښایي داسوال وسي چي ولې (مِن كُلْ ِ فَجْ ٍ عَمِیقٍ)کلمي د(عَمِیقٍ)ویي پرځای د(بَعیدٍ)ویي ونه فرمایل سو؟علماپه دې اړه وایي:دعمیق دویي کارول دبعید پرځای دمځکي کُرویتوب ته اشاره کوي،ولې چي دمځکې دمخ کرښې نیغي(مستقیمي)نه دي بلکي منحني دي او دهغوئ په څرګندولو کي دریم ُبعد یاني عمق ته اړتیا ده،نوپه همدې خاطر پاک الله جل جلاله په دې کلمه سره دمځکې کرویتوب ته اشاره کړي ده.**

والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځمکي استقرار،ارام والی

دځمکي دارام والي په اړه الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الۡأَرۡضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنۡهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِیَ وَجَعَلَ بَیۡنَ الۡبَحۡرَیۡنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلۡ أَکۡثَرُهُمۡ لَا یَعۡلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****

څوک دئ چي ځمکه يې دقرار او ارام ځای ګرځولې ده؟

دځمکې پرمخ دنګې ودانۍ او مانۍ بيله دې چې راپريوځي ولاړې دي:چا هغوئ ته دنه پرځيدلو اونه ورانيدلو وړتيا دداسي يوجسم پرمخ ورکړي ده چي:په هرثانيه کي دځپل مدار څخه 30کيلومتره طی کوي!مګر سره ددې خوځښته هم دځمکې پرمخ هسکې مانۍ ودانۍ دي. که چيرې ځمکه په لړزيدا سي هيڅ يؤه مانی به روغ پاته نه سي بلکي دمنځه به ولاړې سي! الله جل جلاله موږ ته بې شمېره نعمتونه راکړي اوهغه جل جلاله دهغو اخيستونکی هم دئ!الله جل جلاله دځمکې په اړه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَی الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِیَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚصُنۡعَ اللهِ الَّذِیٓ أَتۡقَنَ کُلَّ شَیۡءٍ ۚإِنَّهُ خَبِیرٌ بِمَا تَفۡعَلُونَ)

نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

****

ځمکي تردي ګومان کيدئ چي غرونه پر ځپل ځای ثابت دي:مګر غرونه دوريځو په شان دحرکت په حال کي دي ولې چي دځمکې سره يؤ ځای دراګرځيدو راچورليدو په حال کي دي.

يؤجنګ چي ددوو هيوادونو ترمنځ ونښتئ او شپږمياشتې يې دوام پيداکړ ډول ډول وسلې په ياد جنګ کي وکاريدلې:هغوئ دپرمختللو وسلو،د رادار ضد الوتکو،ليزري وسلو کمپيوټرونو،سپوږمکيانو اودشپې دبمبارونو څخه دريغ نه کوئ،هرورځ څلورسوه الوتکې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسک کې ښکاره کيدلې او په سختۍ سره يې بمباركوئ،دې پيښې شپږمياشتې دوام وکړ او دري سوه زره ميلونـه ډلـره لګښت پـري راغلـی مګر بسـنه کـوي چـي يؤه سـيارہ 45ثـانيي ولړزيږي او دياد اونـورو لويو جنګونـو څخـه سـتر زيانونـه او ورنـی منځ تـه راولـي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البُرُوج : 12](إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ)په حقيقت کښې ستا د رب نيونـه ډېره سخته ده.

دمځکې ملکيت دالله جل جلالـه پـه اختيـار کـي دئ اومـوږ هيڅ شـی پـه اختيـارکي نـه لرو،کـه چيري مځکه دريکتر دمقياس پراساس اته درجې ولړزيږي اوټولې ودانـی ړنګي کـړې څـوک کولی سي دياد کار مخه ونيسي؟

په حقيقت کي په داسي حال کي انسان هيڅ نه سي کولی،بيله دي چي فرياد وکړي!

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 65] (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ)ووايه: هغه پر دې قادر دی چي پر تاسي کوم عذاب له پاسه نازل کړي يا ستاسي تر قدمونو لاندي يې را پورته کړي، يا تاسي پر ډلو وويشي، پر يوې ډلې باندي د بلې ډلي د زور خوند وڅکي. وګوره! موږ په څه شان په مکرره توګه له بېلا بېلو لارو څخه خپلي نښاني دوی ته وړاندي کوو، ښايي چي دوی په دې حقيقت وپوهيږي.

****

بيا الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 112] (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ)الله د يوه کلي (د وګړو) مثـال راوړی دی: هغـه (د کلـي اوسـېدونکو) د ډاډينـي او بيغمـۍ ژونـد تيـراوه او لــه هـر لـوري ورتــه پرېمانــه روزي رسـېدله. نـو هغـه (د کلـي اوسېدونکو) د الله د پېرزوينو پر ناشکری لاس پوري کړ، نو بيا الله د هغه پر اوسېدونکو د هغو د کړو وړو دا خوند وڅکه چي د لوږي او ويري غمونه پرې خواره شول؛

****

دسورت نمل د61نمبرايات شريف څخه دويمه مانا دجاذبې دقوې اخيستلی سو،هغه دجاذبې قوه چي دمځکې پرمخ هرڅه دي خپل ځانه ته يې راکشوي،هغه چي دشيانو وزنونـه ورڅخـه سرچينه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورپيژاندي دخوب په حال کي وه چي ناڅاپه دخوبه راپاڅيږي ولي چي دبي وزنی منطقې ته رسيدلي وه،خپل ځانونه په هوا کي وينی چي دخلايی بيړی پرچت باندي موښتي دي او دبي وزنی احساس کوي.ياد حالت دڅه لږوخت لپاره زغمل کيدای سي مګر کلونه په ياد حالت کي ژوند کول ډېر ستونزمن دئ.بايد دځانه وپوښتو هغه څه چي زموږ دلاسونو څخه لويږي دڅا په امر دمځکي پرمخ ارام نيسي او څوک دئ چي دجاذبې قوه يې پيداکړې ده؟طبعاً ځواب دادئ چي خدای جل جلاله يې پيداکونکی دئ.چا اې انسانه ستا دارتيا وړتول شيان په مځکه کي پيدا کړي دي؟ ايا داسي ځای چي هلته اوبه نه وي کولی سي ژوند وکړي؟

آيا بيله الله جل جلاله داسي څوک سته چي دپوهانو په وينا285زره ډوله غذا يې مادې يې دانسان دتغذيې لپاره پيداکړي دي.په رښتياسره چي دالله جل جلاله دسترو قدرتونو نښې زموږ په منځ اوزموږ دسترګو وړاندي دي،نيکبخته هغه دئ چي دهغو څخه پند واخلي اوبدبخته هغه دئ چي بابيزي يې وګڼې اوسرغړونکی ،سرکښې کوونکی سي،کفر اختيار کړي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ السَّجدَة : 21] (وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) له هغه لوی عذاب څخه مخکي به موږ په همدې دُنيا کښې (د يو نه، يو واړه) عذاب خوند په دوی باندي وڅکو، ښايي چي دوی (د خپلي سرکښۍ له کړنلاري څخه) راواوړي.***************بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

په وچه او لمده کښې د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوک دئ چي مځکه يې ستاسو دژوند کولو ځانګو وګرځول؟

موږ ديوې سيارې پرمخ چي مځکه نوميږي دژوند کولو په حال کي يوو،مګر ولې دلمريز غونډال دنورو سيارو سره سره پرتله يوازې مځکه دژوند کولو لپاره مناسبه او د هوسا ژوند تېرولو وړده؟ عطارد په پام کي ونيسو،ديادې سيارې يو کال 88ورځې دئ چي څلور څلويښت ورځې يې پرلپسي شپه او 44 ورځې يې ورځ ده.آيا داسي يو ځاى چي 44ورځې يې پرلپسي شپه او 44ورځې يې ورځ وي دژوند کولو لپاره مناسب دئ؟

که موږ په عطارد سياره کي يوو او شپه وي نو چي هرڅومره بيديږو او راويښيږو يا ده اوږده شپه به پاى ته نه رسيږي!دکال څلور موسمه دعطارد سيارې په همدې 88ورځوکي دي.ياده سياره په 88ورځو کي يوځل دلمر دشاوخوا څخه راچورلي (راګرځي)ياني پوره دور پري وهي.پر همدې سربيره عطارد بې هوا ده.ددې ځانګړونو په درلودلو سره عطارد سياره دژوند کولو وړنه ده.دزهرې دسيارې يو کال 225ورځې دئ چي لږ ترلږه نيم کال يې شپه او دکال پاته برخه يې په پرلپسي ډول ورځ ده.ديادې سيارې تودوخه دورځې دخوا د20درجې څخه پورته او شپې در منفي شل درجې کښته کيږي.آياداسي ځانګړني درلودونکي سياره چيري چي هوا او اوبه هم شتون نه پکښې لري دانسان دژوند کولو لپاره مناسبه ده؟

دمريخ سياره چي هره ورځ يې 24ساعته ده مګر يوکال يې دمځکي د687کالو سره سمون خوري،ياني که چيري يو انسان هلته ژوند کوي دهغه دژوند په تېريدو دهغه داولادونو او لمسيانو دژوند په ختميدو سره هم نه سي کولى هغوئ نوى موسم ووينې،ياني ددوئ ټول ژوند به په ژمي کي هلته تېريږي او پسرلى به دعمر درپايه پوري ونه ويني،دوئ به ونه سي کولى چي دموسمونو دښکلا څخه خوند واخلې.

مريخ سياره دلمر دشاوخوا څخه په 687کلونو کي راګرځي،تودوخه يې درمنفي 70درجو پوري کښته کيږي،مريخ کي داوبو او هوا دشتون هم څرک نه ليدل کيږي آياد داسي ځانګړنې درلودونکي سياره کي يوښه ژوند کيداى سي؟دمشتري سياره چي ورځ يې دپنځو ساعتونو په تېريدوسره پاى ته رسيږي او هرکال يې دمځکي د12کالو برابر دئ،تودوخه يې منفي 30درجې ده،ضخامت يې دمځکي دضخامت 4/1بابره دئ،په واقعت کي مشتري دغازونو څخه متشکله سياره ده، ښه نو آيا انسان په داسي سياره کي ښه ژوند کولى سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه زحل سياره چي هر کال يې دمځکې د29کالو سره سمون خوري او دلمر څخه يوملياردونوولس ملياردونوسوه زرکيلومتره ليري ده، اورانوس سياره چي هر کال يې دمځکې 48کاله کيږي،نپتون چي هر کال يې دمځکې د169کالو هومره دئ،پلوتو چي هر کال يې دمځکې 247کالو سره برابردئ:آياداسي سيارې دژوند کولو لپاره مناسبې او ښه دي؟
بلکي يا!مځکه دانسان دژوند کولو لپاره ښه او وړځای ده. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)
هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.******
څنګه کيدای سي چي موږ انسانان دخپلو ماشومانو لپاره هوسا اونرمه ځانګو چي دمعتدل حرارت (تودوخې) درلودونکي وي تياره کړو داسي چي دهغوئ لپاره دهراړخه ښه وي؟
مګر خدای جل جلاله دخپلو بندګانو: انسانانو سره داسي نه کوي بلکي الله جل جلاله په خپلې مهربانۍ سره مځکه دانسان لپاره دژوندکولو ځانګو:يو داسي ځای چيري چي انسان په رحت او هوساينې سره ژوند کولی سي پيداکړی دئ! خدای جل جلاله دمځکې ليروالی دلمر څخه په متوسطه ډول ټاکلی دئ يانې نه ډېر ليري چي مځکه ديخي په ټوټه بدله سي او نه ډېر نژدې چي مځکه داور په کندې بدله سي! دمځکې تودوخه يې درمنفي څلويښت درجې پوري ټاکلي ده،ضخامت يې ماينه،لمر،دجاذبې قوه،ورځنی تيزوالی،دموسمونو اوږدوالی يې متوسط او هرڅه يې دانسان دبدن دزغم سره وړ اوښه جوړ کړي دي اوخپل نعمت يې پرموږ پوره کړی دئ...الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.
****

خدای جل جلاله په دې بيان او همدرنګه په دې ايات شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6]
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛
*******يادونه:په تفسيرکابلی کي يې ديا د ايات شريف تفسير داسي کړی دئ:"چي خلګ په سکون او اطمنان پري ولګوې او هستوګنه پري وکړي او په ارامی او هوسائي (رحت)سره ناسته ملاسته پکښې وکړې"*************

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ افکار بيدار،عقلونه هوښيار او زمونږ نظر يې خپل لورته متوجي کړی دئ. دامځکه زمونږ لپاره پيداسوې ده:آيا په دې کي مو آند کړی دئ؟ آيا په مځکه کي چي الله جل جلاله زمونږ دارام اوثبات ځای ګرځولی آند او غور کړی دئ؟هغه مځکه چي په ثانيه کي دخپل مدار څخه دېرش کيلومتره طی کوي آيا دهغې پرمخ دهغې دتګ له امله کوم شی تکان خوري،لړزيږي؟آيا يوه مانی ياودانی دمځکې دحرکت لکبله ورنه سوې ده؟ :[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا) ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛

****

دمځکې دشاوخوا هوا دمځکې سره دحرکت په حال کي ده:چي ښکلي،نرم او دهوا پا کوونکي بادونه منځ ته راولي چي انسان ته يې لا نوره هوساينه او ارامي وربخښلي ده!

که چيري داسي نه وای هوا ولاړه او مځکه دحرکت په حال کي وای:د1600کيلومترو په تيزوالي به سخت توپانونه پيښ سوي وای:ياد توپانونه به دومره خطرناک اونه زغمونکي وای چي دژوندیو موجوداتو ژوندي پاتي کيدل به يې دمځکې پر مخ پای ته رسولي وای.

په لوړه کچه دتوپانونو تيزوالی په ساعت کي 600کيلومترو ته رسيږي:کله چي دتوپان سرعت 200کيلومترو ته په ساعت کي ورسيږي سترزيانونه درشا پريږدي که ديادو توپانونو تيزوالی 1600کيلومترو ته ورسيږي څه به پيښ سي؟[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6]

(أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛******څنګه کيدای سي چي مځکه دي داوسيدلو ارام ځای وواوسي سرردې چي مځکه په زيات سرعت سره دحرکت او خوځښت په حال کي ده؟څنګه کيدای سي لويې مانی او ودانی دمځکې پرمخ پاته سي په داسي حال کي که مځکه لږ هم ولړزيږي هرڅه ورانيږي:مانياني،کورونه،پولونه او داوبو وياليې؟ اې انسانه!ستا دبيداری او دغفلت دخوب څخه دراکښينستلولپاره ځيني وخت الله جل جلاله دمځکې لړزيدل:زلزلې تاته ښکاره کوي چي چي په يو څو ثانيو کي لوی ښارونه دخاور سره سم کړې. [سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6] (أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛*********** چا مځکه پر خپل تګ لوري ټينګه ساتلي ده؟څوک دمځکې سرعت په کوچني قطر کي ډېر اوپه لوی قطر کي کموې؟څوک دمځکې ياد توپيرونه په ارامی اوبيله دې چي مونږ په وپوهيږو پيښوې؟آيا بيله الله جل جلاله بل کوم څوک ديادو کارونو دکولو قدرت لري ياي په توان کي سته چي يادکارونه دي وکړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛
****

څوک دئ چي مځکي ته يې مناسب حرارت بخښلی دئ:كه مځكه ودريږي دمځكي حرارت به دورځې در 350درجو پورته اودشپې منفي 270درجوته ورسيږي.
ښه نو څوک دئ چي شپه اورځ يې زموږ دخوب اوبيدارۍ لپاره پيداکړي دي؟
شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛ *********کله چي دقرانکريم تلاوت کوئ په اياتونو کي يې ژورآند کوئ.کله چي الله جل جلاله فرمايي :[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛ ********غور وکړئ چي څنګه مځکه زموږ لپاره په داسي ډول جوړه سوي چي هرڅه پکښې زموږ لپاره مناسب او وړدي.غور وکړئ چي څنګه مځکه الله جل جلاله په مناسبه اندازه او سرعت سره پيداکړي ده او هغه يې په اوبو،هوا،لمر،نباتاتو،حيواناتو،شپه او ورځ حرکت او دجاذبې قوې په شتون کي زموږ داړتياوو پوره کوونکي پيداکړي ده.**
آندو کړي چي څنګه يې تاسوته دوې پښې،دوه لاسونه،دوې سترګې،دوه پښتورګې،دوه سږي،پوزړه،ميلياردونه عصابي حجرات او دبدن نور پيچلي جوړښتونه،پياوړی عقل او مغز خبرې کوونکي ژبه اوريدونکي غوږونه اونورډېر زيات نعمتونه بخښلي دي.

ښه نو دالله جل جلاله په مخلوقاتو کي آند اوغوروکړئ ترڅو دخپل خالق جل جلاله پر سترو سترو نعمتونو شکر وکاږئ او دهغه جل جلاله او دهغه درسول صلی الله عليه وسلم امور ته غاړکښيږدئ.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْأَنْعٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُ كَذٰلِكَ ۗإِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ښنونکی دی.
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې تېزوالی(سرعت)

دوه اياتونه په قران کريم کي شتون لري چي دمځکې تېزوالي ته په کښې اشاره سوي ده.
لومړی ايات شريف دغه دئ:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61] [أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ]
او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښې ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښې يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښې شريك) دی؟ - نه، بلکې له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.*********** په دويم ايات شريف کي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المؤمن/غَافر : 64] [اللهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ ذٰلِكُمُ اللهُ رَبُّكُمْ ۖ فَتَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعٰلَمِينَ]
هغه خو همدا الله دی چي ستاسي لپاره يې ځمکه ارام ځای وګرځوله او پاس يې د اسمان ګمبته جوړه کړه. هغه ستاسي صورت جوړ کړ او ډېر ښکلی يې جوړ کړ، هغه تاسي ته د پاکو شيانو روزي درکړه. هماغه الله (چي دغه يې کارونه دي) ستاسي رب دی. الله د بې حسابه برکتونو څښتن دی، هغه د مخلوقاتو رب دی.
****

دمځکې سرعت دخدای جل جلابه دلويو نښو څخه يوه نښه ده چي ډېر وګړي ورته نسبتً ډېر غور اوپام نه کوي.مځکه داستوا په ليکه کي د1600کيلومترو په تېزوالي خپل پرځان سره راڅرخي،همدارنګه مځکه دلمر دشاوخواڅخه په ثانيه کي د30کيلومتروپه تېزوالي څرخي،ياني مځکه ددوه ډوله حرکت درلودونکي ده:وضعي اوانتقالي،مګر دمځکې ديادو او نورو حرکتوپه شتون کي هم مځکه دپوره ارام او اسقرار خاونده ده او دګوتې ديوه بند په اندازه هم تکان او لړزه نه لري.که مځکه لږزيدای:دمځکې پرمخ به ټولې ودانۍ نړيدلي وای.
خدای جل جلاله پوښتي چي[سُوۡرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****څوک دئ چي مځکه يې دارام او قرار په حال کي ساتلي ده؟ای موږ اوتاسو ناتونه بندګانو هغه ساتلي ده او آيا داکار مو په توان کي سته،ښه نو بيا ولې هغه وخت چي يو ښار زلزله خرابوي دهغه دورانيدلو او خرابيدلو مخه نه سو نيولی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که داسي وسي چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 74] [فَجَعَلْنَا عَلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَـا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ] او موږ هغه سيمه پر بل مخ نسکوره کړه او پر هغو مو د پخې شوي ختې د تيږو باران وورووه.*****

څه کوئ آيا کولی سئ دمځکې دلړزيدو او ورانيدو څخه مخنيوی وکړئ؟آيا کولی سئ ورسته دمځکې درلړزيدو مځکه بيرته خپل لومړي حالت ته ستنه کړئ؟ انسانان داکارنه سي کولی بلکي خدای جل جلاله کولی سي داسي کار وکړي چي فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****

دځان څخه پوښتنه وکړئ هغه کورچي دنړی په يوه پرمختللي ښار کي مو په لسګونو ميليونو ډالرو رانيولی،ورسته دردې چي مځکه لړ ولړزيږي او ياد کور وران سي:څه کولی سئ؟ ښه نو په دې ايات شريف کي ژور آند وکړئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)****

په يوې پرمختللي الوتکي کي سپاره سئ او يوار دهغې وزرونو ته پام وکړئ:وبه وينئ چي دالوتکه راسته اوچپه سمت ته تکان خوري:آيا کولی سئ په داسي الوتکه کي سفر وکړئ چي هيڅ ډول تکان نه خوري؟ مګر مځکه دخپلو ټولو حرکتوسره دارام استقرار په حالت کي ده ، دسلګونو زرو کلونو په تېريدو بيا هم په خپل لومړي حال پاته ده اوهيڅ ډول توپير،تحول په هغې کي نه سی پيداکولی دا دمځکې دارام والي او استقرار نښه ده.:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا] (او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)

****

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88][وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ] نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.*******

په دې ايات شريف کي دغرونو حرکت ته دوريځو په سرعت اشاره سوې ده او داد مځکې دوضعي حرکت دليل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه په هره ثانيه کي نيم کيلومتر پر خپل مر کز باندي راڅرخي ځکه چي دمځکي محيط 40000زره کيلومتره دئ ياني ورسته در24ساعتونو درتېريدلو خپل دحرکت لومړي ټکي ته راګرځي. دمځکي دتېزوالي دمالومولو لپاره بايد دمځکي دمدار دکيلومترو اندازه چي څلويښت زره کيلومتره ده پر څلرويشت ساعته وويشو چي په ساعت کي 6/1666کيلومتره کيږي،همدا دمځکي دوضعي حرکت سرعت په يوه ساعت کي ښيي. څوک دئ چي مځکي ته يې په پوره ډول ارام او قرار وربخښلى دئ،سره ددې چي مځکه پر خپل مرکز سره راڅرخي،مځکه دلمر دشاوخوا څخه راچورلي،مځکه دلمر په ګډون ديوبل ټکي څخه راګرځي،همدارنګه مځکه،لمريز غونډال او کهکشان چي دڅرخيدو په حال کي دي هيڅ کومه اغيزه دمځکي پر ارام او استقرار نه لري. په واقعت کي دټولو کايناتو څرخيدل چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40]]لَا الشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَنۡ تُدۡرِكَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّيۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ] نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلاى شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).******دمځکې پر استقرارکومه اغيزه نه لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې دجاذبې قوه او دشيانو ثابتوالی،ټينګولی

اند وکړئ يؤ وګړی په تشيالي (فضايي)بيړۍ کي سپور سو،دمځکې دجاذبې قوې دميدان څخه په وتلو:هغه ځای چي هلته وزن مانـا نـه لري، کـه هلتـه کوم شی پريښنو دل سي پـه تشيالي بيړۍ کـي الـوزي او پـر چت يې موښلي ښـه نـو اوس چـي مـوږ دارام او قـرار دنعمت څخـه برخمن يو دخپل ځان څخـه بـه وپوښـتو چي چا دمځکې پر مخ ټولـو شيانو تـه ارام او قـرار ورکړی او هغه يې ثابت ساتلي دي؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 102]

[ذٰلِکُمُ اللّٰہُ رَبُّکُمۡ ۚ لَاۤ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ ۚ خَالِقُ کُلِّ شَیۡءٍ فَاعۡبُدُوۡہُ ۚ وَ ہُوَ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ وَّکِیۡلٌ]

هم دغه الله ستاسي رب دی، هيڅ کوم بل خدای له هغه پرته نشته، د هر څه خالق دی. نو لـه دې امله تاسي د هماغه بندګي وکړئ؛ او هغه د هر شي ساتونکی څارونکی دی؛*****

که چيري دمځکې تېزوالی ډېر يادوه چنده سي:ټول شيان بـه دهسک لورتـه وغورځيږي او هيڅ شی به پرمځکه پاته نه سي. که موږ په يؤه لوښي کي اوبه واچوو او هغه پـه مناسبه اندازه وڅرخوو ديـاد لوښـي څخـه بـه اوبـه دبانـدي ونـه تښتي:ځکـه دجاذبې قـوه ديـاد کـار مخنيوی کوي. پوښتو چا دجنوبي نيمې کرې اوبـه پـه مځکې پوري موښتي پـه مځکـه کـي خوندي ساتلي دي؟ په يادو اياتونو کي الله جل جلاله زموږ پام دمځکې دجاذبې قوې تـه اړوي. ښـه نـو بريـا او مبارکي دي وي هغـه چاتـه چـي دقرانـکريم پـه اياتونو کـي ژور انـد او غـور کوي:ځکه چي په اسلام کي اند او فکر کول لوی ځای لري. الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه

پاک الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا) او په هغې کښې مو دنگ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.************

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيۡفَ رُفِعَتۡ او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19]

وَإِلَى الۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟

****

په دې ايات شريف کي په غور کولو موندو چي الله جل جلاله موږ ته صرحتً په غرونو کي آند کولو اودهغوئ په داسي ډول ښخ درولو ته غور کولو ته رابولي.

غرونه دميخونو په شان دي چي 2:3برخه دهغوئ دمځکې په زړه کې ښخه يا شتون لري چي ياده برخه يې دمځکې دبيلا بيلو پوښوونو څخه تيرېږي:ترڅو دمځکې دغه لايې (پوښونه)دمځکي دڅرخيدو په وخت کي ديوبل څخه ليري نه سي او ديو بل سره موښتې و اوسي.

يوبله خبره چي دغرونو دهيرانوونکي جوړښت په اړه ده هغه داده چي:کومه برخه دغرونو چي موږ په خپلو سترګو وينو هغه يوازي دغره 1:3برخه ده،پاتي دوې برخې دغره دمځکې په زړه کي دي. دهيماليا دغره لوړه څوکه (اېورسټ)د8000څخه زيات لوړوالی لري چي ياد لوړوالی دټول غره لوړوالی نه دئ بلکي دا 8000متره لوړوالی دغره دريمه برخه لوړوالی دئ. د ياد او پاتي ټولو غرونو دوې برخې لوړوالی دمځکي په زړه کي ځای لري چي موږ يې نه سوليدای،همدا وجه ده چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّازعَات : 32]وَالۡجِبَالَ أَرۡسَىٰهَا او غرونه يې په کښې ښخ درولي دي؛[سُوۡرَةُ النَّازعَات : 33]مَتَٰعًا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ

د ژوندانه د وسائلو د برابرولو په غرض، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره (يې دا کړني تر سره کړي دي).*په دې ايات کي په آند کولو:[سُوۡرَةُ النّحل : 81] وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الۡجِبَالِ أَكۡنَٰنًا وَجَعَلَ لَكُمۡ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ الۡحَرَّ وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأۡسَكُمۡۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُسۡلِمُونَ)**

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د خپلو پيدا کړو، زياتره شيانو څخه ستاسي له پاره سيوري برابر کړل. په غرونو کښي يې ستاسي لپاره پناه ځايونه جوړ کړل، او تاسي ته يې داسي پوښاکونه در په برخه کړيدي چي د ګرمۍ څخه مو ساتي او ځيني نور پوښاکونه چي په خپل منځي جګړو کښي ستاسي ساتنه کوي. په دغه ډول هغه پر تاسي باندي خپل نعمتونه بشپړ وي، ښايي چي امر منوونکي شئ.******************

دغرونو دريمه ځانګړنه هم روښانه کيږي اوهغه داده چي دسمندر دغاړې ياساحل دغرونو دشا لوری په پوره ډول وچ اوبې اوبو سوی وي ،توند اوسرکښه بادونه په يادځای ياني ساحل کي نه ښکاره کيږي، دبيلګې په ډول که چيري تاسو دحمص دښار دلارې دحلب ښارته سفر وکړئ: وبه وينئ چي ټولې ونې له دې کبله چي هلته دغرددو برخو ترمنځ يو درز دئ کږې يا په ما يل شکل دي.

ښه نو يو دصفتونو څخه دغرونو پټنځای دئ ؛ياني غرونه دبادونو منعه کوونکي دي غرونه دبادونو مخ ته خنډ ګرځي او دروې يې.

دغرونو څلورمه ځانګړنه :

الله جل جلا له فرمايي:[سُوۡرَةُ الرّعد : 3] وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۡهَٰرًا‌ۖ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ اثۡنَيۡنِ‌ۖ يُغۡشِى الَّيۡلَ النَّهَارَ‌ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَأَيَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَتَفَكَّرُونَ)او همغه دی چي دا ځمکه يې غوړولې ده، په دې کښي يې د غرونو ميخونه ټکوهلي دي او سيندونه يې بهولي دي. همغه د هر راز مېوو جوړې دوه پيدا کړي دي او پر ورځي باندي شپه خوروي. په دې ټولو شيانو کښي د هغو خلکو لپاره ستري نښاني دي چي له غور او فکر کولو څخه کار اخلي.*********

هغه څه چي زيات ددې ايات شريف څخه څرګنديږي دغرونو اوسيندونو ترمنځ اړيکه ده،په حقيقت کي غرونه دسيندونو سرچيني دي،ياني سيندونو دغرونو څخه رابهيږي. پنځمه ځانګړنه دغرونو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 15]وَأَلۡقَىٰ فِى الۡأَرۡضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَأَنۡهَٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ)

هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښوريږي. هغه سيندونه وبهېول او لاري يې جوړي کړې، چي تاسي لاره ومومئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لپاره خاورينه مځکه دخپل تېز سرعت په درلودلو بايد دلړزيد اوښوريدو سره مخ سوي واى،مګر دغرونو په مناسيبو او ورځايونو کي دالله جل جلاله دلوري په پيداکيدو يا ميخيدو سره داخاورينه سياره دلړزيدو څخه ساتل سوي ده اوپه غرونو سره پاک الله جل جلاله مځکه په پوره ډول دپوره ارامولي اوثبات خاونده کړي ده چي ددې ايات شريف ددې برخې (وَأَلْقَىٰ فِى الْأَرْضِ رَوٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ) هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښرخيږي.*******

مانا همداده ياني دغرونو شتون ددې سبب سوى دئ چي مځکه دخپل تېز سرعت په شتوم کي دلړزيدو،ښوريدو څخه خوندي وي.دغرونو شپږمه ځانګړنه:الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمکه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خداى هم (پدغو چارو کښي شريك) دى؟ - نه، بلکي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****** څوک دئ چي مځکي ته يې پوره ارام اوسکون وربخښلى دئ ؛په داسي حال کي چي مځکه په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي ده او ديؤزر شپږسو کيلومترو په تېزوالي په ساعت کي پرخپل ځان دراڅرخيدو په حال کي ده،مګر ددې ټوله سرعت سره سره هم يؤه ودانى لا نه ورانيږي. که چيرې الله جل جلاله مځکي ته دا استقرار نه واى وربخښلى نو په يؤه کوچني تکان به دمځکي پرمخ ټولې ودانى او آبادى لمنځه تللي واى! ښه نو راځئ چي ښه غور وکړو چي الله جل جلاله څه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) او هغه څوك دى چي ځمکه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خداى هم (پدغو چارو کښي شريك) دى؟ - نه، بلکي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه يؤبل شی چي په لاندي ايات شريف کي روښانه سوی دئ ؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا)

او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.

****

پوهان وايي :دغرونو دمساحت په نظر کي نيولو سره دمځکې مساحت دخپل اوسني مساحت څلور برابره کيږي ياني که دغره دخوا نيول سوی مساحت خپل دغره سره مقايسه کړو وبه وينو چي پنځه واحده کم درهغه دئ.

ښه نو دې غرونو مساحت ته پراخوالی ورکړی دئ،هوا يې ښه،پاکه اوخوندوره کړي ده،نورې دندې هم کيداسي ولري چي په هغوباندي يؤازي الله جل جلاله علم لري په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيۡفَ رُفِعَتۡ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19] وَإِلَى الۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين زر

په يوځای کي ليکل سوي وه چي "دګازي ښيښنو دجوړولو په کارخايونو کي کله چي هغوئ خپل داړتيا وړ اوبه په ورستي پړاو کي دسپينو زرو دميلو څخه تيره وي ترڅو په اوبو کي سته ميکروبونه دمنځه ولاړسي. څه موده ورسته مي په يوکتاب کي چي دفلزاتو په اړه ليکل سوی وو دسپينو زرو درعنوان لاندي مي دا متن ولوستی،ماته جالبه داوه چي دياد متن ليکوال مسلمان هم نه وو!"سپين زر ديوې موهيمې (اړينې) ځانګړنې درلودونکي دي چي کولی سي ټول د اوبو په دننه کي ميکربونه دمنځه يوسي. ياده ځانګړنه د سپينو زرو،دهغوئ دځانګړو تشعشاتو لکبله ده.

که موږ وغواړو اوبه دميکروبو څخه پاکي کړو کولی سو اوبه دسپينو زرو دميلو يا دسپينو زرو ټوټې په اوبو کي کښېږدو ترڅو اوبه دمايکرو اورګانيزمونو څخه پاکي سي.

په يو بل ځای کي ليکل سوي وه چي" دا فلز(سپين زر)دباکترياوو قاتل دئ" اوبيايې ليکلي وه "که غواړو يوليتر اوبه پاکي کړو نو ديوه ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو،بسنه کوي چي يو ليټر اوبه دي دميکروبونو څخه پاکي سي. يوه بله ځانګړنه دسپينو زرو داده چي کولی سو دهغوئ په مرسته دهوا پاکي او نا پاکي مالومه کړو ولې چي :سپين زر په ناپاکه هوا کي خپل رنګ ته بدلون ورکوي او دا ښکاره کوي چي په هوا کي زهري ګازونه شتون لري.

ديادو ځانګړو نو سربيره سپين زر نورې ځانګړنې هم لري چي بشر ورڅخه په صنعت کي ګټه اخلي او په بيلا بيلو بربنايي او نورو وسأيلو کي کارېږي. دټولو فلزاتو دنرخ معيار هم دسپينو زرو په مټ ټاکل کيږي؛پردې ټولو سربيره الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 15](وَيُطَافُ عَلَيۡهِمۡ بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكۡوَابٍ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۠)د هغو مخي ته به د سپينو زرو لوښي او د ښيښنو ګيلاسونه ګرځول کيږي؛[سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 16]قَوَارِيرَا۠ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرًا)ښيښې، هم هغه چي د سپينو زرو په ډول به وي او هغه به (د جنت خدمتکارانو) په سمه اندازه برابر ډك کړي وي.*****

ډېر دغور ځای دئ چي ولې الله جل جلاله په دې ځای کي دسرو زرو ذکر ونه کړ په داسي حال کي چي دسپينو زرو څخه ګران بيه هم دي او يو دهغو فلزاتو دډلې څخه دي چي دجنت بختور اوسيدونکي به يې کاروي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

روښانه ده: په دې دليل چي دسپينو زر ارزښتمنې ځانګړني موږ ته لانورې څرګندې سي والله اعلم. بايد دا هم پر زياته کړو :ځکه چي په قرآن کريم کي دبشر دعلومو اساسي اصول شتون لري؛

****

سپين زر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبادونو د لوري بدلون

يؤدهغو اياتونوددلې چي د الله جل جلا له لويې نوره هم موږ ته ښه ښکاره کوي دبقري سورت 164نمبر ايات شريف دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 164]إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

(ددې حقيقت پېژندني لپاره که کومه نښه نښانه په کار ده، نو) د اسمانونو او ځمکي په جوړښت کي، يوه په بلې پسي د شپې او ورځي په پرله پسي راتګ کښي، په هغو بېړېو کښي چي د انسانانو د ګټي وړ شيانو د وړلو راوړلو لپاره په سيندونو او سمندرونو کښي ګرځي راګرځي، د باران په هغو اوبو کښي چي الله يې له پاسه را اوروي او د هغو په وسيله ځمکه ژوندۍ کوي او په خپل دغه انتظام سره يې په ځمکه کښي هر راز ساه کښان خواره کړيدي، د بادونو په لګېدو کښي او په هغو وريځو کښي چي د اسمان او ځمکي په منځ کښي د امر ښکيل دي؛ د هغو خلکو لپاره بې شمېره نښاني دي چي د پوهي څخه کار اخلي.

****

بادونه دانسانانو اونورو ژونديو موجوداتو دژوند اړتيا او اسباب دي.اوس به په دې خبره ځان وپوهو چي الله جل جلاله بادونو ته څنګه بدلون ورکوي:پوهان وايي،که يوجامدياسخت جسم او اوبه يؤځای ديوې اندازې تودوخي لاندي کښېږدو،داوبو تودوخه به دمالوم وخت دتيريدلو ورسته دجامد جسم درتودوخې کمه وي.

په يؤې بلې ازموينې کي دا قضيه لاښه ثابتيدای سي، که يؤجامد جسم او اوبه ديؤه ساعت لپاره دلمر تودوخې ته کښېږدو وبه وينو چي داوبو دتودوخې درجه تر 6او دجامد جسم دتودوخې درجه به در10درجو پوري پورته تللې وي، ښه نو اوبه دحرارت په اخيستلو اومخه نيولو کي درنورو اجسامو ښه عمل کوي.په همدې خاطر په ساحلي سيمو کي دوچې حرارت داوبو در تودوخې زيات وي،همدعلت دی چي دوچې هوا منبسطه سي لوړ لورته حرکت وکړي اوبيا رقيقه سي په پايله کي يې دهو فشار هم کميږي دبلې خوا په همدې حال کي دسمندر هوا غلظه، يخه اودهوا فشار يې ډېر سي او دوچې لورته حرکت وکړي ترڅو دهغې هوا ځای ونېسي کومه چي پورته تللې ده،همدا علت دی چي دسمندر غاړه دماپښين

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسته دهغه شمال خاونده وي کوم باد چي خونک او د وچې لورته دحرکت په حال کي وي.

ښه نودالله جل جلاله ددې ايات شريف منظور (وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه همدادى،والله اعلم*

امام طبري په خپل تفسير کي دهمدې ايات شريف پـه اړه وايي:راجح انـد د(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه،دالله جل جلاله دطرفه دمختليفو ماموريتونو ورکړه وه بـاد تـه ده:ځيني وخت دنباتـاتو القاح اودهغوى دنسل ډيرښت، ځيني وخت دعذاب په بڼه ؛چي باد هرڅه نابودوي،،،

ځيني عرب لغات پيژندونكي وايي:(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ) يانې بادونـه يـٶار دجنوب يـوار دشمال لويديځ اوختيځ دلوري وي.والله اعلم

اوسپنه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَديد : 25](لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنزَلْنَـا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّـاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَـا الْحَدِيدَ فِيـهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنٰفِعُ لِلنَّـاسِ وَلِيَعْلَمَ اللهُ مَنْ يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ)مـوږ خپل پېغمبـران لـه روښـانو څرګنـدو نښـانو اوهداياتو سره ولېږل؛ او لـه هغو سره مو كتاب او تلـه نـازل كړل، تر څو چي خلك پرعدل ولاړ وي. او اوسپنه مو راكوزه كړه چي په هغې كښي ډېر زور دى او د خلكو لپاره ګټي دي. دا د دې لپاره شويدي چي الله معلومه كړي چي څوك د هغه لـه ليدلو پرتـه د هغه او د هغه د پېغمبرانو مرسته كوي. بېشكه الله ډېر قوى او برلاسى دى.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا پوهان ستور پيژاندي پردې باور دي چي آسماني ډبرې چي دهسک لوی او کوچني جسمونه دي. ديادو ډبرو ډېره برخه اوسپنه جوړوي. دا چي دانسان دخوا لومړی موندل سوی،کشف سوی فلز اوسپنه ده. ښه نو دا خبره په اثبات رسيږي چي اوسپنه په خپله ښه يا دآسماني ډبرو په ښه ځمکې ته را لويدلي،راغورځول سوي يا را استول سوي ده. دکاله په زرګونو آسماني ډبرې پر ځمکه را لويدلي يا موښتي،چي دځينو هغو وزن يې سلګونو ټنو ته رسيږي. دبيلګې په ډول په امريکا کي يوه آسماني ډبره وموندل سول چي وزن يې 62ټنو څخه ډېر وو او د دوو عنصرونو اوسپنې او نيکل څخه (تشکيل) سويه جوړه سويه وه.

په آيزونا ايالت کي يوبله آسماني ډبره چي د دوو سوو مترو په ژور والي او دزرو مترو په پراخوالي يې يوه کنده جوړه کړي وه وموندل سول. ديادې آسماني ډبرې دپارچو څخه لسګونه ټنه اوسپنه چي دنيکل سره ګډه وه راووتل.

دقرآنکريم ددې ايات شريف دابرخه چي الله جل جلاله فرمايي (وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ)موخه خورا روښانه سوه مګر ددې ايات په دې برخه کي چي الله جل جلاله فرمايي

(فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ) دلته داوسپنې دډبرې پياوړتيا اوډبرو ګټو څخه کومه پياوړتيا اوګټې مطلب دي چي ورته اشاره سوې ده. په ځواب کي بايد وويل سي:پوهان داوسپنې په اړه دې پايلې ته رسيدلي دي چي اوسپنه دډېرې مودې لپاره پاته کيدای سي ياني ډېر دوام درلودای سي زورلري او دفشار په وړاندې ډېر مقامت کولی سي، دضخامت داړخه ضخيم ترين فلز دئ چي دمځکې دبرابروالي سبب هم سوې ده. ديادولو وړده چي دژونديو موجوداتو دجوړښت اساسي او اړين عنصر هم اوسپنه جوړوي: نباتات دخاورو څخه اوسپنه اخلې، نور ژوندي موجودات بيا خپل ځان دنباتاتو څخه تغذيه کوي،دهمدې لارې داوسپنې ذرات وينې ته لاره پيداکوي او دژونديو موجوداتو په رګونو کي شتون لري. په 1910ميلادي کال کي يوکنفرانس چي دفلزنو په اړه جوړسوی وو،دې انديښنې شتون درلودئ چي در 1970ميلادي کال پوري به دمځکې داوسپنې ټولې ذخيرې پای ته ورسيږي،مګر ورسته داسي خبرونه خپاره سول چي ياد فلز په مځکه کي په پراخه پيمانه شتون لري.

په دې ورستيو کي چي کومې څيړنې په دې اړه سوې دي په هغوکي دا روښانه سويه ده چي دمځکې دقيشر پنځه په سلوکي وزن اوسپنه جوړه وي، پوهان دا اندازه اوسپنه اوه سوه پنځوس زره ميليون ميليون ټنه اټکل کړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادې چي :زموږ اوټولو ژوندیو موجوداتو ژوند داوسپني دشتون سره تړلی دئ؛ که څه هم ديادې خبرې منل به موږته ستونزمن وي مګر اوسپنه دويني په جوړښت کي جوړښتيز رول لري.

که چيري هر انسان دخپل بدن دري ګرامه اوسپنه دلاسه ورکړي:ژوند به يې دمرګ سره مخ سي دا په داسي حال کي چي دانسان په بدن کي اوسپنه دپنځو ګراموڅخه ډېره نه ده،مګر همدا اندازه اوسپنه دويني په هيمو ګلوبين کي ده چي ويني ته يې سور رنګ ورکړی دئ.

والله اعلم********

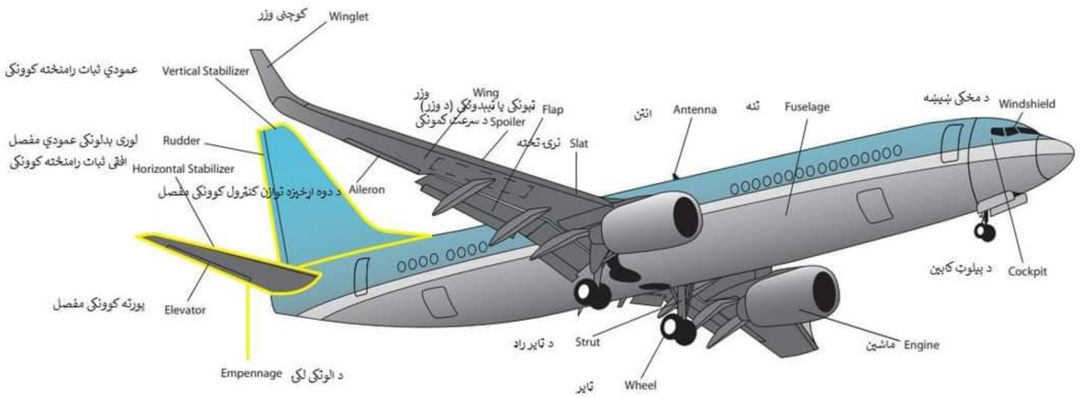

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره اوپه هغې کي اوسيدونکي ژوندي موجودات

ښايي دباور کولو وړنه وي چي وايو :په هر متر مکعب زرعتي مځکه کي ددوو لکو څخه ډېر چينجيان،سل زره حشرې،دري سوه عادي چنجيان؛په زرګونو ميليونه ميکروبونه اوډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

ديادې خاورې هر ګرام دڅوميلياردو باکترياوو ،ډېرو کوچنيو موجوداتو او ميکربونو درلودونکی دئ چي ځيني دهغوئ څخه اکسيجن ته اړتيالري اوځيني نوريې بيا اکسيجن ته اړتيا نه لري؛ځيني يې بې له غږو حرکت کوي اوځيني نور يې دپرو په مرسته حرکت کوي.

په رښتيا چي دا مخلوقات دپرلپسي حرکت اوډېرې اړيني دندې دسرته رسولو په حال کي دي؛دا هغه مسله ده چي درنن ورځې همداسي پيچلي اوبې ځوابه پاتې ده. داسوال اوس هم پرځای پاته دئ چي ددې مخلوقاتو اصلي (اره)دنده څشی ده.که څه هم پوهانو ځيني آندو نه په دې اړه وړاندي کړي مګر اصلي موضوع(اره سکالو)ته اوديادو مخلوقاتو دپيدايښت اصلي موخې ته نه دي رسيدلي. مګر هغه څه چي روښانه دي هغه دادي چي دياد مخلوقات فعليت دانسانانو لپاره ډېر ارزښتمن دئ. دبيلګې په ډول که وwايو :که چيري دانسان نسل دمنځه ولاړسي ژوند به بيا هم ادامه پيداکړي مګر که داکوچني موجودات دمنځه ولاړسي ژوند به هم دمځکې پر مخ پای ته ورسيږي،که وwايو چي دهغوئ ژوند دانسان لپاره ډېراړين دئ ښه به مو ويلي وي راځي چي ياده خبره ښه روښانه کړو:زموږ ټول خواړه په مستقيم(نيغ)يا غيري مستقيم ډول دشنو نباتو څخه لاسته راځي، دبيلګې په ډول که موږ دپسه غوښې يادې کړو:پسه دنباتو څخه دتغذيې ورسته وده کړي ده او موږ هغه غوښې خورو چي دنباتاتو په مرسته يې نمو کړي ده. ښه نو ټول غذايي مواد په مستقيم يا غيري مستقيم ډول دنباتاتو سره اړيکه لري،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الۡأَخۡضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

پوهان د (الۡأَخۡضَرِ)په ويي کي په تعجب کي ولويدل چي څنګه امکان لري چي شنه ونه وسوځيږي په داسي حال کي چي دوچو لرګو څخه ياده ګټه اخيستل کيږي مګرولې دلته(مِّنَ الشَّجَرِ الۡأَخۡضَرِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايل سوي دي،ځينو پوهانو په ځواب کي ويلي دي چي د(الْأَخْضَرِ)ويي يوه علمي ټکي ته اشاره کوي دهري ونې ژوند دهغې دشنو پاڼوسره تړلی دئ او دهرنبات وده ديوې عملی سره تړلي ده چي په فتوسنتز سره شهرت لري؛په ياده عمليه کي دلمروړانگي دنبات دشنو پاڼو په مرسته اخيستل کيږي اوخپلي اړتياوي دهمدې لارې پوره کوي. په واقعت کي که دلمر وړانگي اوبه او کاربن داي اوکسيډ نه وي دنباتاتو لپاره ژوند هم امکان نه لري. دنباتاتو پاڼې دنباتاتو هغه کار خوني دي چي نباتاتو ته اساسي او داړتيا وړ توکي برابره وي،پاڼې رژيږي اودباد په مرسته په چاپيريال کي پاشل کيږي،ورسته يادې پاڼې دميلياردونو ذربيني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي او دهغوئ ځخه دغټو موجوداتو دخوړو لپاره تياريږي.
داټول کارونه په دوو مرحلو کي سرته رسيږي مگر ديادو کارونو دسرته رسيدو لپاره هواته اړتياده چي دهغه دپيداکيدو دنده بيا چينجيان سرته رسوي:داسي چي په مځکه کي درزونه جوړوي اوپريږدي چي هوا يادو چاکونو اودرزونوته ننوزي.ښه نو چينجيان ،حشرات ،ماران اونور دخاورو لاندي ژوند کوونکي موجودات دا دنده هم پر غاړه لري چي مځکي ته دهوا دننوتلو لاره خلاصه کړي،که چيري ياده کړنه سرته ونه رسيږي نباتات به لوی نه سي ياني وده اونمو ونه کړي،چينجيان خاوره تجزيه کوي اويوازي خدای جل جلاله پوهيږي چي په هر هکتار مځکه کي به څومره ټنه مواد تجزيه کوي او دهغوئ دکود يا امبار اندازه په هر کيلو متر مربع کي به څومره وي. اوس به ښه وي چي وپوښتو موږ چي دالوی کاينات ستر خالق جل جلاله او حکيم شريعت لرو چيري ځو او کوم شيان موو دکايناتو دپيدا کوونکي داوامرو دمنلو ځخه غافله کوي. کوم څه چي وويل سول دکايناتو ديوې کوچنۍ برخي يوه بيخي لږ برخه رښتياوه ولې چي دکايناتو دپيداکوونکی الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 85](وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ‌ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنۡ أَمۡرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ الۡعِلۡمِ إِلَّا قَلِيلًا) دوی ستا څخه د روح په باب پوښتنه کوي، ورته ووايه: "روح زما د رب په حکم راځي، خو تاسي له علم څخه لږه برخه موندلې ده."********
اوبيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البَقَرَة : 255] اللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الۡحَىُّ الۡقَيُّومُ‌ۚ لَا تَأۡخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوۡمٌ‌ۚ لَّهُ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى الۡأَرۡضِ‌ۗ مَن ذَا الَّذِى يَشۡفَعُ عِندَهُ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ‌ۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ‌ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىۡءٍ مِّنۡ عِلۡمِهِۦۤ إِلَّا بِمَا شَآءَ‌ۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ السَّمَٰوَٰتِ وَالۡأَرۡضَ‌ۖ وَلَا يَـُٔودُهُ حِفۡظُهُمَا‌ۚ وَهُوَ الۡعَلِىُّ الۡعَظِيمُ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الله، هغه ژوندي ابدي ذات څخه پرته چي ټول کائنات يې تنظيم کړيدي بل هيڅ خداى نشته؛ هغه نه ويديږي او نه پرېشاني پرې راځي. په اسمانونو او ځمکه کي چي هر څه دي، د هغه دي. څوك د هغه په وړاندي د هغه له اجازې پرته سپارښت کولاى شي؟ ـ څه چي د بندګانو په وړاندي دي په هغو هم خبر دى او څه چي د بندګانو څخه پټ دي په هغو هم؛ او د هغه له معلوماتو څخه هيڅ شى د هغوى په ادراك کښي نشي ايساريداى؛ مګر دا چي الله پخپله د کوم شي علم ورکول وغواړي. د هغه حکومت پر اسمانونو او ځمکه خور شويدى او د هغو ساتنه د هغه لپاره کوم ستومانوونکى کار نه دى. يوازي هماغه (الله) يو لوى او لوړ ذات دى.

***

په هر ګرام خاوره کي ميلياردونه باکترياوي شتون لري؛داموجودات دخاورو لاندي په څه اخته وي يوازي الله جل جلاله ښه پوهيږي داپټ کارکوونکي کوچني موجودات په حقيقت کي دالله جل جلاله ورکړه ده اوموږ دياد مسائيلو دحقيقت څخه بي خبره يوو. نباتات ريبو،ټولوو اودهغوئ څخه ګټه اخلو داټول الهي کارونه دي.ښه اوس بايد ددې ايات شريف سره موږ هم ووايو [سُوۡرَةُ إبراهيم : 34] (وَءَاتَـٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُ‌ۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآ‌ۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَـٰنَ لَظَلُومٌ۬ كَفَّارٌ۬) او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلاى يې نه شئ. حقيقت دا دى چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دى.

****

الله جل جلاله دمځکې باندني،منځ او دمځکې لاندې محصولات زموږ دګټې اخيستو لپاره پيداکړي دي ترڅوموږ دخپل خالق جل جلاله ډېر شکر کوونکي او امر منوونکي بندګان ووسو[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 56]

(أَن تَقُولَ نَفۡسٌ۬ يَـٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّـٰخِرِينَ)

داسي نه چي وروسته څوك ووايي: "افسوس زما پر هغه خطا چي ما د الله په شان کښي وکړه؛ بلکي زه خو په ملنډو وهونکو کښي شامل وم."

*******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلزله

ډېر وخت په بیلا بیلو ښارونو کي دزلزلي دکیدو خبرونه اورو چي هریوه یې دبلې څخه ځپونکي اوسخته وي او دډېرو وګړو ژوند یې اخیستی وي.

دا دزلزلو ډېرې پیښې اوسختي یې هرڅه دپیغمبر صلی الله علیه وسلم دحدیثو ریښتیاکوونکي دي چي دځانه خبرې نه کوي بلکي هرڅه چي ده مبارک ویلي دي دالله جل جلاله وحي دي.

ددې زلزلو پایله به داوي چي موږته دقیامت دزلزلي څرنګوالی دریوې اندازې پوري روښانه سي، هغه قیامت چي الله جل جلاله دکافرانو دشکنجه کولو وعده په هغه کښي کړي ده اوفرمایي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 1](يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.***********

دمځکي وچه دلمريز نظام (لمريز غونډال)په سيارو کي ډېر ضخامت لري. پوهان دزلزلي په اړه وايي :يو حرکت دئ چي دمځکي د دننه څخه پيل سي اوډېر لوی فشار دهغه څخه منځ ته راسي چي دمځکي پوست دهغه دراګرځولو وړتيا دلاسه ورکړي او په پايله کي وچوي يا په بله مانا مات سي چي همدا چول يا پريکيدل دمځکي دپوښ دزلزلي درعنوان لاندي په خبرونو کي اورو؛ ديادولو وړده چي ياد لوی فشار دمځکي په دننه کي داتش فشاني يا بهيدونکو سوځوونکو موادو څخه منځ ته راځي.

ښه ده چي وپوهيږو چي دمځکي دپوست ضخامت در99کيلومترو ډېرېږي.ياد پوست دتور مرمر دډبرو څخه جوړ سوی چي يادې ډبرې دډبرو هغه تينګي ډبرې دي.

داپيښه موږته دالله جل جلاله دقدرتونو يوه وړه نښه راښکاره کوي چي فرمايي [سُوْرَةُ الـذّاريَات : 58] إِنَّ اللهَ هُوَ الـرَّزَّاقُ ذُو الْقُـوَّةِ الْمَتِـينُ) بېشـکه، الله خـو پخپلـه ښـه روزي ورکوونکی دی، د ډېر قوت خاوند او زورور دی.
****

زلزله څېرونکي موږته دنړی دزلزلو دخرابيو او مرګ ژبلو اندازه وړاندې کوي،چي دهغوئ څخه ځيني يې په لاندي ډول سره دي:په 1556ميلادي کال کي په چين کي زلزله وسول چي په هغې کي 859زره نفروژوند دلاسه ورکړ. په 1737ميلادی کال کي په هند کي 180زرو وګړو په 1923م کال کي په جاپان کي 100زره کسانو او په 1976م کال کي بيا په چين کي يوې زلزلي په څو ثانيو کي د35زرو وګړو ژوند ته دپای ټکی کېښېښوئ. اوس نو دالله جل جلاله دي کلام ته غوږ ږدو چي فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1]يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَـةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.*************

دېوه زلزه څېرونکي پوه څخه وپوښتل سول:آيا کيدای سي دزلزلي دپيښيدلوڅخه څو دقيقي مخکي خبرسو؟ يا دپوه يې په ځواب کي وويل:نه مګر ډېرئ حيوانات مخکي دزلزلي درکيدو هغه درک کوي چي دهغوئ په سرکي يې هغه حيوان دئ چي پر بي عقلی باندي يې وګړي بيلګې ورکوي ياني خر.خر دزلزلي درپيښيدلو 15دقيقي مخکي خبرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په آند داچي حيوانات دزلزلې درمخه خبريږي علت يې دادئ چي دانسان په څير مکلف نه دي اودزلزلې دپيښيدلو موخه دوئ نه دي په دې دليل چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأحزَاب : 72]إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسٰنُ ۖإِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا) موږ چي دغه امانت اسمانونو، ځمکي او غرونو ته وړاندي کړ، نو هغوی يې پورته کولو ته تيار نشول او ورڅخه ووېرېدل، خو انسان هغه پورته کړ؛ بېشکه دغه (انسان) غټ ظالم او جاهل دی.*****الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّلزَلة : ۸،1] إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) کله چي ځمکه په خپل ټول قوت سره وخوځوله شي (ډېره قوي او سخته زلزله وشي)؛وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) او ځمکه خپل دننه ټول پيټي راوباسي، دباندي يې وغورځوي؛(وَقَالَ الْإِنسٰنُ مَا لَهَا) او (منکر) انسان به ووايي چي په دې (ځمکه) څه شوي دي؛(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) په هغه ورځ به ځمکه خپل (پر مخ باندي تېر شوي) حالات بيان کړي؛(بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا)ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.(يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمٰلَهُمْ)په هغه ورځ به خلك په تيت پرك حالت کښي ور وګرځي، تر څو چي خپل عملونه يې ورته وښودل شي.(فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)بيا چا چي يوه ذره قدري نېکي کړې وي، وبه يې ګوري؛(وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ)او چا چي يوه ذره قدري بدي کړې وي، وبه يې ګوري.******والله اعلم

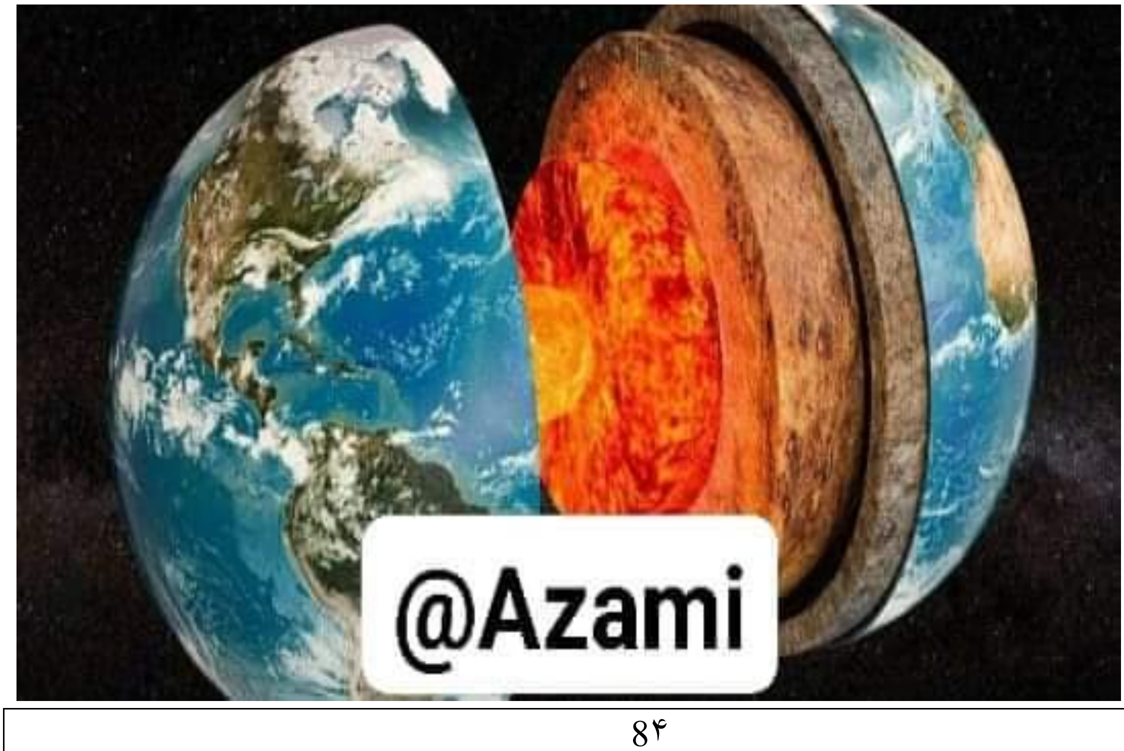

(c) ketabton.com: The Digital Library

کعبه شريفه دمځکې مرکز کي ځاى لري

دمځکې لويي وچې دکعبې شريفي پر شاوخوا پاشل سوي دي دا هغه حقيقت دئ چي يؤه ستورپيژندونكي مركز چي خپلې اخري څيرنې يې په دې باره كي سرته رسولي دمنلو وړ؛گرځيدلى.ياد مركز دپيچلو اوپرمختللو محاسبو په مرسته دمكي مكرمې او دهغې دشاوخوا ښارونوترمنځ ليري والى محاسبه كړ:په پايله كي داپه ډاګه سول چي په دريو لويو وچو افريقا،اروپا او آسيا كي دهغوئ ترټولو ليري پرتې سيمې 8زره كيلومتر دمكې مكرمې څخه ليروالى لري. مگر په اوسنى مځكه كي چي شمالي او جنوبي امريكا استرليا اوجنوبي منجمداقيانوس دي،ديادو هرې لويي وچې پاى دمكې مكرمې څخه 13زره كيلومتره ليروالى لري او دالله جل جلاله كور مكه مكرمهددې هندسي شكل مركز جوړوي،مگر دبل لوري مكه مكرمه په آرام اقيانوس كي قرار لري اوپه دې محاسبه كي په نظر كي نه ده نيول سوې.ښه نو په ياده محاسبه كي روښانه سول چي دمځكې دلويو وچو مركز مكه مكرمه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمـرَان : 96](إِنَّ أَوَّلَ بَيۡتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلۡعَٰلَمِينَ) بېشكه تر ټولو لومړی عبادتځی چي د انسانانو لپاره ودان شو، هغه هماغه دی چي په مكه كښې دی، هغه ته خير او بركت وركړ شوی او د ټولو نړيوالو لپاره د هدايت مركز ګرځول شويدی؛*************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعودي عربستان به بيا شين،زرغون سي

يو مسلمان پوه ديوه مځکه پيژندونکي(جيولوجيست)ځخه چي په ياده برخه کي متخصص دئ وپوښتل. آيا کوم دليل شتون لري چي عربستان په پخوا زمانو کي دبنونو اوباغچو درلودونکی وو،ياني زرغون اوشين وو؟ هغه په ځواب کي وويل دامسئله دمتخصصينو دتائيد وړده! مسلمان عالم وپوښتل:په کوم دليل؟ هغه وويل دسيندونو رسوبات په جزيرة العرب کي په پراخه کچه ليدل سوي دي؛همدارنګه په الربع الخالی سيمه کي چي يو بې اوبوسيمه ده اودعربستان په جنوب علف کي داسي کلي پيداسوي چي درشګولاندي سوي وه او همدارنګه په نورو سيمو کي ډبريني سيمي کشف سوي دي چي ورسته درڅېرنو په ډاګه سول چي هلته دلويو ونو ريښې هم شتون لري.

دا ټول اړخونه داپه ډاګه کوي چي دعربستان سيمه زرغونه اويوداسي سيمه وه چي سيندونه اوبنونه يې درلودل تردي چي دالربع الخالي سيمه په بنونو پوښلي سيمه وه اوهلته سيندونه بهيدل،دامسئله دجغرفيه پوهانو دتائيد وړمسئله ده.

مسلمان بيا دياد مځکه پيژندونکي څخه وپوښتل :آيا کوم داسي دليل شتون لري چي دعربستان وچه سيمه بيا دپخوا په شان زرغونه سي؟په ځواب کي يې وويل دامسئله هم زموږ په آند يوه مشهوره اودمنلو وړمسئله ده. پوښتونکي وپوښتل په کوم دليل؟په ځواب کي يې يادپوه وويل :دمځکې دپوست ضخيم ترينې ټوټې دجنوب لوري ته ميلا پيداکړی دئ؛همدا دليل دئ چي څوکاله مخکي دامريکا او اروپا ژمی ډېر سخت اوسوړ وو،دمځکې دپوست ديادوټوټو دحرکت دوام به په راتلونکي وخت کي دمځکې شکل ته بدلون ورکړي چي په پايله کي به يې بارني کربنې او دهوا دتراکم لوری هم بدلون وکړي او همدا دليل دئ چي دعربستان هيواد به په راتلونکي وخت کي بيا دپخوا په شان زرغون سي. مسلمان کس ياد جغرفيه پوه ته وويل :ستا آند دهغه چا په اړه چي 1400کاله مخکي يې دانظر ورکړی وو:(عن ابي هريره ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا تقومُ السّاعةُ حتّى يكْثُر الْمالُ ويفِيض حتّى يخْرُج الرّجلُ بِزكاةِ مالِهِ فلا يجِدُ أحدًا يقْبلُها مِنْهُ وحتّى تعُود أرْضُ الْعربِ مرُوجًا وأنْهارًا)مسلم:2339

قيامت به رانسي ترڅو چي مال زيات نسي او ونه بهيږي تردې چي سړی به دخپل زکوة سره را ووځي اوهيڅوک به پيدانه کړي چي هغه قبول کړي تردې چي دعربو مځکه به څرځايونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ویالې وګرځي.**د(تعُود)ویی پردې خبره دلالت کوي چې عربستان په پخوا کې زرغون وو اوبیا به هم هغسی سي.داصحیح حدیث شریف دئ ددې حدیث په اوریدلو کافر مځکه پیژندونکی په تعجب کې سو:ولې؟ ولې چې هغه پوهیدئ چې پوهانو داحقیقت په دې ورستیو کې موندلی دئ؛ښه نو بیا څنګه هغه نبي چې لیک لوست یې نه سوای کولی داسې علمي حقیقت چې پرځو څیړنو، ډېرې مطالعې اوږدو سفرونو ته اړتیا لري او داسې یو کس ته اړتیاده چې په مځکه پیژندنه کې ماهره وي،ښه نو دالله جل جلاله داکلام تلاوت کوو چې فرمایي:[سُوْرَةُ النَّجْم : 3]وَمَا یَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبرې نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو یوه وحیې ده چې پر هغه نازلیږي.

************** داسلام دستریپیشوا بلاغت ددې حدیث شریف څخه روښانه کیږي چې(تعُود) دویې په کارولو دپخوا اوراتلونکي څخه دیادې سیمې خبرورکوي :که چیرې هغه د(حتی یصبح)دویې څخه چې مانایې ده (ترڅو چې بدله سي)کاراخیستی وای یوازې به ددې سیمې دراتلونکي خبروای اوکه چیرې یې د(کانت) دویې (لغات)څخه کار اخیستی وای یوازې به یې دپخو خبرورکړی وای،مګر پاک نبي تیرسوي اوراتلوونکي خبر ورکړی دئ ښه نو راځې چې بیا دا ایات شریف تلاوت کړو :[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا یَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبرې نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو یوه وحیې ده چې پر هغه نازلیږي.************

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)
ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوى دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندى شى پيدا کړ. ايا هغوى (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***
دمځکې پرمخ دژونديوموجودات ژوند دانسانانو،حيوناتواونباتاتو په ګډون په اوبوپوري تړلى دئ،اوبه يوازنۍ هغه ماده ده چي کولى سي مالګه اونورغذايي مواد دمحلول په بڼه دژونديو موجوداتو بدن ته واستوي.څرګنده ده که اوبه نه واى دمځکې پرمخ به ژوند نه واى!زموږ څخه ځوک باور کوي چي دهرې ثانيي په تېرېدو،يوازي ديوې ثانيي په تېرېدلو دهسک(آسمان)څخه دمځکې پرمخ باندي 16ميليونه ټنه اوبه را اوريږي،يانې باران پري کيږي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 25] أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوى کړي دي؛**********هو! دژوند دپايښت لپاره په هره ثانيه کي 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول پرمځکه اوريږي.که چيري دغه اوبه په يو وار په (جمعي)ډول دمځکې پر مخ اوريدلاى:هرڅه به يې دمنځه وړاي واى او ژوند ته به يې دپاى ټکى ايښى واى،مګريادې اوبه دکوچنيوڅاڅکو په بڼه چي دخپل ځان سره لطافت،حکمت اورحمت لري اوري. ديوې علمي څيړني پايلې مي ولوستلې؛هلته يې ليکلي وه:په سوريه کي چي په کال 1988م کي بارانونه اوريدلي وه هلته دحيواناتوغذايي موادو ښه وده اونمو کړي وه دبيلګې په ډول داسي چي که موږ غوښتلى ياد واښه او دحيواناتو نورمغذي مواد په همدې اندازه دبهر(دباندي)څخه راوارد(راوړي)واى نولس ميلياردە ليرې لګښت به پري راغلى واى،مګر يادو اوربښتونو انسانان ددې ډېر لګښت څخه وژغورل،الله جل جلاله په خپل فضل اوکرم سره پرياده اونورو سيمو هروخت همداسي بارانونه اوروې چي دانسانانو ،حيواناتو اونباتاتو دژوند تېرولو لپاره خورا ډېر اړين دي او دخپل ځان سره خورا ډېرې ګټې لري.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښې ستاسي روزي هم ده او هغه شى هم دى چي ستاسي سره يې وعده کيږي.*******

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپه دې مانا ده كه بارانونه نه واى هغه غذايي توكي چې موږ يې خورو شتون به يې نه درلوداى!مګردالله جل جلاله په مهربانۍ سره په ياد اونوروبارانې كلونو كې دميوو اونورو نباتاتو اندازه دتصوروړ نه وه.

پاكې ده پاک الله جل جلاله ته چې موږ ته عطاء كوي! هغه چې خپله يې تاكې دتوكوقيمتونه (نرخونه)دي،هغه په باران اوهوا سره دتوكوپه كميت اوكيفيت كې ډېروالى راولي غذايي توكي ډېروې ترڅوقيمتونه يې راكښته سي الله جل جلاله فرمايي::[سُوْرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِي السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان كښې ستاسي روزي هم ده او هغه شى هم دى چې ستاسي سره يې وعده كيږي.*******

الله جل جلاله ستر روزي رسوونكي ،پياوړى اولوى دئ هغه په ثانيه كې پرمځكه 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول اوروې چې موږ د لس ميلياردو ليروپه اندازه دغذايي موادو درانيولوڅخه خلاص كړي.

ديادولو وړده دغذايي موادو ياده اندازه ديؤې كوچنۍ سيمې ده نه دټولې نړۍ ! داعددونه دمؤمنانوپه آند دالله جل جلاله د رحمت او وركړې نښانه ده.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ بَنِىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 20] كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا)

هم دغو او هم هغو، دواړو ډلو ته موږ (په دنيا كښې) د ژوند وسايل وركوو، دا ستا د رب بخشش دى. او ستا د رب وركړه د چا څخه منع نه ده.*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24:۳۲]فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوى كړي دي؛**

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمكه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛(فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې كې مو غلې، دانې را زرغونې كړي دي،(وَعِنَبًا وَقَضْبًا) او انګور او سابه،(وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او كجوري (خُرما)،

(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛

(مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او اوبو ترمنځ اړيکه

راسئ ددولويونعمتونو: اوبو اوهوا يادونه وکړو او ددوئ دوو ترمنځ پراړيکه وږغيږو!

داخبره ډېره اړينه ده:که چيري داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه نه وای دنړۍ پرمخ به هيڅ ژوندي مخلوق شتون نه درلودای!

داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه عبارت ده: هوا داوبو بړاس (بخار)ته په خپل ځان کي ځای ورکوي او دتودوخې ددرجې په تناسب يوه اندازه اوبه دخپل ځان سره وړي.

دبيلګي په ډول:هرمترمکعب هوا په صفر درجه سانتيګراډ تودوخه کي 5ګرامه داوبو بړاس ته په خپل ځان کي ځای ورکوي.

که چيري ديادې اندازې هوا تودوخه 20يا30درجې لوړه ولاړه سي هغه وخت بيا 130ګرامه داوبو بړاس دځان سروړای سي. همدا بدلون دتودوخي او دهوا په مرسته داوبو دبړاسونو وړل دتراکم دعمليي لاندې دباران داوريدو لامل کيږي.

ښه نو که باران نه وای:نباتاتو به شتون نه درلودای اوکه چيري نباتات نه وای:ژونديو موجوداتو نه سوای کولی چي ژوندوکړي،که نور ژوندي موجودات نه وای انسانانوبه هم ژوند نه سوای کولی،ولي چي:اوبه دژوند بنسټ اوسرمايه ده خدای جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟*

څنګه الله جل جلاله دسمندرونو اوبه ټولو دښتو اولويو وچوته رسوي؟

داکار په هوا کي داوبو دبړاسونو په واسطه دتودوخي په متاسيبه درجه کي سرته رسيږي.

کله چي دتبخير دعمليي په مرسته 130ګرامه داوبو بړاس يومترمکعب هوا ته ننباسو هغه وخت ياده خړوبه (مشبوع)سويه هوا داوبو دبړاس په مرسته؛يويخ ځای ته يوسو داوبو بړاس به ژر خپله تودوخه دلاسه ورکړي.يخه هوا دخپل ظرفيت څخه په ګټي اخيستلو اودتودوخي دکښته والي په مرسته داوبوبړاس دخپل ځان څخه ليري کوي اوهغه اوبه داوبودڅاڅکوپه بڼه اوريږي،دباران داوريدو بنسټ اوعمليه همدا ده چي پروړغيدلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر وړانګې دمځکې پرپرخوبرخوياني سمندرونو لوېږي پرخه برخې موځکه وويلې چې سمندرونه دمځکې4/5برخه جوړوي،دهغه ورسته دسمندريؤه اندازه اوبه په بړاس بدليږي اوهوا يادبړاس دځان سره وړي.دتودوخې سخت اختلاف دساحلي سيمو تودوخه دبيابانونو تودوخه دباد درامنځته کيدلولامل کيږي او باددخپل ځان سره داوبو بړاسونه وړي،کله چې ياده خړوبه سويه هوا دابودبړاسونو په مرسته ديخو سيموسره ټکريږي(جنګيږي)هوا دځان څخه داوبوبړاسونه ليري کوي اوپه همدې ترتيب باران اوري.چا داقانونونه:دبړاس اوتراکم قانونونه رامنځته کړي؟ چا اوبه ته په بړاس دبدليدلوتوانايي ورکړې ده؟چا هوا ته داوبودبړاسونو دوړلو توان ورکړی دئ؟چا دهرې درجې تودوخې لپاره هوا ته دمالومې اندازې داوبودبړاسونو دوړلو اندازه ټاکلي ده:دصفردرجې تودوخې لپاره 5ګرامه د20درجې تودوخې درلودونکي هوا لپاره 130ګرامه،اوکه چيري بيا صفر درجې ته دتودوخې درجه راکښته سي هوا داوبو بړاس دځانه شړي اوپه څاڅکو بدليږي!چا دا قانون داسې په ترتيب جوړکړی دئ؟ داواقيعتونه په لومړيو کې خوراساده مالوميږي! مګر دباران داوريدلو دا اوږده پړاونه خورا ډېر پيچلي دي! زموږ موخه په ساده ژبه دحقيقت بيانول وه!دغه ځانګړني داوبو چې دمادې په دريو حالتونو کې پيداکيږي اودهوا ځانګړني چې يؤه يې دبړاسونوليږد ده،او ددوئ دوو هوا او اوبو ترمنځ اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرنولويوالی.

دلمروړانګې چي مايع اوبه په غاز بدلوي. بادچي دتودوخې دبدلون لکبله رامنځته کيږي او وربځې تېرو او وچو دښتو ته دځان سره وړي اوهغوئ ورسته تردې چې مړې سوې وي بېرته ژوندوئ کوي .تولي دنښانو څخه دالله جل جلاله دلويي اونعمتونو دي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 34]وَءَاتٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ الۡإِنسٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ)او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلای يې نه شئ. حقيقت دا دی چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دی.************

اوبه او دانبساط(پراخيدني)انقباض(غونجيدني)ځانګړني يې

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبياء : 30]أَوَلَمۡ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقًا فَفَتَقۡنٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا مِنَ الۡمَآءِ كُلَّ شَىۡءٍ حَيٍّۖ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟**********

که چيري پردي مبارک ايات شريف باندي دتفسير ځوکتابونه وليکل سي:بيابه هم دياد ايات شريف پوره تفسير نه وي سوی،مګر دلته يي موږ دتفسير يوه کوچنۍ برخه وړاندي کوو.

يو دپوهانو څخه دابوپه اړه چي الله جل جلاله دژوند بنسټ اوسرمايه ګرځولي ده وايي:

که چيري اوبه خپله يوه کوچنۍ ځانګړنه دلاسه ورکړي بيله شکه به دخاوريني ځمکې پرمخ ژوند پای ومومي.دا اړينه ځانګړنه څشی ده ؟کله چي موږ اوبه سړي کړو دمځکې پرمخ دبلې هري مادې په شان لکه:جامدات،مايعات اوغازاتوپه ډول دهغوئ حجم کميږي اومنقبضي(غونجيږي)ولې چي هرتوکی دتودوخي په ډېريدوسره منبسط(پراخيږي)اودتودوخې په کمولو سره منقبض (راټوليږي)اوبه هم همدا ځانګړنه لري که چيري دابو تودوخه دهغوئ دايشيدو په حال کي راکښته کړو اودهغوئ حجم دحجم مالومونکي وسيلې په مرسته اندازه کړو،وبه وينو چي دهغوئ حجم کم سوی دئ.

که چيري موږ يي دتودوخي درجه د100درجي څخه 60 -30-20-10او 5درجي ته راکښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو بيا به دهغوئ حجم ډېر سي اومنبسطې به سي،داهغه کړنه ده چي تاسو يې هم کولى سى ووينئ. په يؤه لوښي کي اوبه واچوئ اوهغه په يخچال کي کښېږدئ،داوبو دريخى کېدلو ورسته به ووينئ چي دهغوئ حجم ډېرسوى دئ که چيرې اوبه په منګي کي وي اويخى سي منګى به وچوي،ياده کړنه هغه ده چي په لويو ډبرو کي په همدې بڼه درزونه پيداکيږي او دغرونو څخه رالويږي.

مګر ددې عمليي اړيکه دمځکي پرمخ دژوند سره څه ده؟که چيري په يخي کېدلو سره داوبو حجم کم سي ياني منقبضي سي دهغوى غلظت به لوړ ولاړسي اودکثافت اندازه به يې درمايع اوبو لوړه سي او دخپل درونـدوالي لکبله به دسمندر تل ته ولويږي،ياني دسمندرونو داوبو سطحه به کښته ولاړه سي.

که چيري ټول سمندرونه يخى سي ياده کړنه به دتبخير(بړاس)عمليه ودروي ښه نو چي دسمندرونو بړاس شتون ونه لري بيابه باران نه اوريږي پايه به يې دنباتاتو دمځکه تلل وي او دنباتاتو دمځکه تلل دحيواناتو اوانسانانو دژوند دختميدا په مانا دي.

که چيري دابو انبساط او انقباض دنورو مادو په شان واى ميليو نونه کال مخکي به دمځکي پرمخ ژوند پاى ته رسيدلى واى،مګر دايوځانګړى خاصيت دئ چي الله جل جلاله اوبوته ورکړى دئ .کله چي اقيانوسونه منجمدسي دهغوئ منجمدوالى ددې لامل کيږي چي داوبو حجم ډېرسي او ورسره په خوا کي يې غلظت کميږي ديخي دغلظت کميدل داوبو څخه يابه بله مانا دابو ديخي دکثافت اندازه داوبو څخه کميدل ددې لامل کيږي چي ټول سمندر دهغه در پايه پوري يخى نسي!

داوبو همدا ځانګړنه چي په يخى کيدوسره يې دغلظت اندازه کښته کيږي دنړى پرمخ دژوند کولو لامل ګرځي.که موږ شمالي اوجنوبي منجمد سمندرونو ته ولاړسو وبه وينو چي هلته داوبو مخ يخي پوښلى دئ خو دټول سمندر اوبه نه وي يخى.ديخي ديادپوښ لاندي اوبه وي او ژوندي موجودات په هغه کي ژوندکوي.آيا داوبو ياده ځانګړنه خپله رامنځته سوي ده؟

که چيري داوبوياده ځانګړنه نه واى هيڅ ژوندى موجوج به دمځکي پرمخ نه واى. په دي ايات شريف او دالله جل جلاله دنورو نعمتونو، قدرتونو په نښو نښانو کي موندو چي:ټول کاينات سترپيداکوونکى،حکيم اداره کوونکى،اوريدونکى،ليدونکى،مهربانه خالق جل جلاله لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کاينات دا شا هيدي ورکوي چې دا هرڅه الله جل جلاله پيداکړي دي! الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحِجر : 21] وَإِن مِّنۡ شَىۡءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعۡلُومٍ) هيڅ شی داسي نشته چي د هغه زيرمي (خزانې) زموږ سره نه وي. او موږ چي هر شی نازلوو په يوه ټاکلې اندازه يې نازلوو.

****

په صحيح البخاري شريف کي د زيد بن خالد(ض)څخه روايت دئ.ژباړه: "رسوالله صلی الله عليه وسلم دسهار ترلمانځه ورسته مخ راواړه ويي ويل: پوهيږئ ستاسو رب څه وويل ؟موږ وويل الله اورسول يې ښه خبردي.ده وويل:الله وويل چي زما په بندګانو کي ځينو پرما ايمان راووړاوځيني راباندي کافرن سول چاچي وويل:پرموږ دالله په رحمت،دالله په رزق او الله په فضل باران وسو نو هغه پرما ايمان راوړی او په ستوري کافران دی اوچاچي وويل :پرموږ فلاني ستوري باران وکړ نوهغه پرستوري ايمان راوړي اوپه ما کافردی".بخاري 4147

*****دالله جل جلاله دلوري دباران..کمښت دانسانانو دتربيي اوتاديب په پاروي.

داروپا فضايي اداري يؤخبر خپورکړی،په دې خبرکي راغلي دي چي ديادې اداري يؤپياوړی تلسکوپ دمځکې داتموسفير څخه دباندي داوبو دبخارونو يؤه وريځه ليدلي ده چي په هغې وريځې کي دومره اوبه دي چي کولی سي په يؤه ورځ کي ټول اقيانوسونه 60واري دخوږو اوبوڅخه ډک کړي.يؤه ستورپيژاندي په دې اړه ويلي دي :يادتلسکوپ دکايناتوپه څو برخوکي داوبو دبخارونو وريځې کشف کړي دي ،مګر اخيري وريځه چي کشف سوي ده هغه دابو دبخارونو لويه توليدوونکي وريځ ده. داخبر دالله جل جلاله دکلام ددې ايات شريف علمي اعجاز ښه څرګند اوروښانه کوي!مګر دالله جل جلاله دنعمتونو څخه محروم کيدل:دانسانانو دتربيې اوتاديب لپاره دي! په لاندي اياتونو کي راغلي دي:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 27]

وَلَوۡ بَسَطَ اللهُ الرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡا فِى الۡأَرۡضِ وَلٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ)

که الله خپلو ټولو بندګانو ته پراخه روزي ورکړې وای، نو هغوی به په ځمکه کښې د سرکښۍ طوفان برپا کړی وای، خو هغه په يو حساب سره چې څومره غواړي نازلوي يې. په باوري ډول هغه له خپلو بندګانو څخه باخبر دی او هغویويني.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ الجنّ : 16]وَأَلَّوِ اسْتَقَمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا)او (اې پېغمبره (ص)! ووايه، ما ته دا وحيي شوې ده چي) "که خلك په ثبات سره پر سمه لاره تللي واى، نو موږ به هغوى ښه خړوبه کړي واى؛[سُوْرَةُ الجنّ : 17] لِّنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚوَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا)تر څو چي په دې نعمت سره هغوى وازمايو؛ او څوك چي د خپل رب د ذِکر څخه مخ واړوي، نو د هغه رب به يې په سخت عذاب کښي اخته کړي.***[سُوْرَةُ المَائدة : 66]وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَىٰةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم ۚ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا يَعْمَلُونَ) کاشکي دوى تورات او انجيل او هغه نور کتابونه نافذ کړي واى، چي د دوى د رب لـه لوري ورتـه لېږل شوي ول. که داسي يې کړي واى؛ نو د دوى لپاره به له پاسه روزي ورېدله او له لاندي به راخوټېدلـه. که څه هم چي په دوى کښي ځيني خلك په سمه لاره تلوونکي هم شته، خو زياتره يې ډېر بد عمله دي.*****ناپوه،نادان اوړانده وګړي ځيني وخت نورانسانان دخوړو دکمبود څخه بيروي ځيني وخت يي داوبودکمښت؛ځيني وخت يي بيا دنفتو اونورو کانونو دذخيرو دخلاصيدو څخه بيروي اوغواړي انسانان داوبو،غنمو اونفتوپر سر سره وجنګوي،هغوئ ددې تکي څخه بي خبره دي چي د الله جل جلالـه حکمت دمځکې پرمخ ديؤې مادي دکمښت څخه انسانانو ته ادب ورکول دي!والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه يې لري

دبارانونو او بریښناو سرچینې چي پرموږ یې ارزانې راوستلي ده څشی ده؟دايوه هیرانوونکي پوښتنه ده.موږ الله جل جلاله په مځکه اوآسمانونو کي آند کولوته رابللي يوو!

[سُوْرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

***

دباران آره سرچینې سمندرونه دي.تاسوښه پوهیږئ دسمندرونو مساحت نسبت دمځکې دلویو وچو دمساحت 71سلنه دئ. یانې 71سلنه دمځکي مخ سمندرونو اوپاتي 29سلنه وچه ده .داځواب داسي سوال پیداکوي چي دا ډېرې اوبه دکومه راغلي دي.دآرام سمندر ځینې برخې 12زره متره یانې 12کیلومتره ژوروالی لري. که چیري دمځکې ټولې هوارې مځکې،دښتونه،غرونه، بیابانونه سره جمعه(یوځای)کړو دمځکې دمخ 29سلنه جوړوې دمځکې نورټول مساحت سمندرونه جوړوي چي ځینې ځایونه دسمندرونو ژوروالی در 12کیلومترو څخه ډېریږي.ښه نو دا دوندي اوبه دکومه سوي؟داپوښتنه اوس هم بې ځوابه پاته ده اوکوم منوونکی ځواب ورته نه دی پیداسوی. دلته یوبله پوښتنه پیداکیږي:په دې سمندرونو کي په زرګونو ډوله کبان دکومه سول؟

چا دالوي سمندرونه دکبانو ډک کړل؟ کبان دلومړیو وختونوڅخه دراوسه پوري دانسانانو دخوړو لویه سرچینه ده،در یومیلیون ډوله ډېر کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دانسانانو دخوړو یوه سرچینه ده او شمېر یې یوازي الله جل جلاله ته ښه مالوم دئ.یوه بله مسله داده چي سمندرونه دلویو وچو دیوبل سره دمښلولو وسیله ده او دهغوئ سطحي پرلویو وچو ویشل سوي دي.داتولې هغه پوښتنې اومسئلې دي چي ډېرو زیاتو څیړونوته اړتیالري.مګردلته غواړو داوبو،سمندرونوپر یوه اړین قانون باندي وږغیږو.

داقانون وایي:اوبه ته هر لویدونکی جسم یو داسي قوت(پیاوړتیا)موندي چي هغه دکښته څخه لوړ لورته ټیل وهي یا وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد زور داوبو دهغه وزن سره برابر دئ کومې چي دهغه جسم په مرسته بي ځايه سوي وي(F=W=Mg=pug)يؤدروند توکی واخلئ اوهغه سره اوبو ته ولويږئ:تاسوبه داسي احساس کړئ لکه هغه توکي چي خپل نيم وزن دلاسه ورکړی وي، داهغه څه دي چي ياد توکی اوبه لوړ لورته کشوي.داپياوړتيا ديؤه ځانگړي قانون منونکي ده:داقوت برابردئ داوبو وزن مساوي دهغه جسم دحجم سره.که چيري ياد قانون نه وای انسان داوبو پرمخ حرکت نسوای کولی.ددې قانون په مرسته کبان په اوبو کي لامبو وهي اوژوندکوي:بيله دې قانونه به په اوبو کي يؤ کب هم نه وای پيداسوی.کبان ځکه په اوبو کي لامبووهي يا په بله مانا ژوند کوي ولې چي دهغوئ وزن دهغه اوبو څخه کم دئ کومې چي دوئ په خپل جسم سره بي ځايه کوي.که چيري ياد قانون نه وای بيړيو نسوای کولی چي دسمند څپې پري کړي اوپه هغه کي حرکت وکړي.په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12]
(اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)
همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.
****

داسي خبرونه مې اوريدلي دي چي وايي داسي دتيلو وړلو بيړۍ سته چي دريؤميليون ټنو ډېر تيل وړي،يادې بيړۍ ښارگوټو ته ورته دي چي دسمندر څپې پري کوي.
دالويي کښتۍ دچا په فضل،مرسته اومهرباني دسمندر پياوړي څپې پري کوي؟
دالله جل جلاله لوی نعمت اومهرباني ده چي اوبوته يې داځانگړنه ورکړي چي اجسام لوړ لورته کشوي.ياد قانونيؤه غربي پوه کشف کړی دئ. الله جل جلاله په ډېرو اياتونوکي دې مسئلې ته اشاره کړي ده.لومړی ايات شريف::[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12](اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)
همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.
***دويم ايات شريف:[سُوْرَةُ لقمَان : 31]
أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایا ته نه وینې چي په سمندر کي کښتۍ د الله په فضل سره چلیږي، تر څو چي هغه تاسي ته خپلي ځیني نښاني در وښیي. په باوري توګه، په دې کي د هر هغه چا لپاره ډیري نښاني دي چي صبر او شکر کوونکی وي.****دریم ایات شریف:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 32](وَمِنۡ ءَايٰتِهِ الۡجَوَارِ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)د هغه له نښانو څخه دغه بېړۍ دي چي په سمندرونو کښې د غرونو په شان ښکاریږي*****څلورم ایات شریف:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 24]وَلَهُ الۡجَوَارِ الۡمُنشَئَاتُ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)او دا بېړۍ د همغه دي، چي په سمندر کښې د دنګوغرونو په څېر لوړي پورته شویدي.***پنځم ایات شریف[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ‌ۖ وَمِنۡ كُلٍّ تَأۡكُلُونَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُونَهَا‌ۖ وَتَرَى الۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوا مِنۡ فَضۡلِهِ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ)او د دواړو سیندونو اوبه یو شانته ندي: یو ډول یې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کیږي؛ او بل ډول یې سختي ترخې مالګیني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسایل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سینه څیروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ایستونکي شئ.***دا الله جل جلاله دمهربانۍ دنښو څخه یوه نښه ده. هروخت چي مو دیولاسي توکي څخه ګټه اخیستل چي د یوه لیري ځایه راوړل سوی وو لوړایات شریف دریادوئ.ښه نو دا الله جل جلاله دمهربانۍ ،نعمتونو ،لطف اولویي نښه ده.[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 25]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پیریانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کومي کومي لورېنې درواغ کړئ؟!***والله اعلم

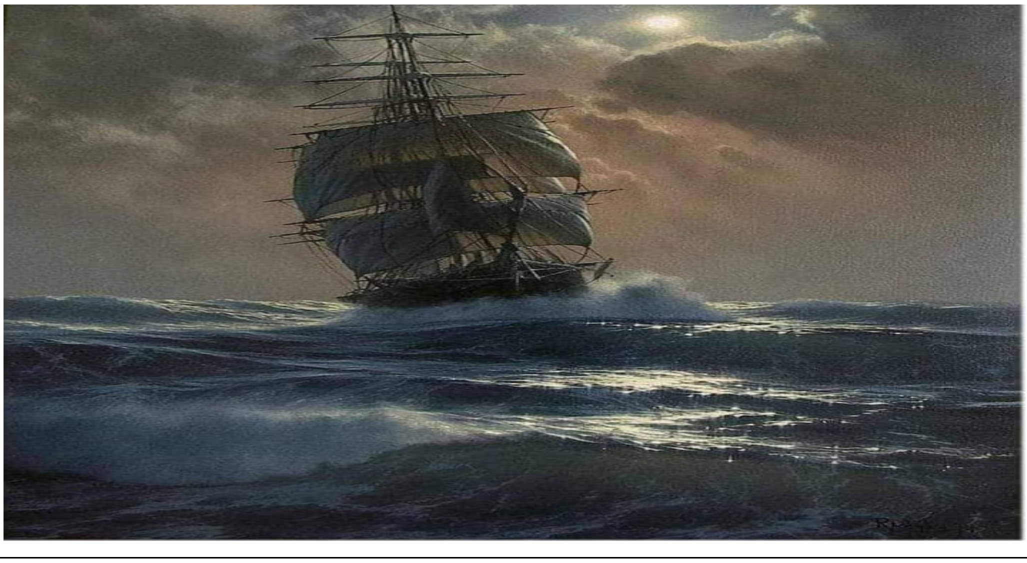

(c) ketabton.com: The Digital Library

د(البر)او(البحر)کلمو،وينو تکرار،تناسب دمځکې پرمخ دوچې اوسمندرونو ترمنځ نسبت:

دقرآنکريم دبيلابيلوعلمي اعجازو څخه يو رياضيکي اعجازدئ.په قرآنکريم کي 13ځلې د(الْبَر)وچه،وچي ويي،کلمه تکرارسوي ده؛همدارنګه د(البحر)سمندر،سمندرونو ويي,کلمه په يوازي ډول 33واري راغلي ده.موږته ددې خبرې پوهه سته چي پيغمبر(ص)ټول سمندرونه نه وه ليدلي اودهغوی سره يې هومره اړيکه هم نه درلوده،که چيري هغه ايانونه چي دالبر او البحر کلمي په هغه کي راغلي دي ديوبل سره جمعه کړو:

يوعدد په لاس راځي چي هغه د46عدد دئ،که چيري اوس هغه کلمي چي په هغه کي البر شتون لري :13پرهغه ويونوچي په هغه کي البحر يادسوی وي :46وويشو دمځکې دسطحي دوچې نسبت،اندازه دسمندر ونوسره په لاس راځي دانسبت 71سلنه دئ چي دوچي په نسبت دسمندرونو اندازه راته ښيي ياني دمځکي دمخ اوبه دوچي په نسبت 71سلنه دي .

که چيري بيا 41عدد پر 13وويشو 29سلنه عدد په لاس راځي چي دوچي اندزه دمځکي دسمندرونو په نسبت راته ښيي.ياني دمځکي دمخ هغه اندزه چي سمندرونه پکښي شتون نه لري 29سلنه ده نسبت سمندرونو ته.

ښه نو آيا دا دپاک کلام داپه زړه پوري محاسبه انسان کړي ده؟

څنګه هغه ايانونه چي په هغه کي دمځکې وچه برخه ذکرسوي ياده سوي ده اوهغه ويونه چي په هغه کي سمندرونه يادسوي دي متناسيبي دي دنسبت سره دټولي مځکي دوچي اوسمندرونوسره .ښه نو دايوه دقيقه او حاکيمانه کوچنۍ نمونه ده دقرآنکريم داعجاز څخه چي دحسابي احکامو په نامه شهرت لري.همدرنګه په قرآنکريم کي دشهر ويې چي مانايي مياشت ده 12واري تکرارسوی دئ،آيادا کلمه اتفاقً راغلي ده؟هرڅومره چي علم پرمختګ وکړي اوعلمي تحقيقات نورهم پراخ سي هومره به دقرآنکريم علمي اعجازونه راښکاره کيږي،هغه چي مخکي نه وه پيژندل سوي.ښه نو:بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم يادوي.

خوشبخته هغه کس دئ چي قرآنکريم تلاوت کوي.بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم نورو ته ورښيي ؛عمل ورباندي کوي اودحکمونوپه رڼا کي يې دخپل ژوند محال وپش جوړوي.

قرآنکريم شفاعت کوونکی اوخلاصوونکی دهغه وګړي دئ چي په هغه باندي عمل کوي؛حکمونه يې عملي کوي.ښه نو راسئ چي قرآنکريم ته رجوع وکړو چي داسلام آره سرچينه ده.الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 9]إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصّٰلِحٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)حقیقت دا دی چې دغه قُرآن هغه لاره ښیي چې بیخي سمه سیخه ده. کوم کسان چې هغه ومني ښې چاري سرته ورسوي، هغو ته د ستر اجر زېرى ورکوي،***قرآنکریم وګړي هغولاروته سیخ کوي چي سیده ترینې لارې دنیکبختی ددونیا او اخرت دي.الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ طٰه : 123] قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى)او ویې فرمایل: "تاسي دواړه (دلي، یعني انسان او شیطان یا ادم او هوا) له دې ځایه کوز شئ. تاسي به یو د بل دښمنان یاست. اوس که زما له لوري تاسي ته کوم هدایت ورسیږي، نو څوك چې د هغه هدایت پیروي وکړي، هغه به نه ګمراه شي او نه به په بد بختی کښې اخته شي.***بیا الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 38]قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)موږ وویل: "تاسي ټول له دې ځایه کوز شئ، بیا چې تاسي ته زما له خوا کوم هدایت ورسیږي، نو څوك چې زما د هدایت پېروي وکړي؛ نو پر هغو به څه وېره او غم نه وي؛***دقرآنکریم اعجازونه بیخې ډېردي هغه چې یادونه ورڅخه وسول یؤکوچنئ بیلګه دهغوڅخه وه! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرونوداوبوتريوالی دئ

يـوه دنبښونښـانوڅخه دالله جـل جلالــه دعظمـت،لويي دسـمندرونوداوبوتريوالی دئ. پوهـان وايي:دسمندر په هرليټراوبوکي 27ګرامه مالګه شتون لري اودکاله په نړۍ کي 50ميليونـه ټنــه مالګـــه دســـمندرونوڅخه دانســـانودخوا پـــه مصــرف رســـيږي.دســـمندرونومالګه دټولوسمندرونوداوبو5/3برخه جوړوي اودسمندرداوبوپه هرکيلومترمکعب ساحه کي 34ټنه مالګه شتون لري.کـه چيري دسمندرونومالګه دسمندرونوڅخه را وويستل سي اودمځکې دشـيړولويو وچـوپرمخ وپاشـل ســي دمځکــي پـرمخ بــه دمــالګي لــوړوالی 153متروتــه ورسيږي!چي داخوراډيره مالګه ده! دلته چي کوم سوال زموږپام خپل ځانته را اړوي هغه دادئ چي دادومره ډيره مالګـه دسمندرونوپه اوبوکي دکومـه سول؟يو دپوهانوڅخـه وايي:پـه سمندرونوکي 5ميليونـه مکعبه مالګـه شتون لري،دا دځانـه ليکل سوي خبري نـه دي بلکـي دادقيقي شمېرې دعلمي کتابونوڅخه را اخيستل سوي دي.ښه نو دا مالګه دکومه راغلي اوپه سمندرونوکي ويشل سوي ده؟په دې اړه بيل بيل آندونـه شتون لري.يوه نظريه داده چي :پـه سمندرکي دمالګي لويې ذېرې شتون لري چي دا ډيرې دسمندر په اوبوکي ويلې کيږي.يوه بله نظريه بياداده چي دسمندرونودغه مالګه دسيندونو اوبو دځان سره راوړي ده،دغه نظريه په ښکاره ځکه ناسمه مالوميږي چي :دمځکې پرمخ داسي جهلونه،سمندرګي شتون لري چي دسيندونو اوبه په هغوئ کي توييږي ولې دهغوئ اوبـه دميليونونـو کـالو راپـه دې خوادراوسـه خوږې دي؟دسمندرونود اوبو دتريوالي علت دراوسه هم نـامعلوم دئ اوکومـه منونکي نظريـه بيله دې مبارک ايات څخه شتون نه لري؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 53]

وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خونـدور، بل تـريخ او تريـو. او د دواړو پـه منځ کښـي يـوه پـرده حائلـه ده، يو خند دی چي هغوی يـې لـه ګډيدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

سره ددې چي دسيندونواوبه سمندرونوته داخلې سي او سره ددې چي دمالګينوډبروڅخه هم تېرې سي دسيندونودغه اوبـه هيڅکلـه نـه تـروې کيږي بلکـي خوږې بـه وي،الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښې يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

هوکه چيرې دسيندونواوبه سمندرنوته ننوځي اوسلګونوکيلومتره مساحت ووهي تروې به نه سي اوهمداسي خوږې به پاته سي ولي چي دسمندرونو ددوه ډوله ځانګړونولرونکواوبوترمنځ يوخنډ پرده ده چي هغوئ يې ديوبل سره دګډيدوڅخه ساتلي دي،

[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښې يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.دغه پرده نه پريږدي چي دخوږواوبوکبان تروو اوبوته اودترووااوبوکبان خوږواوبوته داخل سي،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 68]أَفَرَءَيْتُمُ الْمَآءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ)تاسي کله په غړېدلو سترګو کتلي دي، دغه اوبه چي تاسي يې څښئ؛

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 70]لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ)

که موږ وغواړو نو دا به سختي تروې کړو؛ نو ولې شکر نه باسئ؟

***

يعني کـه الله جل جلاله غوښتلی دغه اوبه به يې هم دسمندرونوداوبوپه شان تروې کړی وای،ښه نو ولې ددې لوی نعمت ددرلږدلودخاطره دخدای جل جلاله شکرکوونکي ونه اوسو؟!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل تربنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سمندرکي دتندې لکبله دډېرو وګړو دمړينې ډېرکيسې شتون لري؛ځيني وخت کښتۍ ډوبيږي اودکښتۍ ځيني سپاره ژغورل کيږي مګردتندې لکبله داوبوڅخه په ډګ سمندرکي خپل ژوند دلاسه ورکوي.ښه نوالله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]

وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهٗ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختې ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېداى. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***********سربيره پرتريوالي داوبوبله دالله جل جلاله دعظمت لويه نښه خپله سمندرونه دي!که دمځکې پرمخ دغه لوى حوضونه نه واى چا دغه حوضونه جوړول،ځيني سمندرونه د10زرومترډېرژوروالى لري! چا دغه لوى حوضونه پيدا کړي دي،حوضونه،اوبه،ترېوالى،کبان،صدفونه،اوپه کايناتوکي دالله جل جلاله دعظمت درشمېرډېرې نورې نښې نښانې شتون لري.[سُوۡرَةُ الذّٰرِيَات : 20] وَفِى الْأَرْضِ ءَايٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ)په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيرې نښانې دي؛**

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوجريان

که چيري انسان سمندرته داخل سي:داوبوهغه څاڅکي چي انسان يې پرخپل بدن حس کوي ښايي دڅوکلونوسفر ورسته دغه ځای ته رارسيدلي وي.

ولې چي دسمندرونواوبه داستوا څخه دشمالي قطب اوجنوبي قطب لورته حرکت کوي اوځيني وخت داوبوداسفر در15زره کيلومتر وپوري فاصله وهي. کومې اوبه چي په سمندرکي موندل کيږي دنورو اوبو ځای نيوونکي اوبه دي چي اوږده لاره يې دشمال،جنوب،ختيځ اولويديځ لورته وهلې ده.

داوبودغه حرکتونه په سمندرونو،اقيانوسونو کي دپيچلو قوانينو پراساس سرته رسيږي، مګرهغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادي چي داوبو ددغو حرکتونو علت داستوا په کربښه کي دلمر په مرسته داوبو دتودوخي لکبله دي.

داوبو داګرميدل داوبو سطحه،مخ شل سانتي متره پورته کوي دا لږراپورته کيدل: دشمال سمت ته داوبو دخوځښت لامل کيږي،ښه نو اوبه په دواړو قطبونو کي سړيږي داوبو دغه يخيدل داوبو وزن ډېروي په همدې خاطر دسمند تل ته ځي او داستوا لورته حرکت کوي ترڅو دګرمو اوبو تشه ډکه کړي.څرګنده سول چي دوه حرکتونه رامنځته سول چي يؤ لوړلورته اوبل دسمندر دتل خواته دئ،موږ دي پايلې ته رسيږو چي الله جل جلاله دډېرښو نښانو څخه يؤه يې همدا دسمندرونو داوبو خوځښت دئ. که چيرې يؤه بيړۍ همدغو اوبو ته داخله سي او خپل ماشينونه بندکړي بيړۍ به په ساعت کي د8کيلومترو په چټکۍ روانه وي.

دسمندر داوبو ددې حرکت پراخولی لږ او ډېر 80کيلومتره او ژوروالی يې 450مترو ته رسيږي،همدارنګه داوبو ددې خوځښت حجم په هره دقيقه کي څلورميليونه ټنه وي.

دغه حرکتونه په هرو لسو ورځوکي 130زره ټنه ديخي ټوټې وړلې کوي.

دسمندرونو ددې حرکت ګټې څښي دي؟دا حرکتونه بې شمېره ګټې لري: داروپا ديخې سيمې هوا يې معتدله کړي ده... داوبو يؤبل حرکت هم دسمندر دتل په 3زره مترۍ کي شتون لري ،که يؤ اوبتل خپل ماشينونه بندکړي:ددې حرکت په مرسته به ديؤه ځای څخه بل ځای ته حرکت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله جل جلاله دعظمت يؤه بله نښه چي غوارو پري خبرې وکړو داده: دسړو اوبو يؤ حرکت دجنوبي امريکا دسواحلو لورته حرکت کوي ترڅو دپيرو اوشيلي هيوادونو ته ورسيږي،

داوبودغه جريان دسمندري نباتاتو ډيره اندازه دخپل ځان سره ليږدوي دغوسمندري نباتاتو کي يؤ زيات شمېر ساردين کبان دخپل ګيډې دمړولو په نيت راغونډ سوي وي او دنباتاتو دليږد سره همدغه کبان هم ليږدول کيږي،کله چي سواحلوته دغه نباتات داوبوسره انتقال سي کبان هم پکښي شتون لري چي دميليونونو هغه الوتونکو خواړه جوړوي چي ديادو سمندرونو په ساحلونو کي ژوندکوي.

دغه مرغان په همدې ساحلونو کي فاضله مواد پرځای پرېږدي چي ديادو سيمو داوسيدونکو وګړو داقتصاد لپاره خورا اړين دي.
ولې چي ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه غوره سره لاسته راځي،د50مليونو مرغانو فاضله مواد راټوليږي او دنړی بېلا بيلو برخو ته استول کيږي. دجنوبي امريکا دساحلونو داوسيدونکو وګړو داقتصاد ډيره برخه ددې مرغانو پرفاضله موادو پوري تړلي ده چي دساردين کبانوڅخه خپله خواړه برابروي.

پوهان اټکل کوي چي دغه سمندري کارغان دکاله 3ميلونه ټنه ديادوکبانو څخه خوري.
دا کبان په هغو سمندري نباتاتو کي چي داوبو جريانونو دځان سره را وړې رانقل سوي دي.
که الله جل جلاله په خپل حکمت سره دا اراده وکړي چي داوبو ددې جريان مخ بل لور ته واړوي:ساردين کبان به دسمندري نباتاتوڅخه تغذيه نه سي اومړه به سي په همدې ډول به سمندري مرغانو ته خواړه ونه رسيږي او مړه به سي،وګړي به ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه بې برخې سي او دسختو اقتصادي ستونزو سره به لاس او ګريوان سي؛داستونزې به دهغو وګړو د دردونکي لوږي لامل سي. آيا داخبره دانه ثابتوي چي الله جل جلاله ستر روزي رسوونکی دئ!
الله جل جلاله اوبه په حرکت راولي اوبه دځان سره دکبانو غذا انتقالوي،کبان دمرغانو خواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اودمرغانو دفاضله موادو دپيسوځخه انسانانوته خوا‌ړه په لاس ورځي داتول دسړو اوبو دحرکت برکت دئ چي دجنوبي امريکا دسواحلو لورته درومي. دادخليج ګرم خوځښت اوسوړخوځښت وو همدارنګه دادسمندر دسطحي اوتل حرکت وو.

دسمندرونو داوبوجريان يؤه پيچلي او اوږده موضوعه ده چي يؤې برخې باندي مويې خبرې وکړي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 3]إِنَّ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَءَايَٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّارِيَات : 20]وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

****

هرکلـــــــه چـــــــي وغـــــــواړو دالله جـــــل جلالـــــــه پـــــــه لـــــــويي کـــــــي آندوکړو:آسمان،مځکه،سمندرونه،کبان،اوبه،هوا،مرغان،غرونه ،نباتات،حيونات اوانسانان زموږ په مخ کي دي موږ ته ترټولوښه همدغه زموږپه وړاندې مخلوقات دالله په قدرتوتوکي دژورآندکولو وخت درکوي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نباتات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقرآنكريم دتلاوت اغيزه دنباتاتو پرلوډيوالي اوكيفيت باندي.

په يوه عربي هيواد كي يو څيرونكى ژوندكوي چي په خپلو علمي او عملي څيړونو په عربو اونړى كي پيژندل سوى دئ،هغه په ژنيتيک كي تخصص كړى؛ هغه دپوهنتون استاد او دډېرې پوهي خاوند دئ چي په خپلو پراخو علمي څيړونو سره شهرت لري.

دي پوه يو دا سي تجربه سرته ورسول چي كيداى سي تاسو پري باور ونه كړئ،مګر دا ربښتيا دي او په قرآنكريم كي دغه سكالو(موضوع) يادسوى دئ.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ بنىَ اسرآئيل/الإسراء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا
د هغه پاكي خو اوه اسمانونه او ځمكه او هغه ټول شيان بيانوي چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، هيڅ شى داسي نه شته چي د هغه له ستاينې سره د هغه پاكي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاكي بيانولو نه پوهېږئ. حقيقت دا دى چي هغه ډېر زغمونكى او ښښونكى دى.
[سُوْرَةُ النُّور : 41] أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ)
ايا ته نه ويني! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، او هغه الوتونكي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاكى سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنا ستاينې كړنلاره پيژني. او دوى ټول چي څه كوي، الله پرې پوهيږي.[سُوْرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)الله هغه ذات دى چي د هستوني پلان جوړوونكى او د هغه نافذوونكى او د هغه سره سم صورت جوړوونكى دى. د هغه ډېر غوره نومونه دى. هر څه چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، د هغه په پاكى سره ستاينه كوي او هغه برلاسى او د حكمت ښښتن دى.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 6]وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستورى او ونه دواړه (ټول) سجده كوونكي دي؛*************دغه څيرونكى وايي:نباتات هم دنورو مخلوقاتو په شان احساس كوي،اوري او پردوئ باندي اغيزه كوونكو كړنو ته په مثبت يا منفي ډول ځواب وركوي،دا دياد څيرونكي دڅيرني لنديز وو،په تفصلي ډول بايدووايوو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه څېرونکي په 1997ميلادي کال کي دخپل پوهنځي په بڼ کي څېرنه پيل کړل:هغه څلور پلاستيکي کوټې په يؤه اندازه جوړي کړې،هغه يې په يؤه اندازه دخاور څخه ډکي کړې،په هغوئ کي يې په يؤه اندازه غنم وکرل ،ټولوته يې په يؤه اندازه مالومه سره(امبار)ورکوئ او ټولو ته يې په يؤه اندازه او وخت اوبه ورکولې.

ورسته در يادو کارونو يې د خپل يؤ محصل څخه وغوښتل چي په اونۍ کي دوه ځله سورة ياسين،فاتحه،اخلاص او ايات کرسي دکرل سو غنمو په لومړۍ کوټه کي تلاوت کړي.
دبل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي ځيني نباتات دې راوړې او دکرل سوو غنمو په دويمه کوټه کي دې يې پري پري کړې او په هغه کوټه کي دې بې رحمانه اوسختي خبرې ورته کوي او داکړنه دې هم په اونۍ کي دوه ځله تکراروي.
ديؤه بل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي په دريمه کوټه کي دې ددويمي کوټې دريمه اندازه بې رحمانه او سختي خبرې کوي او په غچي سره دې دهغوئ دپري کولو اراده کوي.

لنډه داچي په لومړۍ کوټه کي کرل سوو غنمو ته قرآنکريم تلاوت کېږي په دويمه کوټه کي نور نباتات دغنموپه مخ کي غوځېدل په دريمي کوټې کي غنمو ته ازار ورکول کيدئ او دڅلورمي کوټې غنم پرخپل حال پريښودل سول چي په طبيعي ډول غټ سي.

ددې څېرنې پايله چي هغه په يؤه علمي غونډه کي څرګنده کړل داسي وه:
دهغې کوټې غنم چي په هغې کي قرآنکريم تلاوت کيدئ دنورو کوټو دغنمو څخه يې 44سلنه ښه وده کړي وه او دهغوئ دانې دنورو کوټو څخه 144سلنه ډېرې وې.
ددويمې او دريمې کوټې غنم چي ازار او تکليف ورکول کيدئ دهغوئ لويوالی دلومړۍ کوټې په نسبت 35سلنه کوچنی وو،او حاصل يې هم 88سلنه ورڅخه کم وو.
دغه حکم عملي تفسير دبرکت دئ.
ښه نو هر کله چي يؤ مؤمن مسلمان کښت کوي قرآنکريم دزړه دتله تلاوت کوي او الله جل جلاله يادوې:دغه کړنه يې دکښت دبرکت او ډېرښت لامل کيږي،همداسي په نورو کړونو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 261] مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّاْئَةُ حَبَّةٍۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ

کوم خلك چي خپل مالونه د الله په لار کښي لګوي، د هغو د لګښت مثال داسي دی، لکه چي یوه دانه وکرله شي او له هغې څخه اوه وږي زرغونه شي او په هر وږي کښي سل دانې وي. په همدې ډول کله چي د چا عمل ته د الله خوښه شي، زیاتوالی په کښي راولي. الله (ج) هم پراخوونکی او هم د علم څښتن دی.

***

ښایي موږ په دې خبره تعجب وکړو چي نباتات قرآنکریم اوري او هغه ته ځواب ورکوي ولي تعجب وکړو الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ الحَشر : 24]هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡخَٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ)

الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکی سره ستاینه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.

****

دغرونو او نباتاتو ترمنځ کوم یو یې ژوند ته نژدي دئ؟ قرآنکریم پر پیغمبر صلی الله علیه وسلم باندي نازل سوی دئ ترڅو زموږ دژوند تکلاره سي مګر انسان چي قرآنکریم دهغه دنیکبختی لپاره پر رسول الله نازل سوی دئ دهغه څخه په غفلت کي دئ په داسي حال کي چي نباتات هغه ته ځواب ورکوي. الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَىۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شیان بیانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، هیڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستایني سره د هغه پاکي نه بیانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بیانولو نه پوهېږئ. حقیقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښونکی دی.

****

الله جل جلاله بیا فرمایي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 6] وَٱلنَّجۡمُ وَٱلشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 13]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (اې پېريانو او انسانانو)، تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه دروا غ وګڼئ؟!

****

ښه نو کله چي دنباتاتو کرنلاره دقرآنکريم سره په دې ډول وي، آيا داد عقل مندی کړنه ده چي انسان هغه مخلوق چي دمخلوقاتو غوره دئ او دقرآنکريم آره مخاطب دي چي سيده اودبرياليتوب لارې ته يې را بولي دقرآنکريم څخه غافله وي او مسلمانان دې ددې ايات شريف مصداق سي چي فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 30]وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا)او پېغمبر به ووايي: "اې زما ربه! زما قوم دغه قُرآن پرېښی ؤ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوسمندرونوپه منځ کي دیوال،خند چي په بشپړډول دهغوئ دیوبل څخه جلاکوونکی دئ.

په قرآنکریم کي دوه سپيڅلي اياتونه په دي اړه شتون لري:لومړی يې په سورت رحمن اودويم يې په سورت فرقان کي دئ. په لومړي ايات کي خدای جل جلاله فرمايي:سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی تريڼه تېری نکوي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهان ددي خنډ،ديوال په اړه په تعجب کي لويدلي چي چيري شتون لري:آيا داخنډونه دسره سمندر او دهند دآقيانوس په منځ کي دي يا دتور او مديترانه سمندر په منځ کي؛او که يا دجبل الطارق،او مديترنه،اطلس اقيانوس په منځ کي دا جلاکوونکي ديوالونه،خنډونه چيري دي؟

[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : ٢١*19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی تريڼه تېری نکوي.(فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهانو ددغي خبري څيړني ته مخه کړه او هغه څه ته ورسيدل چي يؤشی چي ډېر جالب دئ هغه دادئ چي دهرسمندرځانته يو ډول تريوالي،غلظت،رنګه اومعلومه دتودوخي درجه لري او ددې سره چي سمندرونه ديوبل سره موښتي دي دهغوئ په ځانګړونو کي توپير نه راځي. که يؤڅوک په الوتکه کي دجبل الطارق پرتنګي يا پرباب المندب اويا دبسفر پرسر الوتنه وکړي:وبه ويني چي يؤسمندر دبل سمندر سره توپير لري.
دسمندر پوهانو دا موندلي ده که دسره سمندر داوبو زرات په باب المندب کي دغه ديوال ته ورسيږي بيرته به دسره سمندر لورته حرکت وکړي. ښه نو دهمند دسمندر اوبه به سره سمندر ته نه ننوزي او دسره سمندر اوبه به په همدي ډول دهمند دسمندر داوبوسره نه ګډيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20](بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَان)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

هريو ددوئ څخه په مالومه اندازه غلظت،تودوخه اوتريوالى لري چي ډېرښت او کمښت نه پکښي راځي.دمديترانه سمندر دتور سمندر او اطلس سمندر سره هم دغه رکم دئ.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 19](مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځاى شي؛ [سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

*****

دغه خنډ داسي خنډ نه دئ لکه يو ديوال بلکي دايو نرم شی دئ چي په اوبوکي ګډ دئ دويم ايات چي په قرآنکريم په دې اړه راغلی هغه دادئ،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقَان : 53](وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا) او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

ښه نو دخوږو او تروو اوبو په منځ کي يو منعه کوونکی شتون لري،دبيلګي په ډول:دام ريکا ديوه سيند څخه په يوه ثانيه کي 300زره متره مکعبه خوږې اوبه اطلس سمندر ته بهيږي او 80 کيلومتره په سمندر کي مخته ځي، دا خوږې اوبه دتروو اوبو په منځ کي لاره وهي مګر ديوبل سره نه ګډيږي ولي چي:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)
بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

همدارنګه ډېر دخوږو اوبو کبان تروو اوبو ته نه داخليږي او په همدې ډول دتروو اوبو کبان خوږو اوبو ته نه ننوزي ولې چي همدا خنډ ددوئ د داخليدو مخه نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53] وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو څنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دا دالله جل جلاله دلويو نښو څخه يؤه نښه ده چي دسمندرونو اوبه ديؤبل سره نه ګډيږي.
آيا يؤځوک کوای سي چي په يؤه لوښي کي خوږې او تروي اوبه توئ کړې بيله دې چي سره ګډې سي ،آيا ورسته درګډولو به يي ديؤبل څخه بيلې کړې او آيا کولی سي دهمدغه لوښي څخه يؤازي خوږې اوبه وڅښي.[سُوْرَةُ الـرَّحمٰن : ٢١ * 19] مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي. فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (ای پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

کله چي پوهان خپل ددې کشف څخه ډېر خوشحاله وه وي مونـدل چي پـه قرآنکريم کـي دې خبرې ته اشاره سوې ده ،په تعجب کي سول. هغوئ دا هم کشف کړل چي ددوو سمندرونو په منځ کي دخوږو اوتروو اوبو ترمنځ دوه منعه کوونکي شتون لري:يؤ څنډ ددې څنډونو څخه ددوسمندرونو اوبه ديؤبل سره دګډيدلو څخه ساتي مګردويم څنډ داسي دئ چي ديؤه سمندر کبان نه پريږدي چي بل سمندر ته ننوزي او دا ددې لامل کيږي چي هرسمندر خپل دتريوالي دغلظت ميزان او خپلې خاصې ځانګړنې وساتي او هغه دبل سمندر سره دګاونډيتوب په سبب دلاسه ورنه کړي.
دغه دويم څنډ ددوو سمندرونو ترمنځ ثابت نـه دئ او دبادونو او نـورو خوځښتونو پـه سبب ديؤځای څخه بل ځای ته حرکت کوي. قرآنکريم دغه دويم کشف ته هم اشاره کړې ده،قرآنکريم لومړي منعه کوونکي ته برزخ او دويم منعه کوونکي ته حِجر نوم ياد کړی دئ.والله اعلم،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چې دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښې يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چې هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

دسمندرونو ددې دوو خنډونو په اړه څېړنې رواني دي.

ښه نو هرڅه چې الله جل جلاله پيداکړي دي دېرهيرانوونکي دي او په هغوئ کي سترپټدونه،نصحتونه اوپريکړنده دلايل شتون لري. والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو جذبيدنه دلمر لورته

نباتات دلمر لورته جذبيږي که چيرنباتات په يوداسي کوټه کي چي کړکۍ ولري کښيږدو :دنبات څانګې او ښاخونه به دهغه کلکين لورته مايل سي ځکه دلمروړانګې دهغه څخه کوټې ته دننه کيږي. هيرانوونکي به دا وي چي دنبات پاڼې به داسي ترتيب سي چي ټولو ته رڼا دلمروړانګې ورسيږي.

ډېر داسي لږ پيښيږي چي پاڼې دي سره وپيچل سي خو بيا به هم پاڼې دلمر لورته ځای ونيسي؛په نباتاتو کي دا ځانګړنه ريښتني ده.[سُوۡرَةُ النَّمل : 63] (أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِۚ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟ ـ

****

يوه پوه نبات راوړی اوهغه يې په کومه لوله کي سرچپه کښيښوئ ورسته درڅه مودې يې وليدل چي ريښې يې لاندي لورته او پاڼې يې لوړلورته تللي دي،ياني ريښې دلندبل اوپاڼې دلمر او هوا لورته کشيږي.چا نبات داسي پيداکړی؟ چا نبات داسي پيداکړی چي يوه برخه يې دلمر او بله برخه يې دمځکي لورته رکشيږي؟

[سُوۡرَةُ النَّمل : 63](أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِۚ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟

*****

يوبل ديادولو وړتکی دادئ چي دځينو نباتاتو رېښې داوبو دموندلو لپاره در30مترو پوري رسيږي که چيرې اوبه دخاورې په يوه لوري کي وي ريښه هم هغه لوري ته کشيږي که څه هم اوبه دمځکې په ډېره لاندي برخه کي وي.

ساقه چي تل لوړ لورته وده کوي که چير دلمررڼا دبل لورڅخه وځليږي ساقه به هم هغه لورته وده وکړي.دلته انسان ته سوال پيداکيږي چي آيا ماده عقل لري؟

دريښو کشيدل داوبو لورته دپاڼو اوساقو وده دهسک لورته دالله جل جلاله دلويي دښو نښانو څخه دي. يوبله پيښه چي ډېره هيرانوونکي ده هغه داده :ښه نو کله چي نبات تږی سي منطقي خوداوه چي لومړی يې باېد دريښو اوبه مصرف کړی کارولي وای،مګر داسي نه ده لومړی دپاڼو اوبه مصرفيږي بياد څانګو بيا دتني او ورسته دريښې اوبه مصرفيږي.

کله چي نبات ته اوبه ونه رسيږي ورستی اوبه چي نبات يې کاروي هغه دريښې اوبه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو دهقان دنبات اوبول هیروي او باران هم نه وي نبات هغه اوبه لومړی مصرفوي چي دهغوئ په کارول ورته چنداني زیان نه رسیږي،ورستی اوبه چي نبات یی کاروي هغه د ریښو اوبه دي که چیرې نبات لومړی دریښو اوبه مصرفوالی په هغه لومړیو کي به نبات وچ او لمنځه به تللای. ښه نو په دې کي څه حکمت دئ الله جل جلاله فرمایي:

[سُوۡرَةُ یُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ایمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

بیله شکه هرڅه چي دمځکي پرمخ شتون لري دالله جل جلاله پرلویوالي،حکمت،علم،رحمت، اوفضل دلالت کوي.والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنبات دنده داوبو ساتل دي

دځينو نباتاتو دنده په هغو دښتو او وچو سيمو کي چي اوبه شتون نه لري داوبه ذخيره کول،ساتل دي.

هرمسافر په يوه وچه بي اوبو دښته کي درهرځه لومړۍ اوبو ته اړتيا لري:په همدي خاطر دځينو بې اوبو سيمو ونې په خپله تنه کي در 3زره ليترو اوبو پوري ساتي. انسانان او حيونات کولی سي خپله تنده او داوبو اړتيا ددې ونو دښاخونو او ځانګو په پري کول چي رنې اوپاکي اوبه به پکښي ساتل سوي وي پوره کړي. ښه نو داونې الله جل جلاله په وچو او بي اوبو دښتو کي دانسانانو دتندې دليري کولو لپاره پيداکړي دي.

داونې په خپلو تنو کي داوبو دذخيره کولو ساتلو لپاره داوبو دساتلو نسجونه لري او هغوئ کي دانسان داړتيا اوګټې اخيستو وړاوبه ساتي.دغه نسجونه چي دسپنج په ډول دي دونو په ښاخونو اوځانګو په منځ کي ځای لري. ددې ونو داوبو دساتلو اندازه په وچو موسمونو کي درزره ليترو ته رسيږي دا ونې دالله جل جلاله دلوري دانسانانو دګټې اخيتنې لپاره پيداسوي دي. ښه نو هغه وخت دانسانانو تباهي اوبربادي پيل سول چي انسانانو دځنګلونو دونو په پري کولو داوبو په ککړولو،چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو په ازادولو پيل وکړ او دا چاره ددې لامل سول اوسي به چي ډول ډول ناروغۍ او طبعي پيښنې رامنځته سولي اوپه راتلونکي وخت کي به لاډېرې سي.

دچاپيريال ساتلو سکالو ډېراړين سکالو دئ،الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 205]

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ)او کله چي هغه ته قدرت په لاس ورځي (يا کله چي بېرته وګرځي)، نو په ځمکه کښي د هغه ټولي هلي ځلي ددې لپاره وي چي فساد خپور کړي، کښتونه لوټ کړي او انساني ځوځات له منځه يوسي. په داسي حال کښي چي الله (هغه ذات چي هغه به شاهد نيوه) هيڅکله فساد نه خوښوي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرغونې(شنې)پاڼې کارخونه

بیله شکه موږ ټولو په پسرلي کي دطبعت ښکلا لیدلي ده،داسي چي وابښه راشنه کیږي ونې پاڼې،څانګي غوټۍ او ګلونه کوي ټولې مځکې زرغونې جامې اغوستي وي اوټول نباتات راټوکیدلي وي. آیا دالله جل جلاله دلویي نښو ته مو ددې ښکلا په لیدو ژورآند کړی دئ،آیا دې لاندې آیات کي چي ددې طبعي ښکلا ټوکیدلو ته پکښې اشاره سوي پام مو کړی: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99](وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښېرازه کښتونه او وني پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپرې داني راويستلې، او د کجورو(خُرما) له څانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلې پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښي د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو څرنګوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښي د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چي ايمان راوړي.

****

دبټو او وښو راټوکيدل دبوټو بدليدل په ونو دمځکې زرغونه جامه اوغستل دا ټول دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه دي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24-32]فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ) بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري. أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛ (ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا) بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛
فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي، وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا) او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا) او ګڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا) او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛(مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ) د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

څوک چي دطبيعت ښکلاوينې په همدې ښکلا کي ګرځي اوکتنه يې کوي دطبيعت دا ښکلا يې مغزو ته خوښې وربخښي مګر دالله جل جلاله شکر نه ادا کوي او دا ښکلا ګانې دالله جل جلاله دعظمت نښې نه بولې دا سي يؤ انسان دئ چي دقرآنکريم څخه غافله دئ دغه مبارک ايات دانسان پام خپل ځان ته اړوي: [سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسورې ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛**** ********کيدای سي يؤڅوک وپوښتي ونې چي وچې سي اور اخلي الله جل جلاله دلته ولې داسي فرمايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو مالومه کړي کـه کلورفيل دزرغون والي حجره(ژونکي)لمرتـه مخـامخ سي پـه هره دقيقـه کـي 20عضـوي ترکيبونـه جوړوي،نبـات داوبـو اوځينـي معدني مـوادو پـه مرستـه ځـان تغذيه کوي، نبات چي ډېر ګـاز دهوا څخـه اخلـي هغه دکـاربن ډای اوکسيډ غـازدئ(Co2)چـي دنبات پـه جوړښت کي ونډه لري،دنبات جوړښت،دهغه بدنه دانسـان دليد خـلاف دخـاورو څخـه نـه ده بلکي ديؤې لويي چټکې فابريکي څخه ده چي الله جل جلاله دزرغوني پـاڼې پـه منځ کـي جوړه کړي ده.که چيري دنبات پاڼې نه وای:نبات به شتون نـه درلودی.
کـه چيري نبـات پـه تـاريکۍ کي يـا دلمر دوړانګو څخـه نبات ليري کړو وده نـه کـوي . دغـه هسکي لوي درختې او دهغوئ پنډې تنې چي څو ټنه وزن لري دهغې فـابريکي توليد دي چـي پـه کوچنيو زرغونو پاڼو کي شتون لري. ښه نو ولي الله جل جلاله دلته فرمـايي: سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ)
هماغه ذات چـي ستاسي لپاره يې لـه شنې سمسوري ونـي څخـه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛
********* ****

دلته دې تـه اشاره سوي ده که چيري الله جل جلاله پـه نبات،ونـه کي دغه بې شمېره کارخونې نـه وای پيداکړي ونو به هيڅ دباندنی شتون نـه درلودای. ښه نو کله چي انسان دطبيعت ښـکلا ويني بايد دالله جل جلاله پـه اياتونو کي ژور آند وکړي او ورڅخه غافله نـه سي الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ) پـه اسمانونو او ځمکه کښې څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنـه ورتـه نـه کوي.*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو تـه وګوري.
****

انسان پـه ژمي کي ونې دوچولرګيو پـه بڼه ويني مګر پـه پسرلي کي دغه ونې ځوانيږي،غوټۍ کوي ګولونـه کوي اوپاڼې کوي دا ټولـه کارونـه څوک کوي؟
هرکلـه چـي موږ پـه دښت کـي يؤازي رازرغون سوی نبـات وليدئ ورڅخـه وپوښتئ:چا تـه را وټکولي او زرغون يې کړي،چا تاته دراشين کيدلو توانايي درکړه؟

بيله شکه الله جل جلاله دهرشی پيداکوونکی دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99]
وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښۍرازه کښتونه او ونې پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپرې داني راويستلې، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي لـه ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښې د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو څرنګوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښې د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چي ايمان راوړي.************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه

خداى جل جلاله دنباتاتو دژوند بنسټ پر تخمونو جوړ کړى دئ. دنباتو ډېربښت،تکثر پرتخمونو تړلى دئ. تخمونه يؤه لويه نړئ لري،که موږ دهغو دځانګړنو او نورو اړوند سکلوګانو څخه خبرسو په هيرت کي به ولويږو .

دتخمونو اندازې ډېر توپيرونه سره لري :دهندي جوز تخم دومره کوچنى دئ چي په هرګرام کي يې 70000دانې شتون لري،دغه تخم دګرد په ډول دئ. هغه ځانګړنه چي دټولو تخمونو ترمنځ ګډه ده هغه ژوند دئ،که غوارئ په دې اړه په ډېرڅه وپوهيږئ:دلوبيا يا چڼو دانې پر لندومالوچو کښيږدئ وبه ګورئ چي هغه څنګه وده او لويوالى کوي او په ريښو اوڅانګو بدليږي،همدغه دلوبيا دانه درهغو دنبات دغذا لپاره بس ده ترڅو نبات دمځکي څخه ځان تغذيه کوي.

ځيني تخمونه وزرونه لري!هو وزرونه لري،هوا ته پورته کيږي او سلګونه کيلومتره لار وهي ترڅو ديؤه هيواد بل يا ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ورسيږي او په طبيعي ډول په لنده مځکه کي راشنه سي.

ښه نو دغه تخمونه ځکه وزرونه لري چي ديؤې سيمې څخه پروازوکړي اوبله سيمه زرغونه کړې. ځيني تخمونه پشمونه لري ترڅو نيژدي سيمو ته پري ولېږدول سي لکه ځيني ګلونه.ځيني نور تخمونه کروړ،سخت پوستکى لري ترڅو اوبه ورڅخه تيري نه سي او دسيلابونو اوسيندونو په مرسته ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا اغزي لري ترڅو دحيوانتو پر بدن وموښلي او دهغوئ سره بلې سيمې ته ولېږدول سي. ځيني نور تخمونه سرښناکه ماده لري دمرغانو پر پښو مښلي او ديوې سيمې څخه بلې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا سخت،کروړ پوښونه لري او دطبيعي پيښو په مرسته يې پوښونه ماتيږي او راشنه کيږي. دځينو نباتاتو ريښې په مځکې در 17مترو ننوزي او دځينو نباتاتوريښې په مځکه کي در30مترو رسيږي ترڅولندبل يا اوبوته ورسيږي او ځان موږ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلۡقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهۍ کښې غور ځېدلي دي.
****

ښه نو ځيني تخمونه وزرونه لري؛ځيني پشمونه ځيني اغزي ځيني کروړ پوستونه ځيني سخت پوښونه ځيني سربښناکه ماده لري ترڅو دمرغانو پر پښو ومښلي او ديؤې سيمې څخه بلې ته ولېږدول سي. داتول دالله جل جلاله دعظمت ،لويي او حکمت ښکارندوي دي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو زغونوالی

ويل کيږي چي دانسان په لاس جوړه سوي يؤفابريکه هم دومره پرمختللې نه ده لکه هغه فابريکه چي دشنې پاڼې په دننه کي شتون لري!

دپاڼې په حجرو(ژونکو)کي يؤه ماده شتون لري چي هغه ته کلورفيل،شنه ماده وايي،هرکله چي دغه ماده دلمروړانګو ته مخامخ سي دهغې ماليکولونه دتودوخې پياوړو واحدونو ته اوړې اوهغه اوبه چي دپاڼې په دننه کي شتون لري تجزيه کوي او هايدروجن H او اوکسيجن Oورڅخه لاسته راوړي. ښه نو که موږ غواړو په خپلو هغو وسايلو چي دراوسه يي په لاس کي لرو اوبه تجزيه کړو او اوکسيجن او هايدروجن ورڅخه په لاس راوړ موږ c2500درجې تودوخې ته اړتيا پيداکوو.

انسانان،نباتات،او حيوانات په پرلپسي ډول اوکسيجن ته اړتيا لري اوتنفس کوي يې،څنګه په هوا کي دنورو غازونو سره داوکسيجن نسبت ثابت پاتي کيږي؟

ددې لپاره چي په هوا کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي:دمځکې پرمخ نباتات 100بيليونه ټنه دکاربن ډای اوکسيډ ګاز او25بيليونه ټنه هايدروجن په غذايي موادو او 100بيليونه ټنه اوکسيجن بدلوي همدارنګه دهغې انرژۍ مجموعه چي نباتات يې دفتوسنتز په عمليه کي کاروي دانسانانو ديؤه کال دمصرف سوي انرژۍ لس برابره ده. ديؤې منځنۍ ونې پاڼې په هرساعت کي يؤ کيلو ګرام غذايي مواد توليدوي،دغه غذايي مواد په شپه کي په خوږه بدليږي ترڅو ونه دهغې څخه ګټه واخلي او يا هم په ونه کي دنشايسته په ښه ذخيره کيږي .

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِی جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوۍ؛

****

د(الْأَخْضَرِ)کلمه وه زرغونوالي ته اشاره کوي ولې چي په پاڼه کي يؤ ډېره پياوړې فا بريکه شتون لري چي ډېر ارزښتمن کارسرته رسوي چي انسان دهغه دسرته رسول توناي نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخمونه او دهغوئ دخوا دسختو شرايطو زغمل

دخدای دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې داده چي پر داسي يومځکه چي پرهغې په کلونو باران نه وي سوی هغې ته اوبه نه وي رسيدلي پرهغې واښه،ګلونه اوبوټي را زرغونيږي،دکار دهيرت وړدئ.

دلته انسان ته يو سوال پيداکيږي:پردغه مځکه چي دا اووه او يا لس کلونه باران نه وو اوريدلی دا تخمونه دکومه سول چي واښه،بوټي او ګلونه تري راشنه سول؟

داسوال په پوره ډول پرځای دئ دا کوم چا دا تخمونه نه دي پاشلي څنګه دا وچه مځکه زرغونه سول؟

ښه نو چا داتخمونه پاشلي دي ددې سوال ځواب دادئ:پوهيږو چي سختي ډېري هم درطبيعي پيښو لاندي راځي،سختي طبيعي پيښې عبارت دي:دباد،باران،زلزلو،ګرمی اويخنی څخه داپيښې کروړي ډېرې درخپلې اغيزې لاندي راولي اوهغوئ په خاورو بدلوي.

داپيښې پرغرونو اوسيندونو هم خپله اغيزه لري،آيا داپيښې پرهغو تخمونو چي الله جل جلاله په خاورو کي پټ کړي اغيزه نه کوي؟ پوهان وايي تخمونه داسي پيداسوي دي چي حتی سختي طبيعي پيښې هم پر هغو کومه اغيزه نه کوي. کله چي هغوئ په مځکه کي پټ سي او موږ هغوئ نه وينو کلونه پرهغوئ بادونه،ګرمی او يخنی تيريږي مګر داد تخمونه چي ځانته پيښې زغمونکی او ځانګړی پوښ لري خپل په ځان کي کوچنی ساقې؛ځانګې؛ريښې او غذايي مواد ساتي،ورسته درڅوکلونو باران اوريږي او دهمدي تخمونو څخه ښکلي ګلونه،بوټي او واښه راشنه کيږي. ښه نو دغه تولې ښکلا په دې ټوله موده کي چيري وو،خدای جل جلاله دهغوپيښو څخه چي هرڅه لمنځه وړي دوئ ساتلي وه. يوه بله هيرانوونکي بيلګه دتخمونو دساتل کيدو داده: الله جل جلاله دانسان په معده کي پياوړي او ښه اغيزه کوونکي تېزاب (کلردريک اسيد) پيدا کړي دي،که موږ سخته غوښه هم وخورو دمعدې داتېزاب: دهغوئ کوچني فعالعه ماليکولونه پپسين به دغه سخته غوښه تجزيه کړي.

په دې باره کي هم تجربې سرته رسيدلي دي،دبيلګې په ډول:پوهانو دغوښې يوټوټه په يو فلزي توپ کي چي کوچنی سوری يې درلودئ واچول،دا کوچنی توپ يې په يوه حيوان وخوړئ دڅه وخت ورسته يې ياد ژوی مړ اودهغه دمعدې څخه يې ياد توپ را وويستئ،وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليدل چي په هغه توپ کي غوښې شتون نه درلودئ ځکه دتوپ درکوچني سوري هغه ته تېزب ورغلي وه او غوښه يې تجزيه کړي وه.ښه نو آيا هضم يؤ ميخانيکي عمليه ده که کيمياوي؟ په حقيقت کي هضم دادواړې عمليې په برکي نېسي:کله چي خواړه په ميخانيکي ډول هضم نه سي کيمياوي مواد هغه په مايع بدلوي.

هر سخت خواړه چي انسان خوري دمعدې دتېزابونو او انزايمونو په مرسته په مايع بدلېږي او دجذب وړګرځي،ددې تولو سربيره ځينې دانې او تخمونه چي انسان دميوسره خوري دانسان دبدن څخه بيله تجزيه کيدلو اوبيله کوم بدلونه وزي،او دمعدې ميخانيکي او کيمياوي عمليې پرهغوئ کومه اغيزه نه سي کولی!

دا دالله جل جلاله حکم او حکمت دئ ولي چي هغه جل جلاله ددې تخمونو دساتني دپاره يؤداسي پوست او ساتونکی ځای پرځای کړی دئ چي هغه يې دهرې ميخانيکي او کيمياوي اغيزي څخه پري ساتلی دئ. مه هيروئ چي څيرونکو دمصر په اهرمونو کي داسي غنم لاسته راوړل چي هغوئ شپږزره کاله مخکي ذخيره سوي وه،څيرونکو همدغه غنم وکرل اوهغوئ راشنه سول. ولې چي ځيني تخمونه الله جل جلاله دسختو شرائيطو لاندې خوندي ساتي. دغه کوچنيو ژونديو موجوداتو ته په شپږ زره کاله کي کوم زيان نه وليدلی اوخپلې ځانګړني يې ساتلي وې په همدي خاطر الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟ - اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهی کښې غور ځېدلي دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیوانات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور زړه دژونديو موجوداتو په منځ کي

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه هغه يې دمور زړه دئ:زموږ موخه دمور فزيکي زړه چي دوه دهليزه،دوه بطنه.لري نه دئ بلکي زموږ موخه دمور مينه داولاد سره يا دهغې معنوي زړه دئ.

پوهان وايي:پياوړي انګيزه او اړيکه دانسان په وجود مورنۍ مينه او اړيکه ده بلکي دټولو ژونديو موجوداتو په منځ کي مورنۍ مينه او اړيکه دټولو څخه پياوړي ده .

دمورنۍ مينې،شفقت او مهربانۍ دلايل نه يوازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي بې شمېره دي.

دعبدالله بن مسعود (ض)څخه رواويت سوئ دئ چي رسول الله صلى الله عليه وسلم يوځای ودريدئ يو صحابي دونو لورته ورغلئ او دهغه ځای څخه يې ُحمْره په نامه ديوه مرغه هګۍ دځان سره راوړي،دې مرغه دپيغمبر صلى الله عليه وسلم پرسر په راګرځيدلو پيل وکړ پيغمبر صلى الله عليه وسلم وپوښتل چا ستاسو څخه دي مرغه ته ازار ورکړی دئ؟

هغه سړي وويل:ماددې يوه هګۍ را اخيستې ده،رسوالله وويل:هغه وروړه.

****

سره غالبوزه،غومبسه دبوټو او ګلون، شيره راټولوي اوپه يو مستطيل شکله لرګي کي داشيره او د ګلونو خوړې توټې ذخيره کوي او لرګی ورڅخه ډکوي،بيا هګۍ اچوې او دغه کندو په خاورو پوښې ورسته مري،ع ورسته ديادي غالبوزي هګۍ په کوچنيو غومبسو بدليږي او همدلته ديوه کال خواړه موندې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

****

يوبل ډول غومبسه په مځکه کي تونل کيندې،کله چي هغه چينجی موندي هغه چيچې او دزهرو په مرسته يې بې هوښه کوي مګر هغه نه وژني،ورسته هغه دکيندل سوي تونل لورته کشوي،هګۍ اچوې دتونل لاره بندوي او د خپلو چيچيانو لپاره تازه خواړه پرځای پريږدي چي داوږدې مودې لپاره هغوئ ددغو خوړو څخه تغذيه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني ښځينه مرغان خپلو چيچيانوته در1300ځله ډېر خواړه ورکوي. ښځينه اوښه دخپل جونګي دلاسه ورکولو په وخت کي ژاړې،همدا ډول سپې هم دخپلو کوتريانو دلاس ورکولو په غم کي ژاړې،که يؤه آسپه خپل کورنګى دلاسه ورکړي يؤ وحشت ناکه شيؤشنى کوي او څوک نه پرېږدي چي هغه ته ورنژدي سي،دخوړو دخورک او اوبو دڅښلو څخه پرهيز کوي. دالله جـل جلالــه دلويي،حکمـت او مهربـانى دډېـرو نښــو نښـانوڅخه يـؤه يــې دمـور مينه،ترحم،شفقت دئ چي نـه يؤازي پـه انسانانو کـي بلکـي پـه ټولـو ژونـديو موجوداتـو کـي شتون لري. والله اعلم

اوښ

کله چي انسان اوښ ته آند وکړې وبه وينې چي يؤ جالب ژوى دئ او دبدن جوړښت يې هيرانوونکى دئ. اوښ په وچو او بياباني سيمو کي دليرد راليرد يؤه ښه وسيله ده. په نړۍ کي در15ميليونه ډېر اوښان شتون لري چي شمېر يې نور هم دډېريدلو په حال کي دئ.

داوښ بدن داسي جوړښت لري چي داوبو اوهوا دسختو شرايطو سره ژر توافق کوي.

داوښ سترګي ددوو ځيرمو لرونکي دي چي داوښ سره مرسته کوي چي شيان لـوى ووينـي او دريګونو او دښتو دګرد او غبار څخه يې سترګي خوندي وساتي، دشيانو دلوى ليدلو لکبلـه اوښ يؤ ماشوم يا کوچني ژوي ته په آسانى تسليميږي. الله جل جلالـه فرمايي.[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلۡنٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوۡبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَاۡكُلُوۡنَ) موږ هغه پداسي شان دوى تـه ښکېل (تـابع) کړيدي چي پر ځينو باندى دوى سپريږي، د ځينو غوښه خوري،

****

اوښ کولى سي خپل پزه او غوږونه بند کړي ترڅو دوړي او ګرد ورتـه زيـان ونـه رسوي او تګ ته په سخت باد کي دوام ورکړي. داوښ شونډان سخت او نـاوړي يـې دسختو شيانو لکـه اغزو دتجزيي لپاره بسنه کوي.[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوى اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوى دى؛

*****

اوښ دڅښلو لپاره لږو اوبو ته اړتيا لري،ددې سربيره چي اوښ دلمبيدلو دفلزي حمام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندازه اوبه څښلی سي،مګر اوښ کولی سي لسګونه ورځې بيله اوبو ژوند وکړي:هغه داسي چي دسختي اړتيا په وخت کي اوښ داړتيا وړ اوبه دخپل بدن دنسجونو څخه اخلي چي په پايله کي يې دخپل بدن يؤ پر څلورمه برخه وزن دلاسه ورکوي بيله دي چي دياد وزن په دلاسه ورکولو سره دتګ په وخت کي ناتونه سي. اوښ په خپلو بوکونو کي دخپل بدن يؤ پر پنځمه برخه غوړ ذخيره کوي ولې که چيري خواړه په لاس رانه وړي خپله اړتيا دخپلو بوکونو څخه پوره کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

****

داوښ منځنی عمر در40کاله ډېر دئ، داوښ سپرتيا او کنټرول هوسا دي خو هغه وخت کله چي دهغه سره په مهرباني چلند وسي.

داوښ دبدن جوړښت دانسانو دعبرت اخيستلو لپاره غوره دئ،راسئ چي دې ايات شريف ته ژور آندوکړو.[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)

نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

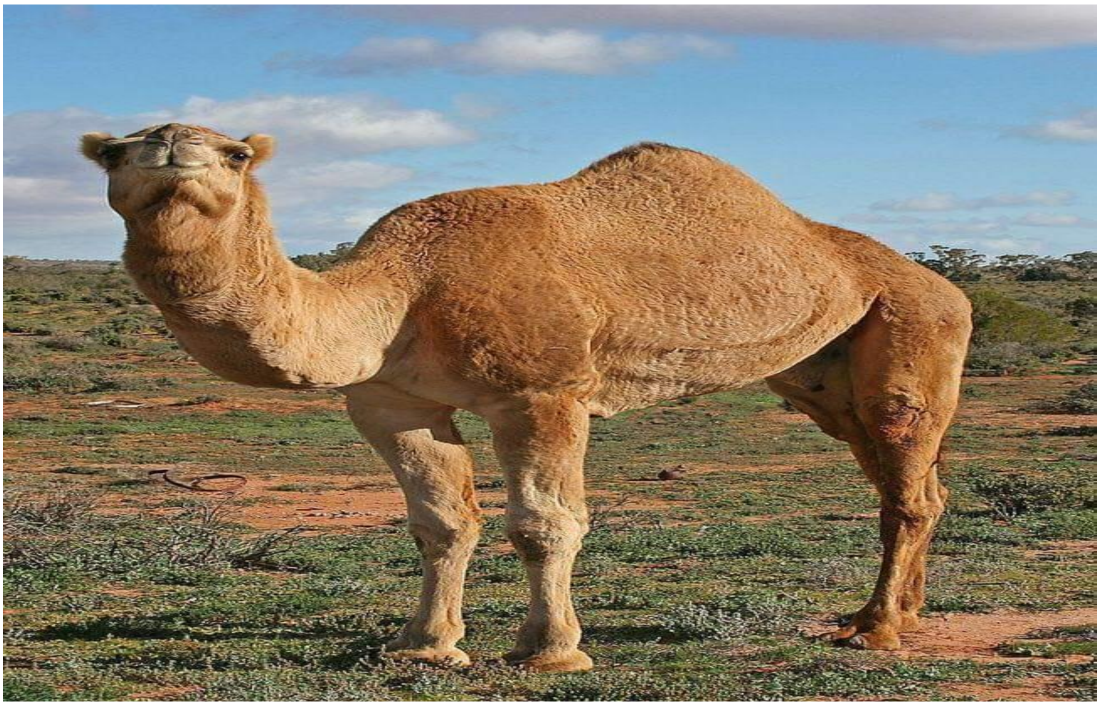

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغوا شیدې

دغوا شیدې چي موږ يې په بیلا بیلو لارو لکه: دچايو،مستو،پنير،شلومبو په ډول كاروو: بشپړه خواړه دي.

دغــوا دشــيدو 87څخـــه د91 ســـلنه اوبـــه جـــوړې همـــدا ډول دغـــوا پـــه شـــيدو كـــي خوړه،پروټينونه،معدني موادكلسيم،فسفر،A.B.C.Dويټامينونه شتون لري مګر جالبه داده چي شيدې دژول سوو نباتاتو او وينو دمنځه په خالص ډول دغوا دغولانځي څخه ترلاسه كيږي. نوي څيړنو مالومه كړي ده چي غوا، دشيدو توليدونكي غدې لري،دغه غدوات پر نور كوچنيو ځانګو ويشل سوي چي ريښې ورته وايي،ريښې ديوې غشاء په واسطه پوښل سوي چي په خوا كي يې كوچني رګونه دي ددې غشاء حجرې دكوچنيو رګونو څخه دشيدو دتوليد اړين مواد اخلي او دشيدو توليدونكو غدو ته يې ليږي ورسته درهغه دغو غولانځو ته شيدې ځي او خالصي شيدې په لاسه راځي.

دراوســه لا دا نــه ده مالومــه چــي هغــه حجـري چــي دكوچنيــو رګونــو دوينــې څخــه دشــيدو توليدونكي مواد اخلي په شيدويې بدلوي په كوم ميكانيزم كاركوي.

پوهان وايي دشيدو توليدونكو حجرو په خواكي كوچنيو رګونو كي د300څخه در400ليټرو ويني تيريدلو ته اړتيا ده ترڅو هغوئ يو ليتر شيدې توليد كړي؛ياني يو ليټرشيدې د300څخه در400ليټرو ويني څخه ترلاسه كيږي. په ربښتيا چي دغوا دبدن يوه لويه فابريكه ده الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةًۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو كښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډې د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څښو، يعني خالص شيدې، چي د څښونكو لپاره ډيري په خوند تيرېدونكي دي.

*****

ښه نو موږ تر اوسه ددې حجرو دكار په حقيقت نه يوو خبر چي څنګه دغه ژونكي دكوچنيو رګونو دويني څخه اوبه،ويټامينونه،قندونه،معدني مواد،پروټينونه،اوغوړي اخلي او دهغوئ دتركيب څخه شيدې جوړوې،يوه غوا هره ورځ 30كيلو ګرامه شيدې كوي اوهركيلوګرام

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيدې هغه وخت ترلاسه کيږي چي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي په کوچنيو رګونو کي دري سوه ليټره وينه تيره سي.
الله جل جلاله په لاندي ايات شريف کي دخپل عظمت دنښو نښانو څخه يوې ته اشاره کړي اوفرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةً‌ۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآٮِٕغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)
او ستاسي لپاره په څارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګېډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څښو، يعنې خالص شيدې، چي د څښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.
*****
څوک دا حکم صادروي او دا چاره په داسي منظم ډول ترتيبوي؟ څوک دغه حجروته لارښوونه کوي چي:پتاشم،فسفر،کلسيم،ويټامينونه،غازونه،قندوته،غوړي دويني څخه واخلئ اوهغه ترکيب کړئ؟ څنګه دغه مواد په سپينو خالصو شيدو بدليږي چي په هغوئ کي دويني هيڅ اثر نه وي؟ هغه معجزې چي په هسک،مځکه،حيواناتو،نباتاتو کي دي ټولې دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو نښانو څخه دي.
داد الله جل جلاله دلويې نښه ده کوم نباتات چي غواګانې خوري هغه الله جل جلاله انسانانو ته په خالصو شيدو بدلوې. آياتاسو کولی سئ دغه نباتات په شيدو بدل کړئ؟ بيله شکه شيدې دانسانانو لپاره ښه او بشپړه غذا ده او دا دالله جل جلاله دنعمتونو څخه يو نعمت دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يسٓ : 72](وَذَلَّلۡنَٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَأۡكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،
****
خدای جل جلاله حيونات زموږ په اختيارکي راکړي داسي چي يو کوچنی؛ماشوم يوه غوا دځرولو لپاره بيايي او هغه ته کوم زيان نه رسوي،که غوا ليونی سي هغه لس کسه هم نه سي نيولی. ښه نو غوا او نور ژوي دانسانانو دهوسايني،ګټې اخيستلو لپاره پيداسوي او ځيني يې ورته رام سوي دي .
آيا دابه ښه نه وي چي تل دالله جل جلاله دنعمتونو شکر اداکړو او دهغه جل جلاله بندګي په ښه ډول سره وکړو او تل يې يادونه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

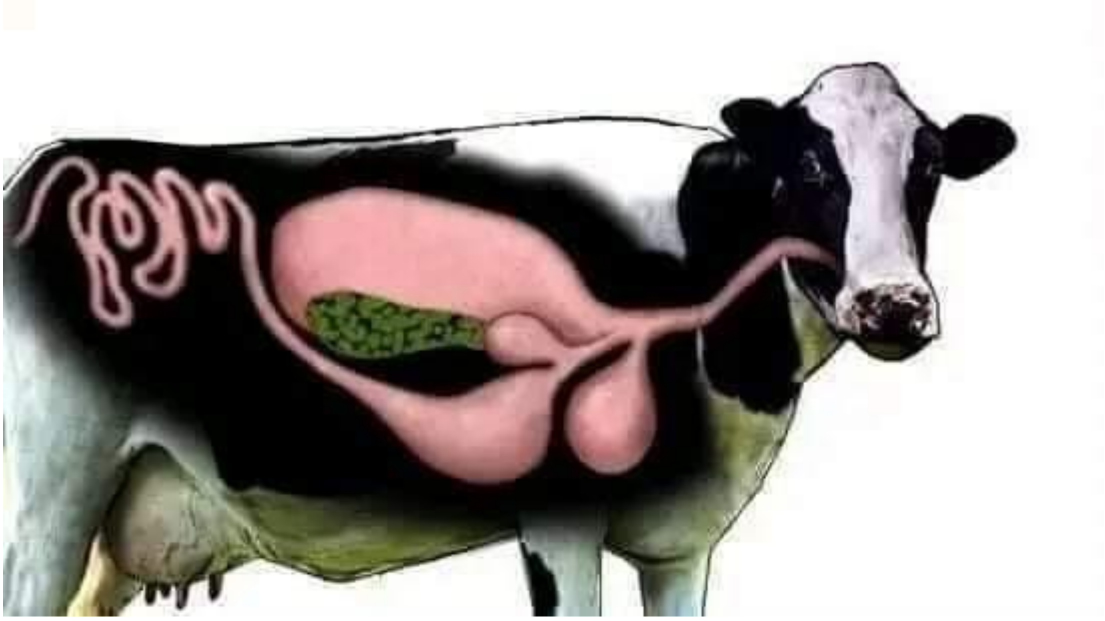

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرافه

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِيٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وينې او گومان کوې چې ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چې هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چې تاسي څه کوئ.

*****

زرافه دلوړ قد لرونکی ژوی دئ،دزرافي اوږدوالی درشپږو مترو ډېرېږي. زرافه هوښيار او تېزه منډې وهونکی حيوان دئ،خدای جل جلاله زرافي ته دوې سترگې ورکړي چې ديؤ برج په څير دسر په پورتنۍ برخه کي يې ځای لري،زافه دخپلو سترگو په مرسته 360درجې خپل شاوخوا ليدلی سي همدارنگه دزرافې وزن دريؤه ټن ډېر او دمنډې وهلو په وخت کي چټکوالی په ساعت کي 60کيلومترو ته رسيږي.

دزافو غاړې دنورو حيواناتو څخه اوږدې دي چې اوږدوالی يې يؤنيم متر ته رسيږي،دزافي سر لوی دئ چې دغاړې او سر اوږدوالی يې دوه متره کيږي.
دزرافي سر دهيرانوونکي ځانگړني لرونکی دئ:کله چې زرافه وغواړي پر ځمکه کوم څه وخورې دبدن څخه يې وينه په تېزۍ سره دسرلورته ځي چې دغاړې رگونه يې شين رنگ اختيار کړي، کله چې زرافه وغواړې سر دمځکې څخه پورته کړې نو طبعً چې دوينې ونور بدن ته په ژر تللو به دسر گرځيدلو او بې هوښی سره مخ سي خو داسي نه کيږي ځکه الله جل جلاله زرافو ته يؤ ځانگړنه ورکړي ده چې پوهان يې په تعجب کي کړي دي.

ددې ژوي دسر رگونه جالبه ځانگړنه لري،دزرافي دسر رگونه دوالونو درلودونکي دي،کله چې زرافه سر دمځکې څخه پورته کړي دغه والونه ټول بند سي ترڅو وينه دزرافي دسر څخه ناڅاپي ونه وزي او زرافه دبې هوښې سره مخ نه سي،ورسته درڅه وخت دغه والونه لږ لږ خلاصيږي او دزرافي دسر څخه وينه دبدن نور غړو ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کله چي زرافه سره کښته کوي ډېره وينه دزرافې سرته ځي او کله چي سر پورته کوي وينه په يؤه وار بيرته نورو غړو ته نه ځي بلکي ورو ورو دزرافې په سر کي موجود والونه پرانيستل کيږي او وينه نورو غړو ته پريږدي چي دا کار ددې لامل کيږي چي دزافې سر په يؤه وار ډېره وينه دلاسه ورنه کړې او زرافه دبي هوښۍ او سرگرځيدلو سره مخ نه سي.چا دا هيرانوونکی جوړښت دزرافې په سر کي جوړ کړی دئ؟ چا دا والونه دزرافي په سر کي ځای پرځای کړي دي؟ دا دحاکم،قادر ذات الله جل جلاله دلويي نښه ده ! الله جل جلاله دمځکې پر مخ دمځکې لاندې او لوړ موجودات په ښه شان پيدا کړي دي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3](الَّذِى خَلَقَ سَبۡعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا‌ؕمَّا تَرٰى فِىۡ خَلۡقِ الرَّحۡمٰنِ مِنۡ تَفٰوُتٍ‌ؕ فَارۡجِعِ الۡبَصَرَ هَلۡ تَرٰى مِنۡ فُطُوۡرٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکي) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز ناړونـدي او توپير ونه مومې. بيا سترگي واړوه، وگوره، ايا کومه نيمگړتيا دي چيري تر سترگو کيږي؟!

****دزرافې زړه په هره دقيقه کي 55ليټره وينه دبدن بيلا بيلو برخو ته پمپوي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101] قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ‌ؕ وَمَا تُغۡنِى الۡاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُوۡنَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړيدلو سترگو وگورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او گټور کېدای نه شي.***ښه نو هرڅه چي موږ وينو،لمسو دالله جل جلاله دقدرت،عظمت،حکمت نښې نښاني په کښې شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکانګرو په شان يؤ ژوی چي په دښتو کي ژوند کوي

دالله جل جلاله دجالبو او هيرانوونکو موجوداتو دډلې يؤ ژوی چي کانګرو ته ورته دئ او په وچو دښتو کي ژوند کوي.

دغه ژوی دکانګو په شان دوې لوړې پښې لري چي دکانګرو په شان پري توپونه وهي،ياد ژوی دخپلې لکی په مرسته دالوتکې دلکی په شان په هواکي خپل لوري ته بدلون ورکوي.

دغه حيوان هم دنورو حيوناتو په شان هضمي او دويني ددوران سيستم لري مګر جالبه داده چي ياد ژوی په خپل ټول ژوند کي يؤ څاڅکی اوبه هم نه څښي،هو دغه ژوی اوبه نه څښي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟

******

اوبه دهر ژوندي موجود د ژوند لپاره اړين او يؤه اساسي برخه ده دبيلګې په ډول دانسان 70سلنه وزن اوبه جوړوي. ښه نو دغه ژوی دخپل ژوند په اوږدو کي اوبه نه څښي. ځينو ژوو پيژندونکو دغه ژوی اهلي کړ او په زرغونه سيمه کي يې دهغه پالنه کول،دوئ وغوښتل چي ياد ژوی اوبه وڅښي:خوبريالي نه سول. ښه نو ددې ژوي دبدن اوبه دکومه پوره کيږي؟

څيړونو څرګنده کړل چي دا ژوي په خپل هضمي سيستم کي د اوکسيجن او هايدروجن دترکيب څخه اوبه جوړې. که موږ وغواړو اوبه جوړې کړو موږ پيچلو ماشينونو ته اړتيا پيدا کوو.

ښه نو ياد ژوی چي په وچه دښته کي ژوند کوي اوکسيجن دهوا څخه اخلي او داړتيا وړ هايدروجن دځينو وچودانو څخه چي ياد ژوی يې خوري پوره کوي او اوبه تري جوړوي.

په نړی کي هيرانوونکي موجودات شتون لري چي ليدونکي سترګي دهغوئ حقيقت ښه ليدلی سي.ژوي دحق نه منوونکو انسانو څخه غوره دي:ځکه هغوئ دخپل اختيار نه دي کوم مسؤليت نه دئ ورسپارل سوی او دعذاب لايقان نه ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ مخته په هر شي کي دالله جل جلاله دقدرت،حکمت اولويي نښاني دي:زمونږ په بدن، خوړو،نباتاتو،حيواناتو،مرغانو،کبانو او هرهغه څه کي چي مونږ يې لمس،احساس،او وينو زمونږ لپاره دعرت اخيستلو او دالله جل جلاله دلويي ډېرې نښاني دي.

دخوګ،خنځير دغوښې دحراموالي حکمت

يؤه مقاله مي ولوستل چي ديؤه پوه دکتاب لنډيز وو چي دسرکوزي په باره کي ليکلي وه.

داچي الله جل جلاله دخوګ غوښې خوړل حرام کړي په دي کي ډېر حکمتونه دي.

خنځير يؤ داسي ژوی دئ چي غوښې او نباتات خورې،دخوګ دغوښې خورک په ټولو دينونو کي حرام دئ.

دغه حيوان دبدو اخلاقو درلودونکی دئ.چټلي او بداخلاقي دخوګ دځانګړونو څخه دي.

دخوګ چټلي او دصحرا دمړو موږکان خوړل خوښېږي،دخوګ دخوښې وړ خواړه دمردارو لاښې دي. که خوګ يوداسي ځای ته بوتلل سي چي په يؤه خوا کي يې چټلي هم شتون ولري خوګ به دچټلۍ خوا ته ورسي؛ځکه دچټلۍ خوښول دخوګ ځانګړنه ده.

انسانانو ته دخوګ دغوښې دخورک له کبله د کډو دانې دچينجې ناروغي،نس ناستي،ژړي،اميبي ډيزنټري،ناروغۍ ورپيښېږي، که څه هم دخوګ غوښه ديؤه ساعت لپاره په اوبو کي وايشول سي يا درمنفي 29درجو پوري په يخچال کي کښيښودل سي . سبحان الله دخوګ په غوښه کي بيلا بيلې ناروغۍ او زيان رسوونکي چينجيان شتون لري،چي ديادې غوښې په ډېرو اېشولو او يا په ډېرو يخولو هم لمنځه نه ځي.

داچي الله جل جلاله دخوګ دغوښې خورک حرام کړی په دې کي ډېر حکمتونه دي چي ځينو ته يې اشاره کوو. خنځير چټلي او مرداري خوښوي،چټلي او دمرادارو سوو حيوناتو غوښې خورې،خوبيا هم ځينو انسانانو دخوګ غوښې خپل خواړه ګڼلي او هغه خورې. په ځينو هيوادونو کي دخوګ غوښه خوړل کيږي چي دهغو هيوادو دوګړو 1پر 6برخه دمړينې علت هم دخوګ په غوښه کي دموجودو چينجيانو له کبله وي.

يؤبله ديادولو وړخبره داده چي دخوګ غوښه لوړه درجه کلسټرول لري،ځکه خو په هغو هيوادونو کي چي دخوګ غوښه خوري دزړه دحملې او درګونو دتنګيدلو دناروغۍ فيصدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو هيوادونو څخه چي دخوک غوښه نه خورې 8برابره لوړه ده. دغه مطلب ددې لپاره وو چي مسلمان وګړي په دې وپوهيږي چي ولې الله جل جلاله دخوګ غوښه حرامه کړي ده. خداى جل جلاله څيلى حرامې او پاکى حلالى کړي دي. هغه څه چي نفس دهغه په مرسته دهوساينې او پاکۍ احساس کوي حلال او هغه څه چي دانسان عقل او بدن لمنځه وړي حرام کړل سوي دي. ښه نو موږ بايد وپوهيږو چي دالله جل جلاله دهرحکم لپاره همدا بسنه کوي چي هغه دالله جل جلاله دلوري څخه دئ.

سپى او دهغه څخه رامنځته کيدونکي ناروغۍ

يو علمي څيرنه مي ولوستل چي په پيل کي يې حديث شريف راوړل سوي وه چي په صحيحينو او نورو کتابونو کي روايت سوي دي. رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخذ كلْبا الا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص منْ أجرهِ كل يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574)

دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب. ددغه څيرنې ليکوال 36ناروغۍ يادې کړي وي چي دسپيو څخه انسانانو ته ليږدول کيږي. ددغو ناروغيو څخه دڅغورنې يوازنى لار داده چي سپي بايد بيله اړتيا ونه ساتل سي. ديادونې وړ ده چي دليوني سپي ناروغي(رابيس) چي مشهوره ناروغي ده دانسانانو دمړينې لامل کيږي،چي په يوه کال کي ديادې ناروغۍ لکبله يولک انسانان خپل ژوند دلاسه ورکوي.
کيداى سي تاسو وپوښتى:آيا نور ژوي په دې ناروغيو نه اخته کيږي؟
په ځواب کي بايد ووايوو:اخته کيږي خو نور حيوانات دسپي سره دمحاسيبې وړنه دي،دبيلګې په ډول دپيشي څخه انسان ته ددې ناروغۍ دليږد اندازه 7سلنه او دسپي څخه انسان ته ددې ناروغۍ دليږد اندازه 92سلنه ده. يوازې په فرانسه کي په 1976ميلادي کال کي 7ميليونو سپيو شتون درلودئ په داسي حال کي چي دفرانسي دنفوسو شمېر 52ميليونه وو.غربي هيوادونو کي سپيو ته داندازې څخه زيات ارزښت ورکول کيږي داسي چي هغوئ سپيو داولادونو څخه بې نيازه کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام په مبارک دين کي دساتني او ښکاري سپي څخه ماسيوا دنورو سپيو دساتلو اجازه نسته،ددې موخو پرته دسپيو ساتل ناروا دي؛ځکه رسوالله صلی الله عليه وسلم فرمايي:مَنْ اتَّخَذَ كَلْباً اِلا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهِ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574) دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپی ساتي هره ورځ يؤ قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يؤ پر څلوريشتمه برخه دثواب.

--- ----------------------------------

دسپي بويايي حس

خدای جل جلاله دحيوناتو په منځ کي عجيبه او هيرانوونکي ژوي پيداکړي دي چي هر يؤ يې هيرانوونکي ځانګړني لري.

سپي هيرانوونکی پياوړی دبويايي حس لري:چي دانسانانو دبويايي حس څخه يؤ ميليون ځله پياوړی دئ.

ښه نو که يؤ ګرام نشيي توکي په يؤه کاغذ کي وپيچو،هغه په کوتيو کي بند کړو،کوتی بيا په کارتن کي کښيږدو او دياد کارتن سره سل نور کارتونونه يؤځای کښيږدو: وبه وينو چي يؤ روزل سوی سپی دسلو کارتنونو په منځ کي دنشيي توکو لرونکی کارتن په نښه او پيدا کوي.هغه ته پياوړی بويايي حس ورکول سوی دئ .

څيرونو په ډاګه کړي ده چي په نړۍ کي هر انسان ځانګړی بوی لري،هيڅ وخت دوه انسانان يؤ ډول بوی نه لري. ديؤ روزل سوي سپي لپاره دابسنه کوې چي ديؤه انسان دجامې يؤه ټوټه بوی کړې او هغه دسلګونو انسانانو په منځ کي پيداکړې.

دانسان بويايي حجري 5سانتي متره مربع اوږدوالی لري مګر دسپي بويايې حجري،ژونکي 50سانتي متره مربع اوږدوالی لري. دانسان په پزه کي 5ميليونه بويايې حجري شتون لري دسپي په پزه کي 50ميليونه بويايي حجري شتون لري. دسپي بويايي حس دانسان څخه يؤميليون برابره پياوړی دئ. څوک باور کولی سي چي ددې ژوي حافظه ميليونونه بوينه يادولی سي. که يؤ سپي وروزل سي سپي دبوی په پيژندلو کي تيروتنه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيلګي پـه ډول کـه مـوږ دوه لوښـي چي 50ليټره اوبـه پـه کښـي شتون ولـري يـُوه تـه يـې يُوکاچوغه مالګه ور واچوو او هغه ښه پکښي حل کړو:سپی کولی سي دځپل پياوړي بويايي حس په مرسته دتروو اوبو لوښی دخوږو اوبو دلوښي څخه بيل کړي.

جالبه داده چي په ځينو هيوادونو کي دګاز دپيپ لين دسوريو دمالومولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي،داسي چي سپی دګاز دپيپ پـه اوږدو بيايي او کـوم ځـای چي يـاد پيپ سوري وي سپی هغه دګاز دپيپ لين مامورينو ته په نښه کوي.

ځينو نورو هېوادونو کي دمجرمينو،وسلو،نشيي توکو او مينونو دپيداکولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي.

دويني اړيکه دميکروبونو سره

الله جل جلاله درواني ويني خوړل موږته حرام کړي دي. دغه امر دلاندي ايات شريف دعلمي اعجاز برخه ده: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُ ۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ ۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ‌ۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي مـا تـه راغلـي ده، پـه هغي کښـي خـو زه کوم داسي شی نـه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپلـه مړ شوی) وي يا توی شوې وينـه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرتـه د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښي (لـه دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخـه چي هغـه د نافرمـانۍ اراده ولـري او پرتـه لـه دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب لـه تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

****

روانـه وينـه دميکروبونـو داوسيدوځای دئ مګر دانسانانو او ژوو پـه بدن کـي داسـي غړي شتون لـري چي هغه وينـه پاکوي:پښتورګي وينـه دزهري مـوادو څخـه پـاکوي او هغـه دفعـه کوي.کله چي يُو حيوان مړسي دهغه وينه دميکروبونو په خونـدي ځـای،داوسيدو ځـای بانـدي بدليږي،په همدې خاطر ددې خبرې درکشف ورسته په ځينو غربي هيوادونو کي داسي قوانين

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ او پلي سول چي دويني او مردارسوي حيوان دغوښي خوړل يې منعه کړي دي،مګر الله جل جلاله 1400کاله مخکي پر موږ درواني ويني او مردار سوي حيوان دغوښو خوړل حرام کړي وه. دقصابۍ هر چاړه په زرګونو ميکروبونو لړلي وي:کله چي چاړه دويني سره په اړيکه کې کيږي ميکروبونه ويني ته ننوزي او هلته تکثر کوي،په نيم ساعت کي دوه برابره کيږي ،يانې زره ميکروبه په دري ساعته کي ميليونونه ميکروبونه کيږي؛ځکه خو داسلام په مبارک دين کي دحيواناتو دذبحه کولو امرسوی دئ. دميکروبو دډېرښت،تکثر اوسنيو نظرياتو ته په پام موږ دې پايلي ته رسيږو چي په اسلامي لاره ذبحه کول څومره اړين دي.

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 14] إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ)که هغوی وبولئ، نو ستاسي دُعاوي نشي اورېدای او که يې واوري، نو تاسي ته يې ځه ځواب نشي درکولای. او د قيامت په ورځ به هغوی ستاسي د شرك څخه منکر شي. د حقيقت د حال څخه داسي کوم صحيح خبر تا ته د يو باخبره ذات څخه پرته بل څوك نشي درکولای.******

عربو دجاهليت په زمانه کي:ويني په کلمو کي اچولي او هغه يې کبابولي،اوس هم په کفري هيوادونو کي ځيني خلګ دا خوښوي چي غوښه دويني سره وخوري؛په همدې خاطر حيوانات نه ذبحه کوي بلکي هغه وژني او ټوټه کوي يې چي په پايله کي دژوي وينه دبدنه نه وزي او په غوښه کي پاته کيږي. ښه نو که موږ غواړ په ژوند دستونزو څخه خلاص،بريالي او خوشبخته سو دالله جل جلاله دحکمونو څخه بايد سرغړونه ونه کړو!دالله جل جلاله اوامر چي په قرآنکريم کي دي :په قرآن الکريم ځان پوه او په لارښوونو يې عمل وکړو.دقرآن الکريم لارښووني دانسان آزادۍ نه محدودوي بلکي دهغه دسلامتی زمانت کوي. که دبريښنا دمزو ديؤ لڅ ځای خوا کي يؤه دړه باندي ليکلي وي "دبريښنا مزي ته لاس ووړل دمرګ خطر لري"ايا دبريښنا مامورينو داليکنه ستاسو دآزادئ دمخنيوي لپاره دلته ليکلي ده. دغه داړه چي هلته راځړول سوي ستاسو دآزادی دلمنځه وړلو لپاره نه بلکي ستاسو دخونديتوب لپاره را ځړول سوي، مومن انسان بايد داسي وپوهيږي. الله جل جلاله زموږ دسلامتی لپاره پولي ټاکلي دي،دالله جل جلاله دلوري دټاکل سو حدودو څخه سرغړونه نه کول،زموږ دبريا ،نيکبختی اوسلامتی لامل کيږي، او برعکس دهغه حدودو څخه سرغړونه زموږ دناکامی،بربادی لامل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينې حراموالی

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الاٴنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهِۦ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي ما ته راغلې ده، په هغې کښې خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښې (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چي هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښې شك نشته چي ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

پوهان دوينې په اړه وايي:وينه دخپل ځان سره:زهري؛اضافي،او زيان رسوونکي ترکيبونه ليږدوي ولي چي يؤه ددندو څخه دوينې دزهري او اضافي موادو ليږد او دبدن دوتلو په پار دهغوئ سره مرسته ده. وينه کي يوريک اسيد شتون لري چي دپرتينونو دتجزيې څخه ورسته جوړيږي.همدارنګه وينه دکلمو څخه زهري مواد دبدلولو لپاره ايني،ځيګر ته ليږدوي. که چيري انسان وينه وڅښي يا وخوري دانسان په بدن کي ديوريک اسيد،اونورو زهري موادو اندازه ډېريږي چي په پايله کي يې انسان دمغزو په ناروغيو اخته، په کوما او مړينې يې پای ته رسيږي.

وينه دميکروبو،ويروسونو دتوليد،تکثر لپاره خونـدي ځـای دئ.وينه کـي بـيلا بيـل ميکروبونه،ويروسونه ځای لرې اوکه چيري انسان وينه وخوري ياد ميکروبونه،ويروسونه دانسان بدن ته داخليږي،موږ نه سو کولی دوينې څخه دساليمو خوړو په ډول ګټه واخلو په همدي خاطر دهغه حيوان دغوښو خوړل چي وينه يې دبدن څخه نه وي وتلې يا په اسلامي طريقه نه وي ذبحه سوی ناروا دي،ځکه که وينه دحيوان دبدن څخه ونه وزي په غوښه کي پاته کيږي او وينه کي ميکروبونه،زهري مواد او حتی ويروسونه شتون لري چي خوړل يې دانسان لپاره ډېر زيان لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ بايد دهغه حيوان غوښه هيڅکله ونه خورو چي داسلامي شريعت سره سم نه وي حلال سوی. په اسلام کي دحيوان دغاړي شاه رګ پري کيږي نه ټول سر: ځکه دزړه اړيکه په بشپړ ډول دمغزو سره نه پري کيږي عصاب زړه ته امر کوي چي زه دويني دکمښت سره مخ يم وينه را واستوه زړه په پرلپسي ډول وينه مغز ته استوي ترڅو دحيوان دبدن ټوله وينه مغز ته دتلو په تکل دغاړي دشاه رګ څخه چي پري دئ دباندي ووزې.

ښه نو داسلامي شريعت حکم چي دپورته ايات شريف څخه سرچينه اخلي حکمت بايد مسلمان ته په پوره ډول څرګند وي.ښه نو که چيري موږ يؤه کفري هيواد ته سفرکوو بايد دداسي يؤه حيوان غوښه ونه خورو چي هغه داسلامي شريعت سرسم نه وي ذبحه سوی،داسلامي شريعت خلاف دمرادار سوي حيوان دغوښي خوړل حرام او روغتيا ته زيان رسوونکي دي.

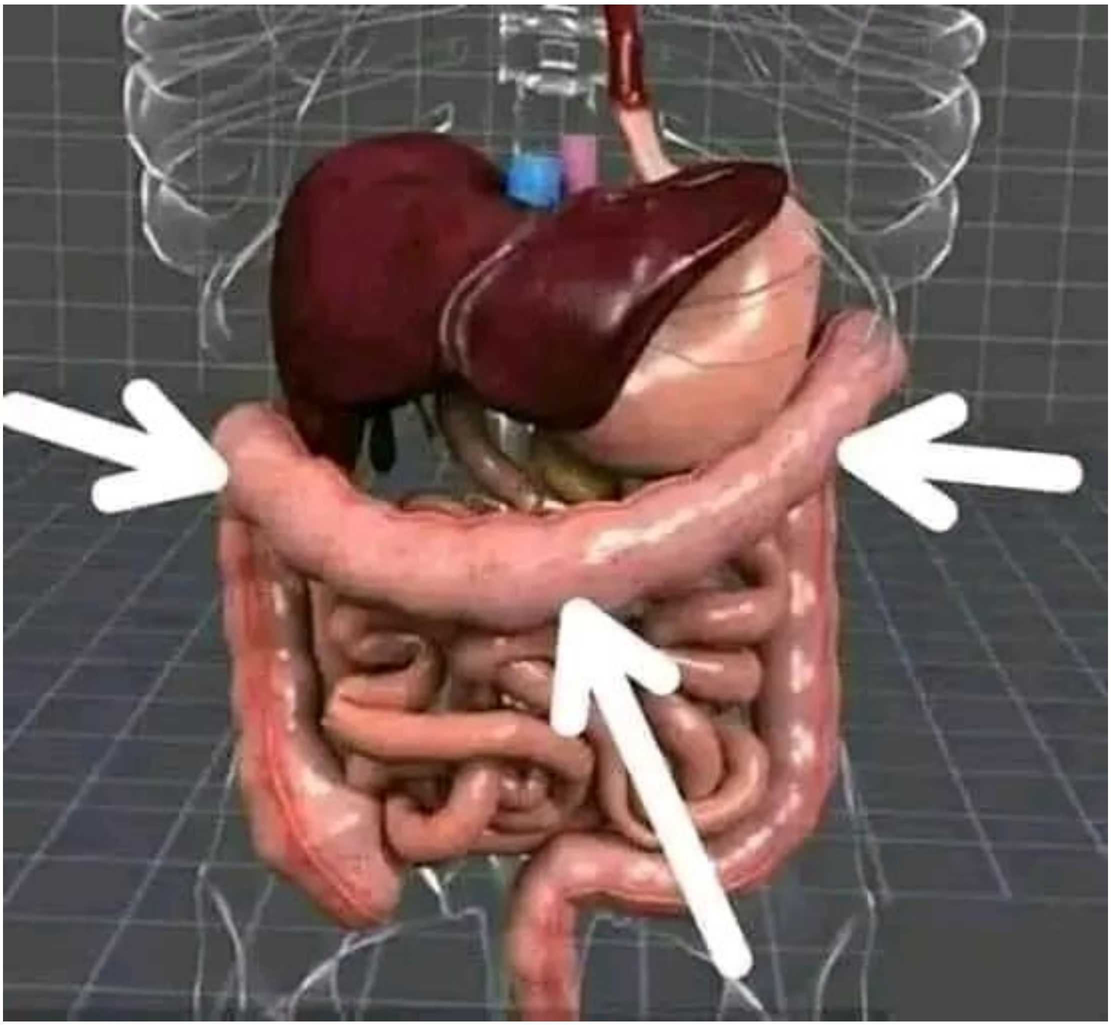

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس

الله جل جلاله آس دانسانانو دهوساينې او سرلوړۍ لپاره دهغوئ په واک کي ورکړی دئ.

آس ډېري ځانګړني لري چي يؤه هغه يې داوريدو پياوړی حس دئ:دغه حيوان دبل آس دليدلو وړاندي دهغه دپښو ترپهاری اورې او خپل خاوند ته خبر ورکوي.آس دعمر په ډېريدلو سره د نسل دتوليد وړتيا دلاسه نه ورکوي. ياد حيوان پياوړی تنفسي سيستم لري چي دوه لوی سږي دهغه سره مرسته کوي چي ډېر اکسيجن تنفس کړي او په ډېرو ځغستلو ژر ستړی نه سي. آس کولی سي دځان سره ډېر بار وليږدوي داسي چي دخپل وزن يو پر ځلورمه برخه بار وړلی سي،دبيلګې په ډول که دآس وزن 400کيلو ګرامه وي سل کيلو ګرامه وزن وړلی سي، همدا ډول کولی سي په اوږدو مزلونو کي بيله اوبو او خوړو مزل ته دوام ورکړي.

آس پياوړې حفظه لري،او په کومه سيمه کي چي اوسيږي دهغي سيمي لارې ښه ورمالوميږي،که دآس دخاوند څخه لاره ورکه سي آس کولی سي هغه درخپله کوره ورسوي. آس خپل خاوند دهغه دليدلو پرته پر ږغ ،بوئ او دسپريدلو پر طريق پيژني. آس دخپل خاوند دکنټرول حرکاتو ته ژر مثبت ځواب ورکوي. آس دهوښيارو او وفا لرونکو ژوو دډلې څخه دئ. په علمي څيړونو کي څرګنده سوي ده چي پر آس سپرتيا دزړه،ايني،پښتورګو او هضمي سيستم دناروغيو په مخنيوي کي ونډه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی کبان

يؤدالله جل جلاله دښېنو نښانو څخه چي دهغه پرلويى دلالت کوي په سمندرونو کي لوی کبان دي. يؤ ډول ددې کبانو څخه چي نيلي رنګ لري شمير يې: 150زرو ته رسيږي،130ټنه وزن او 35متره اوږدوالی لري.

که ددغو کبانو وزن دهغوئ په شمېر کي ضرب کړو يؤ لوی عدد لاسته راځي؛که چيري دغه عدد دمځکي پرمخ پر ټولو انسانانو وويشو هرانسان ته يې 6ميليونه او4کيلو ګرامه غوښه رسيږي. دغه کبان جالب جېنډېنې ژوند لري کله چي دمور په خيټه کي وي اوږدولی يې دريؤه سانتي متر نه ډېريږي،د پيدايښت څخه څه موده ورسته يې اوږدوالی 7مترو او وزن يې 2ټنه ته ورسيږي.

دغه کبان مځکه دشمال څخه درجنوبه طی کوي،داستوا پر کرښه تيريږي دشمالي قطب څخه در جنوبی قطب پوري ځي. لکه څنګه چي پوهيږو په سمندرونو کي دتودوخي درجه توپير لري؛په همدي خاطر ياد کبان دچربی يوه لايه لري چي پنډوالی يې يؤمتر ته رسيږي اوهغوئ دسړو او تودوخي څخه ساتي.

دغه کبان په يؤځل 4ټنه خواړه خوري او درځلورو ټنو په کمو خوړو نه مړيږي.

کله چي کوچنيو کبانو ته ګورو دلويو کبانو ټول غړي په هغوئ کي هم وينو مګر دلويو کبانو دغړو څخه کوچني. ښه نو لوی کبان دالله جل جلاله دعظمت دښېنو نښانو څخه دي.

په رښتيا چي هرڅه په سمندرونو کي دي ټول زموږ دګټي اخيستني لپاره پيداسوي دي,الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 13](وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) هغه د اسمانونو او ځمکي ټول شيان ستاسي لپاره مسخر کړل، هر څه له خپل لوري څخه؛ يدې کښې ستری نښانې د هغو خلکو لپاره دي چي غور او فکر کوونکي دي.****هرڅه چي الله جل جلالـه پيداکړي دوې ګټې لري لومړی يې:عبرت،لاربښوونه اوپيژندنه دويمه يې دونيايي ګټه.[سُوْرَةُ الواقِعَة : 73-74]نَحْنُ جَعَلْنٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتٰعًا لِّلْمُقْوِينَ)موږ دا (اور) د

(دوږخ) درپه زړه کولو وسيله او د اړو کسانو لپاره د ژوند متاع ګرځولې ده.(فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ)نو [اې پېغمبره (ص)!] د خپل عظيم رب نوم په پاکی سره ياد کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلامي کبان

يؤډول کبان شتون لري چي هلامي نوم لري. دغه کبان دايتاليا او فرنسي دساحلي سيمو داوسيدونکوسره ډېر وخت لپاره وجنګيدل او هغه ساحلونه يې په ويرونکو سيمو بدل کړل،داسي لکه دزهري مارانو څخه ډکي دښتي.

يؤ ګرځيدونکي چي دساحل څخه يې ليدنه کول وويل:دپښي دبجلکي سره مي ناڅاپه يؤ درد احساس کړ داسي درد لکه يؤڅوک چي مي پر بجلکي سور سيخ راونږسي،ورسته دريؤه پاو مي داسي احساس وکړ لکه چا چي مي سرسنجاق کړ ورسته درهغه بي هوښه سوم،درژغورني ورسته چي ډاکتر مي فشار کتلی وو نژدي وصفر ته وو.

ځيني پوهان وايي:په هغوسيمو کي چي دهلامي کبان شتون لري په هر متر مربع کي 25کبان دي،ددغو کبانو ډله چي اوږدوالی يې دوو مترو ته رسيږي په کښي زيات شمېر هلامي کبان شتون لري. کب پيژندونکي وايي:ددې کبانو د جنګ کولو:دانسانانو دچيچلو آره موخه نه ده مالومه،چي دوئ ولې په ساحلونو کي جنګيږي.

دهلامي کب داستراليايي ډول نيښ دومره پياوړی دئ چي په څو دقيقو کي دانسان دمړيني لامل کيږي. دهلامي کبان سترګي او غوږونه نه لري،همدارنګه مغز هم نلري،دهغوئ بدن نازک،پوست دهوا او اوبو پر وړاندې پياوړی دئ. ديادو کبان دبدن 98سلنه اوبه جوړوي.

ياد کبان زهري دي او زهر يې انسان ته زيان رسوونکي دي. ډاکتران لارښوونه کوي چي ساحلونو کي بايد اوليه مرستي شتون ولري. همدا ډول دساحل ليدونکو،سيلانيانو ته لارښوونه کوي چي دځان سره بايد کورتيزول درمل ولري ځکه چي سيلانيان ديادو کبانو دحملو څخه خوندي نه دي. دراوسه پوري ژوند پيژندونکي او سمندر پيژندونکي پوهان ددې کبانو دجنګيدلو دعلت په پيداکولو نه دي بريالي سوي او ددي کار لپاره يې کوم ښکاره دليل نه دئ موندلی،خو اسلامي پوهان په دي باوردي چي ياد کبان په نبنه سوي نقشي،موخي باندي چي دالله جل جلاله هغوئ ته ښوولي ده حرکت کوي؛ځکه ياد کبان دهغو ساحلونو لورته راغلي يا ځي چي دانسانانو دفساد له کبله تباسوي دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرْ ِ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچه او لمده کښي د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.

*******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 62]اللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىۡءٍۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ وَكِيلٌ) الله د هر شي هستوونکی دی او هماغه د هر شي ساتونکی دی.**

****

بيله اجازي دخدای جل جلاله دغه کبان حرکت نه سي کولی ،هيڅ عاقل انسان بيله موخي حرکت نه کوي!څنګه به ددې کبانو حرکت بيله موخي وي؟ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ هُود : 56] إِنِّى تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُمۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسۡتَقِيمٍ) زما توکل پر الله باندي دی چي زما رب هم دی او ستاسي رب هم. هيڅ ساکښ داسي نشته چي وچولي (د تندي وېښتان) يې د هغه (الله) په لاس کښي نه وي. بېشکه زما رب پر سمه لار دی.

****

بيا فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَديد : 22](مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ) هيڅ مصيبت داسي نشته چي په ځمکه کښي ستاسي پر خپل نفس نازل شي او موږ هغه له پيدا کولو څخه مخکي په يو کتاب کښي نه وی ليکلی، دغسي کول د الله لپاره ډېر اسانه کار دی.

****

دغه کبان هم دالله جل جلاله لښکر دي؛ډېر لښکريان.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةًۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمَٰنًاۙ وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِى مَن يَشَآءُۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ)موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتي ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولي ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك كي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا ووايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي گمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره وربښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه لـه دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.

*****

دهلامي کبان چي ديونان،فرانسې او ايټاليا پـه ساحلونو کـي جنـگ کـوي ياشـتون لـري او هغـه ساحلونـه يې داسي کړي لکه دوژونکو مارنو څخه ډکې ويرونکي دښتونه،په دي کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

دسمندر بريښنا،برق لرونکي کبان

پوهان وايي:هيڅ شی داسي نسته چي په خپلو کارونو کي بريښنايي قوه توليد نه کړي.

دبيلگې په ډول دانسان زړه دولټ يؤ سلنه بريښنا توليدوي،دزړه بريښنايي گراپ مـالومونکي آله دEcg ماشين دزړه بريښنا يي جريان مالوموې ځکه خو دغې آلي ته Ecgدزړه بريښنايي گراپ مالومونکي آله وايي.

هره عضله په خپل حرکت سره بريښنايي قوه توليدوي،دغه قوه داسي ده چي انسان کولی سي هغه وزغمې؛مگر هغه څه چي هيرانوونکي او خورا جالب دي هغه دادي چي:يؤډول کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دهغوئ دلوري توليد سوې بريښنايي څپې 220ولټ دي. دغه کبان دسمندر پـه ژورو کـي دبريښنايي جټکو پـه مرسـته دځـان سـاتنه کـوي او خپـل دښمنان پري وژني. يؤبل ډول ددې کبـانو داسـي دئ چـي دخپـل داوړو اړخونـو څخـه داسـي بريښنايي څپې توليدوي چي پياوړتيا يي 600ولټه ده.

څيرونکو ياد کبان يؤه حوض ته راوړل چي ياد حوض دڅو څراغونو سره وصل وو،ددغو کبـانو پـه هر وار بريښنا ازادولو سره شپږ څراغونـه روښانه کيدل،پـه داسي حـال کـي چـي هرڅراغ 100ولټه بريښنا ته اړتيا درلودل. دڅرغونو دغه روښانه کيدو څو ثانيې وخت دلود.

ياد کبان څنگه بريښنا توليدوي؟

ديادو کبـانو دبدن در څيرلو ورسته پـه ډاگـه سول،چي دغه کبان پـه خپلـو اړخونـو کـي شپږ غابښو تـه ورتـه جوړښتون لـري چي سرو کي يې بريښنايي حجرې،ژونکي شتون لـري،او دکيمياوي موادو په مرسته يې دکب په بدن کي بريښنايي قوه توليدوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوئ وموندل چي يو کب در400ډېرې بريښنا توليدونکي ژونکي لري،چي دځنځير په شان ديوبل سره مښتي دي او دمغزو دامر سره سم په يوه وار دخپل دښمن لورته خپله انرژي خالي کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]
سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗأَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)
ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟
****
ښه نو يوډول کوچنی کب 220ولټه اوبل ډول کب 600ولټه بريښنايي جټکې توليدوي،دا دالله جل جلاله دلويی او حکمت دنښو څخه يوه ده،په ريښتيا چي دالله جل جلاله ټول مخلوقات دهغه جل جلاله پر قدرت،عظمت او علم شاهدي وايي.

دسلمون،سالمن کبان

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې دسلمون کبان دي.
دغوکبان په خپل هيرانونکي کار پوهان په تعجب کي کړي چي بيله قرآن کريم څخه دهغه تفسير نه کيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)
موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."
******
دغه کبان دامريکان دسيندونو په سرچينو کي زيږي،دهغه سيندونو دځروبو،ابشارونو څخه راکښته کيږي داطلس دسمندر پای ته ځي او ورسته دفرانسي ساحلونو ته مهاجرت کوي،ورسته درهغه بيرته راګرځي دخپل پيدايښت ځای ته راستنيږي.
دايو ګمان او فرضيه نه ده بلکې پر يادو کبانو کلونه کلونه څيړنې سوي،په ځينو سيندونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځيرنې ځايونه جوړسوي:چي ددومياشتو په جريان كي يې د دوميليونو څخه ډېر دسلمون كبان شمېرلي دي چي بيرته دځپل پيدايښت ځای ته راستنيدل.
څيرونكو پرهغوئ ځينې فلزي آلي چي پر هغو ديادو كبانو دكډوالی تاريخ ليكل سوی وو دهغوئ پر بدن نصب كړي ترڅو چي هغوئ بيرته راستانه سي دهغوئ دسفر وخت پري مالوم وي. دهيرنتيا ځای دادئ چي هغوئ څنګه داطلس سمندر څخه بيرته دځپل زيږيدنې ځای ته راګرځي. كه موږ يو سمند پيژندونكی په كښتۍ كي سپوركړو اوهغه ته ووايو دفرانسې دسواحلو څخه دامازون ځنګله سيندونو ته ولاړسه:ياد پوه او متفكر كه هر څومره هم په سمندري سفرونو كي تخصص ولري او دهغه سره نقشه اوبل لارښوونكي آله نه وي :نه سي كولی تاكل سوي ځای ته ورسيږي.
مګر دغه كبان چي دسمندر په ژور كي تګ كوي ځپل منزل ته ځان رسوي،كه چيري هغوئ دري درجې هم دځپل لارې څخه چپ سي دشمالي امريكا څخه يې جنوبي امريكا ته لار بدليږي،ددې سربيره څنګه ياد كبان دفرانسې دساحلونو څخه دځپل پيدايښت ځای ته ستنيږي،په داسي حال كي چي دانسانانو امكانات دكبانو په لاس كي نه دي.
ياد كبان كولی سي پركومه لار چي تللي بيرته پرهغه لاره ولاړ سي چي حتا ځيني وخت دلوړو ځړوبو څخه پورته كيږي،دهغوئ څخه دځړوبو څخه دپورته تللو په وخت كي دقيق انځورونه اخيستل سوي دي چي هغوئ غوښتل بيرته ځپل دزيږيدو ځای ته ستانه سي.
ښه نو داكبان چا داسي پيداكړي؟چاهغوئ ته دلارې مالومولو وړتيا وركړي؟الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ طٰه : 49]قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يٰمُوسٰى)فرعون وويل: "ښه نو، بيا ستاسي دواړو رب څوك دی، اې موسی؟!"[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه ځپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى)[اې پېغمبره (ص)!] د ځپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاكي سره ستاينه وكړه؛(الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا كړي، بيا يې اندول برابر كړی دی؛(وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى)او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه كړل، بيا يې لاره وښودله؛*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه دحيوانـــاتو پــه چلنــد،کړنو او جوړښــت کــي ژور آنــد وکــړو هيرانــوونکي پيښــې بــه وينو:دسلمون،سليمان دکب سربيره،سمندري ماران الوتونکي مرغان،حيوانات،نباتات چا دوئ پيداکړي دي؟

چا دوئ ته دژوند تګلارې ښوولي دي؟چا هغوئ تـه پـه شپه او ورځ کي دخپلو مخو دڅارلو وړتيا ورکړې؟

دا دالله جل جلاله مخلوقات دي چي په بشپړ ډول بې‌له کومي کمۍ الله جل جلاله پيداکړي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر کب

يؤ سمندر پيژندونکی دسمندر په اوبو کي په ځيرونو بوخت وو،چي يؤه لوی کب ته يې پام سو چي دخپلې ډلې بيل او ديؤه کوچني کب لورته يې حرکت وکړ.

دمعمول سره سم دي سمندري پوه فکر وکړ لوی کب دکوچني کب دخوړلو په نيت دهغه لورته حرکت وکړ،مگر دهغه پر خلاف يې وليدل چي لوی کب دکوچني کب خواته ودريدئ او کوچني کب دهغه دځينو خالونو په خوړلو پيل وکړ.

تقريباً ورسته درلسو کالونو يؤ هيرانوونکی حقيقت څرگند سو هغه داوو چي :دغه کوچني کبان دټولو کبانو درملنه کوونکي يا ډاکتران دي،او يؤ ناليکلي وعده،يا پريکړه دټولو کبانو په منځ کي سوي ده چي دغه ډول کوچني کبان بايد دنورو کبانو لخوا ښکار او ونه خوړل سي.په دي اړه ډيرې ځيرنې وسولې او دهغوئ په اړه ډير مالومات لاسته راوړل سول،چي ورسته پوهان لخوا يادو کبانو ته د درملنه کوونکو يا ډاکترانو کبانو نوم ورکول سو. الله جل جلاله ددې کب خواړه دنورو کبانو دزخمونو په چرکونه،نوونه ايښي دي. لوی کبان دخپلو زخمونو ددرملنې لپاره ديادو کبانو خواته درومي .

ځيني ويډيو گانې چي دياد کب څخه سوي ډيرې هيرانوونکي دي يؤکب ددې کوچني کب خواته راځي او خپله خوله ورته خلاصوي ترڅو دياد کب دزخم چرک وخورې،کوچنی کب دهغه خولې ته ننوزې په همدې وخت کي يؤ نسبتاً غټ کب دناروغ کب دښکار لپاره راځي،ناروغ کب درملنه کوونکي کب ديؤ ډول ړغ سره يؤځای دخولې څخه غورځوي اوتښتي.دا څنگه وعده او قرارداد دئ چي دسمندر په ټولو برخو کي دهغه څخه پيروي کيږي.

دغه کبان چي الله جل جلاله پيداکړي دي يؤ ښه توږونکي آله لري چي پرځای کارکوي،ددې کب هضمي سيستم داسي دئ چي چرک اونوونه قبولوي او همدا مواد ددې کب خواړه دي،کله چي يؤ لوی کبان ديؤبل سره ټکر يا جگړه کوي :زخمي کيږي؛دزخم،ټپ دالتهاب ،چرک څخه دخلاصون په پار دياد کوچني ډاکترکب خواته ځي او هغه يې درملنه کوي.

ځيني وخت ددې کب خوات ډير کبان ددرملنې لپاره راځي نو ديؤبل سره شخړه نه کوي بلکي دمتمدينې ټولنې دوگړو په شان په نوبت کي دريږي،يؤ بل ته تکليف نه رسوي. کبان انتظار کوي ترڅو ددرملنې نوبت يې را ورسيږي؛ځيني وخت ديؤه کب درملنه يؤه دقيقه يا دهغه څخه ډير وخت نيسي او پرخپله لاره ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11]هٰذَا خَلۡقُ اللهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنۡ دُونِهِۦۚ بَلِ الظّٰلِمُونَ فِى ضَلٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهۍ کښني غور ځېدلي دي.

******

ميليونونه کبان په سمندرونو کي ژوند کوي:چا هغوئ ته ور وښوول چي دا درملنه کوونکی کب بايد ونه خوړل سي او زيان ورته ونه رسيږي ترڅو هغه خپل کار ته په ښه ډول دوام ورکړي ؟آيا هغوئ عقل لري؟الله جل جلاله فرمايي:
[سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکي مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرغان

يوځـاى مـې ولوسـتل داسـي هـيڅ يـوه الوتکـه شـتون نـه لـري چـي دمرغـانو وکـارونو تـه ورسيږي،يا حتا هغه کارونو ته نژدې سي.

الوتونکي مرغان الله جل جلاله پيداکړي چي دهغه جل جلاله دعظمت نښه ده او دهغوئ داسي توصيف کوي:[سُوۡرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

ايا دوى د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوى يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

الوتونکي دنورو مخلوقاتو څخه ډېرې ښکلاوي لري،او ډېر زړه را کښوونکي دي.دنړۍ په هره برخه او موسم کې موندل کيږي:په قطبي سيموکي،دغرونو په هسکو څوکو،پـه سمندرو کي؛په تاريکو ځنګلونو کي؛پـه وچو دښتو او ګڼ ميشتو ښـارونو کـي .څيرونکو دراوسـه 9 زره ډوله مرغان پيژندلي دي.

خداى جل جلالـه مرغـانو تـه سپک وزن ورکړى ترڅو دهغوئ لپاره الوتنـه آسـانه وي.دهوا دليږد کوچني پيپونه،خاليګاوي دهغوئ دبدن په هره برخه کي شتون لـري ترڅـو وزن يـې کم او دالوتلو په وخت کـي يـې بـدن سوړ،خنک کړي. خداى جل جلالـه دهغوئ هډوکي خـالي او ښکې سپکې پيداکړي دي،ترڅو په ښه ډول الوتنـه وکولی سي.

مرغان ښه ليدل کولی سي چي دځينو دليد وړتيا يي دانسـان دليد 8برابـره ده. ځينـي يـې خپل ښکار د2000مترو ليري څخه ويني،دهغوئ سترګې ددې توانايي لري چي ديوې پوره دايرې په انـدازه وګرځي پـه داسـي حـال کـي چـي دانسـان سترګې يوازي 180درجې سيمه بيلـه سر ګرځول ويني. دمرغانو سترګې دسره په دواړو خواو کي شتون لري چي کولی سي بيلـه سر ګرځول يوه بشپړ دايره وويني. ځيني مرغان خپل ښکار ددوه کيلومتره لوړې څخه په ښـکاره ډول ويني. ځيني يي خپل هګۍ دونو پـه پـاڼو کـي درنظر لانـدي سـاتي، ځينـي نـور مرغـان بيا خپل ښکار داوبـو لانـدي وينـي او هغـه ښـکارکوي. دځينـو مرغـانو تېزوالـى پـه سـاعت کـي 130کيلـومتره او دځينـو سـرعت يـې بيـا دښـکار پـه وخـت کـي 350کيلـومترو تـه رسـيږي لکه:دښکاري باز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان بيله دريدلو 6زره کيلومتره الوتنه کوي يا 86ساعته بيله دمې خپل وزرونه رپوي او په ياده موده کي دخوړو او اوبو څخه ګټه نه اخلي. ايا داسي الوتکه سته چي بيله تيلو او ډېرې انرژۍ دومره فاصله ووهي.[سُوۡرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

:****

د ډېرې قوي؛پياوړتيا توليد،کلکې او سپکې پرزې ديؤې الوتکې دوه بنسټيز شرطونه دي چي هره الوتکه يې بايد ولري ترڅو الوتنه وکولی سي.

مرغان پيژندونکي وايي:دغه دوه شرطونه په مرغانو کي شتون لري،ياني ډېره قدرت،او سپک وزن دغه محرک قدرت مرغانو دسينې دپياوړو عضلو،پياوړی زړه چي قوي غورځيدا لري څخه لاسته راوړی. مرغان ددې توانايي لري چي په زيات سرعت د ډېروخت لپاره الوتنه وکړې.

دمرغانو تنفسي سيستم دعضلاتو دتوليد سوي تودوخې پروړاندې دمقابلې توان لري،دخوځنده وسايلو جوړونکي تل ديادو وسايلو دسيستمونو دسړولو يا يخولو لپاره دستونزو سره مخ وي؛که چيرې ديادو وسايلو ديخولو په سيټم کي لږ هم ستونزه وي،نور سيستمونه به ښه کار ونه سي کولی او کيدای سي اور واخلي.

الوتونکي در5زره کيلومترو ډېره الوتنه کوي او ډېره انرژي پر دغه لاره کاروي ددې سربيره خوله هم نه کوي.

هيرانووونکي ده دمرغانو زړه او عضلې څومره پياوړي دي چي ياد کار بيله ستونزې سرته رسوي. دمرغانو په بدن کي کوچني پيپونه شتون لري چي دسږو څخه پيل کيږي؛ديادو کوچنيو پيپونو دلاري هوا دمرغه دبدن ټولو برخو حتی دپښو خواو ته رسيږي ترڅو دالوتنې په وخت کي دمرغه عضلات خنک وساتي. دمرغانو تنفسي سيستم دهغوئ په ټول بدن کي برخې لري،کله چي مرغه هوا تنفس کوي دعضلاتو ټولو برخو ته يې رسيږي ترڅو هغوئ خنک،ساړه وساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يؤ مرغه چي طلايي الکردان نوميږي بيله دريدلو در5500کيلومترو ډېره الوتنه کوي،مګر ډېر لږ وزن دلاسه ورکوي چي دهغه ټول وزن ته دلاسه ورکړی وزن چندان شی نه وي.

[سُوۡرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ لَءَايٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

******

سمندري ښکاري سپين مرغه چي شا يې خړه او سريې تور دئ (Tern)

ياد مرغه ديخنۍ څخه تېښتي :په همدې خاطر دشمالي آسيا او امريکا څخه جنوب لورته مهاجرت کوي،دياد کار دسرته رسولو لپاره په ژمي او دوبي موسمونو کي 9زره کيلومتره الوتنه،سفرکوي.

ددې مرغه وزرونه داوبو ضد دي ياني نه لنديږي،که چيري دياد مرغه وزرونو اوبه جذبولی:په اوبو کي دهر وار غوټې سره به يې وزرونه ډېر درنيدل او بيا به يې پرواز نه سوای کولی . مرغه پيژندونکي پوهان وايي:دټولو سمندري مرغانو وزرونه نه لنديږي؛په اوبو کي در غوټه کيدو ورسته يې پر وزرونو اوبه هيڅ اغيزه نه کوي،هغوئ دسمندري کبانو څخه ځانونه تغذيه کوي.

سپين سمندري مرغه ځيني ښکاري الوتونکي ځارې:کله چي هغوئ کب داوبو څخه پورته کړې او غواړې دځان سره يې ولېږدوې سپين مرغه پرهغوئ حمله کوي،هغه بيريږي او کب ايله کوي،سپين مرغه مخکي له دي چي کب اوبو ته ورسيږي هغه نيسي.

ددې مرغانو يؤ بل ډول دشمالي منجمدي سيمي څخه جنوبي منجمدې سيمي ته کډوالي کوي،په ياد مهاجرت کي هغوئ 32زره کيلومتره لار وهي. کيدای سي سوال وکړئ:چي داڅنګه مالومه سول چي ياد مرغه دومره ډېره لار طی کوي؟

په ځواب کي بايد ووايو:څېړونکي پريادو مرغانو يؤه بريښنايي آله تړې چي هغه آلي کي دياد مرغه وهل سوي لار او اندزه يې مالوميږي ياني دمرغه دتګ،سرعت او طی سوي فاصلې ټول مالومات خوندي کوي. ځيني نور مرغان 4زره کيلومتره مزل کوي بيله دې چي استراحت وکړي يا کوم څه وخوري؛ځيني نور مرغان بيا 86ساعته پرلپسي سفرکوي.

[سُوۡرَةُ المُلك : 19]أَوَلَمۡ يَرَوۡا إِلَى الطَّيۡرِ فَوۡقَهُمۡ صٰٓفّٰتٍ وَيَقۡبِضۡنَ ۚ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحۡمٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىۡءٍۭ بَصِيرٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

****

بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النُّور : 41](أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَٰٓفّٰتٍۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ) ايا ته نه وينې! هغه ټول مخلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنا ستاينې کړنلاره پيژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پرې پوهيږي. ****همدارنګه بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښانی شته چي ايمان راوړي.*****

دغه دري اياتونه چي پوره څرګند او محکم دليل دئ: موږ اړباسي چي دمرغانو دپيدايښت او ټولو مخلوقاتو په پيدايښت، خلقت کي ژور اندوکړو!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتري دتاريخ لومړۍ هوايي ليک ليږدونکي

نورالدين الشهيد چي کله دشام او مصر آمر وو هوايي پستي خدمات يې په کار واچول،ياني دکوترو په مرسته دليک استول. دپوهانو په وينا دليک وړونکو کوترو 500دولونه شتون لري.کوترې ډېرې هوښياري او دلوړ پروازکولو وړتيا لري.کوترې داسي مرغان دي چي ژر اهلي کيږي.[سُوْرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوى ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

***

چا دا مرغه رام؟چا دي مرغه ته دزيرکی پياوړی قدرت او دډېرې الوتنې وړتيا ورکړي؟چا دا مرغه دانسان چوپړکوونکی ګرځولی؟

ليک وړونکي کوترې بېله دمې زرکيلومتره لار وهي؛په هره دقيقه کي يو کيلومتر اويوه ساعت کي 60کيلومتره الوتنه کوي.ياد مرغه دکاله 9جوړې چيچيان روزي. کوترو په هواکي دليک په ليږدولو کي زموږ سره مرسته کول او دهغه وخت په مقياس يې ليک ترټولو ژر خپل موخي ته رسوئ.

په هر حال سلطان نورالدين الشهيد د دمشق او قاهرې ترمنځ دليک دليږلو لپاره دکوترو څخه ګټه اخيستل چي پر يادو کوترو دسلطان نوم حک سوی وو،نورالدين دمځکې په بيلا بيلو برخو کي د2000ليک وړونکو کوترو څخه کار اخيستئ. پوښتنه پيداکيږي:څنګه دغه مرغان ورته په نښه سوي ليرې منزلونه پيداکوي؟ څنګه کولی سي دغه ليري فاصلې ووهي؟ هغه حس چي کوتري ته لارښي څنګه کارکوي؟

ځيني پوهان وايي:پرمځکه داسي نښې شتون لري چي کوترې هغه په يادوي او دهغه نښو په مرسته خپل لار پيداکوي. دايوفرضيه ده چي نورو پوهانو رد کړي ده،داسي چي کوتره يې په ترلو سترګو دموخې لورته واستول هغه خپلې موخي ته ورسيدل. دويمه فرضيه:کوتره دلمرسره زاويه جوړوي چي دهغې په مرسته خپل منزل ته ځان رسوې. که ووايو چي کوتره دشپې هم مزل کوي دافرضيه هم رديږي. دريمه نظريه:ځيني پوهان باور لري چي دکوترې په مغزوکي يو رادار دئ چي دمځکي دمقناطيسي ميدان څخه په ګټي اخيستو خپله لارپيداکوي او خپلې تاکل سوې موخې ته رسيږي. په ورستيو وختون کي دانظريه تائيدسوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي :[سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) [اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاکي سره ستاينه وکړه؛ (الَّذِی خَلَقَ فَسَوّٰی) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې اندول برابر کړی دی؛ وَالَّذِی قَدَّرَ فَهَدٰی) او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛

****

پاکي دي وي الله جل جلاله لره چي هيرانوونکي مخلوقات يې پيداکړي؛هغوئ يې په خپلو کړنو مامور کړي او لارښوونه يې ورته کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمرغانو کډوالي

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 79] فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ) نو [اې پېغمبره (ص)!] پر الله توکل ولره. په باوري ډول ته په څرګند حق باندي يې.

***

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه ويني؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوک نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

موږ ددې ايات شريف سره څنګه چلند کوو،آيا په دې ايات شريف کي پـه مځکـه او آسمانونو کي دتفکر انګيزه شتون نـه لري؟آيا دا ايات شريف دالله جل جلالـه پرعظمت،لويی دليل نـه دئ؟ دکومه وخت چي انسانانو مرغان پيژندلي وينې چي ځيني دهغوئ څخه په يخ کي ورکيږي او په پسرلي کي بيرتـه راځې.

پوهـان وايي:هرکـال پـه لسـګونه زره مرغـان مهـاجرت کوي،پـه ځـانګړي ډول دشـمالي نيمـې کرې څخه جنوبي نيمې ُکري تـه،مرغان دشمال څخـه جنـوب تـو دجنـوب څخـه شمال تـه سفر کوي. دمرغانو ددې کډوالی پوره مالومات داوسنيو پرمختللو وسايلو په مرسته څرګنـد سوي دي.پر 13ميليونو مرغانو څيرنې سوي داسي چي کله ياد مرغان کوچني او په خپلو ځالو کي وه دهغوئ پـر پښو،لوری،سـرعت او فاصلـه مـالومونکي آلـه تـړل سـوي ترڅـو دشـمال څخـه درجنوبه دهغوئ سفر وڅارل سي،دا کار يوه نړيوال څيرنيز مرکز کړی. داسي مرغـان شـتون لري چي 14زره کيلومتره لاروهې. يو بل ډول يې 16زره کيلومتره مسافرت کوي.

ترټـول ډېـره فاصلـه چـي دمرغـانو يـوې ډلـي وهلـي وه 22زره کيلـومتره وه،يـانې دشـمالي منجمدڅخه دافريقا جنوب ته،په داسي حال کي چي دسفر په دوام کي ديادو مرغانو سرعت په ساعت کي د40او100کيلومترو په منځ کي وو. دښکاري باز سرعت دښکار پـه وخـت کـي پـه ساعت کي 350کيلومترو تـه رسيږي.ځيني څيرنـې چـي دمرغانو پريوه ډول سـوي څرګنـدوې چي يادو مرغانو2500کيلومتره لار بيله دمې کولو په 20ساعته کي وهلي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې مرغان 1000متره ځيني 4200متره ځيني نوربيا 6000 زذه متره او ځيني نور مرغان دهيماليا دغره پرسر دايوريسټ دڅوکي څخه لوړ 9000 متره کي الوتنه کوي په داسي حال کي چي دنړۍ پرمختللي الوتکه دولس زره متره لوړيږي. ښه نو بايد دمهاجرت کوونکو مرغانو په مغزو کي وخت ښوونکی يا جنتري وي چي هرکال پر مالوم وخت سفر پيلوي او پرټاکلي وخت بيرته راستنيږي. څوک هغوئ ته خبرورکوي چي دمهاجرت وخت را رسيدلی؟ پوهان وايي چي مرغان د اوږده مسافرت کولو عجبه توانايي لري،چي دمځکي پرمخ هيڅ بل ژوی دسفر داسي وړتيا نه لري. په دې کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

جالبه داده چي مرغان دسفرکولو لپاره تياری نیسي،مخکي له دې چي مهاجرت وکړي په خپل بدن کي چربي ذخيره کوي ترڅو دسفر په وخت کي ددې چربي څخه ګټه واخلي. ځيني پوهان وايي چي مرغان دخپل لارې دموندلو لپاره دطبيعي نښو،غرونو،سيندونو اوځنګلو څخه ګټه اخلي،دانظريه ځکه ناسمه ده ځکه مرغان دشپې هم مزل کوي.
ځيني نوربيا وايي چي مرغان دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته لاره پيداکوي،ديادوني وړده چي دانظريه داوسنيو پرمختللو انځور اخيستونکو آلو په مرسته په ځينو مرغانو کي منل سوې ده. ځيني وايي چي مرغان دلمر په مرسته لاره پيداکوي؛مالومه سول چي مرغان دلمر په نشتون کي هم خپله لاره نه ورکوي.
په دې ورستيو کي وموندل سول چي دمرغانو په سر کي يو نسج شتون لري چي حجم يي درنيم ملي متر کم دئ او دداسي موادو څخه جوړ سوی چي دمځکې مقناطيس پرهغو اغيزه کوي،ددې کار دښه ځرګندېدا په پار ځيرونکو داسي پيچلی سيم دمرغه پر بدن وتړی چي دهغه دمقناطيس لوري دمځکي دمقناطيس دلوري سره بدلون درلودئ؛په دې سره مرغه خپل تګ لوری بدل کړ او دهغه پر عکس يې سفر پيل کړ. داسوال لا همداسي پرځای پاته دئ چي ددې نسج حقيقت څه دئ چي دمرغه دسترګو او مخ په منځ کي ځای لري او دمځکي دمقناطيسي قوې څخه کاراخلي. دځينو په اند مرغان پر ستورو خپله لار مالوموي؛مګر پر کوموستورو او څه ډول؟ښه نو دوې نظريي پاته سولې:يوه دستور اوبل دمځکي دمقناطيسي اغيزه دمرغانو په سر کي پرنصب نسج يا آلې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو که چيرې مرغه دهمدې نسج په مرسته لارمونډې او دمقناطيسي ميدان څخه يوه درجه خپل مسير ته بدلون ورکړې مالومه خبره ده چي زرګونه کيلومتره دخپل منزل څخه ليري کيږي. دغه راز همداسي راز پاته سو،دا دالله جل جلاله کلام دئ چي فرمايي:

[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

ښه نو دمرغانو دلارې دپيداکول وړتيا چي دهرشی په مرسته وي،دالله جل جلاله لارښوونه ده چي هغوئ ته يې ورکړې . يؤشی چي دپام وړدئ هغه دادئ چي کوچني مرغان چي مخکي يې سفر هم نه وي کړی او کومه روزنه يې هم نه وي ليدلي څنګه دغه اوږده سفرونه په لومړي ځل کوي؟ چا دغه قدرت دغه کوچني مرغه تـه ورکړی؟ الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

دا جالبه ده چي يوه شې دهوايي سفرونو ليکې سيده نه دي:يؤه مسافر وړونکي الوتکه چي څوکيلومتره سفرکوي دخپل تګلوري دبدلون لپاره يې چلوونکی په يؤه کوچنی زاويه کي اړه کيږي چي دمځکي دترافيک،لارښود سره په پرلپسي اړيکه کي واوسي او دلارښووني سره سم سفر ته دوام ورکړې په داسي حال کي چي په الوتکه کي پرمختللي لار ښوونکي وسايل هم شتون لري. دالوتونکو دسفر ليکې هم سيده نه دي بلکي کږي وږي دي،مګر مرغان ددې سربيره هم دخپل مسير څخه نه اوړې:ولي چي الله جل جلاله دغه ليکې دهغوئ لپاره رسم کړي دي! که چيرې مرغان يؤه درجه هم دخپل مسير څخه واوړي هغه ځای څخه ډېر ليري کيږي کوم ځای چي ددوئ منزل دئ. يؤ مرغه په الوتکه کي وچول سو او پنځه زرکيلومتره ليري دخپل اوسيدو دځای څخه وي وړل سو:دلسو ورځو ورسته مرغه بيرته خپل داوسيدني ځای ته راستون سو،په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللّٰهُ ۗإِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښانې شته چي ايمان راوړي.

*****

په هوا کي دمرغانو سره څوک مرسته کوي چي هغوئ بيله کوم خطره زرګونه کيلومتره سفر کوي،په دې کي دمومنانو لپاره ډېرې نښانې دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 6] تِلْكَ ءَايٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ فَبِأَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللهِ وَءَايٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ)

دا د الله نښاني دي چي موږ يې تا ته په حقه سمي لولو (بيانوو). ښه نو له الله او د هغه له ايتونو وروسته به بله څه خبره وي چي دوی به پرې ايمان راوړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکاټک،ټکټکی مرغه(Wood Pecker)

دمرغانو ډلې يؤ هغه يې ټکټکی دئ:کيدای سي تاسويې نوم اوريدلی وي. که دياد مرغه په جوړښت کي فکر وکړو داسي کروړي آلي اوداسي کلکوالی په کښي وينو چي دتصور څخه لوړ دئ.

دغه مرغه دپياوړي او کلکي مښوکي درلودونکی دئ چي دفشار پر وړاندي ډېرمقاومت لري.

ددې مرغه مشوکه دومره پياوړي او کلکه ده چي دونو دسوري کوونکي برمې په شان کار کوي.

ددې مرغه مښوکه دپياوړ تيا؛کلکوالي داړخه دعجيبو ترکيبونو څخه جوړه سوي ده.ديادمرغه دغاړې عضلات هم ډېر پياوړي دي. هغه وارونه چي يادمرغه يې دونې دتنې دسوري کولو په پار پروني کوي؛دا اړينه ده چي دغاړې عضلات يې پياوړي وي. ياد مرغه څنګه ونې سوری کوي؟

هغه دونې پرساقه،بدنه کښيني او پريؤه برخه يې په مښوکه وارونه کوي ترڅو هغه سوري سي او دونې دبدنې مغز ته لاره پيداسي او ياد مرغه هغه حشره يا چينجی وخوري چي دونې دبدنې په مغز يا دننه کي شتون لري.

داچي ياد مرغه څنګه پوهيږي چي دونې دبدنې په همدغه ځای کي به حشره يا چينجی وي دا راز لانه دی سپړل سوی،پټ پاته دئ. دټکټکي سر هم بايد کلک وي،همدارنګه بايد يؤه سوري کوونکي آله ولري،اوږده ژبه بايد ولري چي هغه سريښناکه ماده لرونکي وي ترڅو دونې دبدنې څخه پري حشره راوباسي،همدارنګه بايد دپياوړ ښنو درلودونکی وي ترڅو دونې دسوري کولو په وخت کي پر هغو ځان ټينګ کړې او پياوړي ضربې ونې ته ورکړې.

ټکټکی څلور نوکان لري چي دوه يې مخته او دوه يې دپښنو دشا لورته دي چي دانبور په شان کارکوي او دونې پر پوست کلک ټينګيږي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه ويني او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مرغه دیوې سورئ کوونکي آلې یا دهغه څخه ډېر وسایل دونو دسورې کولو لپاره لري.

د وهلو په مقابل کي پیاوړي پښې،کلکه مشوکه،کلک دغاړې عضلات،کروړ سر،اوږده ژبه چي مخ یې سرېښناکه ماده لري. الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته یې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بیا یې ورته لار وښودله."***

ښه نو وایو چي خدای جل جلاله تینګې او کروړې عضلې یاد مرغه ته ورکړي او هغه یې ددې کار لپاره پیداکړی دئ ،چي د ونې بدنه سورئ کړې او دهغه دمنځه ونې ته زیان رسوونکي حشره یا چینجی لمنځه یوسي.

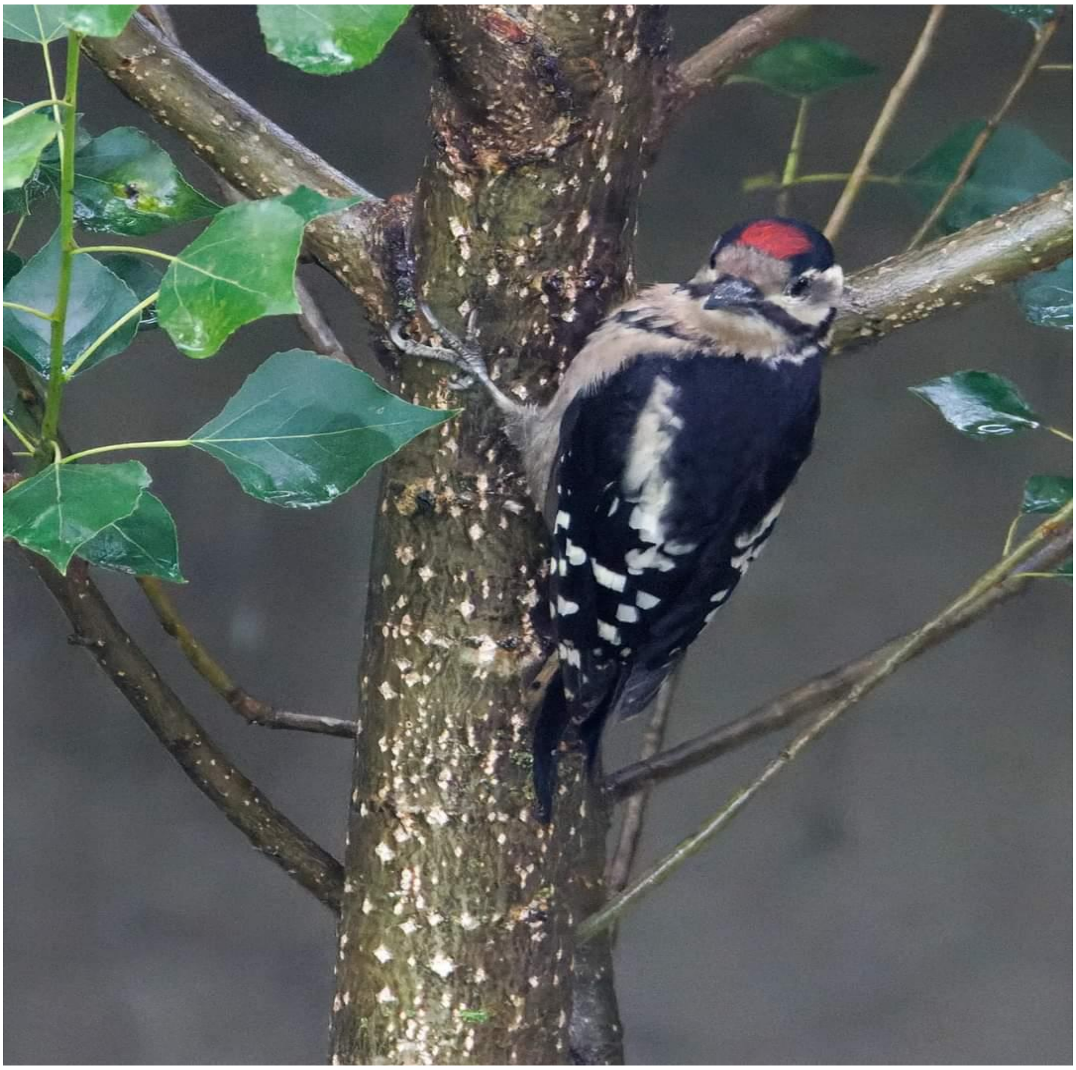

(c) ketabton.com: The Digital Library

حشرات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ

دشاتو مچۍ او په هغوئ کي دالله جل جلاله دلويي نښي،دشاتو په مچيو کي دالله جل جلاله دلويوالي نښي شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النّحل : 68-69] (وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

دشاتو مچۍ يوازني حشرات دي چي دګلونو دشيرې څخه شات جوړې ددې سربيره ديادو شيرو څخه دشاتو دکندو موم او شاتو جوړولو لپاره کار اخلي. يؤبل لوی کار چي دشاتو مچۍ يې سرته رسوي هغه دګلونو مثمر کيدنه ده چي بيله دشاتو دمچيو به ډېر نبات بې ثمره نباتات وای . دشاتو مچۍ دهغو موجوداتو دډلي څخه دي:چي کلک او دقيق ټولنيز نظام لري،انساني ټولنه نه سي کولی دهغوئ په شان محکم ټولنيز نظام جوړ کړي.

دشاتو مچۍ دزرو ګلونو څخه دډېر ګلو دشيرې څخه يؤځاځکی شات په لاس راوړي،ياني داچي يؤه مچۍ به زر ځله پر ګلونو کښيني تر څو يؤ ځاځکی عسل توليد کړي. ددې لپاره چي مچۍ سل ګرامه شات تيار کړي يؤ ميليون ګلونو ته اړتيا لري.

دشاتو دمچيو تېزوالی دالوتنې په وخت کي در 65کيلومترو څخه ډېرېږي چي ياد سرعت دموټر سرعت ته نژدي سرعت دئ،مګر دشاتو دليږد په وخت کي يې سرعت 30کيلومترو ته راټيټيږي؛مه هيروئ هغه شات چي مچۍ يې دځان سرورې دهغې دوزن يو پر دريمه برخه وزن جوړوې. ديؤې کيلو عسلو دجوړولو لپار مچۍ بايد 400زره کيلومتره الوتنه وکړي،دا دومره فاصله ده لکه دمځکي دشاوخوڅخه چي لس ځله را وګرځو. دشاتو دليږد په وخت کي دشاتو مچۍ په شاتو کي کيمياوي بدلونونه راولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلونو دډېربښت په وخت کي دشاتو مچۍ خپل راغونډ کړي شات بلې مچۍ ته دليږ په وخت کي ورکوي ترڅو وخت وسپموې او ژر کارته را وګرځي؛مګر کله چي ګلونه کم وي شات خپله وړي او په کندوکي يې په مناسيب ځای کي ځای پرځای کوي.

ُجثه دشاتو دمچيو ملکه دنورو مچيو څخه غټه وي په پسرلي کي د2000څخه در3000هګۍ اچوي،جالبه داده چي ملکه دملکي چيچيانو هګۍ يوځای دنرو او ښځو مچيو هګۍ بيا په نورو ځايونو کي ږدي؛اچوي،ترڅو دهغوئ دجنس سره سم ځانګړي پاملرنه او خواړه ورته ورسيږي،ياني دشاتو دمچيو ملکه دخپلو چيچيانو دپيدايښت څخه مخکي دهغوئ جنسيت دهغوئ په هګيو کي پيژني او دهر جنس هګۍ دهغو لپاره په ځانګړي سوي ځای کي اچوي،ياد کار دانسان لپاره ناشونی دئ؛که يوه ښځه ډاکتره وي بيله وسايلو دخپل خيټې دماشوم په جنسيت نه سي پوهيدای،مګر دمچيو ملکه دخپلو هګيو په جنسيت پوهيږي.

کارګري مچۍ دملکي ځانګړي خواړه تياروي. کله چي دمچيو په کندو کي ملکه مړه کيږي په کندو کي مچۍ په جوش او خروښ کي وي؛په دي وخت کي هغوئ انسانان نه چيچي بلکي نوي ملکه چيچي چي دملکي دځای نيولو په تلاښ کي وي؛ځکه چي وښيي دمخکنۍ ملکي په نسبت غيرت منه ده.دنرو مچيو دنده دملکي تخمي کيدنه،دښځو مچيو دنده کارکول،دملکي دنده دهګيو اچول دي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 68-69](وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

الله جل جلاله دمچيو نظم داسي جوړ کړی چي هغوئ يوه اړينه دنده په پوره امانت داری سره سرته ورسوي.موږ نه سو کولی دمچيو په ټولنه کي خلل او فساد وموندو ځکه دا دالله جل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاله دلوري هغوئ ته لاربښوونه سوي ترڅو خپل چاري په ښه ډول سرته ورسوي،دمچيو ټولنه يؤه متحده او پوره ټولنه ده،يؤه ملکه پرهغوئ واکمني کوي چي دهغې سره مچۍ او بله ملکه شخړه او کارونو کي يې لاس وهنه نه کوي.

دکندو ټول اوسيدونکي مچۍ دهغې مادې په مرسته چي ملکه يې ترشح کوي په کندوکي دهغې دشتون احساس کوي؛دکندو کارکوونکي دغه ماده دکندو ټولو غړو ته رسوي؛کله چي ملکه مري دکندو نظام خرابيږي او کارونه ورسته پاتي کيږي.

ښځينه مچۍ ډېر کارونه سرته رسوي،دهغوئ دندې دهغوئ دعمر او بدني پياوړتيا پر اساس پرهغوئ ويشل سوې دي،چي دخطر،اړتيا او سختي په وخت کي هم بايد ورسپارل سوي کارونه سرته ورسوي؛دبيلګې په ډول کوچني مچۍ دي چي دملکې په خدمت کي کار کوې؛دهغې خوړه راوړې. ځيني نورې مچۍ دچيچيانو پالنه او هغوئ ته خواړه چمتو کوې.

نورې مچې شتون لري چي کندو ته اوبه راوړې؛ځيني نورې مچۍ دکندو ديخولو او ګرمولو دنده پر غاړه لري چي په ژمي کي کندو ګرم او په دوبي کي کندو خنک وساتي،ځيني نورې بيا دکندو دپاکولو دنده لري:چي دځانګړو موادو په واسطه دکندو ديوالونه نرم،پاک اوځليدونکي وساتې. ساتونکي مچۍ ددښمنانو څخه دکندو ساتنه کوي:هيڅ مچۍ درهغو کندو ته دننه نه پريږدي درهغو چي شيپږ وانه وايي؛دزور زياتې په وخت کي هغه وژني،داړتيا په وخت کي شيپږ هم بدليږي.

ځيني نورې مچۍ بيا د مومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي،چي په منځ کي يې خورا دقيق شکل جوړ وي چي دډاد شکل دتقليد څخه لوی انجينيران عاجز دي.

موندوتکي مچۍ شتون لري چي دهغوئ دنده دګلونو دځای مالومول دي،کله چي هغوئ ګلونه موندي کندو ته راځي او داسي حرکات،رقص کوي چي دحرکاتو څخه يې نورو مچيو ته دګلونو دځای دليروالي او په هغوئ کي دخوږو دډېروالي او لږوالي اندازه مالوميږي.

ورسته در خبر را رسيدو ډېر کارګري مچي دګلونو ځای ته ځي چي دګلونو څخه عسل په لاس راوړې،ځيني وختونه دګلو ځايونه دکندو څخه لس کيلومترو پوري ليري وي؛دشاتو دترلاسه کولو ورسته مچۍ کندو ته په داسي ډول راځي چي در اوسه په دې اړه مالومات نسته. يوبل جالب ټکی دادئ چي دمچيو هيڅ يؤه ناروغي انسان ته دشاتو دخوړلو څخه نه ليږدول کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچې دوخت مالومول پياوړي وړتيا لري:هغوئ په دې پوهيږي چي څه وخت دګلو نو څخه شات په لاس راوړې او دکومو ګلونو څخه نو په مناسيب وخت دهغو ګلونو خواته ورځي اوشات ورڅخه لاسته راوړي. د درمليزو شاتو ارزښت دغذايي شاتو څخه ډېر او د درمليزو شات قيمت پري لوړدئ،ځکه په درمليزو ياني اصلي شاتو کي دانسان دروغتيا لپاره ګټې ثابتې سوې دي. الله جل جلاله فرمايې: [سُوۡرَةُ النّحل :69]

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچی له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

په يوه پوهنتون کي څلويښت کاله زده کوونکو ته دشاتو دمچيو په اړه زده کړه ورکول کيدل:کله چي يې پورته ليکل سوی ايات شريف ولوستئ دپوهنتون ښوونکي په تعجب کي سول ځکه په ياد ايات کي:دکلماتو نظم،ترتيب،او ښکلي اشارات دمچيو پيژندني دنوي نظرياتو سره يو شان دي. کله چي ياد ايات نه وو نازل سوی عسل يوازي يوه خوړه غذا خوړه وه،مګر اوس دشاتو په اړه پوره څيرنی سوي او اصلي شات درمل پيژندل سوي دي،عسل هغه وخت يوه خوړه غذا وه مګر اوس يو پوره درملتونه دئ. پوهان وايي الله جل جلاله مځکي ته وحي کړي (سُوۡرَةُ الزّلزَلة : 5](بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا) ځکه چي ستا رب به هغي ته (د داسي کولو) امر کړی وي.

***

دالله جل جلاله وحي مځکي ته دادې چي هغې ته يې امر کړی چي ځانګړی کار سرته ورسوي؛هغه چي يې دشاتو مچيوته وحي کړي:دهغوئ هغه غريزه ده چي په هغوئ کي شتون لري،الله جل جلاله ځيني وخت يوه عادي انسان ته وحي کوي،چي الهام نوميږي:هغه رکم لکه دموسی عليه السلام مورته چي يې وحي کړې وي قصص 7

[سُوۡرَةُ القَصَص : 7] (وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِىٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د موسی(ع) مور ته الهام وکړ چي: "ده ته تی ورکړه، بيا کله چي ستا سره د هغه د سر خطر وي، نو هغه په سيند کښې وغورځوه او هيڅ وېره او اندېښنه مه کوه. موږ به هغه همدا تا ته بيرته راولو او هغه به د پېغمبرانو په ټولی کي شامل کړو."

*****

ښه نو دشاتو مچيو ته الله جل جلاله ددې لپاره وحي کړي چي دشاتو مچی دانسان لپاره يؤه ارزښتمن شی لري چي هغه شات دي. د(شِفا)کلمه ددوو موضوعو لپاره راغلي ده:دقرآنکريم په اړه او دشاتو په اړه. په شاتو کي دبدن روغتيا او په قرآنکريم کي دروح روغتيا ده،کوم ايات چي دقرآنکريم په اړه راغلي هغه دادي: [سُوْرَةُ بنىَ اسرآئيل/الإسرَاء : 82](وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا)

موږ ددغه قُرآن د نازلولو په لړ کښې هغه څه نازلوو چي د منونکو لپاره شفا او رحمت دی، خو د ظالمانو لپاره له زيان څخه پرته بل څه نه زياتوي.

****

همدارنګه په دي اړه دسورةُ فصلتْ 44ايات او دسورةُ يونُس 57ايات شريف هم نازل سوی دي. يؤبل ديادول ټکی دادې چي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث نوم سره خطاب کړی په داسي حال کي چي ميږيانوته يي په مذکرنوم خطاب کړی اوفرمايلي يې دي : [سُوْرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)

(يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښې ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.

****

ولي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث،ښځينه نوم او ميږيانو ته يې په مذکر،نارينه نوم سره خطاب کړی دئ؟ ځکه دميږيانو په ټولنه کي نارينه اوښځينه ميږيان دواړه شتون لري .دخبرو دستور داسي دئ:په کوم ځای کي چي نارينه اوښځينه دواړه شتون ولري:هغوئ دنارينه په ضمير،نومځري مخاطب کيږي او په کوم ځای کي چي يؤازي ښځي شتون ولري هغوئ په مونث،ښځينه ضمير سره مخاطب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله ځکه دشاتو مچيوته په ښځينه ضمير خطاب کړی ولې چې دشاتو توليدونکي،راټولونکي مچۍ دښځينه مچيو دجنسه څخه دي.

آيا داخبره درسوالله صلى الله عليه وسلم په وخت کي مالومه سوې وه چي دشاتو راټولوونکي مچۍ ښځينه دي؟

ښه نو په مځکه او آسمانونو کي دالله جل جلاله دوحدانيت،علم،قدرت،لويي؛رحمت بې شمېرې نښې نښاني شتون لري،چې موږ بايد په هغوئ کي ژور اندوکړو،والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شات

دعسلو مچۍ دخارق العاده ټولنيز نظام پر بنسټ پيداسوي دي چي په هغوئ کي په لوړکچه نظم او لوړه کچه تخصص اوتلاښ شتون لري. دمچيو ټولنيز ژوند دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه يؤه نښه ده. زموږ دغه بحث دهغوئ پر محصلو عسلويا شاتو دئ. يؤ دقرآنکريم داياتونو څخه چي دقرآنکريم علمي اعجاز بېانوي لاندي ايات شريف دئ خداى جل جلاله په دي اي ايات کي شات روغتيا ورکوونکي يادوي [سُوْرَةُ النّحل : 79] (أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللّٰهُ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)
ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښي نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

دقرآنکريم دنزول مخکي عسل يوازي دخوړو خوړو په نوم پيژندل کيدل حتی اوکوم روغتيايي ارزښت يې نه درلودئ؛خو قرآنکريم دهغه روغتيايي ارزښت ته اشاره وکړل،مسلمانان عسل دروغتيا ورکوونکو خوړو په ډول کارول،په دې ورستيو کي دساينسي پرمختګونو سره شات هم تجزيه او تحليل سول، دهغوډېرې روغتيايي ګټې څرګندي سوي. پوهان وايي: دشاتو درماني ارزښت دهغوئ په ځينو فعاله انزيمونو کي دئ ،چي دتودوخې پروړاندي حساس دي. که چيري شات ديؤې مياشتي لپاره در30درجې تودوخې لاندي کښيږدو او يا ديؤه کال لپاره يې په شل درجې تودوخه کي وساتو دهغوئ ډېرې ګټې لمنځه ځي. شات بايد په طبيعي ډول وساتو،دتودوخې څخه يې خوندي کړو.
ددې لپاره چي انسان دشاتو اصلي روغتيايي ګټې ترلاسه کړې:بايد دشاتو دمچيو په مرسته دګلانو دشيرې څخه جوړ شات وکاروي نه هغه شات چي اصلي نه بلکي مصنوعي وي؛ياداسي شات چي دعسلو دمچيو دکندو خواته بوره او اوبه ځاى پرځاى سوي وي،څکه قرآنکريم کي داصلي شاتو دروغتيايي ګټو يادونه سوي ده. پرشاتو څيرني سوي اوپه ډاګه سوي دي چي شات دهضمي،عصبي،اينې يا ځيګر،حساسيتي،تنفسي؛دزړه اورګونو پرناروغيو مثبته اغيزه کوې. يادې ګټې يؤازي په اصلي شاتو کي شتون لري نه په بدلو،مصنوعي شاتو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو دګېډو دلاښه روښنيا په پار بايدووايو:دکلمو سخت التهاب الله جل جلاله دشاتو په واسطه ښه کوې. عسل دهډوکو دښه ودې لپاره ګټور دي،دمثاني او بولي لارو دعضلاتو لپاره ښه دي،دمعدې او کلمودزخمونو لپاره ګټور دي؛بې خوبي هم دشاتو دخوړلو سره ښه والى مومي. ډاکترانو دزخمونو دښه دژر درملنې لپاره پرهغوئ شات ږدي ځکه درعادي حالت دري برابره ژر جوړېږي.

ښه نو دا ښه ده چي دګرانو درملو پرځاى دشاتو څخه ګټه واخلو،په شاتو کي الله جل جلاله ډېرې ځانګړني ايښي دي. پوهان وايي:شات 70درمليزي مادي لري انزايمونه،ګټورعنصرونه،ويټامينونه،او دولس ډوله قندونه چي هريو يې ځانګړي ګټې لري په شاتو کي شتون لري.

پرشاتو لاهم څېړني رواني دي چي ځيني ځانګړني يې پېژندل سوي او ځيني يې لا هم پټې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوريښمو چينجيان او وريښم

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ) په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

*****

پوهانو دوريښمو چينجي ته داوبدونکو دپاچا لقب ورکړی دئ. کله چي دوريښمو دچينجي دخولې اوبه په خلاصه هوا کي پاتيږي،وچيږي او د وريښمو تارونه ورڅخه جوړيږي. ددې چيني دخولې اوبه ديوې پروتيني مادې سره ګډيږي تر څو هغه يادې اوبه ځلاندې سي.
ياد چينجی کولی سي په يوه دقيقه کي شپږ تاره وريښم وه اوبدې چي دهر تار اوږدوالی يې 300متره وي. انسان دراوسه نه دئ توانيدلی دوريښمو دچينجي غوندي اوبدل وکړي،ځکه دوريښمو تارونه ډېر سپک او دفولادو څخه کلک دي. که موږ وکولی سو يوه ټوټه فولاد دوريښمو دتار دقطر په اندازه جوړ کړو:دوريښمو تار به دياد فولادي تار څخه ډېر کروړ،کلک وي ددې سربيره به ډېر سپک،ښکلی او ځليدونکی وي ځکه هغه دالله جل جلاله دلاريښووني په مرسته جوړسوی تار دئ. [سُوۡرَةُ النَّمل : 88] وَتَرَى الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ‌ۚ صُنۡعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَىۡءٍ‌ۚ إِنَّهُ ۥ خَبِيرُۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ)
نن ته غرونه ويني او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

دهمدې نعمت په مرسته دجامو جوړونکي کولی سي خپل محصولات دطلائي،نقرئي.. رنګ وريښمو څخه تيار کړې. دا د الله جل جلاله دعظمت،قدرت،رحمت او علم نښه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالۡأَنۡعَٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُ ۥ كَذَٲلِكَ‌ۗ إِنَّمَا يَخۡشَى اللهَ مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمَٰٓؤُاْ‌ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)
او په همدې ډول د انسانانو، څناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ښښونکی دی.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي : [سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190-191](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ) د اسمانونو او ځمکې په پيدايښت او د شپې او ورځې په تګ راتګ کښې د هغو پوهانو لپاره ډيرې نښانې دي:

*****

[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

چې په ولاړې، ناستې او ملاستې، هر حالت کښې خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکې په پيدايښت کښې غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چې:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چې عبث كار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛

*****

ښه نو پر انسانانو لازمه ده چې په ناستې ولاړې او هر حال کې دالله جل جلاله په مخلوقاتو او دخپل ځان په جوړښت کې اند وکړې او دهغه جل جلاله حمد ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږم اوهستوي چاودنه

يؤه مقاله مي لاسته راغله چي په هغه کي ليکلي وه:څوکالونه مخکي فرانسي د الجزيري په صحرا کي يؤه اټومي ازموينه وکړل.

هستوي چاودنه دسختو سوځيدو او فشار لرونکي ده چي دچاودني په ځای کي هيڅ حيوان،نبات او انسان ژوندی نه پريږدي.د يادې چاودني يؤه لويه کنده جوړه کړل او يؤلويه لمبه يې دپراخې سيمې پر سر پورته سول.

دچاودني په ځای کي ځيرونکو يؤ ژوندی لږم وموندئ چي ټول يې په تعجب کي کړل.

ژوند پيژندونکو 25کاله پر لږم ځيرني وکړلي:وي موندل چي لږم کولی سي دري پرلپسي کاله بيله خوړو او اوبو ژوند وکړې همدارنګه کولی سي دوې ورځې په اوبو کي خپله سا بنده وساتې ، هغوئ دا هم ومونددل که لږم په منفي لس درجي تودوخه لرونکي يخچال کي وچول سي او ورسته داسي يؤې دښتې ته يوړل سي چي دتودخي درجه يې 60درجي وي لږم به دتودوخې ددې ناڅاپي بدلونو سره ځان عيار کړي.

همدارنګه که چيري لږم دوژونکو ميکروبو څخه په ډک لوښي کي وچول سي ميکروبه به هغه ته هيڅ زيان ونه سي رسوای،که چيري دانسان دزغم څخه لوړ دري سوه برابره راډيو اکتيف وړانګو لاندي کښيښنودل سي لږم ته به يادې وړانګې کوم زيان ونه رسوي.

ځيرونکو دلږم بدن چاک کړ:وي ليدل چي لږم وينه نه لري بلکې دهغه په بدن کي دويني پرځای يؤه ژړ رنګه ماده شتون لري . دکوچني لږم دغه کروړ،سخت بدن موږ ته څه را ښيي ؟ دلږم په مقياس خپل ځان ته اند کوو،انسان ژر لمنځه ځي،انسان 37درجي تودوخه ښه زغمای سي مګر د40 درجي لوړ او صفر درجه تودوخه دانسان لپاره سخته ده.

خدای جل جلاله همداسي پريکړه کړي ده چي انسان حساس وي،که خدای جل جلاله غوښتي وای انسان باندي به هم هيڅ شی اغيزه نه کولی اونه به ناروغه کيدلی مګر ناروغې يؤ کړکې ده چي دانسان لپاره دهسک لورته پرانيستل کيږي. لږم چي يؤه کوچنۍ حشره ده دهغه څخه پياوړی دئ چي هتا هستوي چاودنه پرهغه کومه اغيزه نه کوي روغ پاته سي او موږ دهغه څخه ضعيفه يؤو،دا په دې مانا چي ناروغيو کي دالله جل جلاله يوحکمت دئ. الله جل جلاله داکولی سوای چي زموږ بدن يې دومره پياوړی جوړ کړی وای چي هيڅ ناروغۍ راباندي اغيزه نه کولی مګر داچي موږ ناروغه کيږو په دي کي خدای جل جلاله خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتونه لري.چي ځيني وخت موږته څرګند سي او ځيني وخت ناڅرګند پاته سي،الله جل جلاله پردي قادر دئ چي انسان دهرډول ناروغۍ څخه وساتي مګر ناروغي دآسمان لورته يؤه کړکۍ ده،دا هرڅه دالله جل جلاله په اراده سره کيږي.

دملخانو ډلې يا لښکر

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحٰبَ النَّارِ إِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمٰنًا ۙ وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۚ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَآءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ) موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېداى شي. په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.****

هيڅوک بيله الله جل جلاله دمخلونو دلښکر په اندازه نه دي خبر،په هغه څه چي موږ پوهيږو يا يې اورو هغه دادې چي دملخانو ډلې ديڅوې سيمي څخه بلې سيمي ته ځي او دهغو سيمو اوسيدونکو ته زيان رسوي، کښتونه،بڼونه بربادوي او نباتات لمنځه وړي.

دا هم هغه ملخان دي چي انسانان يې کمزوري ګڼي مګر په حقيقت کي ډېر خطرناک او زيان رسوونکي دي. پوهان وايي :هغه خوړه چي ملخ يې په يوه ورځ کي خوري،دهغه ملخ دوزن سره برابر وي. ښه نو که دملخانو وزن 80زره ټنه وي ملخان په يوه ورځ کي 80زره ټنه خواړه خورې. کيداى سي چي دملخ نوم چي په عربي ژبه کي (جراد)دئ هم دې ته اشاره کوي؛ځکه جراد د(جرْد)دريښې څخه اخيستل سوى چي مانايي کيندنه،زخمي،بې وښو مځکه ده ياني ملخان چي پرکوم کښت ورسي هغه لمنځه وړي؛ياني دنباتاتو پاڼي،ګلونه،ميوې زخمي او لمنځه وړې. ځيني وخت په هر کيلومتر مربع مځکه کي د20څخه تر100ميليونو په شاوخوا کي ملخان شتون لري؛دځينو ملخانو دډلي يا لښکر اوږدوالى 400کيلومترو ته رسيږي،دملخانو په يوه لښکر کي تر40ميليونو ډېر ملخان شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماشي

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِىٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلک چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوک چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلک په ګمراهی کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

کله چي غوشه تاسو وچيچي او تاسو هغه وژنی داسي لکه هيڅ چي هم نه وي سوي،دا دغوماشي ارزښت دئ ستاسو پروړاندې. غوماشه يؤه عجبه حشره ده چي هيرانوونکي ځانګړنې لري:دغوماشي په سر کي 100سترګې شتون لري. که چيرې دغوماشي سر په مايکروسکوپ کي غټ وښيو دهغي په سرکي به سل سترګې ووينو چي داسي ښکاري لکه دشاتو دمچيو کندو. دغوماشي په خوله کي 48غاښونه او په سينه کي يې دري زړونه شتون لري چي يؤ يې مرکزي زړه دی او په خوا کي يې دوه نور زړونه دي.

غوماشي درادار دداسي سيستم لرونکي دي چي اوسنی پرمختللي الوتکي يې په هغه کيفيت نه لري. دا رادار حرارت،تودوخه کشفوونکی دئ:داسي چي غوماشي شيان دهغوئ پر رنګ نه بلکي پر حرارت يې پيژني. که چيري په يؤه تاريکه خونه کي بيده وي غوماشه هلته دانسان څخه پرته نورشيان نه ويني ولې چي دانسان دبدن تودوخه دهغو شيانو څخه ډېره ده. دغه رادار دومره دقيق دئ چي ديؤې سانتي ګرېډ درجي زرمه برخه تودوخه درک کولی سي. غوماشه داسي سيستم لري چي وينه تجزيه او تحليلوي څکه هروينه دهغوئ لپاره مناسيبه نه ده. که دوه ماشومان پريؤه کټ بيده سي:سهار به ووينئ چي يؤ غوماشو ډېر اوبل يې لږ چيچلی دئ. غوماشه بې حِسه کوونکي مواد هم لري:کله چي غوماشه موږ وچيچي موږ سمدستي دهغه خارښت،سوخت نه احساس کوو،مګر دڅه وخت ورسته چي غوماشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتېدلې وي دچيچلو خاربښت يې احساس کړو،همدارنګه غوماشه دداسي سېستم لرونکي ده چي کلکه؛تېنګه وينه نرۍ کوي ترڅو دهغې دنري نېښ څخه په آسانۍ تېره سي.
غوماشه شپږ تيغه،نېښه لري:چي څلوريې په پوست ننوزې او يؤ مربع شکله زخم جوړوې ياد زخم دومره ژور وي چي دويني کوچنيو رګونو ته رسيږي،پنځم او شپږم نېښ يې وينه ليږدوې. دغوماشې وزرونه په هره ثانيه کي ډېر ځلې رپيږي:په همدې خاطر دبز بز غږ توليدوې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِىٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)
هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهی کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.
*****

ابن قيم رحمه الله وايي:دغه ايات شريف دکافرانو ځواب دئ هغه چي پرقرآنکريم اعترضونه کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3] الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!
**** بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."****
کاېنات يؤ بشپړ خلقت دئ چي دوړو ويرو سونو يا دهغه څخه ډېرو کوچنيو موجوداتو څخه پيل او پر کهکشانونو،آسمان تولګو چي زموږ څخه ميلياردونه نوري کالونه ليري دي،زموږ په اند پای ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاينه دي وي الله جل جلاله لره چي ډېرې کوچنی زرې او لوی کهکشانونه يې په پوره نظم ،ترتيب او محکم ډول پيدا کړي دي

دجولاګي يا غڼي ځاله

الله جل جلالـه فرمـايي: [سُوۡرَةُ العَنكبوت : 41] (مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًاۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) کومو کسانو چي له الله څخه پرته نور سرپرستان نيولي دي، د هغو مثال د غڼي په څېر دی چي خپل ځان تـه يو کور جوړوي. او له ټولو کورونو څخه ډېر کمزوری کور د غڼو کور وي. کاشکي دغو خلکو علم درلودلای.

****

دې ايات شريف ته په پام سره دجولاګي ځالـه ډېر ُسسته،ضـعيفه ده. پـه ځينـو تفسيرونو کـي ويل سوي چي دغڼي ځاله ضعيفه ده ولي چي دګرمی او يخنـی پرووړانـدې مقاومت نـه لـري او جولاګی دباد او باران څخه نه سي ساتلی. دقـاهري دپوهنتون يؤ حشره پيژنـدونکی وايي:پـه دې ايات شريف کي دقرآنکريم علمـي اعجاز شـتون لـري: (کَمَثَلِ الْعَنکَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)يـانې داچي هغه جولاګيان چي ښـځينه دي کورونـه جوړوي پـه همدې خـاطر دلتـه تانيثـه تـا راوړل سوي ده،والله اعلم (کَمَثَلِ الْعَنکَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ښځينه جولاګی هغه غڼې ده چي ياد کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالي جوړوي او نارینه جولاګی دې ته تشویقوي چي یادې ځالي ته ننوزې،داسي چي دهغه پروړاندې تیر ایستونکي حرکتونه کوي،او خواړه غړونه دهغه غوړو ته رسوي ترڅو هغه خپلي جوړې سوې ځالي یا کورته دننه کړې،ورسته درالقاح درعمل هغه خوري؛بیا خپل چیچیان خوري؛حتی ځیني چیچیان نور چیچیان خوري.

بنه نو دغني ځاله دِبنا دضعیفوالي سربیره په داخل کي،په ټولنیزو اړیکو او کورني ترتیب او اړیکو کي هم ډیره ضعیفه ده او دوه ضعیفوالي په یوه ځای کي یوځای سوي دي.
دجولاګي ځاله دجولاګي څخه دغتو حشرو پر وړاندې مقاومت نه سي کولی همدا ډول دغني په کورني ژوند کي ډیرې ستونزې دي،کورنی ژوند یې ډیر کمزوری او ضعیف دئ. که دجولاګي دځالي تارونه کلک هم وي دیاد ایات شریف اشاره ثابته ده! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مچان

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 73] (يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۥٓۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۥۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان لـه خدايـه پرتـه بلـئ؛ کـه هغوی ټول پـه لاس يو کولو د يو مـچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نـو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

دمچ ازار،تکليف رسول وه انسانانو ته او هغه ناروغيو چي مچان يې دخپل ځان سره ليږدوي دوګړو پام خپل ځان ته اړولی دئ, مچ دالله جل جلالـه هيرانـوونـکی مخلـوق دئ. دغه چټلـه او کمزوري حشره په چټکی سره دنسل دېربښت،تکثر کوي. کـه چيري يوځـای دمچـانو څخـه ډک وي پرهغه ځای حشره وژونکي دوا وپاشو او هلته يوازي يوه ښځينه مـچ پاتـه سـي:دغه مـچ به دهم هغو زهرو سره مقاوم نسل مچان وزيږوي چي بيا به هغه زهر وربانـدي کومـه اغيزه نـه کوي،پـه همدې خـاطر دمچـانو وژونکو زهرو جوړونکو دمچـانو دوژنـي پروړانـدې ماتـه خوړلي ده،ياني داچي کوم داسي زهر نه سي جوړولی چي ټل مچـان ووژنـي. ځکـه مچـان پـه خپلو دقيقو سيستمونو کي دزهرو ضد ماده جوړوي،چي دتکراري زهرو سره مبارزه کوي.

که چيري مچان ديخ له کبله مړه سي دمچانو داسي نسل به پيداسي چي ديخ پروړانـدې مقـاوم وي،ياني پر دويم نسل به يې يخ کومه بده اغيزه نـه کوي.

که دمچ سترګه دميکروسکوپ په مرسته درخپلې اندازې سل ځله لويه ښکاره کړو وبـه وينـو چي دمچ سترګه دزرګونو عدسيو څخه جوړه سوې ده چي ديؤبل سره مبښتي دي او مچ ته يې دبشپړ ليد لار خلاصه کړې ده. مچ ته هر خوځښت په کرار،ورو يا سلوموشن کي مالوميږي.

مچ کولی سي داسي الوتنه وکړي چي پرمختللي الوتکي هغه سي الوتنه نه شي کولی.

مچ دخپل وزن په نسبت ډېر تېز ه الوتنه کوې او دا وړتيا لري چي په ناڅاپي ډول خپل مسير ته 90درجې بدلون ورکړې،دا هغه کړنـه ده چي پرمختللي جنګي الوتکي يې توان نـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحديث شريف مفهوم:رسوالله فرمايي :هرکله چي ستاسو په خوړوکي مچ ولويدئ په خپل ځښاک کي يې پوره غوټه کړئ او ليري يې وغورځوئ ځکه دمچ په يؤه وزر کي ناروغي ده او په بل کي يې دوا. نوي ځيړنو دا حديث شريف په تجريبه ثابت کړی او دامالومه سوي چي دمچ په يؤه وزر کي ميکروبونه او په بل کي يې درمل،دهغه ميکروب ضد ماده شتون لري،چي علمي نوم يې باکتريوفاژدئ.

ښه نو هرکله چي ستاسو په خوړو کي مچ ولويدئ او غوښتل موهغه خواړه بې ځايه نه کړئ يا اسراف ونه کړئ مچ په پوره ډول په هغو خوړو کي غوټه کړئ؛ځکه دمچ په يوه وزر کي ميکروبونه او بل کي يې دميکروب ضد ماده شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَاأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

ددې حشرې يوه دنده دنباتاتو او حيواناتو دټوټه سوو غړو لمنځه وړل او ديادو موادو څخه دچاپيريال پاکول دي. مچ دخپل ځان سره 500ميليونه ميکروبونه ليږدوي. ښه نو دمچ شتون په يؤه ځای کي ددې دليل دئ چي هغه ځای پاک نه دئ؛يانې داچي مچ موږ ته ښيي چي کوم ځای پاک او کوم ځای چټل دئ. مچ هغه حشره ده چي په تېزۍ خپل ځای بدلوي؛که نن مچ ستاسو په کوټه کي وي سبا کيدای سي ستاسو څخه لس کيلومتره ليري تللی وي.

دغه حشره ډېر او ژر دنسل دتوليد وړتيا لري داسي چي هر لس ورځې ورسته نوی نسل دونيا ته راوړي. په مچ کي بل دهيرانتيا وړټکی دادئ چي دمچ عصبي سيسټم دانسان عصبي سيستم ته ورته دئ. دمچ سترګي ډېرې پياوړي دي،شيان په ښه ډول او خوځښتونه په ورو ډول ويني،کله چي هغه ته خطر مخ سي سخت درد ورځي؛عصابني کيږي،دوې دقيقې ياد لري او ددرد احساس کوي؛په داسي حال کي چي دمچ دمغزو وزن يؤميليونيم برخه دګرام ده.مچان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسل زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري چې ځيني يې ښکاري؛ځيني يې دګلونوشيره ټولوونکي؛ځيني نور يې بيا په خپل منځ کي دالوتني مانورې او مقابلې کوي. ښه نو ددومره علمي پرمختګونو سربېره هم دنړۍ انسانان نه سي کولی يومچ جوړ کړې؛خالق او علم الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.*****

رسول الله څنګه دمچ دغه حقيقت وپيژندئ ؟ آيا پيغمبر صلی الله عليه وسلم څيرنيز مرکز درلودئ؟يا په هغه وخت کي دتجزيي اوتحليل مرکزونو شتون درلودئ؛آيا هغه وخت مايکروسکوپ شتون درلودئ؟ښه نو بيا څنګه رسوالله فرمايي: لوړحديث دا بيله الهي وحيو ناشونی کار او دکافرانو داعتراضونو ښه ځواب دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان

ميږيان:ټولنيز اوپرمختللي حشرات دي:چې په هرځای او وخت کي موندل کيږي. ميږيان داسي حشرات دي چي الله جل جلاله ډيرې ځانګړني ورکړي دي او د9زره ډولونو څخه ډير ډولونه لري. ځيني ميږيان په کلکو،کروړو کورونو کي اوسيږي او ځيني يې يوځای اوبل ځای اوسيږي. ځيني يې خپل خواړه په زيار او زحمت او ځيني يې په ظلم اوزور لاسته راوړې.

ميږيان داسي حشرې دي چي دټولنيز ژوند درلودونکي دې، که ديوبل څخه بيل سي مري که څه هم هغه ته ښه خواړه،ښه ځای او شرايط برابر سوي وي،دانسان په شان که يوه داسي ځای کي چي تياره وي؛رڼا او ړوغ نه وي؛شپه او ورځ نه ورمالوميږي دلسو ورځو ورسته خپل توازون دلاسه ورکوي. ميږيان انسانانو ته دمرستې او ديوبل دلاس نيوي ښه درس ورکوي:کله چي يو وږی ميږی دموړ ميږي سرمخ سي:موړ ميږی دخپل خيټې دذخيره سوو خوړو څخه وږي ميږي ته خواړه ورکوي،ځکه دميږي هضمي سيستم داسي جوړ دئ چي دخپل خيټې خواړه دځانګړي پيپ دلارې ديوبل سره شريکوای سي. راسئ چي درسول الله صلى الله عليه وسلم په دي حديث شريف کي فکروکړ ليس المومن الذي يبيت شعبان وجاره جائع.) دحديث شريف مفهوم:مومن نه دئ هغه څوک چي موړ بيده سي په داسي حال کي چي ګاونډی يې وږی وي.

پوهانو دميږيانو دژوند اړخونه څيړلي چي انسان په تعجب کي کوي:ميږيان ديوبل سره مرسته کوي،کارونه په ترتيب او جديت سرته رسوي،ميږيان يوه لويه ملکه لري چي دنده يې دهګيو اچول او نورو ميږيانو ته دکارونو ويشل دي.

ملکه يې دميږيانو په ښارکي په يوه خوندي ځای کي اوسيږي،چي دخپل ښار دټولو ميږيانو سره په پرلپسي اړيکه کي وي. دښځينه ميږيانو دنده دکوچنيو ميږيانو پالنه او روزنه ده،ساتونکي ميږيان لوی سرونه لري داسي لکه خول چي يې پرسروي،دنده يې دښار او ملکې ساتنه ده،نور ميږيان سته چي دنده يې دښار پاکي ده،دهغوئ بله دنده دمړو ميږيانو دښاره ايستل او ښخول دي،ځيني نور ميږيان د دباندي څخه ښار ته خواړه راوړي همدارنګه ياد ميږيان د کښت کولو او دنورو حشراتو دپالني دنده هم پرغاړه لري،ميږيان دشاتو دتوليد لپاره نور حشرات دخپل ښارپه ځانګړو کوټو کي ساتي ترڅو دهغوئ دشاتو څخه ګټه واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان په خپل ژوند کي دقيق نظم لرونکي دي:يؤه ملکه لري چي پر هغوی امرکوي،کورونه لري چي داړتيا وړ کوټې په کښې شتون لري،ځيني ځانګړي خوني لري چي کړي وړې جوړي سوي،دهغو څخه دګودامونو يا دخوړکي مواد دساتني لپاره کاراخلي؛پر يادو خونو،ګودامونو ساتونکي ولاړوي او نوبت واره پري پيره کوي دميږيانو کور ديؤه ښار په شان دئ: چي بيلا بيل کورونه او کوټې لري،لارې لري چي هغه دمځکې دمخ سره وصل سوي دي. ميږيان دخپل اوسيدو په ځای کي دغټ سرو ميږيانو درنظر لاندي په پورنظم او قانوني ډول ژوند کوي. ميږيان کورونه،لارې،تونلونه،او دخوړو دساتني ګودامونه جوړوي،ښه نو ځيني ميږيان کښت کوي،ځيني حشرات ساتي او ځيني بيا دنورو قبيلو پروړاندي ديؤه منظم پوځ په شان جنګيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 38]

(وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى الۡأَرۡضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيۡهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمۡثَالُكُمۚ مَّا فَرَّطۡنَا فِى الۡكِتَٰبِ مِن شَىۡءٍۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ يُحۡشَرُونَ)

په ځمکه کښي خوځېدونکي کوم ساکښ او په هوا کښي په وزرونو سره الوتونکي کوم مارغه نه وګورئ! دا ټول همدا ستاسي په څېر انواع او ډولونه دي. موږ د هغو د تقدير په ليکنه کښي څه نيمګړتيا نه ده پرېښې. بيا دا ټول د خپل رب لوري ته ورغونديږي.

****

ځيني داسي ميږيان سته چي خپل کورنه دمځکې پر سر دونو دپاڼو او ښاخونوڅخه جوړوي؛يادا چي په زړو ونو او لرګيو کي کورونه جوړوي داسي لکه انسانان چي غرونه توړي او کورونه په کښي جوړوي. که څه هم ميږيان دکار لپاره پياوړي غړي او وسايل نه لري مګر خپل کورونه په دقت او کروړ ډول جوړوي، دياد کار لپاره دخپلي خولې دغچي څخه کار اخلي،هغه شيان چي دوئ يې ژولی سي ژوي يې ترڅو خميرې ته ورته مواد تري جوړ سي اوبيا هغه دخپلو کورنو دجوړولو لپاره وکاروي،کيدای سي پخوانيو مصريانو هم دخپلو کورونو او اهرامونو دجوړلو کي دميږيانو څخه تقليد کړی وي. کوچني ميږيان په ښار کي دننه پاتيږي د استادانو درڅارني لاندي تېږي توږي او لارې جوړوي ،ترڅو هلته ښه روزنه ووينې اولوی سې. پوهان وايي:ميږيان دخپل تګ په وخت کي دلارې دمالومولو په پار يؤه کيمياوي ماده ترشح کوي ترڅو خپله لاره ورکه نه کړې،که تاسو ياده ماده پاکه کړئ ميږيان بيا دخپل کور لاره نه سي پيداکولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي ميږيان دخورک کوم څه پيداکوي دهغه پرشاوخوا ځانګړی بوئ خپروي او لږ دهغه خورک څخه دخپل ځان سره وړي او نـورو ميږيـانو تـه يـې ښکاره کوي؛ترڅوهغوئ دهغه خورک په ډول خبر سي،څه وخت ورسته دهغو خوړو پر شاوخوا ډېر ميږيـان راغونـډيږي او خواړه ديوبل په مرسته دځان سره وړي. ميږيان دخپل حجم پـه نسبت ډيرې پياوړي عضلې لري،داسي لکه ديؤه مسلکي لوبغاړي عضلې.

ميږيان دخپل وزن دوه برا بره وزن په آسانی سره وړلی سي. څيرونکو داهم مونډلي:کله چي يؤ ميږی مرې ځانګړی بوی خپل شاوخوا ته خپروې ترڅو نور ميږيـان دهغه پـه مـرګ خبر سي او مخکي لـه دې چي نـور حشرات دهغه جسد دځان سر يـو شـي ملګري يې هغه ښخ کړې:يؤه څيرونکي ياده مـاده پر يؤه ژونـدي ميږي ومښل نـور ملګري يې پـه چټکـی سره راغلل اوهغه يې ژوندی ښخ کړ. ميږيـان دهغو لږو حشرو ددلې څخـه دي چي الله جل جلالـه هغوئ ته دخوړو ذخيره کولو وړتيا ورکړي ده. ميږيـان کـولی سـي حبوبـات پـه خپلـو کورونـو کي چي ډېروخت مرطوب او ګرم وي په ښه ډول وساتي همدارنګه ميږيان غنم پر منځ نيمی کوي پوست يې تري ليري کوي ترڅو هغوی دبيا زرغونيدلو وړتيا دلاسه ورکړي.

ياداسي چي دغنمو او يا نورو نباتاتو تخمـون څـو اونـۍ پـه مالومـه انـدازه تودوخـه کـي سـاتې ترڅوهغوئ شنه سي:کله چي نبات شين سي ريښې او ساقه وکړې هغه تري پري کوي ترڅو دژمنيو خوړو په ډول تري کار واخلي،همداډول ديؤ ډول پتنـګ يـا کمپلـی غايطـه مـواد پرځينـو پـانو اچـوي ترڅـو پرهغوئ يؤ ډول مرخيړي يـا پـوڅکۍ وده وکړې او دخـوړو پـه ډول يـې وکـاروي؛ځيني نورميږيـان دځينـو حشراتو هګـی وړې دهغو هګيو څخـه در حشراتو را وتـو ورسته دهګی پوستکي دبانـدي غورځوې،ياد حشرات درلويدو پوري سـاتي بيايي يې دهغو نباتـاتو پـر پـانو ږدي چـي دهغـو څخـه شـات پـه لاس راځي،يـاد حشـرات کـولی سـي پـه څـو ساعتونو کي څو ځاځکي شيره جوړه او ميږيانو ته يې ورکړي،ميږيان ددغو حشراتو دساتني لپاره ځانګړي کوټي لري. الله جل جلالـه فرمـايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) (يـو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کلـه دوی ټول د مېږيـانو نـاو (دښـت) تـه ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونـه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.****

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآنکريم کي دميږيانو خبرې کول ثابت سوي دي. آيا پوهانو دميږيانو خبري کول کشف کړي دي. هو! پوهان وايي دميږيانو په سر او خيټه،نس کي ځيني غدې شتون لري:يادي غودي دکيمياوي پيغامونو ليږد پر غاړه لري،داد ميږيانو ژبه ده او يوبل ته په همدې ژبه خبرې کوي.

دميږيانو په منځ کي بيلا بيلې تګلارې دخبرکولو لپاره شتون لري؛چي عبارت دي:ږغيزي ژبه،اشاروي ژبه،دليد ژبه،دحرکاتو ژبه،دبوی ژبه،هغه ژبه چي دميږيانو په منځ کي ډېره کارېږي هغه کيمياوي ژبه ده. ميږيان دبويايي حس په مرسته چي دهغوئ په ښکرونو کي ځای لري کيمياوي اشارې درک کوي.

خدای جل جلاله په لوړ ايات شريف کي دميږيانو ترمنځ دپيژندني او ټولنيزه روحيه څرګنده کړي ده. ميږيان دکوچني مغز او عصبي حجراتو لرونکي دي،چي دمالوماتو پروسيس او تحليل کولی سي. ميږيان يو سر،يوبدن،يوه استوانه شکله لکی لري همدارنګه شپږ پښې لري چي دهغو په مرسته ګړندی تګ کوي.ځيني ميږيان دالوتلو لپاره وزرونه لري.

ميږيان پنځه سترګي لري چي دوې سترګي يې مرکبې او دسرپه دواړو خواو کي ځای پرځای سوي او دسلګونو عدسيويا ساده سترګو څخه ترکيب سوي چي ديوې سترګې په شان کارکوي،درې نوري سترګي يې غيري مرکبي مثلثي شکل لرونکي دي او دمرکبو سترګو لوړ ځای لري، ديادوني وړده چي دنارينه ميږيانو سترګي دښځينه ميږيانو دسترګو څخه غټې دي.هر ميږی دوه دوربينته په شان ښکرونه لري چي دهغوئ په مرسته شيان حس کوي دانسان دلاسونو او ګوتو په شان. ميږيان دهوښيارو حشراتو ددلې څخه دي. ميږيان ځيني وړانګي چي انسان يې نه سي ليدای ويني لکه دماورأبنفش وړانګي.

ميږيان عجيبه هضمي سيستم لري چي په هغه کي خوله،مری،معده،او کلمی شامل دي.

ښځينه ميږيان خپلې هګی دلويو ميږيانو کورونو ته نژدي اچوې.

يادي هګی دساتونکو ميږيانو دخوا ساتل کيږي؛مناسيبه تودوخه دهګيو لپاره برابروي ترڅو دميږي چيچيان دکوچني چينجي په شان بيله پښو دهګی څخه راووزې ساتونکي دهغو پالنه کوي او هغوئ ته خواړه برابروي. دميږي چيچيان 7اونی خواړه خوري ورسته ترهغه يو وريښمين توپ دخپل ځان لپاره اوبدي په هغه کي بيديږي دڅو ورځو دتيريدو ورسته دخوبه راکښيني؛ياد توپ پري کوي او دهغه څخه دباندي راوزي په دي کار کي پالونکي ميږيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوئ سره مرسته کوي. پالونکي میږیان دکوچنیو میږیانو سره په پاکۍ کي مرسته کوي درهغو چي دهغوئ پښې پیداکیږي. دمیږیانو ددوو ښارونو ترمنځ کله کله جګړه کیږي:لښکر په منظمو صفونو کي دریږي؛په جنګ کي زخمیان اومړي کیږي،مړي دښار څخه دباندي باسي او نیول سوي میږیان دمریانو په شان په خپل ښار کي دخدمت لپاره ساتي. دمیږیانو کارونه ډېر انسانانو ته ورته دي.ځیني وخت میږیان دانسان لپاره هم خطر پیښوي؛دبیلګې په ډول دچت لرګي او دکتابونو پاڼې خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حشراتو کي حسي ښکرونه یا انتنونه

انسانانو دستور کتنځایونه دستورو دغوځښت لیدلو او دهوا دحالاتو دمالومولو لپاره جوړ کړي دي. څوک باور کولی سي چي په ژوندیو موجوداتو کي حسي ښکرونه یا انتنونه شتون لري چي انسانان دهغوئ دسرته رسوونکو کارونو دسرته رسولو څخه ناتونه دي. حشراتو کي چي موږ یې بې ګټې او بې ارزښته بولو داسي آلي شتون لري:چي دانسانانو د دقیقترینو آلو،وسایلو سره یو ډول یا پر خپل ځای ورڅخه پیاوړي دي.پوهان وایي په ځینو حشراتو کي داسي حسي ښکرونه شتون لري چي په هغوئ کي کیمیاوي پیداکوونکي ځای پرځای سوي دي چي دموادو بوی تشخیصوي او دحشراتو حرکت او پلټنه دهمدي مالوماتو پر اساس صورت نیسي؛یاني حشرات ددي کوچني رادار دمعلوماتو دتحلیل ورسته خوځښت او پلټنه کوي.په ځینو حشراتو کي حسي ښکرونه شتون لري چي دمیخانیکي حسوونکو لرونکي دي،یاد انتنونه غبرونه او دباد حرکت احساسولو وړتیا لري،لکه ځیني مچان چي یاد کارکوي. یاد حس کوونکي دحرماتو څخه اغیزمن کیږي. مګر کیمیاوي حس کوونکي دکیمیاوي ترکیبونو څخه اغیزمن کیږي. یوبل دیادولو ټکی دادئ چي ځیني حشرات چي کوم ځای خوړه ولویږي ډېر ژر هلته راځي دا حشرات څنګه دومره ژر خبریږي،دوئ دیادو سو حس کوونکو دمالوماتو څخه کار اخلي. دغه خرمچان څنګه یو چټل ځای ته ژر ځان رسوي؛ځکه چي دوئ دخپلو حس کوونکو ښکرونو یا انتنونو په مرسته دیادې مادې بوی چي په هوا کي خپور سوی احساس کړی.ځیني حشرات حرارت،تودوخه مالومونکي حسي ښکرونه لري؛دغه حس کوونکي په غوماشو کي هم شتون لري . دبیلګې په ډول که دو وګړي په یوه کوټه کي بیده وي اویو دهغوڅخه تبه ولري؛دبدن تودوخه یې ډېره وي:غوماشي ددري مترئ څخه هغه احساسوي ځکه غوماشو کي تودوخه مالوموونکي انتنونه یا رادارونه شتون لري نوځکه به هغه وګړی چي تبه ولري ډېر وچیچي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او چاپيريال ککړتيا

هغه څه چي انسانان يې نن په خپل ژوند کي سرته رسوي دهغوئ پر روغتيا ډېره منفي اغيزه لري. که څه هم دانسانانو په ژوند کي ډېر پرمختګونه سوي خو دبله اړخه يې دانسانانو ژوند تبا کړی دئ. ترڅو چي الوتکي ،موټرونه،لويي کارخوني او ماشينونه شتون ولري دچاپيريال ککړتيا به دکاربن ډای اوکسيډ غاز په واسطه دوام لري.دغه ګاز څه کوي؟ ياد غاز دويني هيمو ګلوبين ته ننوزې او دهغوئ سره ګډيږي.

ياد غاز دمايع سوځونکو وسايلو،الوتکو او ماشينونو په واسطه خپريږي دهيمو ګلوبين سره ګډيږي او دانسانانو په حجراتو کي داکسيجن دکمښت لامل کيږي،ځکه يادګاز داکسيجن په نسبت دويني دهموګلوبين سره 250 واري په پياوړي ډول ګډيږي.
مګر ددې کمښت زيان څه شي دئ؟ کله چي حجري داکسيجن دکموالي سره مخ سي دزړه ضربان کميږي،زړه او تنفسي سيستم داکسيجن دپوره والي لپاره دډېر فشار لاندي راځي؛په پايله کي همدغه ډېر فشار دزړه او تنفسي سيستم دبيلا بيلو ناروغيو لامل کيږي. که چيري يؤڅوک د اتو ساعتونو لپاره په هغه هوا کي تنفس وکړې چي په هغې کي 1پر 1000000دکاربن ډای اوکسيډ غاز وي دنفستنګی احساس کوي.

که تاسو په ګڼ ميشتي سيمه کي ژوندکوئ او هلته ماشينونه،موټرونه د8ساعتو لپاره کاربن ډای اوکسيډګاز هوا ته خپروي او تاسو 80پر1000000څخه کم دغه غاز تنفس کړئ داکسيجن دانتقال سرعت ستاسو په وينه کي لس سلنه کميږي او وينه خپل بنسټيزه ځانګړنه دلاسه ورکوي؛په همدي خاطر دموټرونو او نورو کاربن غاز خپرونو وسايلو څخه په ډکو سيموکي وګړي دسردردئ؛لنډو مسموميتونو،دليدضعيفوالی،تنفسي،زړه او نورداخلي ناروغيو اخته کيږي.
دياد غاز په هوا کي ډېريدل يؤ دهغو عواملو څخه دی چي دبيلابيلو ناروغيو لامل کيږي.
الله جل جلاله هوا پاکه پيدا کړي مګر موږ هوا او چاپيريال ککړ کړل هم په خپلو وسايلو اوماشينونو او هم په فساد او خپلو اخلاقو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاپير يال ککړوالی دانسان دبدن دبيلا بيلو ناروغيو،زياتي تودوخي دسمندري څپو دراپورته کيدو ،اوشديدو اوربښتونو لامل کيږي.

دماشينونو او نوروسيلو لوږ.غونه هم دانسان روغتيا ته زيان رسوی او يوډول دچا پيريال ککړوالی دی.موږ بايد درخپل توانه چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو دخپريد مخه ونيسو،ونې کښيږدو او شته ونو دغوڅولو څخه ډډه وکړو.

..

پای ستاسو درنولوستونکو ددعا په هيله:ژباړن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغرولټون) ويښونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library